

BREVE FRA OG TIL
ADAM OEHLENSCHLÄGER

1798 – 1809

I

GYLDENDAL

BREVE FRA OG TIL
ADAM OEHLenschLÄGER

Udgivet af
Det danske Sprog- og Litteraturselskab
med Understøttelse af
Carlsbergfondet

ADAM OEHLENSCHLÄGER
Tegning af Riepenhausen 1809
Bakkehusmuseet, København

BREVE FRA OG TIL
ADAM OEHLENSCHLÄGER

JANUAR 1798 – NOVEMBER 1809

UDGIVET AF

H. A. PALUDAN · DANIEL PREISZ
MORTEN BORUP

UNDER MEDVIRKNING AF

LOUIS BOBÉ OG CARL S. PETERSEN

I

KØBENHAVN 1945
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

TILSYN MED UDGAVEN
H. TOPSØE-JENSEN

FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI
KØBENHAVN

Grundlaget for nærværende Udgave af Breve fra og til Adam Oehlenschläger, der omfatter Tiden til Digterens Hjemkomst fra den fireaarige Udenlandsrejse i November 1809, findes i Det kongelige Bibliotek, Rigsarkivet og Bakkehusemuseet. Hertil kommer enkelte Breve, der godhedsfuldt er stillede til Raadighed af Goethe und Schiller-Archiv i Weimar, Cottasches Verlags-Archiv i Stuttgart, Det kongelige norske Videnskabers Selskabs Bibliotek i Trondhjem, Efterslægtsselskabets Arkiv i København, Professor, Dr. Vilh. Andersen i Fredensborg og Fru Emma Dahlstrøm i København; andre Henvendelser til Biblioteker, Arkiver og private Samlinger i Ind- og Udland har for det her behandlede Tidsrums Vedkommende været resultatløse.

Som Materialet foreligger, kan det med Sikkerhed siges ikke at være Udtryk for, hvad der engang har været til. Saaledes savnes Brevene til Faderen og Søsteren, til Svigerfaderen og Svogrene, til Christiane Koren og til Ungdomsvennen Bernt Winkler, ligesom Christiane Hegers Breve fra Tiden før Udenlandsrejsen er forsvundne. Ogsaa andre Breve er i Tidens Løb gaaet tabt, hvorom Oplysning vil findes i Kommentaren.

Brevmaterialet er registreret og hvert Brev forsynet med Nummer i kronologisk Følge; ikke medtagne Breve meddeles i Form af Regest i Kommentaren, hvert paa sin Plads i den fremadskridende Række. De af Udgaven udeladte Breve til-

hører Tiden før Udenlandsrejsen; fra denne er alle eksisterende Breve medtagne. Hvad der medtages, meddeles uden Forkortelser eller Udeladelser af nogen Art; med * mærkes Breve, som gengives efter Afskrifter (Kopibøger) eller trykte Udgaver. Brevene meddeles med den Ortografi og Tegnsætning, i hvilke hvert enkelt foreligger, ogsaa med Hensyn til urigtig eller inkonsekvent Stavemaade af Navne; enkelte Gange er dog Tegnsætningen stiltiende ændret for Tydeligheds Skyld, ligesom aabenlyse Skrivefejl er rettede. En Redegørelse for virkelige Textrettelser gives i Kommentarbundet. Supplering af manglende Ord eller Bogstaver er ligesom manglende Dateringer satte i [], Udgiver-Bemærkninger med Kursiv. De i Textbindene forekommende Noter er Brevskrivernes egne.

Arbejdet med denne Udgave var oprindelig overdraget Bibliotekar H. A. Paludan, som indsamlede, registrerede og afskrev store Partier af Materialet, ligesom han var levende optaget af de Problemer, Texten frembyder. Kun 48 Aar gl. døde han efter kort Tids Sygdom i Juli Maaned 1942.

København i Januar 1945.

DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURELSKAB

BILLEDER

- Adam Oehlenschläger. Tegning af Riepenhausen
1809. Bakkehusmuseet, København..... Titelbillede
- Christiane Heger. Silhouet af F. L. Schmitz 1805.
Bakkehusmuseet, København..... mellem S. 48— 49
- Joachim Conrad Oehlenschläger. Pastel. Det na-
tionalhistoriske Museum, Frederiksborg mellem - 96— 97
- Hans Heger. Stik af Willy Flint efter Miniatur.
Bakkehusmuseet, København mellem - 144—145
- H. C. Ørsted. Stik af Chrétien 1803 — - 192—193
- Henrik Steffens. Maleri af C. A. Lorentzen 1804.
Ukendt Privateje mellem - 240—241

BREVE

Tallene angiver Brevnummer

- Abildgaard, N. A., til: 139
- Baggesen, Jens, til: 56 — fra: 57, 64
- Bartholin, Caspar, fra: 140
- Clausen, H. A., fra: 29
- Det kgl. Akademi for de skønne Kunster, fra: 141
- Direktionen for Det kgl. Teater, fra: 21, 23, 24, 28, 34, 80,
130 — til: 30, 79
- Direktionen for Efterslægtens Realskole, til: 143

Direktionen for Fonden ad usus publicos, fra: 154 — til: 158
Drewsen, Anna Christine Dorothea, til: 74
Hauch, A. W., til: 125, 126
Heger, Carl, fra: 187
Heger, Christiane, til: 25, 26, 27, 31, 32, 33, 35, 36, 38, 44,
45, 46, 52, 54, 55, 61, 65, 83, 86, 87, 90, 94, 97, 98, 100,
113, 119, 121, 122, 123, 127, 128, 129, 131, 146, 148, 151,
153, 157, 166, 172, 180 — fra: 152, 156, 160, 171, 174, 188
Heiberg, Benjamin, fra: 189
Høegh-Guldberg, F., fra: 101, 150
Kongen, til: 59
Koren, Christiane, fra: 81, 115, 132
Koren, Sara, fra: 92
Kronprinsen, til: 149
Mynster, J. P., til: 144 — fra: 145
Nyerup, Rasmus, til: 114
Oehlenschläger, J. C., fra: 176
Oehlenschläger, Maria, fra: 20
Rahbek, K. L., til: 164
Rahbek, Kamma, fra: 77, 161, 165, 175, 176, 186, 191 — til:
85, 112, 117, 142, 162, 169, 181, 190
Winkler, Bernt, fra: 184
Ørsted, H. C., fra: 155, 163, 168, 170, 177, 179, 185 — til:
159, 167, 173, 178, 182
Ørsted, Sophie, fra: 183.

JANUAR 1798—APRIL 1806

20. *Fra Maria Oehlenschläger.*

Frberg 26 Jan [1798?]

Min kiære Adam

Jeg sender dig, ikke med Posten, men med haandlanger
konen følgende

- 5 et par Nankins beenklæder
4 haandklæder
3 kraver og en overskiorte
3 veste 2de lommeløklæder
7 Par bomuls strømper, det ene par uden føder.
10 2 par uldne ditto.

Hils Madame Müller, og alle gode bekiente og Venner,
ieg er, din gode Moder

M. Øhlenschläger.

21. *Fra Direktionen for Det kgl. Teater.*

d: 16de April 1798.

15 Pro Memoria!

Det har allernaadigst behaget Hans Majestæt, Kongen, un-
der 12te Martii d. A. paa Directionens allerunderdanigste
Forestilling, at ansætte Hr: Øhlenschläger som Skuespiller
ved Theatret med 120 ^r aarlig Gage fra 1te Febr: d: A:;
20 og desuden at tillade Directionen, at naar De ved at freqven-
tere Syngeskolen blev duelig til Sanger, Dem da maatte til-
staaes et aarligt Tillæg af 80 ^r.

For hvilken Gage Dem paalægges, at udføre alle Roller som

af Dem fordres; saavel i Skue- og Sörgespil, som i Syngestykker, hvilke opføres, være sig paa det Kongelige Danske Theater eller et hvert andet Sted, som dertil maatte bestemmes af den Kongl: Theater-Direction; hvilket ligeledes finder Sted uden nogen viidere Gotgiörelse, om det maatte behage Hans Majestæt at bestemme Skuespils-Opførelse paa flere Dage, end de nu brugelige 4re Spille-Dage, om det endog var alle Dage heele Aaret igiennem. De er fremdeles forbunden at gaae ind i Synge-Chorene paa Theatret og ved Concerterne ved Hoffet, eller i de Kirker, hvor Hans Majestæt, Kongen, og de Kongelige Herskaber ere nærværende, samt flittig at frequentere Syngeskolen, for at danne Dem til Sangen, saavidt Deres Stemme og Talent for Musiken det tillader.

Hvilket tilkiendegives Hr. Skuespiller Øhlenschläger til Efterretning.

Directionen for det Kongl: Skuespil.

Hauch Thaarup Kierulf

Printzlau.

23. **Fra Direktionen for Det kgl. Teater.* den 23de Februar 1799.

Skuespiller Hr. Øhlenschläger vilde behage at begive sig i Morgen Formiddag Kl: imellem 11 og 12 til Syngemester Hr. Prof: Ferrette, boende i Gothersgade No 137, paa det bemeldte Professor kunde giöre sig bekjendt med Hr. Øhlenschlägers Anlæg til Sang, for at kunne bedömme, om han turde paatage sig at underviise Dem i Sangen, saaledes at De om et Aars Tid kunde fremtræde paa Skuepladsen som syngende Skuespiller og i saadan Qvalitet udføre en Rolle.

Walterstorff. Thaarup. Kierulf. Baggesen.

24. *Fra Directionen for Det kgl. Teater.*

d: 27de May 1799.

Pro Memoria!

Endskiöndt Directionen for Skuespillet ikke har kundet nævne Herr Skuespiller Øhlenschleger iblandt Dem, der ere beret-
 5 tige til det ordinaire Gratiale, har den dog giort Hans Majestæt opmærksom paa at De i Souffleurens Upasselighed med Ufortrödenhed har paataget Dem Souffleur Forretningerne, og Hans Majestæt har derfor allernaadigst befalet, at Dem af Theaterkassen maa udbetales et Gratial af 40rd.

10 Hvilket Directionen har den Fornöyelse herved at tilkiendegive Dem.

Directionen for det Kongl: Skuespil.

Walterstorff Kierulf.

Printzlau.

15 25. *Til Christiane Heger.*

[10. Juni 1799]

Sidst jeg havde den Ære at tale med Dem hos Deres Frue Syster yttrede De Lyst til at see Frederiksbergslot förend Herskabet kom. Dersom De endnu skulde være af samme Tanker og dersom Deres Sundhed tillader det (thi jeg hörer De har
 20 været upasselig) saa vilde jeg gjerne overlade Valget til Dem og Deres Syster, men da Kongen kommer paa Torsdag og da Værelserne blive feiede og afstövede paa Onsdag, saa er Tiden beqvemmet paa Tiirsdag, i Morgen nemlig. Dersom De kan
 25 lade mig det vide ved nærværende Bud; thi saa gaaer jeg til Frederiksberg i Morgen Eftermiddag.

Ærbödigst

A. Øhlenslæger.

26. *Til Christiane Heger.*

[6. Oktober 1799]

Dersom Skjebnen venligen leder min Farverdrenge Fjed, saa bringer han Dem Tusinde og een Nat i samme Form som han fik den af mine Hænder; men da det er meget billigt at dens Udvortes endogsaa som den da var maa stöde enhvers Anstæn- 5 digheds Fölelse, saa tjener til min Undskyldning, at jeg har faaet den fra Herr Boghandler Paasches Leie Bibliothek, hvis Böger i Almindelighed ikke have nogen fordeelagtig Phygionomie. Dog man glemmer at Valdnödden har en bruun, smudsig Skal, naar man tænker paa dens velsmagende Kjerne. Om nu Tu- 10 sinde og een Nats Kjerne vil smage Dem, veed jeg ikke. Nogen Interesse maa den have naar man betænker at den er skrevet af Araber og naar man overseer den elendige Form den har faaet ved den slette, tredobbelte Oversættelse. Naar De har læst denne Deel, skal jeg strax skaffe Dem den næstfølgende. 15

Ærbödigst

A. Øhlenslæger.

E. Sk. Da Farverdrenge er hos Herr Provst B*st for at fornye sin Daabspagt saa maa jeg tage til Takke med een af Karlene til Merkur. 20

27. *Til Christiane Heger.*

[28. Oktober 1799]

I en Samtale med Deres Broder Carl i Aftes, fortalte han mig at han havde været saa uforskammet at uleilige Dem med at besörge en hviid Vest i Vask, som hörer mig til. Jeg er aldeles uskyldig i denne Uartighed og haaber derfor Friekjendelse. Da 25 Skjebnen har bestemt mig til at være Mad. O'Donnells Elsker i Aften i en Fændriks Lignelse saa tager jeg mig den Frie-

hed atter at gjøre Dem Uleilighed med nærværende Farverdreng som jeg har givet Fuldmagt at annamme Vesten, hvis den er vasket. Da jeg kan bruge den i militair Dragt i Aften siden den er hviid.

Ærbødigt

5

A. Øhlenslæger.

28. *Fra Directionen for Det kongelige Teater.* den 13de Novembr 1799.

Pro Memoria.

Da De foruden anden Forsømmelse efter Regisseurens Anmeldelse, desuden ikke har vidst Deres Rolle i Myndlingerne, og derved forårsaget Forvirring i Skuespillets Gang, saa er De for denne Gang mulcteret for 1rd, hvilken De betaler til Cassereren Herr Secretair Printzlau.

Directionen for det Kongl. Danske Skuespil.

Kierulf Baggesen.

15 29. *Fra H. A. Clausen.*

K: havn d: 15 Novbr 1799.

Pro Memoria!

Til Svar paa Deres Velædelheds Skrivelse har jeg den Ære at melde: at jeg, som Embedsmand, icke mundtlig andrager noget for Directionen angaaende Fejl der mueligen kunde indløbe for nogen af Skuespiller Selskabet, men saadant bliver skriftlig antegnet i Journalen; at det skeer med tilbørlig Skaansel vil vidst ingen kunde modsige, der kiender disse Antegnelser.

I Anledning af det der indtraf for Deres Velædelhed i Myndlingerne den 8^d dennes blev i Journalen følgende anført: »I 5 Acts 8 Sc: var en liden Forvirring, som forekom den Inspectionshavende Instructeur og Regisseuren at komme fra Hr. Øhlenslæger.« —

Om der ellers i andre Begivenheder kunde være tilført Journalen noget Dem vedkommende, da har jeg ikke Tid at udskrive sligt; men for at viise Dem, om saa er, at intet er anført som icke stemmer med Sandhed, kan De, som Skuespiller, faae Journalen at see hos mig, naar De behager. 5

Forbindtligst

Clausen.

30. *Til Direktionen for Det kgl. Teater.* d. 16 Novbr 1799.

Til

Directionen for de kongelige Skuespil. 10

Pro memoria

Grunde have aftvungen mig den Beslutning at forlade Theatret. Den første og sidste Godhed Directionen viser mig er saa snart som muligt at udvirke min Afsked hos Hs. M: Kongen. Adam Øhlenslæger. 15

31. *Til Christiane Heger.* [Sidst paa Aaret 1799]

Min Elskede!

De har været paa Bakkehuset, og jeg var der ikke! Det ærg-
rer mig overmaade meget. Jeg har slet ikke været syg, og det
var alene det elendige Veir som holdt mig tilbage. Jeg kunde 20
umulig troe at en Pige saa mandigen kunde stride mod Storm
og Regn. Hundrede Gange gik jeg til Vindvet for at see om
det da slet ikke vilde blive Opholdsveir. Forgjeves søgte jeg at
erindre et Øjeblik paa Dagen da det ikke havde sneet eller
regnet, for med nogen Sandsynlighed at haabe Deres Nærvæ- 25
relse paa Bakkehuset. Et Par Gange havde jeg dog i Sinde at
gaae derud uagtet jeg aldeles intet Haab havde om at faae

min Gang betalt. Min Ven Sessing holdt mig tilbage og forsikkrede mig om at det var umuligt at De kunde være der. Jeg havde heller ingen Grund til at haabe at De kunde være gaadet derud i Löverdags Aftes, thi Carl var hos mig og fortalte mig
5 at Rahbeks var paa Skydebanen. Mismodig og kjed af mig selv gik jeg op til Rosings for ved Wisthbordet at hendöse den Aften som jeg aldeles ikke kunde nyde paa en behagelig Maade, siden jeg ikke kunde nyde den i Deres Selskab. Saaledes gik den Söndagaften. Den eneste Aften i Ugen jeg kan vente nogen
10 sand Glæde. Jeg længes saa inderlig efter at see og tale med min Christiane! Ædle gode Pige mit Hiertes inderligste Tak; for Deres skjönne Hiertes Tilstaaelse. Jeg maatte være nedrig for at kunne misbruge den, og det veed Christiane at jeg ikke kan være. Naar seer jeg Dem igjen. O gid det dog maatte
15 blive förend paa Söndag; hvad er en heel Aften der rinder blid hen ved en taus Beskuelse, mod den Henrykkelse at tale et Øjeblik ene med Dem. Tak for den herlige Onsdag Aften; jeg vilde gjerne mindes den med saligt Sværmerie dersom Christiane ikke havde forbudet mig at sværme!

20 Min Sjel beskjeftiger sig saa meget med den Tanke hvor södt det er for en Yngling at gjöre sin Pige lykkelig, hvor afskyelig, nederdrægtig den er som gjör hende ulykkelig at jeg maatte give min Fantasie Luft i en Ballade som jeg ved Leilighed skal vise Dem.

25 Lev vel ædle kjere Pige! kun De kan gjöre mig Livet kjert. Min Lykkes Morgen begyndte den skjönne, skjönne Söndag i Sommer, da vi först ret blev bekendte. Husker De vor Spadseretour i Söndermarken. Husker De det Kors jeg skar i Træet med Deres Sösters Kniv Christiane? O nu veed De hvad dette
30 Kors vil sige. Nu vil De skjenke det et Englesmiil naar De

seer det igjen, ikke sandt? Jeg har indsluttet et Par Blade af de Kornblomster hvor af De og Deres Søster bandt Krandsen, samme Eftermiddag. De tillod mig at beholde den ene som jeg bar ind til Byen for Dem. O siden den Dag har jeg gjemt den paa det omhyggeligste og naar jeg engang döer, om jeg 5 döer förend De da skal De krone min kolde Isse dermed og fælde en Taare. Den skal föolge mig i Graven!

Lev vel Christiane!

Deres A. Øhlenslæger.

32. *Til Christiane Heger.*

[Sidst paa Aaret 1799] 10

Christiane!

Jeg vilde tröste Dem — men kan ikke; jeg kan intet; intet uden elske Dem. Deres Brev har rört mig usigelig. De zitrer, er syg! og det er min Skyld, det smerter mig inderlig. I et mörkt Øjeblik i de Dage jeg elskede Dem uden Haab, skrev 15 jeg blandt andet disse Linier:

Aldrig, Hulde! skal jeg græmme dig
med en Klage, som du ei kan hæve;
til min Kjerlighed kan döe med mig,
skal den kun i mine Taarer bæve.

20

O gid jeg var bleven dette Forsæt troe, thi ved Gud, endskjönt den ædelste Pige har tilladt mig at haabe, saa vilde jeg dog langt heller elske haablös, end skaffe hende et eeneste kummerfuldt Øjeblik. Christiane! bliv for Guds Skyld ikke syg! Hvorfor nager Deres Samvittighed Dem? Hvilken Forbrydelse har 25 De gjort Dem skyldig i? Den at De fulgte Deres Hjerte. Fulgte De det! o da Held os begge; men var Deres Yttringer kun et varmt et overraskende Øjeblik's Fölger o da haaber jeg Chri-

stiane veed at jeg aldrig kunde være saa nedrig at benytte mig deraf. Jeg elsker kun Dem, min Lykke er intet, den beroer paa Deres. Bedröv Dem derfor ikke med bange Anelser. De er frie! frie som förend jeg sagde Dem hvad De var mit Hjerte!
5 Tvivler De om min Bestandig[hed] troer De at det var muligt jeg kunde gjøre Dem ulykkelig — nu vel! skjenk mig et medlidende Blik, et venskabeligt Haandtryk — og Farvel! Deres Lykke er min. Jeg vil miste Dem, naar De kun ikke gyser. Dersom jeg ikke skal foragte Samvittigheden som et vildfarende Instinkt maa den ikke forurolige det reneste Hjerte!

Mit Hjerte er og bør være uroligt. Hvorfor skulde jeg tale. Det var Egennytte der drev mig til at sige: Jeg elsker Dem! Vidste jeg dengang, om Christiane fölte for mig igjen? Kunde jeg ikke elske og tie! Men min Tröst er at jeg ikke selv har
15 nedlagt disse gjenstridige Fölelser i min Barm. Jeg elskede og maatte sige det! Svaghed bröd mit Forsæt: at skjule mig saalænge til jeg kunde gjøre mig et Slags grundet Haab om Gjenkjerlighed. Naar jeg derfor forestiller mig at den uforglemmelige Söndagaftens lidenskabelige Udbrud först opvakte en
20 gjensidig Fölelse hos Dem, naar jeg forestiller mig at De kunde blevet lykkelig uden mig o da gyser jeg ogsaa og har Aarsag til at gyse! Da har jeg et forfærdeligt Ansvar. Men — Christiane! elskede De mig förend denne Aften, havde den velsignede Tanke allerede inden den Tid besjelet Deres Barm: Han!
25 kun han! Da er jeg lykkelig! Da ville vi begge blive det! Er det sand Kjerlighed der binder Deres Hjerte til mit og ikke medlidende Deeltagelse, ikke høimodig Selvopoffrelse da lyser Lyksalighed i min Sjel, da skal jeg leve for Dem for at döe med Dem.

30 Tvivl ikke om min Bestandighed. Gjør for alting Forskjel paa

Forelskelse og Kjerlighed. Saaledes som jeg elsker Dem har jeg aldrig elsket. At gjøre Dem lykkelig er og bliver mit højeste Maal. Jeg tænker mig det Øjeblik som det guddommeligeste i mit Liv naar vi begge engang graahærdede og runkne kunne staae ved Gravens Bredde Haand i Haand, naar da 5 Deres matte Øje som nu blusser af Ungdoms Ild maatte smile blidelig til mit, Deres Haand trykke min og Deres skjelvende Ord være: Du har gjort mig lykkelig! O min Elskede var jeg vis paa at vinde til dette Maal da skulde Tvivl om Udødelighed aldrig nage mig, smilende og rolig skulde jeg synke i 10 Graven for at hensmuldre til mit forrige Stöv, thi jeg havde nydt en Himmel paa Jorden! Deres Adam Øhlenslæger.

33. *Til Christiane Heger.*

[Omkring Nytaar 1800]

Tilgiv mig Christiane!

Jeg har forseet mig, men betænk min Tilstand. Længselfuld 15 efter at see Dem ilede jeg til Kirken. Jeg havde ikke talt med Dem siden den velsignede Aften jeg bragte Adele de Senange. Dengang glædede vi os begge saa inderlig til den kommende Søndag. Behøver jeg at sige Dem hvor inderlig jeg længtes efter den? Den kommer! jeg seer Dem — og nu kuldkastes mit hele 20 Haab i de Ord: De maa ikke gaae derud, De skal undgaae mit Selskab kun ikke sky mig. Deres Søster kunde troe at De kun kom der for min Skyld. Havde Christiane talt et eeneste Ord om sin Fader, om at forekomme Mistanke, med en Taare i Øjet havde jeg trykket hendes Haand, billiget hendes Forsigtighed og fundet mig i min Skjebne. Men jeg saa Sagen fra en gandske anden Synspunkt. Deres Veninde havde i Forvejen givet Dem det Raad at De skulde vogte Dem for en lang og 25

varm Samtale med mig. Aarsagen hertil var uidentivl at De ikke skulde röbe Deres Hjerte. Paa samme Grund troede jeg at hun havde givet Dem den nye Advarsel. Men hvorledes kunde den virke paa Dem, da De alerede af ædle Grunde havde
5 tilstaaet mig Deres gjensidige Fölelse? Jeg tog Tingen fra den Side at De skulde vogte Dem for mig, ikke at vi skulde vogte os.

Det var det, som gjorde mig ondt. Mig syntes det röbede Tvivl om min Oprigtighed at min Pige kunde tage imod Forsigtigheds Regler mig angaaende, at hun kunde sætte mere
10 Liid til en Venindes velmente, men kolde Raad end til mit varme Hjerte. At Deres Söster kunde mærke at De kom paa Bakkehuset for min Skyld, var heller ingen grundet Indvendi[n]g i mine Tanker. Deres Söster er Deres Veninde, jeg smigrer mig med at hun ogsaa er min. Hun kjender vor Stilling og har et
15 Hjerte. Hun elsker sin Mand, hvorledes kunde hun da lægge sin Söster til Last om hun ogsaa elskede lidt. Det var som sagt ingen Indvendi[n]g. Men naar min ædle fortræffelige Pige taler om fælles Forsigtighedsregler, om at forekomme Deres Faders Mistanke og naar jeg betragter Deres Afslag fra den Side, som
20 jeg er vis paa De altid har betragtet den saa giver jeg Dem fuldkommen ret, saa beder jeg min kjere, kjere Christiane indstændig om Forladelse fordi jeg kunde miskjende hende, saa maatte jeg være en nedrig Karl om jeg ikke gjorde alt for hende, opoffrede alt hvad der kunde være hende ufordeelagtigt, eller
25 til Uleilighed. Jeg vil see Dem sjelden, saare saare sjelden thi det kræver fælles Forsigtighed men det maa ikke være det sidste Brev jeg faaer fra Dem, thi det vilde være Deres Forsigtighed imod mig. Og hvorfor vil De nægte os begge den Glæde at udgyde vore Hjerter skriftlig for hinanden da vi saa sjelden
30 kan gjøre det mundtlig. Hvorfor rödmer Christiane ved at

skrive den til, som hun ikke rødmer ved at elske. O kjereste Pige De skuffer Dem selv, De troer at rødme over at handle urigtigt, og det er jomfruelig Blyefærdighed, Jordklodens skjøn- neste Rose som blusser paa Deres Kinder. O lad den uskyldige Blomst blusse, den skader mig intet, vel er den stærk thi den 5 værner Dyden hvis Præg den er, men Kjerlighed kan den dog ikke holde fra Dydens Barm, thi Salomon siger: Kjerlighed er stærk som Döden! Mange Vande kan ikke udslukke ei heller Floder overskylle den, dersom nogen vilde give alt sit Gods for Kjerlighed, man skulde dog af Hjertet foragte ham. 10

Lev vel til Skjebnen skjenker os et sødt Øjeblik igjen.

Deres Adam Øhlenslæger.

34. *Fra Direktionen for Det kgl. Teater.*

d. 8. Jan. 1800.

P. M.

Hans Majestæt har paa Directionens Forestilling i Anled- 15 ning af Deres Ansøgning om Afskedigelse fra Theatret, under Dato 3 Jan: 1800 allernaadigst accorderet samme.

Directionen har blot at tilføye, at De aflevere hvad De af Roller, Böger, Musicalier eller andet Theatret tilhørende maatte have i Deres Værge, til Regisseuren, og foreviise hans Qvittering 20 derfor til Cassereren, Secretair Printzlau ved Modtagelsen af Deres Gage indtil ovenmeldte Datum.

Directionen for det kongl. Skuespil.

Kierulf Baggesen.

35. *Til Christiane Heger.*

[Foraaret 1800] 25

Christiane Heger

Gode Gud hvad hörer jeg! Du er virkelig syg. Christiane jeg kan ikke skrive, mit Hjerte brister. Kjere søde elskede Pige!

Du er saa syg at du ikke kan skrive. O Gud! o Gud! For Guds Skyld lad mig endelig vide ved din Broder hvorledes du virkelig befinder dig! Hold intet dulgt for den eeneste som elsker dig paa Jorden, som i dette Øjeblik er saa grændseløs
 5 ulykkelig. Inden i dette Brev ligger et Svar paa det sidste. Du seer deraf at jeg har bedet din Broder bringe dig det men han vilde ikke, han slog det hen i Spøg og sagde han ikke vilde være vores Brevdrager, nu vil han dog vel ikke spöge længer. Kjere! Kjere Pige lad mig for Himmelens Skyld, for den sande,
 10 rene paa hin Side Graven vedblivende Kjerligheds Skyld, hvor med jeg elsker dig! lad mig vide din sande Tilstand! skjul intet for mig, for
 din ulykkelige

Adam Øhlenslæger.

36. *Til Christiane Heger.*

[Før 6. Maj 1800]

15 Kiere gode elskede Pige!

Jeg veed ved Gud ikke hvorledes jeg paa en anstændig Maade skal sige dig at jeg er et Asen. Dersom det ikke var for at rive dig ud af din Uvished, du arme Pige, saa skrev jeg sandelig ikke i dette Øjeblik thi jeg er saa beskjemmet som en Skolepog der
 20 vil springe over en Grövt og falder i Vandet, som Stiig siger i Niels Ebbesen. Hvad mener du da var Aarsag i min Udeblivelse igaar? Min Moders Sygdom? gode Pige! Du som tager saa inderlig Deel i min Skjebne lad mig tröste dig med at sige dig at Lægen har givet Haab at det er i Bedring! Hvad var
 25 altsaa Aarsagen? Det allerubegribeligste Distraction som gik saa vidt at da jeg i Dag fik dit Brev vilde jeg ikke troe mine egne Øine fordi jeg trode at det i Dag var Torsdag! Er det ikke afskyeligt! Det kunde være det samme i en hver anden

Henseende, men — lade dig gaae forgjeves! det er skammeligt!
 Jeg kan ved Gud ikke gjøre rede for mig selv sommetider.
 Imidlertid kjender du mig — derfor haaber jeg du vil tilgive
 mig, og dersom du virkelig tilgiver mig, da viser du det ved:
 tør jeg haabe det? ved at komme i Aften til din slemme 5
 skjödeslöse Øhlenslæger som er færdig at slaae sig selv paa Øret
 for det Puds hans Sandseslöshed spillede ham — at miste saa-
 dan en Aften!

Farvel

Din Øhlenslæger.

i uendelig Hast som baade Skriften og Klatterne kan bevise. 10

38. *Til Christiane Heger.*

[Juni 1800]

Min inderlig elskede Pige!

Adskillige Gange har jeg sat mig ned i det Forsæt at skrive
 dig til, jeg har ogsaa gjort det, men saa har Brevet lagt saa
 længe, da jeg ingen beqvem Leilighed fandt, til at sende dig 15
 det, at jeg syntes det var for gammelt og saa har jeg revet det
 i Stykker igjen.

Jeg behöver vist ikke at sige dig min Elskede, hvor usigelig
 jeg længes efter at see dig. Der gaaer ingen Dag forbi uden
 at jeg jo et Par Gange gaaer igjennem Nörregade. Jeg haaber 20
 at være saa lykkelig at see min Christiane i Vinduet, det skeede
 ogsaa i Löverdagsaftes. Tak for det söde Øjeblik, du kjere Pige!
 Det var det første sande glade, siden jeg rev mig lös fra dine
 Arme! Dog ved Gud, det Øjeblik var heller ikke glad, det var
 smerteligt, som vor Skilsmisse. 25

Jeg skylder dig en Undskyldning, fordi jeg ikke var i tysk
 Kirke i Söndags. Sagtens var den Ting ikke aftalt, men det var

naturligt aligevel naar jeg saae dig i Löverdags Aftes i Vinduet, vidste altsaa at du var kommen fra Springforbi, at jeg maatte troe at finde min Pige et Sted, som var det eeneste for vores Sammenkomst. Jeg stod just og klædde mig paa i den Hensigt
 5 at gaae i Kirke, ikke for at höre Marecoll, men for at see en smuk Pige, (er jeg ikke en ugudelig, ryggeslös Knægt?) da mit Blik af en Hændelse faldt ud af Vinduet. Da jeg vilde tage det op igjen mærkede jeg at det var bleven din Broder Carl Heger og din Søster Frue Professorinde Rahbek vaer. Herpaa gjorde
 10 min Fornuft følgende Slutning: Nu gaaer de min Salighed hen at höre Marecoll, de tager Christiane med, og skal du da gaae derhen? Du seer selv at Slutningen af denne Slutning ikke længer var en Slutning men et Spørgsmaal, som man pleier at tilkjendegive ved følgende Tegn: ? Herpaa raisonnerede jeg saa-
 15 ledes: dette Raisonnement vil jeg dialogisere: »Hvorfor vilde du gaae i Kirken?« »For at see min Pige!« »Intet mere?« »For at smile til hendes Smil!« »Hvad mere?« »For at trykke hendes Haand!« »Naa!« »For om muligt at kysse den!« — »Mere?« »For om muligt at tale et Par Ord med hende!« »Ingen Dannemand
 20 stoler paa Muligheder*)!« »Nei, men en Elsker bygger dristig derpaa!« »Saa bygger han paa Havets Skum!« »Af Havets Skum skabtes Kjerligheds Gudinde**).« »Du vil altsaa bygge derpaa?« »Nei, thi der er ikke engang Mulighed og paa Intet bygger ingen uden en Nar!« »Af Intet skabte Gud Verden!« »Du
 25 betaler mig med samme Myndt!« »Ja! men hvorfor er disse Planer umulige at udføre, du begjerer dog ikke saa meget! Kommer hun maaskee ikke i Kirken?« »Ja det formoder jeg siden Marecoll præker!« »Hörer hun da ham saa gjerne?« »Ja!!!«

*) See Niels Ebbesen 3die Akt!

30 **) Venus see den rom: Mythologie.

»Men naar hun nu kommer —« »Saa kommer hun ikke alene!«
 »Hvem mere?« »Hendes Söster!« »Og hende er du bange for?«
 »Nei, men mit Smil vil ikke undgaae hendes aarvaagne Øje;
 vis om og genert ved hendes Aarvaagenhed vil jeg ikke kunne
 lade mit Blik hvile med stille Veemods blide Roe paa min El- 5
 skede. Det var de to förste Haab der gik flöiten, seer du! Trykke
 hendes Haand kysse den, tale med hende, det vilde endnu
 meget mindre lade sig gjöre!« »Det er sandt!« »Hvad skulde
 jeg der altsaa! Staae som en arm Synder og gjöre en dyb Kom-
 pliment for Frue Rahbek i det hun gik mig forbi med sin Sy- 10
 ster under Armen, blive belönnet med et ironisk: God Dag!
 Herr Øhlenslæger! da hun vel saa omtrent kunde slutte sig til
 hvorfor jeg var i Guds Huus? Nei det föler jeg intet Kald til.
 Faae et kort ömt veemodigt kjerlighedsful[d]t Smiil af min Pige?
 Ja det var sandelig meget. Det var noget jeg kunde gaae et 15
 Par Miil for at faae hver Aften; men kunde jeg nyde dette söde
 Smiil der? Der hvor jeg vidste det blev mig misundt? Nei! Jeg
 gaaer ikke i Kirke!« »Du har ret!« — Her seer du min gode
 Pige Aarsagen. Du seer ogsaa at den er bygget paa lutter Hy-
 potheser. Maaskee, f: Ex: din Söster ikke gik i Kirke, ikke til 20
 dig, maaskee Marecoll ikke engang prækede, og maaskee — o
 det var det værste maaskee! Maaskee han prækede og du var
 der ene og ventede mig forgjeves.

Söndagen er mig altid den værste Dag, især naar det er no-
 genledes smukt Veir. Saa tænker jeg paa vore Sammenkomster 25
 hos Rahbeks, som nu ere forbi. Jeg var paa Frederiksberg i
 Söndags og stövede Haven rundt om Eftermiddagen for at ad-
 sprede mig. Ohjo! Adspredelse fandt jeg, men Roe? Glæde?
 Den finder jeg ingensteds paa Jorden uden i dine kjerligheds-
 fulde Arme. Der var saa mange Piger, ude, og nogle ret smukke 30

Piger, o men jeg fandt ingen! Christiane var der ikke! Hvor var du? Maaskee paa Bakkehuset. Det er forfærdeligt, saa nær ved dig og ikke kunne gaae til dig. Gud hvor Kjerlighed er almægtig, det koster endogsaa et elskende Hjerte meget at gjöre
5 Vold paa sig selv for at undgaae Ydmygelse.

Jeg kom hjem, træt og utilfreds, jeg henfaldt i en stille Vee-
mod! Og den er i disse Tider min eneste Fryd. Jeg kunde have
Lyst til at besyngte Veemod, saa velsignet er den mig. Jeg
kunde have Lyst til at afmale Længsels Qval saa martrende er
10 den mig.

Din Krands! Dine Breve og dit søde deilige Haar er de kjere
Hjelpemidler, hvormed jeg nærer min Fantasie. Naar jeg kom-
mer hjem om Aftenen, efter en lille Spadseregang eller fra mine
Venner, eller fra Drejers Klub, saa har jeg altid gjerne en Ti-
15 mes Tid mellem halv elleve og halv tolv som er helliget Kjerlig-
heds søde Sværmerie. Saa tager jeg mine Helligdomme kysser
dem trykker dem til mit Bryst, med en Elskendes Varme.
Drømmer; troer at sidde ved din Side i Frederiksbergs Have
eller paa Sofaen hos Hegers, o men jeg vaagner snart og offerer
20 vor Kjerligheds lykkelige Øjeblik en veemodig Taare. I Aftes
da jeg kom hjem, havde det nylig regnet. Det var mørkt, vaadt
og Stormen flagrede i Tøiet, som hænger uden for Huset, for
at törres fra Farvningen. Min Sjæl var spændt! Jeg tog dit søde
Haar, som aldrig viger fra mit Bryst nogen Dag, som jeg tryk-
25 ker utallige Kys paa om Natten inden jeg falder i Sövn jeg tog
det, jeg trykkede det til mit brændende Hjerte og lod det slaae
saa mange Slag derimod, som der er Bogstaver i dit Navn. Saa
gik jeg til det aabne Vindue hvor Vinden susede, kastede tre
gange tree brændende Kys ud i Vinden og sagde: Bring dem
30 til min Elskede! Dersom du stod i Vinduet i Aftes paa den Tid

Christiane og folte Vinden hvidsle usædvanligt paa dine skjønne Læber, saa var det mine Kys, du Blide!

Jeg mærker at jeg har skrevet meget, og jeg føler, at det er dig kjert. Hvorledes jeg skal faae dig bragt dette Brev maa Gud og Kjerlighed vide. Farvel min ædle Christiane. Jeg saae din 5 Fader i gaar i Klosterstræde og hilste ham som min tilkommende Fader. Farvel min Elskte! I Kirken seer jeg dig maa- skee paa Søndag? Farvel du Engel, det falder mig sandelig meget tungt endog at tage skriftlig Afskeed med dig. Gud vel- signe dig!

10

Din A. Øhlenslæger.

44. *Til Christiane Heger.*

d. 1. Julii 1800.

Min elskede Pige!

Det glæder mig meget at jeg faaer Leilighed til at kunne skrive dig til, da jeg har noget af Vigtighed at tale med dig 15 om. Jeg har nemlig for længe siden skrevet et Brev til din Fader, men jeg har blot ventet Bud fra dig, for at lade dig det vide, og for at lade dig bestemme Tiden, naar jeg skulde sende ham det. Carl siger at han har sagt dig det. Han siger tillige at du frygter for Brevet skulde være for langt. Jeg sender 20 dig det. Nu kan du selv see. Jeg synes nok det kunde gaae saaledes an; men du kjender din Fader bedere end jeg, du er min Herskerinde, altsaa uden dit frievillige og meente: Ja! faaer han ikke et Bogstav fra mig!

Jeg frygter for Resten ikke. Værre end vor Stilling er til 25 hinanden kan den ikke blive, derimod har jeg meget Haab om at den ved Tillid til din Fader kan blive bedere.

Söde, elskelige Pige! hvorledes lever du?

Jeg har nogle Aftner i Rad været ude paa Frederiksberg, saa jeg ikke har kundet gaae forbi dit Vindue Kl. 9, jeg var desuden bange for at det skulde opvække Opmærksomhed. I Gaar gik jeg forbi dit Vindue Kl 6 og saae dig dog, saadan en
 5 Mand er vor Herre! Der var en, der spurgte mig hvem du var af dem jeg fulgtes med. De to vare de ældste Ørsteder. Det gav Anledning til følgende Narrestreger. Jeg sagde: Det er Jomf: Heger! Den Fremmede: Frue Rahbeks Syster! Ældste Ørsted: Rahbeks Svigerinde. Yngre Ørsted: Rahbeks
 10 Kones Broders Syster. Jeg: Rahbeks Svogers Svigerindes Svigerinde. Yngre Ø: Rahbeks Svigerfaders Kones Datter. o. s. v.

Veed Du gode Christiane at Jomfrue Bierfreund er — död! af Forraadnelses Feber? Sessing! Stakkels Sessing besörger hendes Jordefærd! Vi er lykkelige, höist lykkelige söde Pige!
 15 Hvor let kunde vi ogsaa blive höist ulykkelige.

Farvel min inderlig elskede Pige. Send mig snart Svar, og om muligt om Formiddagen thi da er jeg altid vist hjemme.

Farvel min bedste Tös! Din A. Øhlenslæger.

45. *Til Christiane Heger.*

[Før 11. Juli 1800]

20 Min ejegode Pige!

Nu har jeg bestemt mig! Nu vil jeg gaae hen og tale med din Fader! Jeg kan tydelig mærke paa dig at du ikke alene er meest for det, men endogsaa ene for det. Altsaa er det naturligt, at jeg vil hvad min elskede Christiane vil! Rigtig
 25 nok vil dette Besög sætte mig i forfærdelig megen Forlegenhed; men det er det samme! Du er jo Prisen! Kan jeg da i nogen Henseende kjøbe dig for dyrt? Helst saae jeg dog, at jeg traf din Fader i temmelig godt Houmör, derfor

vil jeg heller ikke gaae til ham i Morgen, men en anden Dag i denne Uge, naar du vil bestemme den. Jeg vil gjerne tilstaae at min Frygt ogsaa gjerne önsker denne lille Opsættelse. Det der tröster mig meest, er [at] vor Tilstand ikke kan blive værre end den er, det har jeg ogsaa et Par Gange sagt dig troer jeg. 5
Jeg taler altsaa med din Fader! Kjerlighed styrke mig!

Du har sat mig i Forundring ved at fortælle mig at Jomfrue Bierfreund elskede Liimkilde og i nu mere med at fortælle mig at hun ligegyldig sagde: Jeg giver dig aldrig.

Det er mig sandelig en Gaade. Först maa jeg tilstaae, at jeg 10 ikke kan faae i mit Hoved hvorledes en smuk ung Pige kan elske en gammel hæsliq Karl. Limkilde er begge Dele, for Resten troer jeg et meget ædelt Menneske! Men elske ham? Du veed min Theorie om Kjerlighed söde Christiane! Og sæt nu at hun elskede ham, hvorfor givtede hun sig da aldrig! 15 Kan du forklare mig det saa skal du faae — ja hvad skal jeg fattige Djevel byde dig, rigtig nok kunde jeg byde dig — tusinde ömme, brændende Kys! O! men min Gud! dem bröd du dig vel kun lidt om! Jeg vilde önske du var nærværende, saa kunde jeg faae et södt lille Örefigen af din endnu södere 20 lille Haand, for min sure store Impertinence.

O du arme Pige som stod en heel Time i Vinduet i Aftes og ventede din troelöse Øhlenslæger som var kjört ud med sin Fader og Söster i Dyrehaven og formodenlig sad nogenlunde vel tilfreds ved et Bord langt oppe paa en grön Bakke og spiste 25 Fleskeskinke, mens den haarfagre Christiane stod og stirrede forgieves med dine store sjelefulde Øine hen ad Nörregade efter ham! I Aften kommer jeg gandske vist Kl. 9. I Overgaars var jeg der ogsaa paa samme Tid. Da var du der ikke, du Slemme!

O Gud velsigne dig, inderlig elskede Pige, bliv ikke vred paa din Øhlenslæger, som bliver munter og overgiven i det Øjeblik han sætter sig ned at skrive til dig! men det gjør du vist ikke.

5 Jeg saae Mad. Drewsen i Dyrehaven i Gaar. Jeg var inde hos Italienerne at see deres skjønne Voltigeer Konster og deres afskyelige Narrestreger. Ved een af de sidste, hørte jeg et forfærdeligt Haandklap og een som raabte bravum bag ved mig — jeg vendte mig forfærdet om og opdagede kan du gjet-
10 hvem? Mester Preuss fra Strandmøllen. Jeg bad ham paa en meget höfflig Maade at hilse Ravage og hans Tæve.

Hillemænd nu er jeg jo allerede paa den fjerde Side. Ellers skulde jeg udförligen fortælle dig min Reise fra Harslew til Kiel. Vor Herre har taget Sælhunden derude, den har over-
15 stridt og er ikke mere at see for 8 β förste og 4 β anden Plads. Paa Hjemreisen traf vi en Karet der var kjört i Grövten jeg hjalp lidt til med, at faae den op for siden at kunne rose mig af det. Hvorfor er man ellers skikkelig i Verden!

Farvel, min nydelige, yndige elskværdige Christiane Georgine
20 Elisabeth, din Faders Navn vil jeg efterhaanden vænne dig af med. Vi leve med Guds Hjelp nok den Dag at du kan skrive dig:
Øhlenslæger.

Farvel min bedste Pige!

46. *Til Christiane Heger.*

d. 15 Julii 1800.

25 Min Christiane!

Nu kan jeg da, Gud være lovet! kalde dig min! Söde, elskede Pige, jeg er usigelig lykkelig! Tak for det herlige Øjeblik i Mid- dags. Kunde jeg kun snart komme i Selskab med dig igjen, —

kunde jeg kun snart — ja det er endnu vanskeligere — kunde jeg trykke min yndige Pige i mine Arme — kunde jeg trykke tusinde brændende Kys paa dine deilige Læber, o Christiane! ligesom en Hjort higer efter Vandstrømmen, saa higer min Sjel til dig.*)

5

Maaske jeg kunde nyde den usigelige Glæde at være i Selskab med dig i Morgen Eftermiddag. Jeg var paa Frederiksberg i Aften og der fik jeg at vide at man skal gjøre Kunster i Morgen for det kongelige Huus, paa en stor Plads nede ved Staldene. Det er ingen andre end Italienerne fra Dyrehaven, du indseer 10
altsaa let at det ikke er for deres Skyld jeg byder dig derud, söde Pige; men det kunde maaske være et passende Paaskud til at faae dig der ud for min Skyld.

Kan du komme saa veed jeg vidst du vil. Det er desuden min Sösters Födselsdag i morgen, saa kunde du jo gjøre hende den 15
Fornöielse at see til hende.

Carl skulde vel med og jeg tænker at han ogsaa vil med siden han ikke har seet den Stads för.

Om han ikke skulde vilde, saa maa min Englepige selv bedst vide om hun troer hendes ædle Fader havde noget imod at hun 20
gik ud med den han har antaget til sin Svigerson, med Tiden; jeg troer det ikke, men min Troe gjelder ogsaa til Wandsbek.

Den guddommelige Iris som jeg formoder at blive vaer i Morgen naar Auroras Purpursmiil har forjaget Halvkuglens sørgelige Mörke — den guddommelige Iris tog sig vel paa at bringe 25
mig Svar — og du min Christiane! tager dig vist paa at skrive mig eet.

Farvel du elskværdige Glut! O at jeg kunde — nei det var et afskyeligt nederdrægtigt Ønske, som jeg skammer mig ved at

*) For at tale paa Præsteviis!

sige, dog siden jeg skal være oprigtig mod dig, mit Ønske var: Gid jeg kunde trykke dig fordærvet i mine Arme! Gid du var nærværende, at din søde lille Haand kunde straffe mig med det stærkeste Ørefigen den kunde give mig, jeg vilde ansee det for
 5 et kjelent Klap — og — kiender jeg din Ømhed og Overbærelse, det blev vel heller ikke andet.

God Nat, søde Pige.

Din

Øhlenslæger.

52. *Til Christiane Heger.*

[Før 30. September 1800]

10 Søde, elskværdige Pige!

Med dette lille Brev følger först: . . . oh behøver jeg da virkelig at sige Christiane hvad der følger? Nei hun veed det heel vel, og min Indbildningskraft seer hendes skjønne Læber smile. Du veed altsaa hvad der følger först, min Elskte!

15 Dernæst følger for det andet . . . oh behøver jeg da virkelig at sige dig endogsaa det. Du seer et Stykke Papir bemalet med mine Kragetæer indlagt i Billetten og du gjetter strax at det er — en Vise til den bevidste Melodie! Du har gjettet ganske rigtigt. Nu staaer kun tilbage at du og din ædle Veninde |: Mad:
 20 Drevsen :| vil dömm e rigtigt; det vil sige: lade være at dömm e men see igjennem Fingre og igjennem smukke Fingre er det jo endogsaa ganske moersomt at see. Jeg troede at denne lille naive Melodie, fordrede en lille naiv Bagatel — og Visen blev til i Hast |: see alle dine Breve :|

25 Din Broder, Anders Sandöe Ørsted og jeg var ude hos Paablikom i Aftes. Jeg maa ellers erindre at han igaar Aftes nævnte Ordet Publikum ganske rigtigt.

Jeg skylder dig endnu den Efterretning at jeg har faaet et

Indfald som jeg søger at sætte i værk. Du veed Jens Baggese reiser snart til Paris for — maaskee aldrig at komme igjen mere. Jeg vil foreslaa i Dreiers Klub at man indbyder ham til et Aftensmaaltid og tager høitidelig Afsked med ham. Vel er han ikke længer Medlem i Klubben, men han har været en af de 5 ældste; og Danmarks störste nulevende Digter, fortjener sandelig dog i det mindste saa megen Udmærkelse.

Jeg havde nær faaet det Indfald at gaae ud til Drevsens igaar. Jeg betænkte mig igjen.

Farvel bedste Pige.

Din 10

A. Øhlenslæger.

54. *Til Christiane Heger.*

[Efter 22. Oktober 1800]

Bedste, gode Pige!

Det er to Dage siden jeg saae dig, længer kan jeg ikke lade være at underholde mig med min Christiane. Skjebnen nægter 15 mig det mundtlig, altsaa griber jeg til vor gamle Tröst. Ja min elskte Pige, herefterdags maa du ofte skrive mig til; jeg skal vist ikke være forsømmelig. Komme til dig, kan og vil jeg ikke. Den sidste fatale Scene med din Fader, krænkede min Delikatesse og Fölelse for Ære saa meget, at jeg heller vil und- 20 være din daglige Omgang, end sætte mig ud for en saadan igjen. Forresten veed Gud at jeg ikke har det mindste imod min Piges Fader, jeg agter, jeg ærer, jeg elsker ham endogsaa for sine mange andre fortræffelige Egenskabers Skyld; men han er mig ikke jevn, oprigtig og godlidende nok. 25

Dersom han syntes at jeg kom for ofte til dig, at vi |: efter hans Udtryk:| hang for meget i hinanden, saa kunde han jo faderlig og godlidende sagt mig det, paa en ukrænkende Maa-

de. Jeg vilde aldrig taget ham det ilde op naar han havde sagt: »Øhlenslæger! De er for meget hos Christiane, jeg frygter for at De spilder Deres Tid!« Jeg vilde da have glemst, at han gjorde mig uret, og blot seet den velmenende Raadgiver i ham.

5 Men lad saa være: Was geschehen ist, ist geschehen, at jeg er kommet til dig, er jo meget naturligt og at jeg i de sidste Dage kom der saa meget, var jo Havearbeidets Skyld.

Naar jeg nu sidder og læser i Nørregaards tørre private Ret, saa tænker jeg: det er jo for din Pige, og saa gaaer det. Jeg er
10 altid hiemme til Kl 11 om Formiddag da jeg skal til Ørsted. Om Aftenen Kl 6 naar mit Arbeide er færdigt gaaer jeg gierne til Frederiksberg, hvor jeg er i det Øjeblik jeg tilskriver dig dette.

Naar du engang gaaer ud til Rahbeks gode Christiane, saa
15 lad mig det vide.

Det forstaaer sig — at miste din Omgang er — haart men lad saa være. Jeg tænker vi elske begge uegennyttigt nok til at forsage hvad der skaffer Krænkelser, og brændende nok, saa vi ikke behöve at see hinanden virkelig, for bestandig at see
20 hinanden.

Dersom du spørger om jeg da slet ikke vil komme mere saa er mit Svar: Hvergang din Fader udtrykkelig beder mig komme, ellers ikke.

Naar jeg nu kommer hiem i Aften; saa tager jeg [den] blaae
25 Kornblomstkrands frem, du gav mig paa vor Kjerligheds Morgen. Saa kysser jeg den, og mine andre Helligdomme, ligesom i Aftes, og saa troer jeg at kysse dig.

Lev vel söde kjere Pige! Din

Øhlenslæger.

30 Vær for alting ved godt Mod!

Dette Brev skrev jeg i Onsdags, men da jeg fik at vide at du er paa Springforbi gjemte jeg det til i Dag. Du har havt megen Regn derude, ligesom sidst. Hils de gode Drewsens, og lev fornöiet. Karl var hos mig i Aftes og sagde du havde skrevet ham til. Hvorfor fik jeg ikke ogsaa et lille Brev slemme Pige! Lev 5 vel. Det skal være dig tilgivet.

55. *Til Christiane Heger.*

[1. Januar 1801]

Kiere Christiane

Jeg veed ikke hvor du kan nænne at skrive mig til med saamegen Bitterhed som du har gjort i Dag. Fordi jeg ikke var hos 10 Dig i Aftes. At jeg af Hiertet aldrig önskede at være noget Sted, nogen Aften, uden hos dig, har du tit forsikkret mig at du troede. Grunden hvorfor jeg kommer saa sielden til dig, veed du. For mig er ethvert Öieblik helligt naar jeg trykker dig i mine Arme, enten det saa er Nytaarsaften eller en anden Aften. 15 Vi har i denne Uge to Aftner været sammen, meget meer end ellers. »Kom jeg i Aften« tænkte jeg i gaar Aftes, »saa kunde hendes Fader maaskee igjen synes det var for tit«. At han er meget upoetisk veed jeg, og Nytaarsaften for ham troede jeg ikke kunde være noget usædvanligt. Med nogle af mine Be- 20 kiendte spiste jeg hos Legers igaar Middags og da Weinholdt bad mig og Ørstederne til sig om Aftenen saa vilde jeg ikke nægte ham alt. Der ligger en meget saarende, en meget bitter og dyb Bebreidelse i de Ord: »Buddet var efter Sædvane ikke saa heldig at træffe dig hiemme.« Jeg vil gjerne tilstaae at 25 jeg maaskee kunde fortieni en Bebreidelse for at gaae for meget ud om Dagen; men fra Christiane synes jeg dog ikke den skulde kommet. Den er kommet, nu vel jeg vil herefter giöre Regn-

skab for dig, og jeg vil begynde med den Forsikkring at du i det nye Aar ikke skal faae noget at klage over fra den Kant. Jeg troer ikke jeg har brugt noget Udtryk som kunde støde dig i dette Brev. Ved Gud det er skrevet med et inderlig rørt og
5 bedrøvet Hierte at du altid kan miskiende mig, at den ringeste Anledning kan giøre dig bitter. Hvorledes kan jeg i denne Stemning komme til dig. Nei, jeg kommer ikke i Aften; men vil du gjerne at jeg skal komme da bed mig endnu engang derom og paa en anden og kierere Maade. Et Ord af dig kan ned-
10 slaae mig, et Bogstav af dig kan reise mig igien.

Din Øhlenslæger.

Du talte ogsaa noget i dit Brev om Udsigt over Fremtiden! O Christiane! Christiane!!! Lad mig blive fra dig i Aften, lad mig blive fra alle Mennesker!

15 56. *Til Jens Baggesen.*

Kjöbenhavn d 24 Februar 1801.

Min Velynder! Min Ven!

Inderlig Tak for Deres Brev! Behöver jeg at sige Dem hvor usigelig kjert det var mig? Jeg troede ikke det var muligt at andet kunde forskjønne den Baggesenske Aand end Baggesen
20 selv, og dog fandt jeg det muligt, da den svævede til mig over Havet i Overraskelsens Rosenflor. Jeg ventede sandelig endnu ikke den Glæde at faae noget Brev fra Dem. Jeg var underrettet om Deres ulykkelige Reise! Jeg kunde tænke mig Deres ubehagelige Tilstand og de mange Beskjæftigelser der nu maatte
25 sysselsætte Dem, inden De fik alting i Orden! Hvorledes kunde jeg da formode at De længe kunde dvæle ved Erindringen om mig? Et flygtigt Tilbageblik var mit hele Haab! Vished om meget mere har forvandlet dette Haab til inderlig Glæde!

Tak, fordi De elsker mig! Jeg er stolt af at Danmarks bedste nu levende Skjald elsker mig. Jeg er henrykt over at være kommen hans Hjerter nær thi jeg er kommen et stort Hjerter nær.

Men heller intet uden denne Glæde, er istand til at neddyse Bedrøvelsen over at Baggesen, som i kort Tid fik mig kjer, som kunde glædet mig saa meget med sin Omgang, dannet mig saa meget med sin Smag, at han — kun trykkede mig til sit Bryst for paa Øjeblikket at rive sig løs igjen. Men jeg taber dog ikke Modet. Kan jeg end ikke omgaaes Dem selv, saa lever jeg dog i en fortrolig Omgang med den Sjel som bestandig saa levende, høi og yndig, lyser frem igjennem Deres Mesterdigte. Den og Deres Breve skal erstatte mig Deres Savn indtil vi personligen sees igjen. Gud give det maa skee i det Mindste eengang her förend hisset.

Min Afskedssang, som Deres Godhed kalder skjön følger her med, tilligemed et Par andre Viser jeg siden Deres Afreise har skrevet for Dreiers Klub. De bad mig i Deres sidste Brev hilse denne Klub. Skjönt jeg kun er en svagelig Mathematiker saa udfandt jeg dog i en Hast fölgende arith- eller geometriske Proportion:

Naar man ved et Fjerdingaar i Danmark forstaaer et Øjeblik i Paris, saa kan man ved en heel Klub i Danmark heller ikke forstaae mere end en halvsnees sande gode Venner, i Paris.

Jeg har udfört min Commission.

En vigtigere Commissions Rapport er denne: Brummer har bedet mig hilse Dem. De faer udentvivel snart Brev fra ham og et Exemplar sendende af Deres Værkers første Bind, som kom ud för Nytaar. I dette Bind vil De finde et Stykke blandt Elegierne: »Da jeg var lille« nemlig som De ikke selv har ordnet didhen. Undskyldningen for denne tilsyneladende Dristighed

er denne: Da jeg fik et Exemplar af Deres Skrivters første Deel fandt jeg et Stykke deri to Gange; nemlig først mellem Oderne, under Titel: Til Hanne Bream, og siden mellem Elegierne, hvor Overskriften var: Deeltagelse. At jeg ikke havde mærket dette før, deri var jeg dobbelt undskyldt. Det er nemlig
5 kun faldet i min Lod at corrigere 3 Ark af det hele Bind. Da man siden i Skyndingen med Trykningen fandt at det vilde være alt for længe at sende Korrektoren til to, saa lod man det være nok med at sende den til Hagerup, som altsaa maa
10 staae til Ansvar for de Typografiske Feil De maatte finde, hvis Antal jeg dog troer er meget ubetydeligt. Men havde jeg end corrigeret alt saa kunde dog denne Feil ikke blevet mig bekjendt, förend i det Øjeblik jeg saae hele Bindet samlet. Det første Aftryk som findes mellem Oderne har De nemlig
15 selv corrigeret, og var mig altsaa alligevel ikke bekjendt. Denne sidste Omstændighed undskylder formodentlig Hagerup. De selv har i Deres Reiseskynding overseet Indholdet, og ladet Dem blinde af de forskjellige Titler. Bebreidelse falder altsaa paa ingen. Skaden er heller ingens, thi saa snart jeg fik det at
20 see, lod jeg det halve Ark strax trykke om hvor Digtet stod mellem Elegierne, og i dets Sted blev: Da jeg var lille indrykket, som det meest passende blandt Deres faae endnu tilbage blevne Stykker |: til næste Deel :| som kunde supplere en manglende Elegie. Oder var der nu slet intet tilbage af, ellers havde
25 jeg heller udeladt Stykket paa det første Sted, da jeg troer det sidste havde modtaget nogle Smaarettelser af sidste Haand. Jeg lod tillige aftrykke et Indholdsregister som man ogsaa i Skyndingen havde glemt. Dette blev gratis uddeelt til dem, som alt havde faaet Bogen og sat ind i de fleste dengang endnu uud-
30 deelte Exemplarer. Nu er Saaret fuldkommen lægt uden Arr.

Der taledede nu Commissionairen, endnu et Par Ord fra Deres unge Ven. De spørger hvorledes jeg lever! Borger i Staten! De vil vist trække paa Skulderen og selv svare: »I det højeste: Saa, saa!« naar jeg siger Dem at jeg har forlovet mig uden endnu at være i nogen brødbringende Vei! Menneske! Digter! Du vil 5 vist selv svare: Overmaade lykkeligt, naar jeg fortæller dig at jeg elsker en ædel, dannet og elskværdig Pige og bliver inderligt elsket igjen. Du vil finde det meget rimeligt at jeg dræber Sorgen, og lader Skjebnen raade for i Morgen, uden at jeg derfor behöver at bekjende mig til de fatale Fatalisters System! Hils 10 Deres elskelige Kone, og siig hende at skjönt jeg ellers er en Elsker af smukke Ruiner, saa har jeg dog ikke kunnet undlade at bande Babel i sin Grav fordi dens Forstyrning lagde Hindringer i Veien for vores nærmere Bekjendtskab; men dersom De engang kommer igien |: som vi vist vente :| og dersom jeg 15 engang med Guds og Taalmodighedens Hjelp faaer taget min kjedsommelige juridiske Attestads, saa skal jeg lægge mig saa meget efter det franske Tungemaal at jeg paa gebrokken Fransk kan fortælle hende hvor kjer hun er mig, fordi hun er Baggeseus Hustrue. 20

Hvad mine poetiske Bedrifter angaaer og anbelanger saa har jeg foreskrevet Muserne at de skal mætte sig af de Smuler, som falde af deres rige Stedsöster Themisses Bord. Men da disse Möer hverken mangle facundia præsens eller præceps saa lægge de mig ofte paa Hjerte med megen Fynd at det er umueligt 25 forlangt at vi skal leve af hvad een levner; jeg fortæller dem da ved slige Leiligheder, ligesom den fulde Præst om hvorledes Jesus bespiste 5 Mand med 5000 Bygbröd, men saa slaae de en höi Latter op, og saa er jeg ligenær.

Jeg seer at hvormeget jeg end kniber det i Enden, saa maae 30

jeg dog tage et Stykke Papir til Hjelp endnu. Af hvad jeg har sagt flyder, at naar Pallads bosætter sig i et Hoved saa skulde egentlig Poesien som ogsaa apud poetas hedder Tiggernes Tun-
gemaal ligge sub scamnum, men den vil ikke blive liggende.

5 Det er to Store som ingenlunde kan rømmes i een Sæk; men Sækken som de to kan ikke rømmes i, tilgavns undgjelde maa for deres Klammerie. Dersom jeg endda elskede dem begge! Men det er kun Poesien som er min Kjeledægge. Derfor giör jeg ogsaa eet og andet Vers imellem |: unter uns gesagt :| og
10 jeg har halvveis faaet den Idee at udgive et lille Bind Digte med det förste, som da bliver unter al Verden gesagt. Det vil sige for en Jordkreds saa stor som Landskabet Verden i den westphalske Kreds, thi meget större er den danske Verden ikke. Det var un cytoien, vi har saamænd ogsaa Folk paa Bjerget min gode
15 Monsieur Montanus Berg.

Jeg bliver overgivet troer jeg af Glæde fordi jeg underholder mig med Tanken om Dem.

Farvel dyrebare Mand, som har næret min Fantasie vakt min Fölelse og dannet min Smag, fra den Tid jeg knap en Alen lang
20 sang Deres: Da jeg var lille til det Øjeblik da jeg sidst forelæste nogle Venner Mirabeaus Död og Aabenbarelsen og fik dem til at blusse ved den förste og til at fælde Taarer ved den sidste. Farvel Jens Baggesen. Den danske Digtekunsts Hæder; som mit Hoved er stolt over at være kjer, og mit Hjerte bæver af Glæde
25 ved at sympatisere med. Farvel! Deres A. Øhlenslæger.

d. 25. Febr:

Siden jeg endnu ikke har havt Leilighed til at give Hagerup dette Brev, saa maa jeg endnu snakke lidt med Dem. O i dette Øjeblik föler jeg mig saa fyldt af Fölelse for Dem og kan jeg

andet. Bævede Deres Hjerter ikke i gaar Aftes ved Mindet om sit Födeland. Jeg var paa Concert i Harmonien hvor man opførte Deres Mesterdigt: Skabningens Halleluja! Det var förste Gang jeg rigtig hörte den, thi alle de andre Gange har jeg siunget selv med. Den oplöftede min Siel til inderlig Tilbedelse, 5 til den stærkeste Fölelse for det almægtige Væsen.

Anders Sandöe Ørsted sad ved min Side og jeg havde min Glæde af at see hvorledes Muserne henrev Philosophens Marmoraand. Tak for den Glæde De Haand i Haand med Kunzen har gjort mig — og — der var endnu een med mig, som ogsaa 10 glædede sig — som elsker Digteren Baggesen saa inderligt og har bedet mig hilse ham — det er min Pige. Lev vel!

57. *Fra Jens Baggesen.*

[Paris den 13. April 1801]

Min Ven!

Dig, som jeg efterlod min danske Lyra, sender jeg, undslup- 15 pen af Dödens Strube, mit förste Suk til Livet i hoslagte trende Krigssange for Danmarks Forsvarere.

Mit Hierte brænder af Længsel efter at staae og falde med mine Brödre; men jeg er fængslet og syg med min syge Elskede.

Brænd du din Ungdoms Kraft og Fyrighed i dine dig om- 20 givende Brödres Siele! Syng dem, med dine egne, disse mine Sange! Lad dem föle, at Baggesens Aand er nærværende hos dem, midt i Flammerne!

Ti Mænd, med Digtermod ere meer værd i Skrækkens Øieblikke end hundrede Feide-Prosaister; hundrede dödtrösende 25 Helte Fienden farligere end titusinde Leiesvende!

Lad trykke en Mængde Exemplarer, som Viiser, trykt i dette Aar, af Sangene for Matroserne.

Uddeel Exemplarer af Hymnen for Alumnerne iblandt mine
kiære academiske Medborgere.

Sluk min Törst efter Efterretninger med første, anden, og
tredie Post.

Din

5

Baggesen.

Send mig dog et Exemplar af første Deel.

Hermed betaler jeg tillige min Viise-Gield til den kiære Drei-
erske Klub.

Hils Rahbek og Rosing.

10 59. **Til Kongen.*

d. 19de Junij 1801.

P. M.

Til Kongen!

I Følge de Regler, som Deres Majestæt i Fundatsen af 7de
May 1788 Cap. 6 § 2 allernaadigst har foreskrevet i Henseende
15 til de Stipendier der ere henlagte under Universitetets Forvalt-
ning, er ingen kvalificeret til at nyde disse Stipendier naar han
ikke er offentlig examineret för han indskrib[e]res som acade-
misk Borger, og tillige har aflagt eller i Tiden aflægger den
philologisk philosophiske Examen. Men da Deres Majestæts er-
20 klærede Hensigt med disse Bud, ikke har været anden end den,
saameget mueligt at forsikre Staten om, at dens Understöttelse,
ikke bliver tildeelt andre end dem den med Grund kan vente,
som Videnskabsdyrkere at være den værdige, saa vover jeg
allerunderdanigst at troe at en trængende Studerende der ved
25 Omstændighederne er bleven hindret i at aflægge bemeldte
academiske Examen, men som ved andre offentlige Pröver har
opvakt en ligesaa fordeelagtig Formodning for sig, kan vente
ved allerunderdanigst Ansögning til Deres Majestæt at erholde

Adgang til de Beneficia, som Fundatsens Bogstav udelukker ham fra. — I dette Tilfælde troer jeg at befinde mig, og beder derfor allerunderdanigst at Deres Majestæt allernaadigst vil forunde mig Adgang til de akademiske Stipendier.

Jeg har nemlig, skiöndt fra min Barndom indtaget af, og 5 bekiendt med de förste Grunde af Sprog og Videnskaber, först i de seenere Tider bestemt mig til den egentlige akademiske Bane, efterat have staaet omtrent 2 Aar i Deres Majestæts Tieneste som Skuespiller ved det Kongl. Danske Theater; hvilken Bane jeg forlod fordi jeg ikke troede den vilde giöre mig lykkelig, og fordi jeg troede mig bedre skikket for en anden. Jeg 10 valgte den juridiske men for at det ikke skulde have for langt Udseende med min Embedsexamen, lod jeg mig privat indskribere, og underkastede mig den latinsk-juridiske Forberedelsesexamen. Den offentlige Pröve, som jeg ved denne Leilighed 15 troer at kunde paaberaabe mig, som et Beviis paa at jeg fra Duelighedens Side maaskee ikke er uværdig til det önskede Beneficium, er en Afhandling jeg indgav til Concurrence for den til Deres Majestæts höye Födselsdag indeværende Aar udsatte akademiske Priis i Aesthetiken; hvilken Afhandling blev 20 bedömt paa en meget fordeelagtig Maade, og tilkiendt förste Accessit, med Tillæg at den fortiente at deele Præmien dersom den kunde deeles.

At jeg fra Trangens Side qualificerer mig til Stipendier, vil Deres Majestæt ikke omtvivle, naar De allernaadigst betænker, 25 at min Fader Joachim Conrad Øhlenslæger, der staaer i Deres Majestæts Tieneste som Fuldmægtig ved Friderichsberg Slot, maa forstrække mig med alle de Nödvendigheder, jeg i Mangel af den Tid jeg skylder mine Studeringer ikke kan erhverve selv; og at hans Indkomster, især med Hensyn til de nærværende 30

Tider, ere alt for indskrænkede til at kunde udholde denne
Byrde.

Allerunderdanigst

Adam Øhlenslæger.

61. *Til Christiane Heger.*

[Sommeren 1801]

5 Liebstes Mädchen!

Dass sag ich rein aus dass wenn die Katzenkillingen länger
leben soll so komme ich nimmermehr auf Springforbei. Willst
du nicht die Güthe haben zu drehen ihre Halse um; ich werde
nicht ruhig sein ehe sie verschieden sind. Denn dass ist ja eine
10 Schmach und eine Schande dass solcher Teufelszeug mir in
Unruhe setzen soll. Wenn sie aber bei der Tod abgegangen sind
so ist meine Rache abgekühlt und ich erlaube gern dass sie
mit allen gebräuchlichen Ceremonien zu Erde bestattet werden.

Seer du det har jeg skrevet paa et fremmed Sprog fordi Kat-
15 tene ikke skal forstaae det und uns mit der Leimstang laufen
lassen.

Hvordan jeg lever: Jeg lever excellent! Det vil sige jeg lever
pinedöd skidt, miserabelt!

20 Hvor kan man andet mellem Böger og Tobak

Blandt det fordömte Kiöbenhavnske Pak.

Vil jeg gaae — da nödes mine Been

at vandre langs med ryggede Rendesteen.

Vil jeg aande, da aander jeg Brændevinsdamp,

vil jeg see da skuer jeg Hör og Hamp

25 og Kræmmersvende og Vise Kiellinger

og Feieskarn og Æbleskrællinger

Vil jeg höre, da skriges om Dagens Helte

som löb fra Slaget da hist det gieldte.

Gid jeg var döv og gid jeg var blind.
 At lugte falder mig aldrig ind!
 Vil jeg føle — du store milde Gud
 da griner mig hele Byen ud.
 En herlig Stad, saa fuld af Heste 5
 næst Helvede er det den allerbedste.
 O Pige kunde jeg fra Kiöbenhavn
 udile i din og Naturens Favn
 da skulde saa blidt, saa saare fage
 henrinde mit Livs snarttalte Dage. 10
 Hist! hvor mod grønne frugtbare Strande
 frembølger Havets raskbølgende Vande
 Hvor Naturen i Sielen med blid Magie
 indtryller hele sin Harmonie
 Hvor Fuglen quiddrer sin muntre Sang 15
 hvor Luften hensuser over Mark og Vang.
 Hvor Bækken risler saa sølvklar, rolig
 hvor Lunden vinker saa huld fortrolig.
 Hvor Blomsternes milde balsamiske Duft
 Bølger om i den sunde rene Luft. 20
 Hvor Frugten saa smilende venlig rød
 svulmer frem bag Bladene saftig og söd.
 Hvor man seer — o Himmel — den store Sphære
 Hvis Bølger hvis Blomster, hvis Bakker, hvis Straae
 Hvis Sol og hvis Maane, hvis himmelske Blaae 25
 vidner höit om Skaberens himmelske Ære!

Der var godt at være! Ikkesandt?

Smilende skulde vort Liv henrinde i Kierlighed, mellem
 Blomster og Træer og Bække og Fugle og Æther, i en Hytte i
 Dalens Skiöd ved Bredden af en Kilde. Smilende! Og naar da 30

engang nogle af vore Ungdomsvenner af en Hændelse kom ud paa Landet hvor vi havde boet, og besaae Kirken, som var saa lille og simpel, og hvor man havde lagt et Tværtræ til Storkens hellige Rede, da kom der maaskee et Par Taarer i deres Øie, naar
 5 det sank ned paa den kölige Kirkegaard og fandt vore Navne halv udslettede af Regnen paa det forfaldne Kors, bag en tyk ubeskaaren Rosenhække.

Ak vilde da vor Ven sige: See der hviler de Arm i Arm. Arm i Arm vandrede de smilende i Livet. De var vist lykkelige. Nu
 10 ere de borte, glemte! En venskabelig Haand har plantet en Rose paa deres Grav. Men det er længe siden! See hvor vild den slynger sig om det hældende Kors. Christiane! vil han saa tænke! Kan du ikke stige op paa en blid Foraarsdag og beskiere Rosen, det var jo dit kiere Arbeide i din skiønne Vaars svundne
 15 Dage!

Pige, Pige! jeg begeistres! Jeg föler Gud og dig og Kierlighed og Ufuldkommenhed og Død!

Viis ingen dette Brev, man vilde maaskee kalde mit Hiertes fulde Udbrud Sværmerie.

Lev vel Elskede.

20

Din Øhlensläger.

64. *Fra Jens Baggesen.*

Paris, d 11 Julii 1801.

Kiæreste Øhlensläger.

Jeg lever, min Kone og mine Börn leve; jeg elsker og bliver ved at elske Dem.

25 Jeg har erholdt Deres inderlig kiære Brev med de medfølgende Sange; men jeg har to Gange siden tilskreven Dem. Dette er den tredie.

Jeg har endnu intet Exemplar bekommet af förste Deel, eller

mine Oder. Jeg önskede dog meget et saadant. Jeg kan ikke begribe Brummer. Han synes fornöiet med Afgangen, önsker meere Manuscript, og gör mig dog Fortsættelsen umulig, ved at lade mig mangle Begyndelsen. Hvorledes skal jeg udarbeide Noterne naar jeg ingen Expl har! 5

Jeg har uophörlig, siden jeg forlod Khavn, indtil for faac Dage siden levet ubeskrivelig slet. Min inderlig elskte Kone har bestandig været sengeliggende, mine Börn af og til skrantende, og jeg selv farlig syg. I Henseende til mit Udkomme har jeg lidt uoprettelige Tab. Först nu er jeg i Stand til at arbeide. 10

Jeg har maattet flytte fra quai Voltaire, af Mangel paa sund Luft, til hotel de l'Elisée-Bourbon, rue du fauxbourg St. Honoré, No. 66. hvor jeg nu boer skiönt, beqvemt, og saa got som paa Landet, i de Elysæiske Marker.

Min Kone er lidt bedre, og jeg altsaa — meget muntre. 15
Men —

Dania! quid merui? quo te, mea patria, læsi?

Endnu bestandig sukker jeg forgiæves efter egentlige Efterretninger. Et par Smaabreve undtagen har jeg intet Svar paa mine sidste tolv Skrivelser. 20

Ogsaa De, Öhlensläger! tildeler mig sparsomt Deres Hilsener.

Jeg har skreven Brummer til med denne Post. Formaae ham dog endelig til at sende mig det mig tilkommende Exemplar af mine Skrivters første Deel. Forinden sender jeg tilforladelig ingen Fortsættelse. 25

Er det Dem mueligt, saa saml og send mig de Blade, hvori min Ubetydelighed siden jeg forlod Danmark er bleven omtalt. Det sætter mig dog altid en smule tilbage i min gamle Stilling, og giver mig en Illusion af litterarisk Nærværelse, som jeg her, hvor intet dansk Löv eller Blad rörer sig, har höit nödig. 30

Fik De mine tilsendte Krigssange — som uden min Skyld; thi de vare digtede og trykte her för Catastrophen i Midten af Mai — kom saa ærgerlig meget for silde?

Jeg er bange for, at de tilforn i Khavn, efter Himlen veed
5 hvilke Varianter aftrykte, have vrимlet af Feil.

Tilgiv min Kortelighed! Jeg skriver kort; men svarer des
længere. Skriv, skriv, skriv til

Deres Baggesen.

Min Kone hilser Dem tusinde Gange, og jeg hilser ubekjendt
10 tusinde Gange Deres Veninde.

65. *Til Christiane Heger.*

Khvn d. 25 August 1801.

Kiere gode söde Pige!

Hvordan lever min Christiane! Vær for Guds Skyld glad og
moer dig mens du er paa Landet. Det skulde græmme mig
15 usigeligt dersom jeg længer skulde forstyrre din Roe end jeg
har gjort. Jeg ærgrer mig over at jeg kunde være saa usigelig
haard at forlade dig uforsonet. O Kristiane! Var vi sammen
og var vi ene sammen, da skulde de meest brændende Kys, de
inderligste Favnetag vidne om min Fortrydelse og min evig
20 blussende Kierlighed. Alt hvad jeg kan sige til min Undskyld-
ning var deels: at jeg virkelig hvad Tingen selv angik
havde Ret. Din Syster havde gjort mig Fortræd og det ærgrede
mig meer end Guldbergs Væv. Hun sagde: Hvem skal jeg
troe, den ene siger saadan og den anden saadan? ligeefter at
25 hun næsten i en stiv Klokketime har skildret Guldberg som en
latterlig Lögner. Et saadant Menneske kan dog umulig være
hendes Ven. Hun kiender ham. Naar han kommer i hendes

Huus og brokker Lögne af sig om den der engang skal ægte hendes Söster saa har jeg intet imod at hun skal tie dermed for mig, men for dig skal hun ogsaa tie; og mere for dig end for mig. Hvorfor fortæller hun det til dig! For at glæde dig? Neppe. For at have noget at snakke om. Og det var det som ærgrede mig at du troede det var din Pligt at tie dermed for mig! Du bör intet tie med for mig hvad der angaar os to. Guldberg kunde ikke regne din Söster det til Onde at hun sagde mig det. Det maatte han göre Regning paa naar han sagde det i et Huus med hvilket jeg stod i saa nær Forbindelse. 10 Og Taushed af **dig** kunde han nu paa ingen Maade göre Regning paa. Fra ham havde du altsaa intet at frygte. Fra din Söster troede du? Men naar dels din Söster ikke havde Ret til at være vred om du end havde sagt mig det ligefrem, saa havde hun det saa meget mindre nu da hun vidste paa 15 hvad Maade jeg fik det at vide; ved en Fortalelse nemlig.

Der var altsaa slet intet uforskammet i om jeg taledes til Guldberg derom. Og intet hindrer mig i dette Øieblik derfra, dersom jeg ikke föiede dit Lune. Det var det som ærgrede mig. I det Øieblik jeg fik det at vide maatte du som kiender mig 20 ogsaa vide at jeg blev hidsig, og havde altsaa med langt større Nytte anvendt Blidhed, Taushed og Overbærelse end Haardhed og Vrede. I det Øieblik var Guldbergs Vrede dig farligere end min.

Nu er det forbi. Dig tilgiver jeg alt! Du har nok [at] tilgive 25 mig; men paa den gode Söster er jeg arrig, das soll ich nicht nægten. Lev vel. Hils Tante.

Din A. Øhlenslæger.

I Hast!

74. **Til Anna Christine Dorothea Drewsen* [Før 19. November 1801]

Velædle Madame C. Drewsen

a Springforbi

Quod felix faustumque sit!

5 Philosophie.

Det er besynderligt at de fleste Mennesker have faaet det Indfald at dömmе efter Udfaldet, at vurdere efter Udfaldet, agte efter Udfaldet, at slutte fra Udfaldet, som er empirisk, det vil sige en Naturbegivenhed til den Handlendes moralske
10 Karakter, som ikke staaer i nogen Forbindelse med den sand- selige Verden (mundus sensibilis).

Det er blot hans Villie, hvorefter man kan bedömmе ham, og dersom denne altid var Aarsag til Virkningen, eller Udfaldet af hans Handling, saa kunde man ogsaa altid med fuld-
15 kommen Sikkerhed, slutte fra Udfaldet, til hans moralske Karakter, d. e. til hans gode eller onde Villie. Men da det moralske Væsen idet han handler, virker som fysisk Væsen, i den fysiske Verden, saa er han ogsaa som fysisk Væsen underkastet tilfældige Omstændigheder hvilke han a priori (det vil sige: af rene
20 Fornuftsbegreber) ikke kunde forudsee; hvad han gör bliver altsaa utilregneligt, thi det maa betragtes som en almindelig Naturbegivenhed, det er blot hvad han vil giöre man kan tilregne ham, thi Villien er frie, og först som frit Væsen besidder han den Egenskab at kunne tilregnes.

25 Det er ligesaa besynderligt at de fleste Mennesker dömmе mildere, eller haardere, alt efter som Udfaldet af en Handling virker mere eller mindre paa deres egen Interesse; saaledes kan han ofte af den Skröbelighed, han som Medlem af den

sandselige Verden er underkastet, ofte begaae en Feil, han siden som Borger af et oversandseligt Rige (*mundus intelligibilis*) fortryder og indseer. Har nu denne hans Handling ingen videre Følger, det vil sige et lykkeligt Udfald, da lægges der ikke Mærke til hans Forseelse, og han slipper for let; har den derimod Følger, og ubehagelige Følger, da glemmer man sandelig ikke at tilregne ham den, og da straffes han sædvanlig altid for haardt!

Poesie.

Nu stopper de Pølser paa Springforbi, 10
nu har de begge Hænderne fulde

Trætöfler stikker Benene i

fordi ei vaade de blive skulle

Nu har de vist Byen ei i Minde

nu skraber de Kiöd og Pölsepinde. 15

Og spilled vi end paa Asathors Dag

Komedie hist udi Landemærket

da blev vist ikke vort Tilskuerlag

med det kiere Drewsenske Huus forstærket

Nu har de ganske andet i sinde 20

nu skraber de Kiöd og Pölsepinde.

Og deri giöre de meget vel

thi Pölse er vist ei at foragte

tvertimod maa hver kristen Sjæl

et godt Stykke Pölse eftertrage 25

Af Glæde maa mine Øine rinde

hvergang jeg seer Kiöd og Pölsepinde.

Du behöver vist ei at sige dem
Besked, ved derud et Brev at skikke
Pölsen holder dem i deres Hiem
spilte vi end, saa kom de dog ikke
5 man er nödt til smukt at holde sig inde
naar man skraber Kiöd og Pölsepinde.

Men hvor bestyrstet bliver jeg ei
da jeg faaer et Brev fra Christiane
hvori hun retskaffen taer paa Vei
10 og svinger Bebreidelsens barske Fane
jeg svarer betuttet: men bedste Veninde
jeg tænkte du skrabede Pölsepinde!

Og ligesaa svarer jeg Dem Madam
Det er Synd at være vred paa mig Stakket
15 kom ind paa Thorsdag da skal vi saa Skam
ganske vist hae det bestemte Spetakkel
Da skal jeg forsone min vrede Veninde
ved som Mads for hende at staae paa Pinde.

Ærbödigst
20 Adam Øhlenslæger.

77. *Fra Kamma Rahbek.*

[Efter 15. December 1801]

Den vakkre unge Hr. Paalecompot
Opvoxte heel snurrig paa Kongens Slot
Der spögte han glad med sin Syster lille

Og ventelig lærte Adagio spille
 I Skole hans Fader ham tidlig sendte
 Og tidlig han ogsaa af den rendte
 Nu lysted' han Skuespiller at være;
 Dog længe han ei det Aag mon bære, 5
 Han følte sig skabt til større Hæder.
 Meer værdig for ham en Digers Glæder!
 Til Göthe og Schiller hans Aand sig svinger,
 Paa Phantasiens de lette Vinger;
 Han öiner ei Jorden, og flux hans Hierne 10
 Forrykket nu blev, ved Glands af en Stierne,
 Den Stierne af første Störrelse var,
 Og Ørnen fra Arrilds Tid prydet har,
 Om den at tale, just ikke jeg lyster,
 Da Hændelsesviis det er min god' Syster, 15
 Kun siger jeg her, og det paa min sand,
 At goslig hun er og af stor Forstand.
 Men at jeg nu ikke skal blive svimmel,
 Jeg iiler igien fra Stierne og Himmel,
 Om Helten fortæller hvad mere jeg veed, 20
 Som og om de Ting hvoraf han blev kied
 Hvor ivrig han var i Exsercering,
 Saa længe som nye var hans Mundering;
 Hvor sveiet han gik som Fanejunker;
 Hvorlunde han sig i Nakken dunker; 25
 Hvor grusom han sine Fingre radbrækker;
 Og Weyse til Qval med Munden smækker;
 Hvor ofte en Ting man gientage maae,
 För han kan den i sin Hierne faae;
 Hvorledes han ikke ta'er sin Examen, 30

Hvortil hans Fader vist ei siger Amen,
Endskiöndt han er Degn paa Frederikspærre
Som Nyerup fortæller, den lærde Herre!
I sit Register til den lange Bog
5 Hvori og staaer at Fanden ham tog.
Dog da om den unge Hr Paalecompot
Kan siges langt mindre ondt end Godt,
Og jeg ham ikkun vil satirisere
Saa er det vel best jeg ei skriver mere;
10 Men undertegner mig dennesinde
Hans skyldige Ven- og Tiener -inde.

K. M. R.

79. *Til Direktionen for Det kgl. Teater.* [Før 24. Februar 1802]

Pro Memoria!

15 Besielet af den Aand, som opflammede enhver Dansk, greb
jeg allerede Pennen, saasnart den sidste uforglemmelige Krigs-
epokes Uroligheder nogenlunde havde lagt sig, for at prøve
mine svage Kræfter paa et dramatisk Digt, i den Anledning.
Frugten af mit Forsög, blev nærværende Skuespil. I sin første
20 raae Skikkelse, viste jeg det til dem af mine Venner, hvis æsthe-
tiske Smag og hvis upartiske Dom jeg leed paa, og disse op-
muntrede mig til at lægge den sidste Haand paa Arbeidet, og
at indsende det til den Kongelige Theaterdirektion. Jeg be-
sluttede det, da pludselig det Rygte at Digteren Thaarup
25 skrev et lignende Skuespil igien paa eengang betog mig Lyst
dertil.

Jeg formodede at Direktionen ikke vilde antage to Skuespil
af et Slags; og at concurrere med en Digter af saamegen Cele-

britet som Herr Thaarup, indsaae jeg vilde være et Foretagende, der vilde blive frugtesløst — og maaskee ansees ubeskedent. Jeg lagde altsaa mit Arbeide hen, og oppebiede rolig Hiemkomstens Fuldendelse.

Jeg har nu læst og seet den, og saamange Steder den end 5
aftvang mig Beundring, saa megen Lyst gav tillige dens Gien-
nemlæsning mig til atter at tage fat paa mit henlagte Arbeide,
da jeg fandt det at være aldeles forskielligt fra Herr Thaa-
rups; da jeg saa at Situationen, Tidspunkten og Personerne
defirerede saa ganske i vore Arbeider. 10

Siden altsaa nu den — maaske for mig farlige Sammenlig-
ning bortfalder, da Hiemkomsten og mit Stykke ere Ting der
have intet tilfælles uden Anledning og Nationalinteresse, saa
vover jeg at indsende dette mit første Forsøg til den Kongelige
Theaterdirektion, som et Stykke den maaskee kunde være til- 15
böielig til at antage, deels fordi det er Danmarks kiereste Gien-
stand behandlet fra en anden poetisk Side, end det Folket alle-
rede har seet; deels for at opmuntre en Begynder, hvem det
vilde være meget kiert, dersom det lykkedes ham at debutere
med et Skuespil, der, for sit Sujets Skyld maaskee kunde have 20
Præsumptionen for sig.

Herr Kapelmester Kunzen er villig til at sætte Musik dertil
naar det bliver antaget og — for musikalske Aarsager Skyld
paa sine Steder forandret. Han troer at — hvad Tiden an-
gaaer, det endogsaa kunde blive færdigt til anden April, en 25
maaskee ikke upassende Dag, til dets Opførelse.

Om Direktionen finder det værdigt til at opføres, giver jeg
dem nu selv herved, ærbødigt, at bedømme. Adskillige Ud-
tryk indseer jeg maatte af politiske Aarsager udelades og for-
mildes, hvilket er en meget let Sag. At oekonomiske skulde være 30

CHRISTIANE HEGER
Silhouet af F. L. Schmitz 1805
Bakkehusmuseet, København

derimod, troer jeg ikke, da det kan opføres uden Bekostning, og da jeg selv kun sætter liden Pris, paa et lidet Arbeide, der maa betragtes for at være hvad det er, — et første Forsøg!

Ærbødigst

5

Adam Øhlenslæger.

80. *Fra Direktionen for Det kgl. Teater.* den 24de Februar 1802.

Pro Memoria.

Det indleverede Skuespil med Sange: den anden April 1801, have Censorerne ikke fundet at være af den Beskaffenhed, at det kan antages til Opførelse paa Theatret. Direktionen 10 giver sig derfor den Ære herved at sende Dem Stykket tilbage.

Directionen for det Kongelige Skuespil.

Hauch Kierulf v. Sames.

81. *Fra Christiane Koren.* Hovind i Ullensager d. 19de Martj 1802.

15 Jeg veed ikke, kiære Hr Øhlenschleger, om det er for Dem eller Boghandler Bromer jeg skal undskylde, at jeg nu først betaler min Giæld for de sidst opsendte Böger. Jeg har længe forgiæves ventet et Par Ord fra Dem, og deri deels Underretning herom, deels Besvarelse paa adskillige Spørgsmaale i mit Seneste, 20 skrevet, om jeg erindrer ret, i Novbr. Subskribenterne paa Deres Poesier plager mig skriftlig og mundtlig for at faae vide: naar og hvor de skal faae Bogen? Jeg anpriser dem, hvad jeg selv saa længe har fundet mig saa taalelig vel ved: Taalmodighed. Men det er ikke alle der er saa længe og saa vel övet i denne Dyd 25 som jeg. For disse mindre Troendes Skyld skal jeg altsaa endnu engang udbede mig bestæmt Svar paa dette Spørgsmaal.

Fra Dichman hörer jeg intet, slet intet. Taler De med ham, saa siig — dog nej, siig ham intet. Det vil være mig kjærere, at han paa ingen Maade erindres om, jeg er til. Besvarer De dette, da underret mig om, hvordan det er med hans Helbred, og jeg skal takke Dem saa inderlig. 5

Af Aviserne har jeg seet, De i Deres Siofna har indrykket nogle Poesier, som jeg formoder, De har faaet hos Dichman. Troer De, medfølgende kan fortjæne en Plads der, vil det være mig kiært.

Det er tungt nok, at alle mine Correspondentere dernede 10 slaaer saa reent Haanden af mig, at jeg maae hente al min Kundskab af Aviserne. Jeg var engang bædre vant. Dog, det er ikke mit Forsæt at skrive Dem en Jeremiade.

Endnu havde jeg et Par Spørgsmaale at giøre Dem. (Det er, som De seer, min Vane at spørge, som det maaske er Deres 15 ikke at svare.) Jeg havde Grund til at formode, Professor Rahbek vilde tage sig af nogle dramatiske Forsøg jeg tidlig i Sommer nedsendte til Dichman. Det er mig meget magtpaaliggende at vide noget herom, og vide det snart. Giv mig Underretning herom, hvis De kan, Hr Øhlenschleger, og jeg 20 vil være Dem meget forbunden.

Bromers Regning paa de sidste Böger kan jeg i dette Øjeblik ikke finde; men saa vidt jeg erindrer, beløb den sig til 18rd. För skylder jeg Dem eller ham — Gud veed hvor meget, for de i Höst opsendte, som De havde den Godhed at besørge 25 istæden for Petersen. De 20rd som følger hermed, indseer jeg nok, ikke vil blive tilstrækkelige til alt; men saa snart jeg faaer at vide hvor meget der rester, skal det med megen Taknemmelighed blive betalt.

Mad: Möller og de øvrige vore fælles Bekiendtere bedes hilset. 30

Vidste De, hvor vigtigt det er mig at faae dette snart og nøje besvaret, er jeg vis paa, De ej opsatte det.

Christiane Koren.

83. *Til Christiane Heger.*

[Forsommeren 1802]

5 Kiere gode Pige!

Vil du gaae med din Øhlenslæger til Frederiksberg i Eftermiddag og til Bakkehuset i Aften, saa giver du ham derved et stiltiende Bevis paa at du ligesom han har glemt en Scene, hvori ikke vore Hierter men vort hidsige unge Blod havde Deel.
 10 Og kiere Christiane skiönt det rigtig nok er slemt med saadan noget saa længe det varer saa kan jeg dog ikke sige at det stemmer mig ned, thi med mig er det strax forbi, og jeg veed det er ligesaa med dig. Havde een af os igaar havt Mod til at begynde Forliig saa var den anden strax bleven henreven
 15 med, det er jeg vis paa. Og i visse Maader vil jeg sige med Roller er det rigtig nok slemt at have varmt Blod; thi saa skiendes man mere end andre. Men i visse Maader er det heller ikke saa galt at have varmt Blod, thi saa elsker man høiere og stærkere og fyrgere end andre! Send mig nu Svar til Middag
 20 min gode Pige! Er jeg ikke paa mit Kammer, saa er jeg i Stuen.

Din Øhlenslæger.

85. *Til Kamma Rahbek.*

Frederiksberre den * Julii Aar efter
 Guds Byrd 1802.

Qvod felix faustumque sit.

25 Det var til Kiellingen paa Möen jeg skulde snakke for at jage Hypokondrien en forbandet vanartet Syster af den Guddom-

*) De kan selv kaste op i Almanakken og se hvad vi skriver idag, thi jeg fik ingen af Almanakskriveren iaar.

melige Melankolie, Fanden i Vold, med Narrestregernes Rangle, for hvis Biældelyd den er skye, som en utilredet Hest. I Guds Navn da. Men først maa jeg udgyde mit Hierte. Danmark er et forbandet smukt Land, med sine Sletter og sine Indsøer og Skove det vil jeg giøre min Eed paa, og Norge er et forbandet 5 smukt Land med sine Fielde og Floder og Bukke, det vil Lyder Sagen, som skal have syndet mod det femte Bud hvad en Viindrikker og Pigeelsker i Grækenland angaaer, giøre sin Eed paa. Hvor nu den danske og norske Natur forener sig i en blid Harmonie, og viser sig for Sandserne i Klinten paa Möen der maa 10 man ikke være hypokondrisk, thi der smiler en superforbandet smuk Natur. Men glem ikke hvad jeg vilde sige, det var ikke det jeg vilde sige. Igaar den in blanco hujus, viede den liebenswürdige Liebenberg Systemen min til — hvad er det nu han hedder — Kiellingepæsten —. Til den Ende gjorde jeg et 15 Carmen til Herr Svogeren som jeg ikke kan huske; men hvoraf noget saavidt jeg memorerer löd saaledes:

Der var engang i Dannerkongens Lande
 en Ungersvend, som kunde lidt Latin
 som grublede og gned sig paa sin Pande 20
 og var for Resten ret et Ærkesvin.

Skarpsindighed man læste i hans Blikke
 studere kunde Knægten som en Hest
 om Halsen gik han gierne med en Strikke
 og Blækket marmorerede hans Vest. 25

Skiönt ikke let man skulde sig forsvære
 paa at han kunde flyve höit i Luft
 thi som en Fugl han havde Dun og Fiere
 han glemte Börsten over puur Fornuft.

Skiönt föd paa Langeland et kristent Rige 30
 som ligger midt udi Europia
 saa var det dog just ei saa let at sige
 hvor Philosophen egentlig kom fra.

En Afrikaner eller Malebarer
 at Herren var man skulde have troet
 Man sortner naar man længe Sæben sparer
 og han fik aldrig Tid at blive toet.

5 Men — som det gaaer — engang den unge Herre
 isinde fik at krydse sig en Tour
 med Knorterkieppen ud til Fredriksberre
 fra den Tid blev han mere reen og puur.

10 Og hvad især var underligt, hans Kulde
 forsvandt ved Lugten blot af noget Krudt
 hvor af et Krudttaarns Værelser var fulde
 det Krudt blev siden til hans søde Snut.

15 Nu er han givt. Annehmlichkeitens Mage
 i Sövne viede ham med megen Fynd
 Stivt stod han som en utændt Alterstage
 og roded op i Kiedsomhedens Dynd.

20 Nu klavrer Helten op til Glædens Himmell
 af Brand- og Himmelstigen Jakob saae.
 Gid han maa aldrig aldrig blive svimmel
 gid det gemeenlig gierne vel ham gaae.

Jeg har aldrig ønsket saameget at være Præst som i det Øieblik
 Tösen og Knægten knælede ned for Alteret; og jeg har aldrig
 faaet saa stærkt et Slag over Tungen ved at række den ud af
 Vinduet, som i det den humane Liebenberg gav sig til at begynde
 25 med en historisk Afhandling om Ægteskabets Oprindelse, Nytte
 og Fordele. Beed Lund, at han kommer ind og vier dem om
 igien; taler Gud saadan fra hans Læber naar Kirkehvelvin-
 gen hæver sig over hans Isse, som naar Stiernehvelvingen
 gör det saa er jeg vis og forsikkert paa at han havde fyldest-
 30 gjort mig. Jeg har lært at kiende Steffens, og finder i ham et
 stort Genie, og et Menneske jeg sympatiserer med, formodent-
 lig fordi han er gal og excentrisk. Lev vel; og hils Beksius, Over-
 direktu[r] forhen Professor ved Khvns Universitet. Nu maa
 jeg holde op thi jeg begynder at skrive alt slettere og slettere;

at De vist ikke vilde kunde læse mer om jeg blev ved. Ønsker De altsaa Brevet længere saa kan De jo tænke Dem de sublimeste Tanker skrevet med en ganske ulæselig Haand paa den anden Side. Hils Vulfberg og hans Pæge. Har Kruse fundet nogen Rubiner i de möenske Skove? Farvel. Hilsen fra Frue Ørsted, 5
Christiane, den Brede, og fra A. Øhlenslæger.

86. *Til Christiane Heger.*

[Eftersommeren 1802]

Kiere Christiane!

Det glædede mig ret paa dine Vegne, da jeg slog mit Øie op i Morges og mærkede at Solen havde taget sine Spendeer- 10
beenklæder paa. Hvad er den vide Natur uden Sol? Det samme som Natten uden Stierner, som Pigen uden Øine, som Livet uden Kierlighed. »Som en Kiole uden Knapper!« vilde du vist meget malicieux falde ind, naar du saae min Kiole; thi du er meget stærk i Anticlimaxer. Maaskee du vilde lagt til: »som 15
Kierlighed uden Strømper«; men det kunde ikke være nogen Skose til mig, thi Strømper har jeg Gud være lovet, og i dem mangler der ingen Knapper.

Hvordan lever du i Pibelandet? Eller for at vælge et mere poetisk Navn comang vus obarde vus i Feelandet? 20

Jeg havde diable me ferme la porte megen Lyst til at see mig om endnu engang i det velsignede Land, dersom det ikke forsvinder snart.

Jeg har giort noget mere paa mit St. Hans Aften-Spil. Det er alvorligt og lyder saaledes: 25

Den vilde Stöi nu lyder ikke længer
den store Sværm frem trænger ei i Stövet
hist under Egelövet Kredsen sidder

imedens Fugleqvidder sine Toner
 saa huldt i Skovens Kroner sammensmelter
 Den tunge Bølge velter sig mod Sandet
 mens Purpurskier i Vandet mildt sig kruser
 5 og sine dybe Ruser hist i Leiet,
 som tunge Dræt har veiet, Skaren bringer
 paa Glædens snare Vinger hiem til Hytten.
 I Skovens Mørke Skytten og hans Hunde
 gaaer giennem dunkle Lunde. Maanen titter
 10 bag Skovens Stammegitter, i sin Lue.
 Ad blege Himmelbue Kragen svæver
 og Harpelyd sig dybt i Skoven hæver.

Taus og ene, bleg og ene
 sidder jeg blandt Bøgekroner,
 15 ene paa de kolde Stene
 toner Harpen Vemodstoner

Dysses ikke hen i Slummer
 kielne Sangersker —, som rørte
 nys den blege Mand hvis Kummer
 20 dulmed da han eders hørte.

Kunde disse dunkle Lunde
 lettere mit Hierte hæve
 ak da skulde Harpen bæve
 Glædeslyd som eders Munde

25 Men det blöder og forsöder
 i sin Smerte sødt sin Smerte,
 möder Anelser og föder
 svage Haab, det arme Hierte!

30 Hvad er Nattens Stiernehimmel
 naar ei Elskovs lyse Stierne
 blinker venligt i det Fierne
 i den blege Stiernevrimmel.

35 Hvad er Livet naar ei Livet
 lifligt hen i Elskov svinder,
 hvad er Livet naar ei Livet
 sødt i Favnetag forsvinder.

Aftenvind i Aftenröden
 som Naturens Taushed bryder
 for mit Øre tungt du lyder
 som det sidste Suk i Döden!

Den egne Versifikation vil ikke undgaa dit opmærksomme 5
 Øre. Adieux söde Pige. Hils din kiere Feefamilie fra din troe
 Studiosus juris Adam.

87. *Til Christiane Heger.*

[10. Sept. 1802]

Min söde Siel!
 Som en lydig Træl 10
 du seer jeg ei forhaler
 hvad du befaler
 Tak for det Brev
 som du i Sövne skrev
 jeg er saa bevaagen 15
 at skrive lysvaagen
 Men det kommer af det
 forstaae mig ret
 du skrev da det lakked mod Aftenblund
 jeg i den tidlige Morgenstund 20
 som altid har Guld i Mund
 I Aften skal Emilia
 spille Rosalia
 i Barberen fra Sévilla
 (Læg mærke til min Acut 25
 aller kiereste Snut:)

Jeg vil i Parterre
 om ikke værre
 det hændte sig let
 jeg gik i Parket.
 5 Du seer hvor deiligt jeg kan rime
 hvis det formerer den Estime
 som af dig
 mod mig
 ydet blier,
 10 saa spilder jeg hverken Pen eller Blæk eller Papir.
 Hils Madam Drewsén
 fra Din Ven
 Nu vil jeg om Feen digte
 en Vise paa staaende Fod
 15 hvis Du vil være saa god
 mig ikke at svigte.

Der var engang en underlig Fee
 Juch hei und ho und heinonina
 20 I Kiöbenhavn var hun sielden at see
 in Frühlingszeit in Frühlingszeit
 wenn Vögel singen weit und breit
 Wer liebt, der liebt den Springverbeit.

Den Vise har jeg selv giort. Jeg har ogsaa giort een om
 Atair.

25 Der blinker en lille Stierne
 naar Natten falder ned
 den blinker i det fjerne
 Ømhed og Kierlighed.
 30 Den Stiernelil at have
 det var en gylden Skat
 thi bad om denne Gave
 vor Jord baade Dag og Nat.

Gud Fader i Himmerige
 som altid er saa god
 skabte en lille Pige
 af Haar og Melk og Blod.

Og da man Pigen skued 5
 to Stierner for een man saae
 som noget skielmske lued
 i hendes Øjne blaae.

Om Natten naar Stierne blinker 10
 en himmelsk Sympatie
 fra Jorden til Himlen vinker
 sødt svindende Melodie.

Hvad Under at disse Flammer 15
 paa Himmelblaa Firmament
 Adagospilleren rammer
 som er saa vel bekiendt.

Disse Vers maa jeg paa staaende Fod ryste ud af mit gamle
 Leverærme, mens Holm venter, tag altsaa til Takke.

Din A. Øhlenslæger.

90. *Til Christiane Heger.*

[Efter 12. September 1802] 20

Kiere, gode Pige

I dette Øieblik siger Carl mig först at du er g[aaet] til Bakke-
 huset, ellers kunde du været vis paa at jeg havde ilet ud til
 dig; men Kl. 10 var det for silde. At jeg ikke i disse Dage
 har været hos dig maa du ikke blive vred over. Steffens Syg- 25
 dom og Fru Korens Ophold confunderer reent mine Planer.
 Mit Kammer er et Forgemak hvor jeg har Fremmede tidlig
 og silde. Steffens ønsker mig hos sig saa ofte som muligt og
 jeg kan derfor hverken komme ordentlig til dig, eller være

flittig som jeg ved Gud dog nu saa gjerne vilde. Dog det faaer snart Ende. Fru Koren er en velsignet Kone — Sarotkie en god lille Tös. Jeg holder af dem og önskede at du, min inderlig elskte Pige vilde besøge den gode Moer Koren snart. Jeg kommer til dig paa Löverdag Middag, thi imorgen er du nok ikke kommen fra Bakkehuset endnu. God Nat, söde Christiane, tusinde Kys!

Din A. Øhlenslæger.

92. *Fra Sara Koren.*

Rödbye den 16de October 1802.

Det var virkelig ikke min Agt, dennegang at skrive Dem til, men siden min Moder i sit Brev har lovet det, maae ieg naturligviis opfylde hendes Löfte. —

De kan troe, det var en meget ubehagelig Reise for os, da det just skulde træffe saadant et fælt Vejr og vi skulde ogsaa have den tykke Postfører og den ikke mindre tykke Madame bag ved os saa det var neppe vi kunde, endog see til den stakels Ørsted som sad saa fattig der bagved med sin nye Reisekammerad der svarede til sit Udseende og som han næsten ikke kunde faae et eneste fornuftigt Ord af. — Vi forlod Ørsted i Saxkiöbing hvor min gode Oncle (der i dette Øieblik staaer færdig til at rejse paa en Foretning og kommer ikke tilbage förend om en 8te Dags Tiid som giör os alle meget ondt) hentede os med sin lille Jes Kristian hans ældste Sön, vi lever ellers saa moersomt som vi kan men jeg kan ikke nægte at jeg ofte önsker at det maate være den Tiid vi skulde tilbage til Kiöbenhavn for da kom vi jo ogsaa snart til Norge som ieg saa inderlig længes efter og som ieg veed de ogsaa giör i Norge og paa det kiere Hovind. —

Giid nu at det fæle Govense maate blive passabelt til vi næste

gang skal reise over da det var meget slemt sidst. De kan neppe forestille Dem hvormeget vi önskede at De skulde været med og sat hos Ørsted paa vores Vogn istedet for den tykke Mad: og Postföören, De kunde da sat og siunget for os den hele Nat og vi skulde vist ikke sat og sovet — men hvad hielper det at 5 önske. —

Naar vi nu kommer til Kiöbenhavn bliver Opholdet vist ikke langt da min Fader skriver i sit sidste Brev at de alle længes saa inderlig, og naar de alle længes nu hvad vil de da ikke længes inden vi kommer hjem. — 10

Jeg har allerede for længesiden skrevet et langt Brev til Ørsted men har endnu ikke faaet Svar men i Aften kommer Posten og da formoder ieg vi faaer Brev baade fra ham og fra mit gode kiere Norge. — Gud skee lov endnu har jeg ikke faaet nogen Feber og haaber heller ikke at faae. — 15

Nu er mit Papir snart fuldt og ifald det havde været större havde ieg maaskee skrevet mere. — Lev vel til vi sees igien og hils alle som vil være hilset*) fra Sarotkie.

94. *Til Christiane Heger.*

[November eller December 1802]

Kiere Christiane!

20

Det har gjort mig usigelig mismodig at vi igien skulde skilles saaledes ad, som vi skiltes igaar, efter saa söde Øieblikke. Jeg har glemt alt. Giör du det samme. Den Varme jeg kom i, lagde mig for dierve Udtryk i Munden imod Rahbek, og Rahbek er din Systers Mand. Jeg har glemt alt, giör du det samme. 25 Min Foragt fortiener Rahbek ikke, men vel min Vrede maaskee. Det er nu forbi. Jeg har fast besluttet at glemme alt end-

*) dog Fru Ørsted og Albertine först

ogsaa hvad ham angaaer. Bakkehuset er mig et meget kiert Huus. Rahbek har mange gode Sider. Jeg vil komme der og være venlig mod Rahbek; det er ikke en Beslutning jeg fatter for din Skyld, men fordi det maaskee er billigt. Du elsker mig.
 5 Det veed jeg. At jeg ikke troer du meente [noget?] med de vilde Ord, der flöi over dine Læber beviser ogsaa at jeg troer du agter mig. Vær nu munter igien, du min evigelskede Pige. Det isneede i mig, da du fortalte at man havde mærket en stor Forandring paa dig, i de senere Tider. Jeg formoder de har
 10 seet din aftagende Munterhed og hvem kan være Skyld deri uden jeg? Farvel du min Stjerne i Livets Nat. Du elskende Korsdragerinde. Bær over med den vilde Siel, som dit skiønne Hierte dog saa sødt har fængslet, og tröst dig ved at den vil elske dig inderligt, indtil den holder op at være. Farvel Christi-
 15 ane. I Morgen kommer jeg og henter dig. Til Middag kommer jeg og favner dig og læser Forsoning i dit kierlige Øie.

Farvel! Din varme, evig elskende

Øhlenslæger.

Jeg har sadt franco paa Brevet for at du strax skulde see
 20 det var et venligt Brev, kiere søde Pige og for at dit lille Pigehierte ikke skulde banke med Tivl.

97. *Til Christiane Heger.*

[Efter 3. December 1802]

Kiere, søde Pige!

Din lille Blyantsseddel har presset mig Taarene ud af Øinene.
 25 Den er saa godlidende, saa harmlös og indeholder dog en vel-
 fortient Bebreidelse. Jeg burde kommet til dig alligevel, deri

har min iegode Christiane ret og troer du ikke at det ogsaa vilde været min Glæde. Og dog kom jeg ikke; og blev ikke opholdt. Det er en Gaade. Jeg skal forklare dig den. At Frue Korens Ophold i Madam Möllers Huus, tillige opholder og adspreder mig veed du. Men det er en saa inderlig, inderlig god 5 Kone at det var Synd at bebreide hende. Imidlertid skeer det. De giør Beslag paa mig fra Morgen til Aften. Jeg har ikke engang kunnet see ud til Rahbeks i disse gode Frostdage. Frue Koren er et af de blödeste men tillige emfindtigste Gemytter jeg kiender, ved den mindste Forandring troer hun at hun ikke 10 længer interesserer een og at hendes Ophold er mig til Besvær. Det skal hun ikke troe, men da hun nu har udsat sin Reise saa tvinger baade min Samvittighed og min Sindsrolighed mig til det meeste af Dagen, i det Mindste, at lade som hun ikke var der og at tage ret fat paa min desværre saa tit henlagte Jura. 15 Kiere Christiane, du min fortroligste Veninde derfor har jeg egentlig ikke været hos dig. Jeg var saa usigelig bange for at jeg skulde læse Bebreidelse eller Fortrydelse i dit Ansigt, som du veed er for mig de bittreste Dolkestik. Nu kommer jeg rolig til dig thi nu har jeg skriftet. Inderlig kiere söde Pige! Kun i 20 dine Arme! kun i dine Arme finder mit Hierte den sande Glæde og den blide velgiörende Roe. Din

A. Øhlenslæger.

Skriv mig en lille kielen Seddel til om du vil gaae til Bakkehuset med mig i Eftermiddag Kl $4\frac{1}{2}$ (: ak det er sandt saa læser 25 Steffens) i Morgen Eftermiddag paa samme Tid da. Svar mig du söde. Siig hvilken Tid du vil, naar det kun ikke er den Steffenske Tid; thi næst dig er jeg nær ved at holde meest af ham af alle Mennesker paa Jorden.

98. *Til Christiane Heger.*

[Efter 15. December 1802]

Bedste Pige

Bliv foralting ikke vred fordi Du intet Svar fik igaar Middags. De havde allerede sat sig tilbords da Pigen kom. Din Broder
5 Steffen og Harbou var hos mig lige til Spisetid, derfor kunde jeg ikke komme om Formiddagen. Alt dette haaber jeg Pigen har sagt dig. Iaftes gik jeg efter Lövte hen til dig, men du var fulgt med din Fader til Drewsens.

Vær ikke bekymret gode Christiane. At min Trangbrystighed
10 er en reen Forkiölelse troer jeg vist, thi igaar Aftes fölte jeg mig mat i hele Legemet. Jeg traf den gamle Tode, han sagde det kom formodentlig af Maven, da han hörte at Trangbrystigheden ikke var ledsaget af ringeste Smerte. Et Chamfer-pulver, sagde han var det uskyldigste Middel og det brugte jeg. Jeg
15 havde forresten fuldkommen min sædvanlige Appetit i Aftes. Idag föler jeg ingen Trangbrystighed; kun en Smule Mathed. Jeg har besluttet at holde mig inde idag. Men i Aften kommer jeg lidt hen til dig, dersom jeg befinder mig fuldkommen vel. Jeg vil lade Holm gaae ind til min Söster for at faae at vide
20 naar Callisen er der. Tag til Takke kiere Christiane med medfölgende Exemplar af mine Digte til du kan faae et smukkere. Lev vel.

Din

Øhlenslæger.

100. *Til Christiane Heger.*

[24. December 1802]

25 Kiereste Pige!

Paa Tirsdag Morgen Kl. 6 reiser Moer Koren. At vi eengang endnu skulde til Bakkehuset sammen veed du er en Aftale

ligesom at du skulde følge med. Nu har hun besluttet at komme Anden Helligdag dersom det ikke er til Uleilighed.

Da vi altsaa dog snart kommer derud og de norske Veninder kun er her tree Aftner end nu, og vi maaskee aldrig faaer dem at see mere — saa bliver du vel ikke vred min gode 5 Christiane over at jeg ikke i Aften kommer paa Bakkehuset, men opsætter det til Mandag. Her skal være stort Julegilde i Aften. Assebörnene kommer ogsaa, jeg veed min Fraværelse vilde forstyrre Glæden og tager derfor for sidste Gang i den Anledning, min Tilflugt til min Piges Overbærelse. Lev vel. 10 Hils Drewsens og Rahbeks. Skulde de sidste være udbedte eller vente Fremmede anden Helligdag, saa lad mig det vide.
Din Øhlenslæger.

101. *Fra F. Höegh-Guldberg.*

Solitude d: 1. Jan: 1803.

Höistærede!

15

De vil maaske studse ved at see disse Linier fra min Haand; men alligevel modtage De den medfølgende lille Gave af mine Digte i samme ærlige Mening, i hvilken den sendes Dem! Det er mig en ubehagelig Tanke, at der muligen gives en Mand, som ei uden nogen Grund miskjender mig. Som jeg derfor har 20 glemmt Alt, ønsker jeg at De ogsaa vilde det! Vi have aldrig nödigt at rödme over at vi kunne glemme. Og var det ei fra mange Sider godt, om de Mennesker, der öve een Kunst, vare Venner, eller dog i det mindste broderligen taalde hinanden? Om mig selv tör jeg sige, at jeg med Glæde under Enhver de Laurbær, 25 han kan vinde.

Saaledes beder jeg Dem modtage mine Digte, denne Aarets første Dag, som et Pant paa at De i mig, om det er Dem kjert,

kan finde en ærlig Medbroder, hvis Glæde Deres Hæder altid skal være!

Med Redelighed

F: Höegh Guldberg.

112. *Til Kamma Rahbek.*

[29. Maj 1803]

5 Qvod felix faustumque sit*)

Gratiernes og Musernes Yndling, vor Velynderinde og Veninde Camma, Rahbeks Qvinde, indbyde vi ved dette vort Brev til i Aften, første Pindsedag Kl 8 Slet at møde hos Farverenke Mad: Möllers, for at see Holbergs Erasmus Montanus opføre
10 af os undertegnede, og flere. Den assebarniske Familie bliver ogsaa budet, med hvilken Du ædle Danneqvind kunde følge. Vil din Husbond den ædle Knud hin Rahbek drage med, dersom han ikke forhindres af Arbeide, Verkbrudenhed, eller Lune, vil det endmere glæde os. Gud befalet.

15 Adam Skiald hin Øhlenslæger.

H. Steffens Philosophux.

113. *Til Christiane Heger.*

[29. Maj 1803]

Frökenen vilde behage i Aften Kl. 8 at begive sig til det Mad: Möllerske Hotel for at see 's treffliche Trauerstük Erasmus Montanus. Ligeledes vilde hun behage at tilkiendegive
20 Junkeren at han kommer Kl. 6 derop.

A. Øhlenslæger.

Skulde hun have en Veninde som hun vilde giöre deelagtig

*) Det er udlagt: Gid det maa spænde vel af.

i denne Glæde for Exempel Jomfru Schönheider, saa vil det
være os en Gammen
tilsammen.

114. *Til Rasmus Nyerup.*

[Før 11. Juli 1803]

Höistærede!

5

Her sender jeg Dem en poetisk Epistel, som jeg helst saae
blev indrykket, som snarest i Lærde Efterretninger. Om De vil
indrykke den og naar? Dette beder jeg venskabeligst, med
Buddet at maatte vorde besvaret; ligeledes udbeder jeg mig
det Löfte at De Ingen viser den, förend den kommer for Publi- 10
kums Øine. Skulde De, af mig ubekjendte Aarsager, ikke gierne
ville trykke den der, saa lad mig det vide som sagt, i Hast, da
jeg da skal sørge for dens Publikation et andet Sted.

Deres forbundne

A. Øhlenslæger. 15

Korrektoren önsker jeg selv at besörge, den maatte da sendes
mig paa Vestergade No 26, i Stuen, ved Middagstide.

115. *Fra Christiane Koren.*

Hovind d 24de Aug. 1803.

I denne Morgenstund föler jeg mig saa ganske stæmt til at
sige Sandheder, at sige dem ligefrem, uden Fortale; og saa- 20
ledes, kiære Øhlenslæger, vil jeg begynde med Dem.

Jeg veed, om De end aldr[ig har sagt] det, at De holder ret
sönlig af mig, og at det altsaa al[drig k]an være med forsetlig
Hu De undertiden — ja ofte — bedröver mig. At De er uefter-
rettelig i høj Grad, kiære Barn, det vidste jeg længe, men ræg- 25
nede det, efter Frue Rahbeks Anvisning, blandt Genifejlene;
kun ville jeg, De skulle være kiön oprigtig, lille Ven, og tilstaae

det, og ikke skrive mig et X for U. Saa siger De f: E: Brevet til Albertine kom i Vinter, da Sophie var saa syg &c — det maae altsaa have været mit stakkels Brevs Forvarsel, thi selve Brevet bortsendtes efter Pintsedagene. Ogsaa har Mad: Ørsted
5 været saa god at besørge Comissionen, og det Kiøbte, som alt da De skrev var undervejs, er lykkelig ariveret — Der er kommet mange Skibe fra Kbhn., men ingen har bragt mig nogen Bog enten fra Dem eller nogen anden christen Siæl dernede — om I ellers ere Christne — Herre Gud, det er lang Tid at
10 vente fra 28de Decbr til — Gud veed hvor langt hen mod dette Aars Slutning. Dog, nu har jeg udtömt mine Bebrejdelser og Klager, hvad det nu var, og De skal intet sligt höre i Fremtiden, det lover jeg Dem —

Hunden og Fluerne og Deres ABC osv vil vi gaae forbi til
15 en anden Gang. Min Dagbog havde jeg giærne modtaget fra Dem selv med agende Post efter Löfte; men der var saa grumme meget jeg »giærne vilde«; »og det er ilde, at man saa meget giærne vilde« —

Det er længe siden jeg saae noget af Dagen. Efter hvad De
20 skriver, kiæreste Øhlenslæger, frygter jeg for, det kunde gaae mig som Folk dernede, at jeg ogsaa kunde blive, om just ikke vreed paa Dem — det bliver jeg ikke saa let — dog lidt misfornöjet med min unge Ven. Jeg har læst Pavels Recension i lærde Efterr. over Deres Poesier, og, fortæner denne Deres
25 Vrede, saa falder endeel af denne paa mig, for saa vidt jeg i meget lidet afviger fra hans Mening. Jeg længes nu ret meget efter disse No. af Dagen, og skal see at faae dem fra Christiania. Vi har jo engang indgaaet at sige hinanden den rene Sandhed, det er at sige, hvad vi föler, at være Sandhed, og i Fölge dette
30 Löfte skal jeg sikkert ikke lægge Dölgemaal paa mine Tanker —

Deres Wiedewelt i D: Tilskuer holder jeg saa inderlig af. Under Stykker som dette, seer jeg Deres Navn med sand moderlig Glæde; men — saaledes seer jeg det ikke overalt. Min Dom veed jeg nok ikke betyder saa meget; det er ogsaa kun, maae De altid have den Godhed at mærke, kun min Mening 5 jeg siger, og det er langt fra ikke at afsige nogen Dom. Jeg seer, Hviding har ladet Negerpigen indrykke i Tilskueren; det var ej dens Bestæmmelse at vise sig der eller noget Stæd paa Prent, för et og andet deri var rettet. Nu staaer den der, og jeg kan intet videre have derimod, da Dichman og Rahbek 10 har fundet den kunde passe sig der. Et Par stygge Trykfejl har indsneget sig. Nu hvined' Bölgen istæden for nu hvidned' — og som Bierge knejsende (et lejt Ord!) skulde være knusende. Har De ej indsendt til Tilsk: Graveren ved sin Datters Grav önskede jeg De lod det beroe til videre. Det 15 nylig udkomne andet Bind af Rahbeks Digte længes jeg meget efter; vilde De ved Lejlighed skaffe mig det, og tillige det förste, da mit Exempl: er ved Laan blevet slæmt tiljadsket, skulde De ret have saa mange Tak. Saa der har jeg alt syndet mod mit Forsæt: ikke at ulejlige Hr Øhlenslæger tiere med Comissioner. 20 Saadanne Forsætter duer nok ikke.

Jeg traf hændelsevis i disse Dage paa en gl Dagbog jeg har holdt paa min förste Hurdals og Edsvold Rejse. Her er den. Naar De engang ikke kan falde hastig i Sövn, saa bladdre den igiennem. 25

Dette sendes med Treschows Familie, disse mine mangeaarige inderligelskede Venner, som nu forlader mig, jeg föler det, for stædse. Om faa Uger skal min Wilhelm forlade det faderlige Hus, og paa samme Tiid min gode Biltzing til Kbhn. Evige Afskeder, evige Omskiftelser! Mig tilkommer det ej at klage, 30

jeg veed det, og klager jo ikke heller. Farvel, gode, kiære, med alle Unoder saa gode, med alle Uefterretteligheder saa kiære Adam! Hils Rahbeks, Assebarnets, Deres Christiane, alle de elskte Mennesker, som De aldrig siger mig noget om. Skulde de alle saa rent have glæmt Moer Koren, som aldrig, aldrig kan glæmme dem?

Jeg gad saa giærne seet, var det saa kun en Sang af Edda. Gaar det ej an at faa denne Lyst stillet?

117. *Til Kamma Rahbek.*

[Efteraar 1803]

Ædle Danneqvinde.

At jeg igaar var ikke fuld
beviser at jeg gik i Storm
i Aftes seent til Madam Orm
og faldt dog derfor ei omkuld
At over Grøfterne jeg sprang
da denne Vei var mindre lang
og holdt dog trods Fornufts-Vacancen
endda saa temmelig Ballancen.
Paa Stubben, som det fede Qvæg,
hvor Leen klang og Piger sang
jeg vandred ad den grønne Vang
for at fordöie godt min Steeg,
thi uden god Fordöielse
hvad er vel al Fornöielse.
Af hvad jeg skriver skulde Du
höiædle Qvinde troe din Giest
fast havde sig en lille Rest
fra Aftenens Perial endnu

men — dog for dig jeg ei udvikler
saa plat indlysende Artikkler.

Og at jeg nu paa Tid og Plads
for dig med Pen og Blæk skal prente
hvi nu til dig jeg sender Mads, 5

saa viid at han skal Bogen hente
som sidst du varst saa snild og god
og mig at laane smukt tillod.

Den handler veed du om Poeter
i den jeg kaste vil mit Blik 10

skiönt hverken Adam eller Tieck
man nævner i dens Alphabeter.

Fremdeles hör mit Ord som Honning
du Bakkehusets blide Dronning
og send mig hvis du finde kan 15

hvis det dig ei formeget trætter
det Skriverie, nu strax paa Stand
af Göete som jeg oversætter
om Künstlerens Apotheose
men send mig det foruden Skose. 20

Guds himmelske Velsignelse
udi en Engels Lignelse
nedsvæve fra sin Himmel bus
til dit udvalgte Bakkehuus,
thi der er Hendes Opholdsted 25

som her jeg beder hilse med
hils og med Ord ei mere færre
St: Knud din ædle Ægteherre.

Det ønsker det störste Genie i Himmelen og paa Jorden

Adagio. 30

119. *Til Christiane Heger.*

[c. 15. Oktober 1803]

Kiere Christiane!

Jeg veed egentlig slet ikke at forklare mig den besynderlige Stemning der yttrede sig i dit Væsen baade i Samtalen igaar 5 og i Dag i dit Brev. Jeg er mig fuldkommen bevidst at jeg ikke med det allerringeste har fornærmet dig. Da Tingen først blev afgjort i Overgaars og jeg ikke troede der kunde indløbe nogen Forhindring paa din Side; troede jeg det var tidsnok at sige dig det som igaar; og da Pigen nu indböd mig til Middag, saa 10 var der jo Leilighed nok. Hvoraf det nu kom at efter at Frue Söbödtker og Karen Marg: og jeg er vis paa ethvert fornuftigt Menneske finder at det er naturligt du kan komme og altsaa intet hindrer dig, du nu vil være undskyldt for ikke at prostituere mig, da du da för har hört mig med Interesse tale om 15 denne Dag, og tilsyneladende i det mindste dræbt min Glæde over min bedste Vens Hiemkomst og Modtagelse — det — begriber jeg som sagt aldeles ikke. Thi du kan dog ikke mindre tydsk nu end dengang. Jeg selv er yderst forlegen for at tale, og min Syster kan mindre end du. Jeg beder dig altsaa kiere 20 Pige at du ikke vil forbittre mig den virkelig usigelig glade Dag, som jeg synes ogsaa burde være dig kier, om ikke for andet, da den er mig det saa meget. Er du syg? Jeg vilde ønske at en lille Upasselighed maatte være skyld i dette Væsen, som fraperer mig da jeg ingen Grund veed. Jeg kommer og 25 henter dig med en Vogn Kl 8 hvorpaa vi kiøre til Steffens og hans Kone, som kom i Aftes, havde Bud efter mig, og som jeg altsaa ikke kunde forlade. Dog denne Barnagtighed er jeg overbevist om du ikke har at det skulde giøre dig vred. Lev altsaa vel saa længe.

Din A. Øhlenslæger.

121. *Til Christiane Heger.*

[Før 27. Januar 1804]

Kiere Christiane

Jeg var hos dig i Aftes for at höre om din Fader önsker jeg skal læse Frejas Altar for ham og for at höre om han har skaffet mig en Afskriver; men du var ikke hiemme; jeg kom 5 derfor i Aften men du var atter ude. Da det iler og man endogsaa maa være knap med Dagenes saa svar mig fra Drevsens med et Par Ord om jeg skal komme at læse eller ei; da du vel ikke kan forlade Drevsens i Aften saa maa det vel opsættes til i Morgen Aften, men længer kan jeg ikke bie. 10

Hils Drevsens.

Din

Øhlenslæger.

122. *Til Christiane Heger.*

[22. Februar 1804]

Hav den Godhed, bedste Christiane at sende mig den Deel af 15 Holber[g]s Komedier hvori Jacob von Tyboe staaer, du kan jo faae den hos Bierring, ikke sandt? Vi skal prøve i Formiddag. Igaar og i Overgaars var jeg paa den holsteenske Auktion og köbte mig adskillige sieldne Böger; derfor har jeg ikke været hos dig siden den morsomme Aften hos Steffens. 20

Mon det skulde være Mad Drewsen beleiligt og kierkomment i Aften at höre mit religiöse Digt? Svar mig herpaa gode Christiane og lev vel saalænge.

Din

Oehlenschläger. 25

123. *Til Christiane Heger.*

[Foraar 1804]

• Kiere Christiane!

Jeg kommer ud til Springforbi i Aften, og tager Vaulunder med. Lev vel saalænge. Din Oehlenschläger.

5 125. *Til A. W. Hauch.*

[Før 4. Juli 1804]

Hermed giver jeg mig den ærbødige Friehed at sende Deres Höivelbaarenhed mit Syngestykke igien, efterat have forkortet det noget, da det för, efter Deres saare rigtige Anmærkning, var for langt. Da Sangen er det som tager meest Tid her, saa
 10 er det egentlig i Syngenummerne at Forkortningen er giort, og er der af dem omtrænt taget en Fierdedeel bort af hvad der forhen var. Endeel af hvad der endnu staaer, er blot bestemt for at reciteres uden Sang, og noget Lidet af det der er bestemt til at synges kunde borttages, hvis det skulde behöves, endnu;
 15 hvorom jeg i en mundtlig Samtale, hvis Tid Deres Höivelbaarenhed ville have den Godhed at bestemme, bedre kan yttre mig, end her vidtløftigt skriftligt. Af Dialogen har jeg ogsaa kortet endeel, hvor det lod sig giöre.

Jeg overgiver nu mit Stykke i Deres Hænder, ikke blot som
 20 Theaterdirekteur, men som den sindrige Velynder, og Veteran paa det danske Parnas, der yttrede Velvillie og Tilböielighed for Freyas Alter, ved Giennemlæsningen, og som opmuntrede dets Forfatter. I det Haab, altsaa, at Deres Höivelbaarenhed fremdeles med faderlig Godhed vil tage sig af dette for Thea-
 25 tret bestemte Produkt, overlader jeg det nu freidig til Deres beskyttende Omsorg, og overlader alting, saavel det ene som det andet, i Deres Hænder, som dem jeg troer det at være bedst

i. Kun maa jeg endnu ærbødigen tilføie: Aarsagen hvorfor jeg saalænge har holdet mit Stykke tilbage var deels fordi jeg frygtede at Herr Concertmester Schall, som gjerne vilde havt det opført i Vinter, skulde haste for meget; deels fordi jeg vidste at Deres Höivelbaarenhed helst ønskede det opført næ- 5 ste Saison. Deres Villie har altsaa været min Rettesnor. Hvad mig selv angik, saa kunde det, fra min Side ingen Hast have; det eneste jeg kunde ønske Hast for, var Pengene, og dem havde De allerede i vor mundtlige Samtale havt den Bevaagenhed at love mig, naar Stykket var antaget, hvor om De ikke 10 tvivlede. At det nu maa blive hurtigt antaget indseer Deres Höivelbaarenhed sagtens, en stakkels Digter som jeg, hvis hele Eyendom er hans Lyre, inderligen maa ønske. Med den Aabenhierlighed, som Deres sidste blide Modtagelse gav mig Mod til, beder jeg Dem derfor ogsaa saasnart som muligt at skaffe 15 mig Pengene. Jeg har taget min Tilflugt til Brevformen, da jeg ikke, ved maaskee at komme til en ubeleilig Time vilde udsætte mig for at forstyrre Deres vigtigere Forretninger, eller paa nogen Maade svække den Bevaagenhed, som Deres Höivelbaarenhed sidst syntes at yttre mod 20

Deres ærbødige Tiener

Adam Oehlenschläger.

126. *Til A. W. Hauch.*

d: 4 Julij 1804.

Da jeg igaar ikke havde den Ære at træffe Deres Höivelbaarenhed hjemme og det slette Veir i Formiddags forhindrede 25 mig i at giøre Dem min Opvartning, saa giver jeg mig den ærbødige Frihed at sende Dem mit Stykke igien ved Herr

Kruse, da en Reise i Provindsen som begynder imorgen tidlig Kl 5 forhindrer mig selv i at komme. —

Jeg har nu som De selv vil see, mærkelig forkortet det, hvilket jeg saavel som Direktionen fandt nödvendigt. Adskillige S[c]ener
 5 ere udeladte, Musiknummere borttagne og forkortede, adskil-
 ligt, som Finalen i anden Akt, for det meeste udsat i Dialog
 o. s. v. Under Forkortningen har jeg ligeledes rettet Stykket
 mere efter Theatrets Leilighed saa jeg haaber der intet mere
 vil findes nödvendigt at indvendes i denne Punkt. Tvende Ting
 10 tager jeg endnu kun den ærbödige Frihed at anmærke. Theater-
 direktionen finder det for meget at give mig en Aftens Ind-
 komster, da der tillige skal tænkes paa Componisten, og det
 kan vel saa være, men 200rd finder jeg under alle Omstændig-
 heder at være for lidt. Jeg haaber derfor at Direktionen ikke
 15 vægre[r] sig ved at træffe et Middelpportional Tal nemlig 300rd,
 et Honorar som den kan være bekiendt at byde og jeg at tage
 imod. Den anden Bön er: om Deres Höivelbaarenhed vil bevise
 mig den Godhed naar Direktionen har giennemlæst Stykket
 og forresten ikke funden mere nödvendigt at forandre, da at
 20 lade Herr Kruse faae Stykket tilbage til Concertmester Schall
 da jeg kun ejer det eneste Exemplar, og han formodentlig ön-
 sker det i Hænde saasart som muligt.

Ærbödigst

A. Oehlenschläger.

25 127. *Til Christiane Heger.*

Rudkiöbing d. 10 Julij 1804.

Rudkiöbing!!! hörer du? kiere Christiane! Rudkiöbing. Fem-
 ogtyve Mile fra mit Hierte. Det har noget at sige. Svimler Du
 ikke ved at tænke Dig en saadan Afstand, et saadant svælgende
 Dyb? Ach Herre Gott! I arme Hiemfödninger som aldrig har

seet Eder om i Verden, eller i det høieste været en 4, 5 Miil fra Eders Hierter, hvor jeg beklager Eder, hvor jeg har Medlidenhed med Eder. Du ønsker formodentlig gierne i din lille Afkrog langt borte fra Verden og al dens Herlighed, at höre noget om min Reise og til at fortælle dig den er jeg ogsaa strax villig. Altsaa: 5
Torsdagen som du veed reiste vi bort og kom lykkelig og vel til Roeskildekroe hvor vi lode os give noget Skinke og en Dram. Drammen var god, men Skinken var saa seig som et Bret, saa at den gierne kunde have tient til Skildt paa Værtshuset. Under temmeligt godt Veir kom vi nu til Roeskilde hvor vi spiste 10
til Middag og ginge saa op at besee Domkirken hvilken jeg fandt at være i sin gamle Orden. De gamle Konger hvilede endnu paa samme Plet, og Harald Blaataand stod i den Muur som han stod for 7 Aar siden og hvor han har staaet henved 800 Aar, uden at blive træt. Hvad jeg forresten saae udvortes 15
og indvortes agter jeg ikke allene at fortælle Dig, men hele Publikum og det paa Vers, hvorfor jeg ogsaa nu med Taushed gaaer alt forbi for ey i Prosa at profanere det Hellige. Fra Roeskilde kom vi til Svinlillekroe, hvor det ogsaa kom mig for som om der var naane smaa Svin! Der gjorde vi Bekiendtskab med 20
en Landsbyedegn, som gjorde Undskyldninger fordi han i et Væk havde kiört foran os, hvilket han bad vi ikke maatte udlægge til nogen Malisiöskhed. Vi böde ham en Pibe Tobak, men da han hörte at vi trakterede med Thee satte han Piben fra sig og drak nu som Afgrundsbunden drak Kiempen 25
Ymers Blod. |: see Edda :| Derpaa kiörte vi i Karavane til nok en lille Kroe hvor vi drukke en Sopken og komme derpaa til Ringsted hvor vi lode spænde en Posthest og en Postkarl for, for at trække vor Hest og Vogn til Krebshuset, hvor vi gierne vilde overnatte. Midlertid drukke vi en Bolle Vincandel og jeg 30

skrev mit Navn med en Flintesteen, i mangel af Diamant |: da jeg hverken er Millionær eller Glarmester :| i Vinduet. Derpaa kiörte vi i Blæst og Stövregn afsted. Paa Veien saae jeg henimod Vesten en Kirkebye. Jeg var kommen forbi andre för og
5 havde ikke spurgt, men den syntes mig jeg maatte vide hvad den hed. »Hvad hedder den Kirke?« spurgte jeg Karlen. »Sigersted« svarede han. Og der blev jeg nu atter underlig tilmode. Thi Saxo fortæller en skiön Historie om Kong Sigers Dotter Signe, og hendes Elsker Habor, hvorom der ogsaa er giort een
10 af de skiönneste Kiempeviser. Jeg vidste at gamle Mindesmærker vare gravne op der af Bakkerne og blev — som sagt saare underlig tilmode. Ofte havde mit indvortes Øye stirret hen i denne gamle taagede Tid som jeg under Læsningen foer forbi, ligesom nu mit udvortes Øje i den naturlige Taage foer
15 forbi denne Kirke giennem hvis Navn endnu en enkelt Lyd af den svundne Oldtid tonede. — I Kребsehuset spiste vi Aftensmad; hilsede paa en Kammerherre Bentzen som kom fra Corsöer og bestilte Nattelye og Mad til — Her Pugaard, som strax kom efter. Saaledes havde vi da nu i Dag kiört 10 Mile. Morge-
20 nen derpaa da vi havde drukket kold Caffé satte vi os op og kiörte til Slagelse. En deilig Vey, hvis den evige Regn og Blæst ikke næsten ganske havde betaget os Udsigten og vor Munterhed. I Slagelse fik vi Frokost i et Giestgiverhuus som för har hört Mad. Möllers, og Apotheker Ørstedes Fader til som Præst
25 der paa Stedet. Dernæst rullede vi ad Corsöer. Om det nu var af Maden eller af Træthed veed jeg ikke, men hverken Ørsted eller jeg vare ret i vor Es paa Veyen. Kl. 3 kom vi til Corsöer hvor ingen Smakke var, og hvor vi altsaa maatte blive til anden Dagen. Vertinden Madam Bager talde meget med os,
30 hun er beslægtet med Ørsted og talde med megen Interesse

om Familien, saa jeg tænkte det er dog got at komme til beslægtede Vertshuse. Men da vi reiste og skulde betale gav hun mig Anledning til følgende Epigram:

Blodet er aldrig saa tyndt lidt tykkere blier det end Vand dog
 Tænkte jeg da om vor Slægt henrykt Vertinden udbrød. 5
 Blodet er aldrig saa tykt lidt tyndere blier det end Vand dog
 Tænkte jeg om igien, da hun os Regningen gav.

Jeg begyndte ellers her at skrive nogle Strofer Vers, og læste i de Böger jeg havde taget med. Morgenen derpaa var der en Smakke, og da man forsikkrede os at Vinden ikke var saa gal reiste 10 vi. I Førstningen holdt jeg mig kiek, men da Strømmen kom med sin langsomme lumske qualme Gang, maatte jeg pludselig kaste op. Lagde mig derpaa paa en Bænk i Cahytten hvor alting gik over, og siden var alting forbi. I Nyborg spiste vi til Middag, tog atter en Posthest og kiørte nu atter kiedsommelige 15 Timer i træk fem langsomme elendige Miil igiennem Fyen, der er ligesaa smukt et Land, som dets Landeveje ere høist usle. Kl. 12 om Natten kom vi til Svendborg, hvor vi strax lagde os efter at have faaet lidt Smörrebröd. Det tegnede til det skiön- neste Veir Himlen var reen og blaae og Stierne funkledede. 20 Med Glæde lagde vi os — men om Morgenen var alting graat og det regnede. Midlertid var Veiret blidt og endnu ikke bestemt da vi seylede over det deilige Svendborg Sund; strax i Færgestedet paa Taasing skrev jeg et lille Digt over Sundet. Derpaa kiørte vi giennem Taasing i den bestandig overhaands- 25 tagende Regn saa at vi bleve som druknede Muus da vi kom til Erichsens Færgested. I Regn og Slud og Taage og Storm krydsede vi nu mod Vinden til Langeland, og traadte tungt belæssede af Vand op paa den forönskede Strand. Hvor det

at tage tørre Klæder paa var det første vi gjorde efter Hilsningen. Hvordan jeg nu morer mig og agter at more mig paa denne velsignede Øe, mellem disse kiere Mennesker, det skal jeg næste Postdag skrive dig til min kiere gode Pige. Skriv du
 5 nu ogsaa mig til om hvordan du morer dig, formodentlig ude hos Söebötkers. Lad mig vide hvordan det er med Karen Margaretha; fortæl min Syster mine Hændelser og vær selv inderlig hilset som du er elsket
 af din
 Oehlenschläger.

10 *128. Til Christiane Heger.*

Rudkiöbing den 21 Julij 1804.

Kiere gode Pige.

Jeg glædte mig saa inderlig da Ørsted kom ind med to Breve til mig hvoraf jeg ganske vist troede at det ene var fra dig, som det ogsaa var, men hvor bedrövet jeg blev da jeg læste den
 15 lille Seddel fra Jac. Rahbek behöver jeg vel ikke at forsikkre dig, min Christiane. Det eneste der tröstede mig var at slige Anfald pleier at gaae ligesaa snart som de komme; men dette hörer jeg har været stærkere end sædvanligt. Skriv mig for alting strax til min elskte Pige. Jeg venter med Længsel Hans Chr:
 20 og Albertines Ankomst i det Haab om at de kan bringe mig en tröstende Efterretning om dig. Jeg vil med Guds Hielp haabe en god. Den stakkels Karen Margaretha er ogsaa syg endnu. Det er saa tungt at höre bedrövelige Efterretninger fra dem man holder af, jo længere man er borte fra dem. Jeg selv er sund og
 25 frisk som en Fisk. Triller omkring i Gigen paa Landet, tumler i Vandet, render i Skoven, o. s. v. Siden dit sidste Brev render jeg ikke fuldt saa stærkt. — Endnu otte Dage tænker jeg at blive her, for dog at tilbringe nogle Dage med Hans Christian

og Albertine her, saa reiser jeg og Niels hjem over Möen. Du maa troe Langeland er et smukt Land, fuld af Bakker og Skove: og Söe rundtomkring. Forleden gjorde jeg en Tour til Thorsing |: eller Taasinge :| med en forfærdelig Hoben gamle Spitsborgerer her fra Byen, lutter Færgekarle og saadant, som havde 5
 tient sig op til rige Kiöbmænd. Den gamle og den unge Ørsted var med. Thorsing er en velsignet Øe. Vandet imellem Langeland og den er et Archipelagus indfattet af lutter Smaaeöer. Forleden var vi paa en Øe som kaldes Strynöe, det andet Amager uden Skov, med en Kirke der seer ud som en Hestestald, 10
 med en Præst der har faaet noncontemnendum til Examen, og en Degn som har været Apothekerkarl hos den gamle Ørsted. Denne Degn som hedder Glad er en saare kortvillig Person. Han er forfærdelig stolt af sit Embede, tiener ogsaa paa 7rd
 aarlig. Han kan ikke altid sige r: »Naar jeg er syg« siger han 15
 »saa gaar jeg ind til Pnæsten og tar mig en Dnam og saa laer jeg Verden skiötte sig selv«. Præsten er ellers en skikkelig Mand og meget artig. Paa Tranekier har jeg ogsaa været, dette Grevskab som er usigelig smukt tilhörer Grev Ahlefeldt, det indbefatter det meeste af Øen og han lever her som en lille Konge. 20
 Vi har ikke besøgt ham endnu, men det kunde dog nok hende sig at det skede. I Aftes gik jeg til Faareveile Skov, en halv Miils Vey fra Rudkiöbing. Paa Herregaarden staaer et gamelt Riddertaarn som tre Jomfruer skal have bygget. Det faer jeg bedre at vide naar jeg besøger Herremanden. En Unge skulde 25
 du see hos Apothekerens som er ægte. Hun hedder Bodil og hendes Haar falder lidt i det röde, men disse to Naturfeil uagtet er det dog en lille Engel. — Herregud lad mig dog vide hvordan den velsignede lille Sigrid lever |: hvis hun virkelig er döbt med dette Navn :| og hendes kiere unge Moder. Jeg corresponderer 30

ikke med Steffens, jeg skriver ikke til noget Menneske uden Dig og faaer altsaa intet at vide, uden hvad du siger mig. Siig mig ogsaa hvor længe Steffens bliver her endnu. — Jeg er ellers herude meget flittig, læser og skriver hele Formiddagen, og
5 fattes ikke andet end min elskede Piges og mine Venners Omgang, men dem længes jeg höilig efter, især naar noget ret rører mig herude. Til din Födselsdag kan jeg ikke være hos dig, men herovre paa Langeland skal vi vist ikke glemme at drikke Christiane Hegers Skaal den 28 Julij. — Forleden Aften
10 sildig som vi bedst sad, Niels og Jeg, faldt det os ind at det maatte være den 16 Julij, glade over at vi dog ikke havde forglemt Sophies Födselsdag, maatte Jacob ind efter en Flaske Viin, og tillige skulde han see hvad dato det var, da vi ikke vare visse i vor Sag; hvor bedrövede bleve vi ikke da vi fik at
15 vide at det var den 17, vi drak ingen Viin. —

Hils den kiere gode Karen Margaretha! og siig hende at hun snart skal blive frisk. Om dig, min gode kiere Christiane har jeg det bedste Haab. Det ahner mig at du allerede er kommen dig. Gud give at min Ahnelse ikke ha[r] bedraget
20 mig. Lev nu vel! til jeg kommer hjem, skriv mig strax til og hils alle vore Venner fra din
Oehlenschläger.

129. *Til Christiane Heger.*

Rudkiöbing d. 24 Julij 1804.

Af et lille Brev fra Christian Ørsted erfarer jeg at du befinder dig bedre, min elskte Pige, hvilket ikke lidet letter mit Hierte;
25 dog har jeg heller aldrig troet at det var farligt eller langvarigt, da jeg kiender Tilfældet og din gode sunde Natur. Ængsteligt er det dog altid og den gode Jacob Rahbek kunde rigtig nok gierne ladet sit Don Qvixotterie være, hvilket jeg forestiller

mig at han har grebet med begge Hænder, for at blive Følsom-
 heds Helt; mig var dermed sparet en stor Ængstelighed. Jeg
 ved af Hans Christians Brev at du heller ikke er tilfreds der-
 med, min gode Pige. Jeg veed nu ogsaa fra Hans Chr: at
 Steffens lille Sigrid allerede er död, og kan begribe hvor ondt 5
 det har gjort disse to herlige Mennesker at miste deres Barn.
 Det er mig kiert at jeg ikke var hiemme mens dette sørgelige
 Stöd indtraf. Hils ham ret hiertelig fra mig og siig ham at han
 maa blive saa længe som muligt. Hvordan er det med Karen
 Margaretha? Det faar jeg nok at vide af dig, förend du faaer 10
 dette Brev. Kun denne Uge bliver jeg endnu paa Langeland.
 Jeg længes efter at trykke dig i mine Arme; og min Ven Steffens
 inden han forlader mig, maaskee for bestandig her paa Jorden.

Der er intet hændet mig her siden jeg skrev det sidste Brev,
 som er værd at skrive om. Dette Brev skriver jeg fordi det er 15
 Postdag, og for jo för jo heller at lade dig vide at Hans Chri-
 stians Brev har sat mig ud af al Skræk. Det var en bedrövelig
 og glædelig Tiden[d]e jeg fik paa eengang.

Lev vel, min Christiane! Jeg seer dig snart og skal da mundt-
 lig fortælle dig alt hvad der vilde være for trættende at ned- 20
 skrive. Hils Rahbeks, Drewsens, Ørsteds, min Fader, Carl, etc.

Fra din A. Oehlenschläger.

Jeg har ikke glempt at det er min Christianes Födelsdag paa
 Löverdag.

130. *Fra Direktionen for Det kgl. Teater.*

d. 26de Julii 1804. 25

Pro Memoria!

Det tilsendte Syngespil Freyas Alter, giver Directionen sig
 den Ære at tilbagesende Herr Forfatteren med Erklæring, at

Directionen ikke kan antage det til Opførelse paa Skuepladsen saaledes som det nu er.

Uagtet Directionen af flere Aarsager ikke kan indlade sig i nogen detailleret Kritik, og denne i Henseende til Forfatteren
 5 altid bliver uden Nytte, har den dog med Hensyn paa at Herr Forfatteren allerede efter min Overhofmarskal Hauchs mundtlige Yttring har forkortet og tildeels omarbejdet Stykket, villet giøre Forfatteren opmærksom paa Følgende som Hoved-Aarsager til dette Afslag

10 1. Stykkets Størrelse er aldeles upassende med den til et Skuespils Opførelse antagne og bestemte Tid.

2. Stykket mangler Charakter Tegninger som kunne tilstrækkelig interessere.

3. Det strider i flere Henseender mod sand god Smag.

15 4. Uagtet det ikke mangler Vittigheder, blive disse dog tretende og kiedende ved deres Eensformighed.

Directionen for det Kongl: Skuespil.

Hauch Kierulf v. Sames.

131. *Til Christiane Heger.*

[Rudkøbing 28. Juli 1804]

20 Nej, kiere Christiane! saa slet troede jeg ikke du havde været, Gud være lovet, saa slet troede jeg ikke. Thi min Angest og Sorg vilde da have været saa stor, at den vilde bragt mig i en trösteslös Tilstand. Jeg vilde forsøgt paa at komme til dig, uden at kunne komme, og den meest qvælende af alle lumske Sorger
 25 Uvished vilde martret mig. Nu er Faren forbi, Gud være lovet! Du fortæller mig det Skibbrud du nær havde lidt du gode lille fromme Pilgrim, efterat du allerede först har naaet Land, hvor den qvælende Död ikke længer kan naae dig. Dersom jeg ikke,

paa den ene Side, maaske kunde tilregne min Bortreise, at du blev stærkere angrebet, saa vilde jeg takke Forsynet fordi den bortfiernede mig i det Øjeblik da to af de Mennesker [*et Stykke mangler*] Mit Digt voxer ogsaa Dag for Dag, hvormed jeg skal opvarte Eder naar jeg kommer hjem. — Da vi egentlig, 5 hvad det angaaer at komme ud omkring paa Landet, har opsat næsten alt til Hans Chr. og Albertines Ankomst, saa har jeg ladet mig overtale til at bie til midt i næste Uge; men saa reiser jeg ganske vist. Et Par gamle Sagn som jeg skal have at vide af gamle Folk herude paa Landet, til Digtet, bringer mig især 10 dertil. Siig til Steffens at 14 Dage maa han idet mindste blive efter at jeg er kommen hjem, og at jeg i Morgen otte Dage vist er hjemme.

I Dag er det den 28 Julij. Kiereste gode Christiane!

Naar nær til Dödens lumske sørgelige Port 15

Du nylig trukket er af en usynlig Magt

[*et Stykke mangler*]

Og vænner Øjet sig til giennem Dæmringen

At stirre uforsagt og fromt, da séer den snart

En Glands at lue frem, hvor Mörket mørkest er. 20

Hvergang vi föres did en hellig Straale sig

Indtrænger i vor Barm og tænder Haab og Tröst

Og hellig Kierlighed og Tillid til vor Gud.

Velsignet være da din anden Födelsdag!

Velsignet Englen som af Alterolien giöd 25

En Draabe for at være Luen i dit Bryst!

Din

Oehlenschläger.

132. *Fra Christiane Koren.*

Hovind d 1ste Aug: 1804.

Hvad er det dog, som gör mig det saa tungt at skrive Dem til? Hvad er det, som bringer mit Hierte til at banke, fordunkler mine svage Øjne med Taare, naar jeg blot tager Pennen, 5 som nu, i Haanden? Øhlenslæger, Gud, om det var Ahnelser! om der fattedes Dem noget — fattedes Dem? O skrev ikke Moer Möller forrige Post: at Deres Christiane var syg, at De ved denne Efterretning blev kaldt tilbage fra Deres Lyst-tour. Og saa spørger, saa undres jeg. Nej, jeg spørger ikke, 10 jeg undres ikke — kunde jeg ogsaa sige: jeg tænker, föler ikke! Var nu alting godt, naar De faaer dette, maatte blide Veemodstaare væde det! O hvor tungt jeg nu föler, at jeg vel ofte har gjort Dem Uret. Her ligger Deres ömme sönlige tillidsfulde Brev for mig — det, Biltzing bragte — og nu kan jeg ikke 15 besvare det. Dog, endeel af det. Ja, jeg har været meget vreed paa Dem. Hiint overgivne Brev giöd bittere bittere Draaber i mit saarede Hierte, og — lad mig tilstaae Dem det de har ædt sig saa dybt, at det svier endnu, at enhver, endog den fiærreste Erindring om dette Brev, den Glæde hvormed jeg modtog og 20 aabnede det (De havde ikke skrevet i et halvt Aar) og kort sagt, alle dermed forbundne Omstændigheder, staaer levende uforandrede for mig, uagtet alle mine Bestræbelser at udslutte dem for stedse. Det var ikke allene den Overgivenhed, som contrasterede saa skrækkelig med min daværende Sindsstem- 25 ning og alle de övrige Ubehageligheder et fejlslaget Haab har i Fölge med sig, som smertede saa inderligt, som tildeels smerter endnu. Nej, De skal vide Alt, lad det endog nedsætte mig i Deres Øjne — ved denne ydmygende Oprigtighed kan jeg allene udsonne min Skyld, om jeg virkelig — og det bliver mig

i disse Øjeblikke soleklart — skulde have gjort Dem Uret. Erindrer De, jeg engang forrige Vinter sendte Dem en Romance, Astrid og Gevar, og bad Dem sige mig Deres Mening om den. Det gjorde De med venskabelig Oprigtighed, som jeg fuldelig erkjendte, endskiöndt min Smule Forfængelighed hist 5 og her fandt sig krænket ved Deres Aabenhierighed. I det titnevnte Brev, gientager De just de samme Ting, og i en saa persiflerende Tone, at det isner endnu i mig ved at tænke paa, De kunde, da De skrev det, have tænkt paa hiin Romance. Maaskee — thi nu er jeg dog engang i Færd med at skrifte 10 reent ud — var dette ikke faldt mig ind, om De ikke tilforn, ved Deres Taushed angaaende de Smaastykker jeg sendte Dem, og ved aldrig, som i forrige Tider, at spørge efter, eller tale om mine Arbejder, havde vakt Mistanke om et Slags Ringeagt som — jeg maatte fortjæne, hvis Tanken om den var mig taale- 15 lig. Her ligger mit Hierte aabent for Dem. Gör ved det og min Tilstaaelse hvad De vil — nu er jeg roeligere.

De har, siger De, lagt Planen for det Tilkommende, og, med Venners og Frenderes Samtykke, bestemt Dem til, at følge Deres indvortes Kald. Fra vort Bekjendtskabs første Dage forudsaae 20 jeg, De forgiæves vilde stræbe imod dette, og at den Vej, De nu har valgt, er den eneste De kunde og burde vælge, den eneste, som sikkert vil före Dem til det skiönreste Maal. Det er ikke det varme, moderlige Ønske alle ne som smigrer mig med dette Haab. Jeg oplever ikke dets hele Opfyldelse; men jeg 25 har forudfölt det. Og naar Deres Moer Koren længe hviler under sorten Muld, vil det glæde Dem, at hun gik heden med denne söde Vished.

Min Sara er endnu i Byen. Om kort Tiid tager jeg ind til hende, men faaer hende vel endda neppe tilbage. Derfra skal 30

De vist faae Brev, beste Øhlenslæger, baade fra mig og hende. I de 14 Dage hun var hiemme, var her saa uafbrudte Adspredelser, at det kiære Barn ikke kunde faae Roe til at besvare Deres Brev; men at det glædede hende inderlig, saae jeg. Maa-
 5 skee fælder hun i denne Stund en Taare for sin kiære Broders Bekymring, og beder til Gud for Dem og Deres Christiane. Jeg sendte hende Moer Möllers Brev, det burde jeg ikke gjort — det vil smerte hende, vil giøre hende den tunge Skilsmisse fra Hiemmet og den tröstende Moder dobbelt tungt. Men jeg
 10 er saa vant til, at dele mine Glæder og Sorger med hende, og især alt hvad der angaaer Eder, I Evigelskte dernede.

Biltzing hilser Dem saa venligt. De maa holde meget broderligt af Biltzing — det er jo ogsaa Moer Korens Søn. Fra Christ: mere. Giid neste Post maatte bringe mig nogle
 15 tröstende, glædende Linier fra Dem, elskte Barn! Skriv — har De ej gjort det för — strax De har læst dette, om det er aldrig saa lidt. Gud veed, Øhlenslæger, jeg taaler ikke i denne Tiid at vente saa længselfuld forgiæves. Frue Rahbek er jo dog ogsaa frisk igien? O I maae alle være friske og lykkelige, I
 20 Dyrebare, om ikke Livets ellers blide Timer skal forbittres.

Eders Moer Koren.

139. **Til N. A. Abildgaard.*

8. December 1804.

Da jeg i Vinter, efter Nytaar, agter at holde offentlige Forelæsninger over den nordiske Poesie, fra de ældste til de nyere
 25 Tider, og til dette Brug ønskede frit at faae et rummeligt Auditorium, saa tager jeg mig den Frihed ærbödigt at henvende mig til Deres Velbaarenhed for at erfare om man vel vilde overlade mig en Forelæsningsaal paa det kongl. Kunstacademie.

Jeg tilbyder herimod de unge Kunstnere Adgang til mine Forelæsninger og lover udførligt og med Hensigt til dem at foredrage den nordiske Mythologie. Vel veed jeg, at Hr Prof. Kall er ansat til at læse saavel over Mythologie som Historie for disse Herrer, men hans Foredrag vilde hverken komme i Collision med mit eller giøre det overflødig. Thi som Kunstner kan det ikke blot være min Hensigt at giøre mine Tilhørere historisk bekiendt med Mythologien, men tillige, om mueligt, at bringe dem paa den Standpunkt, hvorfra jeg betragter den, vække de Ideer hos dem, som den har vakt hos mig, og giøre dem opmærksomme paa den Betydning, jeg ved et langvarigt Studium troer at have fundet i det Hele. I Haab om at en uegennyttig Begiering ikke afslaaes mig, hvorved jeg ønsker at bidrage min Skierv til at gavne mine Medborgere, og smigrende mig med at Deres Velbaarenheds Stemme vil komme mit Ønske til Hielp, forbliver jeg Deres ærbødige

A. Oehlenschläger.

140. Fra Caspar Bartholin.

Paris den 26 Dec: 1804.

Tilgiv, Bedste Øhlenschläger! at jeg ikke efter dit Forlangende, og mit Løfte forhen har tilskrevet dig. I den Tummel af Adspredelser jeg lever, lader saadant sig letteligen opsætte, og Følgerne af en Opsættelse kjænder du jo? Gud veed at jeg aldrig med meere Længsel har tænkt paa dig end her, hvad enten jeg med en stille Beundring vandrede forbi Kunstens skiønneste Mindesmærker, eller jeg harmedes over Fladheden i alle den store Nations Foretagender og Tale, eller og naar jeg i Stilheden tænkte tilbage paa mit Fædreneland, og din rene Digter Flamme. —

Endeligen traf jeg i Gaar Fr: Schlegel. Jeg talte med Villers, som sagde mig at han var her i Byen. — Ufortövet iilede jeg hiem, hentede Ørsteds Brev, og i et Øieblik havde jeg tilbage-
lagt den halve Miil, som skildte ham fra mig. Jeg traf ham
5 alene, og, som jeg formodede, med Zend Avesta for sig. —
Han fortalte mig, at det eneste nordiske han havde læst, vare
de islandske Sager, og heraf tog jeg Anledning til at fortælle
om dig at du tænkte at bearbejde dem, og alt havde giort Be-
gyndelsen. Han forsikrede mig at han havde megen Lyst til at
10 læse dansk, men vidste ikke hvor han skulde tage et godt Lexi-
con. Jeg anbefalede ham et, som han noterede. Tillige bad han
mig at forskaffe sig Steffens Indledning. Vilde du til den Ende
ikke tiæne mig i, enten selv eller ved Ørsted at besørge den
hertil, og adressere den til det danske Ministerium eller egent-
15 lig Guillaumeau, thi jeg er nok ikke meere her, naar den an-
kommer. Omkostningerne skal jeg bede dig creditere mig til
min Hiemkomst. Af Europa er 4de Hefte udkommet. Det har
været mig en Fornöielse at höre den Ømhed og det Venskab,
med hvilke alle de, som kjendte Ørsted, tale om ham. Ogsaa
20 Lehman er kiendt og agtet. — Baggesen taler jeg ofte med.
Han læser mig imellem sine Digte for, græder over dem, og
forsikrer at hans Digter Genius er löbet fra ham. Ogsaa om
dig har han undertiden talt, og vidste ikke engang at det förste
Bind af dine Digte var kommet ud. Han slog Hænderne sam-
25 men og forfærdedes, ja vilde næsten ikke troe mig, da jeg for-
talte ham om det du havde produceret, og fremdeles agtede
at producere. Dersom jeg blev her længe nok, skulde jeg bede
dig at sende mig en 5 à 6 Exemplarer af dine sidste Digte, paa
det at den gode Sag kunde fremmes og det skee som skrevet
30 staaer. Jeg skulde da giöre mig en Fornöielse af at tye dem for

Fr: Schlegel, og maaske ved deres Hielp stöde Baggesen ned fra den Throne, han saavel imellem de danske, som de tydske her, har usurperet. Gierne vilde jeg fortælle dig noget om Raphaels guddommelige Transfiguration, hans hellige Cecilia, og Jomfrue Marias Apotheose; men de ere evige Mysterier, som 5 ikkun lade sig skue, ikke tolke af nogen profan. Var jeg, som du, af Naturen indviet i det hellige Sprog en saadan Beskrivelse forudsætter, da skulde du begribe den Vold jeg har maattet giöre paa mig selv, for ikke at falde ned og tilbede dem. — Et Stykke af Dominichini |: den hellige Agnes' Lidelser :| har 10 ellers næsten giort det stærkeste Indtryk paa mig. — Forestil dig den deilige lidende, omringet af sine forhærdede Bödler, der med den meest diævleblændte Grusomhed söge paa alle muelige Maader at foröge hendes Pinsler, imedens hun med en himmelsk Roelighed modtager ethvert Stöd de tilberede hende, 15 og næsten synes at være over den jordiske Sphære. Nu hæves Øinene uvilkaarligen mod Himmelen, derfra maae hendes Mod komme, det er meere end menneskeligt. Og see, ikke blive de bedragne, som söge Tröst der, Frelseren i sin Herlighed ræk-kende Martyrpalmen til en Engel, der alt synes at være i fuld 20 Flugt for at krone hende med den. Det er en forunderlig Virkning, den Modsætning af himmelsk Salighed og jordisk Smerte foraarsager. Havde man kun et saadant Stykke bestandig for Øinene, da underkastede man sig visseligen med Glæde den sidste. — I et Hiörne, med sparsomt Lys, opdagede jeg forleden 25 Dag et Stykke som syntes ubemærket af alle, men som fraperede mig ved sin Sandhed og Expression, samt ved et usigelig deiligt Magdalene Hoved. Det var Cristi Nedtagelse af Korset, og som jeg rigtigen troede, af Lucas von Leyden. Det er en beundringsværdig Nöiagtighed med hvilken Tick har givet os Efterret- 30

ning om denne Maler, og man behöver ikkun at have hans Beskrivelse i Minde, for at kunne skiælne Lucas v: Leydens Stykker fra enhver andens. Af Albrecht Dürer er her kun meget faa, og heller ikke ere hans Stykker meget agtede. Kort för min

5 Ankomst blev et af hans störste Malerier solgt for 400 franker. — Apollo de Belvedere har af alle Billedstötterne meest trukken mig til sig. De[t] er den meest ideale Form, du [kan] forestille dig, og det er umueligt at antage den for andet end Guden for Poesie, og alt det store og herlige i Naturen. Lige-over for ham

10 pranger hans Halv-Söster Venus; men man glemmer hende ganske naar man seer ham, det er som om Udtrykket for Kierlighed ogsaa laae i hans Form. Tæt ved Siden af hende overfaldes man af en forfærdelig Gysen — ved Synet af Laocoon. Det er den grusomste Smerte, udtrykt efter det höieste Skiön-

15 heds Ideal: en evig Tragoedie: Menneskets forgiæves Kamp mod Skiæbnen. — Dog — hvorhen man seer, stöder Øiet paa noget ubegribeligt skiönt. Her beundrer jeg Expressionen i den herculiske Torso, lige over for i den döende Fægter; hist frapperer den absoluteste Skiödeslöshed i den hvilende Faun mig,

20 her den majestätiske Hercules roelige Glæde ved Synet af sin Sön Telephus; — og saaledes 7 Sale igiennem. — Men ak — ved Siden af alt dette savner jeg den classiske Jord, fornærmes over den Lige gyldighed disse Mesterstykker viises, og harmes over de Anmærkninger man fra Tid til anden hörer over dem.

25 — Om en 14ten Dage reiser jeg herfra til Strasburg, Mayntz, Francfurt, Göttingen, og venter om en 6 Uger at have den Glæde at hilse vores Steffens i Halle. Om 3 Maaneder venter jeg igjen at kunne omfavne dig, og forsikre dig om det Venskab og den Agtelse med hvilken jeg henlever din hengivne

Hils mange Gange Ørstederne, Lehman, og alle mine gode Venner. Adressen paa Brevet med Bogen er: Msr: Guilleaumeau Secret: de la leg: danoise, Paris. Han vil nok besørge den til Schlegel [for jeg] er borte inden den Tid.

141. **Fra Det kgl. Akademi for de skønne Kunster.*

5

1805 Januarii den 1ste.

Academiet har med bifaldende Tilfredshed modtaget Hr. Oehlenschlaegers Tilbud at foredrage den nordiske Mythologie for Kunstacademiets Elever, og overlader Dem, i Mangel af et Auditorium, Academiets Bygningsskole, som den rummelig- 10 ste og til offentlige Forelæsninger bedst skikkede Sal her ved Akademiet. Ligesom denne Leilighed behageligst staaer til Deres Tieneste, saaledes anvises og tilbydes Dem ogsaa Onsdags Timen fra Kl. 4—5 efter Middag til Deres offentlige Forelæsninger, som den eeneste Time, der ikke er optaget af de ved 15 Akademiet beskikkede Lærere.

142. *Til Kamma Rahbek.*

[Efter 3. Januar 1805]

Kiere Veninde.

Een af mine gode Venner maa formodentlig have taget Holberg bort uden at spørge mig derom, thi det er mig ikke muligt 20 at finde den; men i Eftermiddag skal min Karl komme ud med den, eller med et andet Exemplar. Tilgiv mig. — Det glæder mig meget at De lider den lille Sang, jeg har siunget over Wahls Grav. Har De læst Variationen derpaa? Af en Variation at være er den ret brav. Jeg har hört, at Professor 25 Kierulf og Flere ikke skal have forstaaet mit Digt over Vahl. Paa den seneste Tid begynder dog virkelig Forstanden at staae

en lille Smule vel stille. Lev vel bedste Veninde, og forglem
 ikke Deres trofaste Ven Oehlenschläger.

E. Sk. Nu fandt vi Bogen. Her er den. Glædeligt Nytaar.
 Hils Carl.

5 143. *Til Direktionen for Efterslægtens Realskole.*

Kiöbenhavn d: 26 Januar 1805.

Pro Memoria:

Da jeg har isinde at holde offentlige Forelæsninger i Vinter,
 over den nordiske skiönne Litteratur, fra de ældste til de nyere
 10 Tider og til den Ende önskede et godt og beqvemt Local saa
 tager jeg mig den ærbödige Frihed at henvende mig til Direk-
 tionen for et Selskab, hvis Öyemed er Kulturudbredelse og
 Borgergavn, med Bön om den vel vilde overlade mig sin Fore-
 læsningssal to Gange om Ugen til slige Forelæsninger? Kunst-
 15 Akademiet har vel allerede tilstaaet mig et af sine Værelser
 hertil, men da det er indrettet til et ganske andet Brug, end
 det, jeg vilde giöre deraf, saa kan jeg ikke profitere af denne
 Godhed. I Haab derfor om at Direktionen ikke afslaaer mig
 en Bön om at maatte lære Andre, paa et Sted, som jeg selv
 20 skylder min förste Dannelselse og Börnelærdom, smigrer jeg mig
 med et önskeligt Svar.

Ærbödigst

Adam Oehlenschläger.

144. **Til J. P. Mynster.*

Kiöbenhavn, 10 July 1805.

Hermed sender jeg dig Resten af mine Digte, kiere Mynster!
 25 Frue Rahbek har hilset mig fra dig, og efter hvad jeg da kunde
 mærke har du nok halv opgivet din Beslutning at recensere

mig, hvilket skulde giöre mig meget ondt, da jeg maa tilstaae dig, at du est den eneste, som jeg troer kan giöre det i Kongeriget Danmark og Norge inclusive. Kunde min Bön formaae noget hos dig, saa opgiv det ikke. Det behöver jo ikke at være saa meget vidtlöftigt. Et Par kraftige Ord af en fornuftig Mand 5 kan holde meget Sliddersladder fra Dörrerne. Du vil udgive et Bind Prædikener, hörer jeg, og det glæder jeg mig meget til; men jeg troer dog, at du gjerne alligevel kunde skrive over mine Digte. Du er jo vant til i Hurtighed at skrive dine Tanker ned. Jeg er vis paa: mens du læser mine Digte, har du allerede 10 dine Anmærkninger og Meninger i Hovedet; skriv det flux ned paa Papiret, inden det damper bort, saa er Recensionen færdig. Det giör dog altid saa godt, og det imponerer Mængden, naar de höre Flere være af een Mening; det er ordentlig de faa Menneskers Pligt, som leve samtidige i denne taagede Tid, 15 at trine sammen i et Forbund og virke med forenede Kræfter, hver efter sin Overbeviisning og Charakter. — Gud velsigne dig! Jeg reiser snart. Dersom du ikke boede saa langt borte, skulde jeg besøge dig forinden. Jeg har dediceret Kronprindsen mine Digte, som du vil see; saa snart Bogen kommer fra Bog- 20 binderen, gaaer jeg op til ham og beder ham friemodig om en offentlig Understöttelse til at reise udenlands for. Faaer jeg den ikke, saa giör jeg dog den Reise, jeg havde foresat mig, og fortvivler ikke; thi jeg veed heel vel, at vort Rige er ikke af denne Verden, at man ikke kan tiene Gud og Mammon, og at den 25 herlige Profet i Ørken, som opvakte hele Samtidens Beundring, gik med en Kiortel af Kameelhaar, og at hans Spise var Græshopper og vild Honning. — Lev vel, og mindes med et varmt Hierte

Din Ven,

Oehlenschläger. 30

145. *Fra J. P. Mynster.*

Spiellerup den 19de Julii 1805.

Til den uomvendte Adam.

Gode Ven!

At Du faaer dette igiennem bedre Hænder, end igiennem
5 Postbudets, kan Du takke den Omstændighed for, at jeg ikke
veed Nummeret paa Din Bolig. — Tak for det tilsendte og til-
skrevne, og især Tak for Dine Digte, som have glædet mig gan-
ske særdeles. At noget deri ikke ganske er efter mit Sind, vil
10 ikke undre dig, men hvorledes Meget er derefter, skal Du,
vil Gud, erfare, dersom jeg skriver derom. Thi at giøre dette,
har jeg ingenlunde opgivet, mindst nu, skiøndt Tiid og Leilig-
hed ikke ganske er dertil. Det er ikke saa let og snart giort, thi
den første Begejstring et Digt opvækker er ikke kritisk, og det
er ikke saa ligefrem at sige hvorledes det Gode er godt. Især vil
15 det være mig vanskeligt at tale forstandige og gavnlige Ord om
Digtet Jesus, da jeg til dette Brug ikke kan levere en Christen-
doms-Philosophie, og neppe engang Fragmenter deraf. — Saa-
snart jeg kun kan, skal jeg rive mig fra hvad der nu beskæftiger
mig, og prøve hvad jeg formaaer. Min Hensigt er da at skrive
20 en Recension, i sædvanlige Former, og at fatte mig saa kort,
som mueligt, naar jeg dog skal sige det nødvendige.

Hvad du siger om vor Pligt ikke at tie, er just den samme
Stemme, som taler i mig selv. Jeg har derfor ogsaa, vil Gud,
i Sinde at oplade min Mund, og paa forskellige Maader, rigtig
25 nok først til at forsøge, hvad Gienlyd der vil svare min Stemme,
men ganske forgiæves skal det dog ikke være. Thi jeg veed at
jeg er iblandt de kaldede, og jeg pønser Dag og Nat under
Aarvaagenhed og Bön at jeg ogsaa kan vorde af de udvalgte.

At Du har dediceret Dit Værk til Kronprindsen billiger jeg

som en anstændig Fremgangsmaade. Sit felix et faustum, maatte hans Rejse ikke hindre Dig! — — Dine Bøger skal Du faae, naar jeg har brugt dem, og ved Lejlighed, dersom Du da endnu er her; i ethvert Tilfælde ere de i sikker Bevaring hos mig. — Hilsen i Gud!

Din 5

J. P. Mynster.

146. Til Christiane Heger.

d 22. Julij 1805.

Kiere gode Christiane.

Paa Onsdag kommer jeg ganske vist og spiser hos Drewsens til Middag; og bliver til om Aftenen. Jeg tænker at sende Dig 10 og den velsignede Tante Eders Exemplarer med Vognen i Morgen; thi fire tykke Bøger er vel meget at bære den lange Vey. Tilgiv mig at du ikke har faaet Bogen. Du veed at jeg har sendt de mig tilkommende Exemplarer til en Bogbinder som har skaaret sig i Fingeren. Lev vel saa længe min gode Christiane. 15 Jeg skal hilse dig fra god Syster, jeg var der i Aftes; og lovede at hvis Vinden blev ugunstig paa Søndag, og jeg notabene kunde faae Lov til at göre et Rend fra Paket-Baaden, saa skulde jeg löbe lidt ud til Eder paa Søndag. Lev vel min inderlig kiere Pige hils Tanten.

Din 20

Oehlenschläger.

148. Til Christiane Heger.

[30. Juli 1805]

Kiere gode Christiane!

Giennemaset af at gaae i Middagsheden i gaar ud til Frue Schimmelmann og i Regn og Slud tilbage igien; ved at gaae 25 til Sengs Kl 1½ og ved at staae op, for et Ærinds skyld Kl 5; har jeg siden i Formiddags ikke fundet mig beföiet til at be-

JOACHIM CONRAD OEHLENSCHLÄGER

Pastel

Det nationalhistoriske Museum, Frederiksborg

værte dig med min matte og trætte Person. I Aften skal jeg, (som sidste Gang Tirsdagsmedlem dennegang), besøge min Syster. Men dersom det [ikke] skulde være dig og din gode Fader mod, saa vil jeg tage mig den Frihed at komme og
 5 spise hos Eder i Morgen Middag; thi i Morgen Aften er jeg atter inviteret til Philologen Her Bröndsted, der giör saa meget af mig, og som jeg ikke kan sige nej [til]. Tak for det nysselige Uhrbaand, min kiere Pige! I Morgen mere om mit Besög. Lev vel saa længe.

Din

10

Oehlenschläger.

149. *Til Kronprinsen.*

[Efter 30. Juli 1805]

Underdanigst Pro Memoria:

Besielet og styrket af den vederqvægende Tanke, at enhver Borgers Idræt, naar den yttrede sig med Kraft og Fornuft,
 15 maatte virke paa hans Fædreland, og være det til Gavn, med den glade Overbevisning, at Danmarks værdige Kronprinds, som en klog Gartner, med Velbehag saae enhver Urt og Væxt at fremspire i sin store Hauge, naar den fortiente sin Plads, at han ligesaavel yndede Rosen for sin Farve og sin Lugt, som
 20 Træet for sine Frugter, som Urten for sin lægende Kraft; tröste- lig forsikkert om, at han indsaae, hvor vigtigt det er for Harmonien af det Hele, at det Enkelte maae være forskielligt, og dog med al sin Forskiellighed virke til eet Maal; saa at medens den driftige Borger og Bonde afhielper Nödtörtfighedens Trang,
 25 imidlertid den vise Statsmand bidrager til at sammenholde og ordne det Hele; medens den erfarne Læge helbreder det syge Liv, imidlertid Retfærdighedens stærke Arm holder det sunde

i Ordenens Skranker; medens Guds ærværdige Tiener hæver Tanken til Livets Udspring, imidlertid den sindrige Grandsker gör Tilværelsens Gaade tydeligere og fatteligere for den menneskelige Siel; og imedens den stærke og mandige Krigerskare, som et Jern-Gitter, indhegner og værner om den frugtbare 5 Hauge, imidlertid den fredelige, stille Kunstner sidder i sin Eensomhed og maler et stort Billed af alt det Forefaldne, i hvilket han samler de i det virkelige Liv langt fra hverandre fallende Træk og Glimt, for paa den Maade at göre Livet og Naturen fatteligere og overskueligere, for sine egne og sine 10 Brödres Øine; — overbeviist om, siger jeg, at Deres Kongelige Höihed, som en god og viis Fader, elsker ethvert af Deres Börn, i hvor forskiellige end deres Naturgaver og Bestemmelser kunde være, naar det blot var en Bestemmelse, som Fornuften maatte billige og agte — vovede jeg i dybeste Underdanighed, 15 for kort Tid siden at spørge, om Deres Kongelige Höihed naadigst befalede at modtage de tvende sidstforfattede Bind af mine Skrifter, og om jeg underdanigst turde pryde dem, med Deres kongelige Navn.

De tillod mig det, naadigste Prinds! men et smerteligt Tab, 20 der bragte hele Nationen til at deeltage i den Sorg der nedböiede Deres Faderhierte, forbød mig dengang, personlig, underdanigst at frembære Deres Kongelige Höihed disse mine Skrifter, da jeg indsaae hvor lidet en Fader, der med den umis- kiendeligste Ømhed bestandig har viist sig værdig til det hel- 25 lige Navn: Landets Fader, maatte være stemt til, i et saadant Øyeblik, at modtage fremmede Indtryk.

Jeg vover derfor nu, i dybeste Underdanighed, skriftlig at sende Deres Kongelige Höihed mine Arbejder; og hvormeget vilde det ikke glæde den danske Skiald, hvis det hist og her 30

skulde have lykkedes ham at forskaffe sin ædle Herre nogle behagelige Øyeblik under Giennemlæsningen.

Overbeviist om, at ikke blot naturlige Anlæg, men tillige uafbrudt Studium, Øvelse og Arbeide er nødvendig, for at giøre
5 den sande Kunstner, har jeg, fra det Øyeblik jeg i min Samvitighed troede at finde afgjørende Kald hos mig til at blive en virkelig Digter, fundet det at være ligesaameget min Pligt, som min Lyksalighed, saa meget som det stod i min Magt, at ud-
danne mig til min Bestemmelse. Foruden mit Studium og Ar-
10 beid, som Digter, har, hvad der staaer i nöye Forbindelse hermed, Grandskning i Fædrelandets gamle og ældste Sprog, været een af mine Hoved-Beskieftigelser. Jeg har anseet det for en ligesaastor Pligt som Glæde, at gaae tilbage til de gamle original-nordiske Kilder, for at udhæve den gamle næsten for-
15 glemte Nordiske Poesie, til Ære for Fædrelandet.

Men, naadigste Herre! det er ikke nok for at blive en god Kunstner at danne sig af Skrifter og den liden Verden, som omringer os; at see den store Verden og dens Begivenheder, er for en Digter, som vil hæve sig over det Middelmaadige, af
20 yderste Vigtighed. Den störste Naade og Velgierning som Deres Kongelige Höihed derfor i nærværende Øyeblik kunde vise mig, var i et Par Aar at lade mig reise udenlands paa mit Fædrelands Bekostning.

Kunsterne, naadigste Prinds! er Fædrelandets Blomster og
25 Pryd; men disse spæde Blomster kunne ikke grønnes og udfolde sig til Landets Vederqvægelse, uden at understøttes; thi deres Formaal er ikke endelig Vinding, men at stille Livet og Naturen tydeligere og med stærke Træk for det menneskelige Gemyt; deres Værdie kan derfor heller ikke maales paa en
30 timelig Alen, eller veyes paa en jordisk Vægtskaal, thi deres

store Nytte bestaaer ene deri at hæve Sielen fra det Enkelte til det Hele, fra det Timelige til det Evige. Mange store Mænd have derfor lidt Mangel paa det Nödtörftigste i deres Liv, som siden have deelt Udödeligheden med de ypperste Hövdinger. Hil derfor den Kunstner, der lever under en viis Fyrste, som 5 indseer det er herligt saavel at herske over Undersaatter der afhielp Sielens indvortes, som Legemets udvortes Trang.

Jeg foretager mig i disse Dage en lille Reise til Halle, naadigste Prinds! for dog at see mig lidt om i Verden; Deres Kongelige Höiheds naadigste Befaling vil nu ene og allene afgjøre, 10 om jeg maa reise videre, eller om jeg uden længere Reise, skal vende tilbage igien til mit Fædreland.

Underdanigst

Adam Oehlenschläger.

150. *Fra F. Höegh-Guldberg.*

Luisenlund d: 9 Aug: 1805. 15

Höistærede!

Iblandt de faa Behageligheder, der oplive mig her, hvor jeg lever adskilt fra Alt, hvad der er mig kjert, nöd jeg da igaar den, at modtage fra Deres egen Haand Deres nysudkomne Digte. Det være De overtydet om, at det er mit Hjertes ærlige 20 Mening, jeg tolker Dem, med blotte Ord fordi jeg ei kan det nu med et velmeent Haandtryk, naar jeg siger: at det var og bliver mig en sand Lise at erfare, at De erindrer mig. Jeg paa-skjønner altfor meget, glæder mig altfor broderligt over Andres Fortjenester, til at det ei skulde glæde mig at see, at den Mand 25 — thi det er mandeværdigt — lever, der og paaskjønner, at ogsaa jeg har nogen Fortjeneste. Men det tilstaaer jeg Dem og, at jeg næsten ventede dette af Dem; thi man maa selv

have Fortjenester, for at kunne unde Andre deres ubeskaarne.

De vilde nu igjen, naar snart min metriske Oversættelse af Terents udkommer, modtage et Exemplar af den og gjemme det med broderligt Hjerte! Med Bevidstheden om at vi have
 5 eet Maal isigte kunne vi aldrig miskjende eller misdømme hinanden, fordi vi ad forskjellige Veie søge at nærme os det; men hver nye Krands, En af os vinder, glæde den Anden, som veed, at den ei vandtes uden Möie. Dette Løfte giver jeg Dem i det mindste fra min Side helligt. —

10

F: Höegh Guldberg.

151. *Til Christiane Heger.*

Hamburg d. 12 August 1805.

Endelig, kiere Christiane! efter mange ustandne Besværligheder, Kiedsommeligheder og Ophold sidder jeg nu i der römische Kaiser i Stadt Hamburg, og griber den Tid min Leyetie-
 15 ner er ude med en anden Reise-Compagnon for korteligen at fortælle dig hvad jeg langsommeligen har udstaaet. I Mandags otte Dage besteeg jeg Paketbaaden som skulde bringe mig fra den fornemme Øe med det blaa Baand, til det almindelige faste Land. Den hele Dag maatte vi ligge stille, da der ikke
 20 rørte sig andet end fiendtlige Kulinger. Mit Reiseselskab var følgende. Herr Eckhardt en ung Kiöbmand fra Amsterdam, Herr von Berge, en Officeer fra Schlesien, Herr Fürstenau en Handelsmand fra Lübek, tvende Brændeviinsbrændere, en gammel og en ung fra Kiøbenhavn, en ung tilkommende Brændeviinsbræn-
 25 der paa 20 Aar, men med et Gemyt paa 70; den gale Mudderforvalter Schiöts gale Søn, der aldrig kunde lukke Munden op uden at sige en Pudserlighed hvorved man maatte lee; Herr Theodor og Her Calais franske Skuespillere; den lille Theodor

en velsignet forbandet Dreng paa 12 Aar; vild, kielen, talentfuld, som baade talde fransk og svensk og klippede Papirfigurer ud for mig til en Souvenir med megen Smag og Færdighed; en lapset Hamburger Dreng, en Engelskmand, en Polakker; en gammel syg arrig Madam, Herr Modehandler Du- 5 mond — see her Kahyttens Indvaanere. Forresten var Dækket fyldt med Jöder og Kieltringer; i alt med Qvinder og Börn kunde vi vel være en halvfierdsindstyre Siele, med mig selv iberegnet, som jeg glemte för. Den anden Dag havde vi heller ingen Vind men maatte langsommeligen krydse. Nu havde 10 man allerede Mangel paa Proviant, og Skipperen maatte heise Nödflag, hvorpaa der kom to Baade fra Kastrup paa Amager, som bragte en Deel af vore Folk i Land, ved Midnat kom de igien; alting var fuldt, Baade med Mennesker. Det vilde blive for vidtløftig at beskrive alt detailleret. Noksagt: I Löverdags 15 Formiddags naade vi Kiel, altsaa halvsiette Dag underveis. Veiret var i det hele skiönt; i den maaneclare stille Sommernat, hvor intet uden Mahoms Himmeltegn lyste over den store Vandflade sad jeg og sang med Franskændene paa Dækket, om Dagen spiste vi, talde vi, spillede vi Kort, hvori jeg tabte 20 2de, læste vi, og jeg Peer Paars. Saaledes komme vi tillands.

Fra Kiel reiste jeg strax samme Dag, dog spiste jeg först der til Middag, med mit Reiseselskab, aftalte at kiöre en Tour med dem til den nyegravede Kanal og skyndte mig derpaa at bringe et Brev fra Doktor Lehmann til den unge Professor Weber, 25 traf ham icke, gav Brevet til hans Fader, fik min Kuffert fra Skibet, löb tilbage og fandt — mit Selskab kiört; jeg havde biet lidt over den bestemte Tid. Imidlertid lod jeg mig sætte over til Dorfgarten, hvor jeg drak Thee og traf en Her Garman som ligger ved Universitet med to unge Grev Ahlefeldter, 30

med disse kom jeg did, holdt en Samtale ud med Herr Garman om Philosophie, hvori han vævede noget erbarmeligt. Blev derpaa fulgt og viist om kring af de unge Ahlefeldter som viste mig Byens Spadseregange, Universitet o. s. v., kom til rette
5 Tid og foer derpaa ufortövet afsted med Extrapost i Selskab af Herr Eckhardt og Her von Berge. Med min lille franske Theodor tog jeg en rörende Afsked og gav ham en lille Penge- taske af Safian til en Souvenir, som han önskede sig. Nu reiste vi afsted hele Natten; maaneklarere og skiönnere Nat har jeg
10 ikke oplevet. Den skiönne Egn, fuld af Afvexlinger, mod hvilke vort Sieland kan gaae hen og hænge sig, fulgte mig. Söe og Skov og Bakker og Byer og Huulveye og Vandveye, kort alt hvad smukt var. Midt i Natten Kl 12 kom vi pludselig til en meget smuk Bye, hvor Giestgiverhuset især udmærkede sig,
15 meget smagfuldt bygget, beskyttet af Tiære for Solen, nu skinte Maanen deri. Det gjorde en underlig Virkning da vi spurgte Verten hvad Byen heed og han svarede Unsres Fleckchen wird Preetz genannt! Det var altsaa den kiere Tante Drewsens Födested, lige saa yndig og blid som hun er selv; jeg hilsede
20 Byen paa hendes Vegne med et rört Hierte.

Næste Station var ikke nær saa smuk, da vi kom ind i Byen stod der noget som jeg troede var en Galge for Börn (thi den var for spinkel til at deri kunde hænges udviklede fornuftige Mennesker) siden begreb vi at det var en Æreport for Kron-
25 prindsen, som skulde komme næste Dag til Kiel og modtages af Studenterne (hvilket dog altsammen ikke bevægede mig til at töve der Dagen over).

Da vi længe havde banket kom vi ind og maatte sove en 2, 3 Timers Tid paa Træbænken i en Bondestue. Det eneste der
30 morede mig var at see paa den maanebeskinte Galge eller Ære-

port og paa de plattyske Vægtene med deres Horn (der lade som de bleve brugte til at blæse Byen ned med, i paakommende Tilfælde). Endelig fik vi Vogn og naade Søndag Formiddag til Lübeck, thi for Her von Berges Skyld gjorde vi denne lille Omvey hvorved vi vandt bedre Befordring, og at tree kunde 5 være sammen.

I Lybek toge vi lidt Frokost og reiste strax videre for at være i Hamborg inden Aften. Byen interesserer mig ikke heller, det er en mærkværdig Ruin af den gamle Hansestædiske Magt. Borgersoldaterne morede mig meer end de skulde troe og 10 tænke. Kl. 8 i Aftes var vi i Hamborg og her er noget at see. Med den unge Eckhardt er jeg bleven meget gode Venner. Han er min eneste Bekiendt her. Imorges var jeg hos Thienappel med Lehmans Breve, en meget artig Mand. Jeg var paa Börsen; og det er unægtelig at det er et mærkværdigt og ind- 15 gribende Syn at see nogle tusind mennesker samle sig, hvor alt er Virksomhed og fælles Interesse. Men i det jeg stod og overskuede dem, erindrede jeg mig de gamle græske Skoler og de første Christnes Sammenkomster; og de mærkværdige Rigsforsamlinger og da tænkte jeg: Naar skal ikke blot øjeblikkelig 20 Vinding og nödtørfdig Fordeel, men et højere, langt højere Øyemed, samle og besiele Jer? Og det græmmede mig at see Afgudstempleet for Mammon saa hyppig hiemsøgt, og Guds Kirke tæt ved Siden af (der grosse Dom) at rives ned — og jeg gik. Men jeg vendte mig atter om, og saae hen over deres 25 Hoveder, og det Hele forekom mig som et stort Profetisk Billede paa en bedere Tilkomst og jeg fattede Haab. Lev vel bedste Pige! I Aften gaar jeg paa Komodie. Lad min Syster, Karen Margaretha, Karl, Assebarnet, Hans Christian Ørsted, Niels Ørsted, min Fader og Assessor Lehman læse dette Brev og hils 30

dem alle ret inderligt. Med det Første mere. Gud velsigne dig.
Lev vel. Din Oehlschläger.

I maa alle skrive mig til.

Jeg gaar paa Onsdag Eftermiddag med den agende Post til
5 Braunschvig og haaber derfra at være meget snart i Halle.

152. *Fra Christiane Heger.*

Springforbie den 19 Aug: 1805.

Kiære Oehlschläger!

Det er mig en inderlig stor Glæde endelig engang at kunne
skrive et Brev til Dig, som for at naae Dig, maae befordres en
10 længere Vej end enten til Vestergade eller til Langeland; der-
som Du ville troe hvad jeg i denne Andledning gierne ville sige
Dig, da ville det blive ligesaameget, som det nu er lidt jeg har
at fortælle Dig; men da jeg meget vel veed, at Du stærkt tviv-
ler om Sandheden af min Tale, naar jeg vil give Dig et slags
15 Begreb om den Rolighed hvormed jeg saae Dig forlade mig
for at gaae lidt ud iblandt Mennesker, Du saa ofte har været
hos med Dine Tanker, uden derfor at komme nærmere; saa er
det kun min fulde Hensigt kun med faae Ord at takke Dig for
Dit kiære Brev, og dermed at lade det være nok. Uden ret at
20 torde vente Brev fra Dig den Dag jeg fik Dit Brev, gik jeg dog
og længtes efter at Karlen skulle komme, i den Tanke, at han
muligen kunne have noget til mig fra Dig; mit Haab blev Gud
være lovet ikke skuffet; hvor glad jeg blev kan Du da saaom-
trent selv slutte Dig til. Den gode Tante fornöyede Dit Brev
25 heller ikke lidet, saavel som, at hun saa venskabelig blev erin-
dret af Dig i sin Födebye; hun har paalagt mig, at hilse Dig
meget, og takke Dig for det. Det var ret ubehageligt, at Du

maatte holde ud saa længe paa Söen; dog da det er en overstanden malheur, er det ikke værd at klynke derover, jeg vil langt heller glæde mig over, at Du nu har det saa godt hos Din kiære Steffens og hans söde Kone. —

K: M: er endnu ikke kommet hjem fra Möen; hun har een- 5 gang skrevet til mig derfra, og bedet mig at hilse Dig fra hende, naar jeg skrev; hun var paa Henrejsen hos Job nogle Dage, og da hun havde taget din lille Guds Engel med sig for at lade Job læse, saa hændte det en Dag, at Jomfru Ruhe fandt den liggende paa hans Skriverbord, og da hun siden talte om den, 10 kaldte hun den en Placat om den lille Prindsesse; hvilket K: M: fandt saa pudseerligt, at hun har bedet mig fortælle Dig det. Igaar sendte jeg Dit Brev ind til Din Syster, og skrev et par Ord med, for at bede hende besörge det omkring; men jeg glemte ikke at bede om at faae det igien, naar det havde spa- 15 seeret sin Tour. Jeg lever her auserordentlich dut hos den kiære Tante, og naar Du imellem vil sende mig et Brev som det sidste eller første hvad jeg skal kalde det, saa vil jeg love Dig, at jeg ikke engang skal savne Dig. Vi læser flittig i Dine Böger; i disse Dage har vi læst Aladdin; hvor ofte troer Du 20 nu jeg har hört og læst den? Lev vel min gode Oehlenschläger! Hils den velsignede Fru Steffens tusinde Gange fra mig, Steffens ligeledes! Fornöy Dig godt og husk imellem paa

Din Christiane.

Det har ret moret mig at tænke paa Din commerce med den 25 lille franske Theodor; jeg tvivler ikke paa, at Du jo ogsaa træffer saadanne smaae tydske Knegte. Det er ved Lys jeg har skrevet, og det blænder mig saadan, at det skal være alt det Du kan læse det.

153. *Til Christiane Heger.*

Halle den 24 August 1805.

Nu er jeg da i Halle, min Christiane! og har været der sex Dage. Du kunde have Ret til at spørge hvi jeg ikke da for længe siden havde givet dig Efterretning om min Ankomst, men min
5 Undskyldning er denne: Som der ingen Glæde er i Verden uden den er indblandet med een eller anden Bekymring, saaledes gik det mig ogsaa i disse Dage. Nu er Bekymringen forbi, og altsaa kan jeg nu give dig en uden Bekymring blandet Efterretning. Jeg havde nemlig glemt min Koffert i Quedlinborg,
10 den nærmeste Station ved Halle; rettere sagt havde Postfolkene glemt det. Nu var jeg naturligviis en Smule bange inden jeg havde den igien. Men igaar kom den ganske rigtig altsaa er den Kummer forbi og altsaa kan jeg skrive med et lettet Hierte.
— I Hamburg blev jeg to Dage, jeg saae et Par Komedier, Altona ganske flygtig, Börsen, Börsen Halle, en prægtig Kiöbmandsklub, hvortil hele Huset er indrettet med megen Pragt og Smag; spadserede, badede mig o. s. v. Onsdag Eftermiddag reiste jeg bort med die gelbe Kutsche nach Braunschweig. Blandt mine Reisekammerater udmærkede sig især
20 en Herr von Schadenhausner; det første der var mig mærkverdigt var at han var dansk Landeværns-officeer; dette havde han kun været i kort Tid, var en Braunschweiger. Mage til Praler og Nar har jeg endnu ikke seet, alt som vi reiste fik jeg at vide at han var en viis Ingenieurofficeer, at han havde været
25 i Siberien og Smyrna, at han var Poet og havde havt Göthe, Wiland og Schiller til Læremestere. Goethe kiendte ham speciel og havde skrevet sin Sänger engang da han havde hört ham spille paa Mandoline. Han var Philosoph, og arbeidede Recensioner ud i jeg veed ey hvad for Blade, hans egentlige

Fag var dog Philologien, de gamle Sprog; componere kunde han ogsaa — det eneste han ikke kunde var alt hvad man i Øyeblikket talde om; det var Fanden til Lögnhals; men dog morsom nok at reise med. Han havde ikke været i sin Födeby i 4 Aar, og det var morsomt nok at see hvordan den naturlige 5 Kierlighed til sit Hiem gjorde ham taaleligere og mindre naragtig. Jeg er vis paa havde Braunschvig endnu ligget en Miil længere borte var han bleven fuldkommen klog. I Braunschvig blev jeg kun saalænge til næste Post var færdig; löb hen paa den Franske Comedie og saae dem spille den 1ste Akt af de 10 to Dage. Klokken tolv om Natten agede jeg nu afsted paa en steenhaard Tiærevogn, og rullede saaledes i alt 4 Dage Nætterne iberegnete til Halle. I Söndags Middags kom jeg til Halle, men Steffens var ikke hiemme, og min Kuffert, som sagt, havde jeg glemmt. De var i Giebigenstein; der 15 kom strax Bud efter mig, og i min Negligee fra Postvognen gjorde jeg min første Indtrædelse hos Kapelmester Reichardts. En velsignet Familie, og en Hvalp paa 4 Aar som hedder Fritz, som ligner Hanna ganske forskrækkelig, drikker Øl og rider paa en Steckenpferd vil vi nu slæt inte tale om, 20 min Hund! thi det er da Satan til Dreng. — Jeg har havt det skionneste Veir at reise i, men næppe var jeg kommen til Halle för det begyndte at fryse og storme igien som det kunde være Vinter. Dette föler I vel ogsaa paa Springforbi i arme Mennesker! Det er en Sommer vi har! — Lad mig nu kiere uforglem- 25 melige Christiane! snart faae et Brev fra dig, hvori du siger mig Beskeed om alle vore Kiære, og især om dig selv. Hvordan staaer det sig med din Sundhed? Vil den fæle Krampe ikke drage bort? Hanna hilser dig usigeligt! Du veed at du har en kier Veninde i hende. Farvel! [min] elskede Pige! Hils Sophie 30

min Fader Karen Margaretha og alle de an[dre] Elskede. Skriv for alting snart til

Din
Oehlenschläger.

5 154. *Fra Fonden ad usus publicos.*

d. 31 August 1805.

Hans Kongelige Højhed Kronprindsen, hvis Opmærksomhed intet af nogen Betydenhed undgaaer, der i een eller anden Henseende medvirker til eller fremmer Fædrenelandets eller dets Literaturs Held og Hæder, har, ved den Skrivelse, med hvilken
10 De har tilstillet Højstsamme et Exemplar af de Digte, hvormed De nyligen har beriget vor poetiske Literatur, fundet sig foranlediget til, at overdrage Directionen at tilskrive Dem om, hertil at indsende en bestemtere Angivelse af den Reise, De ønskede at foretage Dem i fremmede Lande. Et Foretagende,
15 som for det sande poetiske Genie, der ikke taber det vigtige Studium af Mennesket, Naturen og den skjønne Kunst af Sigte, er — ikke mindre end for Videnskabsmanden i Almindelighed — af megen Betydenhed, og hvoraf man har Grund til at haabe, at Hr. Øhlenschläger vil vide, til sit Födelandes Litera-
20 turs Fremme, at höste sand Fordeel.

Man venter altsaa, fra Dem at modtage en i dette Øjemed affattet Rejseplan, for desangaaende at kunne meddele Hans Kongelige Højhed den befalede Efterretning.

Directionen for Fonden ad usus publicos

25 E. G[reve] Schimmelmänn

C. D. Reventlov

Collin.

155. *Fra H. C. Ørsted.*

Kjøbenhavn d. 13 Sept. 1805.

Jeg oversender Dig hermed et Brev, som er blevet indleveret hos Schubothe. Jeg frygter rigtig nok at det kommer fra Schack Staffeldt, og altsaa ikke er Postpengene værd, men da det muligen dog kunde komme fra nogen anden sendes det Dig her- 5 ved.

Dit korte spørgsmaalsrige Brev har jeg modtaget, og rigtig gjemt; men kan i dette Øyeblik ikke finde det igjen. Saa meget husker jeg, at Du vilde vide hvad Folk og Recensentere siger om Din Bog. Alle fornuftige, ja endog kun skikkelige Folk roser 10 den. Werffel har derimod forebragt noget imod den i Skilderiet, men jeg har ikke læst det. Saa meget veed jeg kun at det alt er indbefattet i et Brev fra Poeten i Aabenraa, og at efter alt hvad jeg har hørt giver han sig slemme blotte Sider. Din Aladdin læses især med megen Iver. Professor Möller har spurgt 15 mig til Raads om, hvem han skulde lade recensere Dine Digte, og jeg har raadt ham, naturligviis, til at begjære det af Münster. Han bad mig at anmode ham derom, hvilket jeg og strax gjorde. Desuagtet har Münster endnu ikke lovet det, men blot skrevet mig at han vilde gjöre et Forsøg derpaa; han saae 20 vel at Menneskene havde bestemt ham til Din Recensent, det kom nu an paa om Guderne havde gjort det samme. — Af Laane- og Livrenteselskabet har jeg endnu ingen Penge faaet, men venter dem i neste Maaned. Creditorerne have dog ladet mig i Roe hidindtil undtagen Amysen, som engang har flöyet 25 ind til mig, med sin sædvanlige Artighed, og strax flöy ud igjen. — Faaer jeg snart mere Manuskript til Reineke Fos? Tænker Du paa vores philosophisk-poetiske Nytaarsgave? Paa disse to Spørgsmaale ønskede jeg et Svar, og det i et eget Brev; thi

de Du skriver til Christiane faaer jeg kun sildig, dog uden hendes Skyld; men Circulationen gaaer ofte noget langsomt. — Jeg har nu, med Hertugens trevne Tilladelse, in[d]givet Ansøgning om Professuren i Physiken, dog stoeler jeg paa intet för
5 jeg har det i Haanden, og det er saa meget rigtigere, da det er lidt nok, naar jeg virkeligen har det.

Skriv mig nu snart til fra Halle, hvorledes du lever og fornöyer og beskjæftiger Dig, hvorledes Steffens og hans Hanna befinder sig, om Steffens har noget Skrift under Trykken o. s. v.
10 Her er da saa mange Spörqsmaal, at jeg tör haabe, at jeg ingen bliver Dig skyldig. Bliv Du mig nu kun intet Svar skyldig.

Min Broder og Din Söster og min Söster lade dig hilse, og beder Dig hilse Steffens og hans Kone. Hils Dem ogsaa fra mig, som saa gjerne personlig vilde have hilset Dem, og siig
15 Steffens at jeg dog med det förste skal prøve om jeg ikke kan aftvinge ham et Brev.

Din

H. C. Ørsted.

156. *Fra Christiane Heger.*

Springforbie den 13 September 1805.

Af alt hvad jeg kan have at sige Dig, ligger mig intet saa-
20 meget paa Hierte som, at forsikkre Dig, hvor usigelig kiær den Tidende var mig: Oehlenschläger har faaet Rejsestipendium. Jeg havde ufortövet takket Dig for Dit sidste Brev; men jeg var netop i de Dage jeg modtog det, i Kiöbenhavn, hvor jeg hændelsesviis fik at vide, at Du sögte Stipendium og var i Be-
25 greb med at faae det; da jeg nu vidste noget, men ikke saameget, at jeg kunne beqvenne mig til at skrive til Dig, udsatte jeg det til jeg kunne blive nöyere underrettet. Inden jeg gaaer videre, maae jeg takke Dig ret inderligt for den Om-

hyggelighed hvormed Du har sögt at skiule Din længere Rejse for mig, i det ringeste saalænge, til jeg havde forvundet den første Sorg. Alle vorre Venner har og heri troelig staaet Dig bi, Steffen undtagen, som Du om ikke af andet, saa af den Skaansel han ved denne Lejlighed har viist mig, kan see, at min Rolighed, min Helbred, eller mit Liv, hvad Du vil, synes ham at være saare ligegyldig. At Efterretningen ville været mig kiærest fra Dig selv, kan Du viide uden at jeg siger Dig det; men at den uagtet jeg har faaet den med alt muligt Eftertryk, endog har gjort mig saa glad saa rolig, kan Du neppe troe, endskiöndt jeg forsikrer Dig det. — Du skulle blive borte et par Aar, meente jeg; men Steffen siger Du bliver borte 3 Aar, ja han frygter endog, at Du skal brække Halsen undervejs, som han siger er let muligt paa saadanne Rejser. Han troer stærkt paa Muligheder; men den, at knuse Hiertet paa en stakkels Pige skulle man næsten troe han tvivlte om, ifald man ikke frakiente ham menneskelig Fölelse. Du ville sikkert, at jeg först skulle viide hvortlænge Du blev borte, naar Du havde været nogen Tid ude, da havde det sikkert ogsaa været tids nok. Gud være lovet, at det gaaer Dig saavel! man siger Du faaer 800 R^d aarlig, og det kan Du være vel tient med, synes jeg. Overbeviisningen om at Din Rejse vil være Dig ligesaa behagelig som gavnlig, og Haabet om at den ikke vil forandre Dit Sindelav imod Din Christiane, skal opholde og tröste mig i Din Fraværelse. Velsignet være det Öyeblik Du tog Din Beslutning og velsignet være Enhver som bidrog til, at den blev iværksat! —

Jeg kan forestille mig Din og Dine kiære Venners Glæde ved at samles igien, jeg nyder en Deel af den skiöndt fraværende; jeg er overbeviist om at hver især af Eder undte mig at være

nærværende. K: M: har nylig havt Brev fra den kiære Fru Steffens, og jeg kan ikke sige Dig hvor glad hun var, over at have Dig i Vente, og hvor venskabelig en Erindring hun i den Anledning skiænkede mig. Tak hende usigelig for hendes Ven-
5 skab for mig, og siig hende, at hvad der i min Systers Brev angaaer mig, har ikke lidet tient mig til Tröst. Din Syster lever ret vel; jeg har paa nogentid talt adskillige Gange med hende hiemme hos min Fader, hvor hun er kommet for en Tegning, han skal giøre til hende. Min Syster lever ved det gamle; Hufe
10 ligeledes; fra god' Syster faaer Du snart Brev. Hvordan jeg har det, skulle Du ogsaa viide. Jeg lever ypperligt hos den velsignede Tante, har været ret rask paa nogen Tid, og har for min egen Person intet bedre Ønske end, at det for det første i adskillige Aar bestandig var Sommer, og jeg saa blev her;
15 da ville Tiden neppe falde mig lang. — Nu længes jeg rigtig ikke lidet efter Brev fra Dig. Du har intet, at skiule for mig, undtagen ifald det var Din Hensigt aldrig at komme igien, ellers kan Du sige mig alt, hvortil Du agter at blive hos Steffens, hvor Du vil tilbringe Vinteren, og saadant hvad Du
20 allerede kan have bestemt. Lev nu vel kiære gode Oehlen-schläger! Tante er den Eneste jeg giver Dig en Hilsen fra; jeg har ingen uden hende her; men vær vis paa at faae mener os det saa vel som hun. Hils Steffens og hans Kone utallige Gange! og spørg Steffens om jeg ikke ærlig holder, hvad jeg
25 engang lovede ham, nemlig at være en fornuftig Pige, naar det Øyeblik kom, at Du skulle rejse fra mig. Farvel beste Oeh-lenschläger! Gud velsigne Dig hvor Du end kommer hen!
Glem ikke Din Christiane.

Hils Drengen som ligner Hanne!

157. *Til Christiane Heger.*

Halle den 17 Sept 1805.

Kiere Christiane!

Alt for længe siden skulde jeg have skrevet dig til, dersom jeg ikke havde ventet paa en Efterretning först, der tillige var det vigtigste jeg kunde give dig Efterretning om. Øyeblikket 5 er kommen hvori jeg kan giøre det, forhen troede jeg det min Pligt at tie dermed. — Dog hvortil et langt Præludium imellem os, som kiender og forstaaer hinanden saa vel? Gode Christiane, midt i al min Kierlighed og Hengivenhed for min Kunst har jeg aldrig i mit Hierte glemt hvad jeg skyldte dig, og mit kie- 10 reste Haab og Ønske har været at kunne forene begge Interesser. Aflade at være Digter for at blive Mand derom har jeg saa ofte talt med dig og giort mig forstaaelig for dig at jeg ikke behøver at gientage her, hvad du med en varm og aaben Siel indseer og forstaaer ligesaa godt som jeg selv. At forene 15 begge Deelee var en Higen som saavel Venner som Fiender ærlklærede for en smuk Dröm; men sommetider er der noget i Drömme. Jeg staaer nemlig nu paa en Punkt hvor jeg ikke blot haaber men med Vished veed at Regieringen vil giøre noget for mig som Digter. At jeg lagde an derpaa ved at dedi- 20 cere Kronprindsen mine Skrifter, er naturligt. Men hvorledes böd Forstanden mig at gaae tilværks? Blot dedicere ham Bogen? Blot fornöie mig over det Indtryk jeg havde giort paa Schimmelmanns? Ney, der er noget som man kalder at smedde mens Jernet er varmt. Jo hurtigere noget er skeet des störrer er Sand- 25 synligheden at der snarere kan skee mere. Hvad var nu alt-saa det jeg kunde giøre? Söge et Embede? Hvilket da? Jeg vilde jo blot belönnes som Digter. Dette kiere Christiane kunde kun skee paa een Maade, nemlig at forlange offentlige Reise-

penge til en udenlandsk Tour. Jeg har ofte talt til dig om dette, som eet af mine kiereste Ønsker; men paa Slutningen af vor Samværelse kunde jeg ikke sige dig det, da jeg frygtede at denne Nyhed skulde giøre en for pludselig og stærk Virkning paa dig. Dertil kom: Jeg vidste jo ikke om mit Forlangende gik igiennem. Skedte det ikke, hvorfor skulde jeg da forarsage dig en dobbelt Smerte, först ved Afreisen, siden ved en forulykket Plan? Derfor taug jeg; til alle de andre dine Veninder: Karen Margaretha & Madam Drewsen og Reinholdine har jeg sagt det; kun ikke til dig. Det kunde jeg ikke, kiere Pige. Maaskee har du dog mærket, eller ahnet det, maaskee har dine Veninder funden et beqvemt Øjeblik til at forberede dig derpaa, hvorom alting er saa veed du det nu: For nogle Dage siden fik jeg nemlig følgende Brev fra Direktionen for Fonden ad usus publicos:

»Hans Kongel. Höihed Kronprindsen, hvis Opmærksomhed intet af nogen Betydenhed undgaaer, der i een eller anden Henseende medvirker til, eller fremmer Fædrelandets eller dets Litteraturs Held og Hæder, har, ved den Skrivelse med hvilken De har tilstillet Höistsamme et Exemplar af de Digte hvormed De nylig har beriget vor poetiske Litteratur, fundet sig foranlediget til at overdrage Direktionen at tilskrive Dem om hertil at indsende en bestemtere Angivelse af den Reise De ønskede at foretage Dem i fremmede Lande. Et Foretagende, som for det sande poetiske Genie, der ikke taber det vigtige Studium af Mennesket, Naturen og den skiønne Kunst af Sigte, er, ikke mindre end for Videnskabsmanden i Almindelighed — af megen Betydenhed; og hvoraf man har Grund til at haabe, at Her Oehlenschläger vil vide, til sit Fædrelands Litteraturs Fremme, at höste sand Fordeel. — Man venter altsaa

fra Dem at modtage en i dette Øyemed affattet Reiseplan, for desangaaende at kunne meddele Hans Kongl. Höihed den befalede Efterretning.« Schimmelmänn. Reventlov. Jeg kiender saa godt din uegennyttige og rene Kierlighed, bedste Christiane at jeg er vis paa dette Brev vil glæde dig om endsköndt 5 vel Ideen om en længere Fraværelse vil præsse dig Taarerne af Øinene. Men — uden at tale om hvad jeg vinder som Kunstner — hvad vinder jeg ved dette Brev ikke ogsaa som Borger i Staten? Udtrykkene i dette Brev vidner om at man ikke anseer mig paa en almindelig Maade — at man ikke vil give 10 mig en utilstrækkelig Sum at reise for — og er saa ikke min borgerlige Lykke giort? Hvad jeg eengang paa denne Maade har faaet kan de aldrig tage tilbage. Har ikke Kronprindsen sagt at Poesien bör understyttes og at jeg bör understøttes, som en sand Poet? Hvilken Triumf kiere Christiane! Efter to 15 Aars Forløb sidder jeg rolig med dig i Kiöbenhavn og har en anstændig Gehalt, som vel ikke ganske vil kunne ernære os, men dog være meer end jeg ved at gaae nogen hvilkensomhelst borgerlig prosaisk Landevej kunde faaet — Og hvorfor faaer jeg det? For at være Digter! I Sandhed, du og jeg og 20 vore Forældre og Venner maa det glæde, og du vil meget bedre nu i et roligt Liv med en glad og sikker Udsigt vente endnu to Aar, end om jeg var bleven hiemme og vi — Gud veed hvorlænge — uden Haab havde gaaet og seet paa hinanden. Schimmelmänn er i Holsteen. Med næste Post skriver jeg ham til og 25 afpræsser naturligviis saa stor en Summa som muligt. Mere vil jeg ikke skrive i dette Brev. Svar mig snart kiere gode Pige! Og tilgiv mig min Taushed, du ved hvorfor jeg taug. Dette Brev er naturligviis ene for dig. Jeg skriver ogsaa til min Syster, af hendes Brev [kan] du faae mine Hændelser her siden sidst 30

at vide. Endnu engang lev vel! Tusind Hilsner til Mad Drewsen, Karen Margaretha og Reinholdine; hils ogsaa Carl og Rahbek ret venskabeligt. Hanna og Steffens hilser dig inderligt.

Lev vel.

Din Oehlenschläger.

- 5 Brevet til Sophie lægger jeg heri; naar du har læst det hav da den Godhed at slaae det i en Convolut og send hende det.

158. Til Direktionen for Fonden ad usus publicos.

Halle den 21 September 1805.

Underdanig Pro Memoria:

- 10 Giennemtrængt af den inderligste Taknemmeligheds- og Glædes-Følelse nød jeg for faae Dage siden den Lykke at modtage en Communication fra det høye Collegium, hvoraf jeg erfarede, at hans Kongelige Höihed Kronprindsen havde kastet et naadigt Øye til de Skrifter, som jeg underdanigst havde til-
- 15 egnet ham, og at Han paa Grund heraf, med landsfaderlig Godhed havde naadigst besluttet at opfylde mit underdanigste Ønske om at reise udenlands. Det høye Collegium har forlangt at jeg til den Ende skulde indsende en nøyere Plan om min
- 20 Reise, og jeg giver mig derfor den underdanige Friehed korteligen at fremstille mit Ønske; som er i tvende Aar at maatte gennemreise Tydskland, Italien og Frankrige; saa at jeg nemlig kunde drage fra Halle, hvor jeg opholder mig til Berlin, og Dresden, derfra over Wien og Venedig til Rom og Neapel; tilbage gennem Florentz over Schweitz til Paris, og derfra over
- 25 Rhin-Egnene, gennem Würtzburg og Düsseldorf; og saaledes hiem.

Da min Reise, som Digter, efter det høye Collegiums egne naadige Udtryk, gaaer ud paa at kiende Mennesker, Natur og

Kunst, har jeg troet med bedst Nytte at kunne giennemreise nysanföerte Steder, som Culminations-Punkter, for de mærkværdigste Kunstsager, i de folkerigeste og skiønneste Egne.

Efter yderste Formue at drage Nytte af denne Reise vil være min hellige Pligt, og hvor lykkelig vilde jeg ikke være, hvis 5 jeg engang med Pröver skulde vise mig værdig til den Velgierning, som Fædrelandet og dets höye Representant forud, med faderligt Haab viser mig.

Underdanig

Adam Oehlenschläger. 10

159. *Til H. C. Ørsted.*

Giebichenstein d Sepbr 1805.

Kiere Ven!

Her sender jeg dig en stor Pakke, hvoraf du vil see at jeg ikke har været doven under mit Ophold i Halle. Först den resterende Deel af Reineke Fos hvilken du vilde tilstille Seba- 15 stian Popp; jeg har nu anden Gang skrevet det om, og derpaa giennemseet og rettet alt; bedre kan jeg ikke giöre det [og] har kun nu at bede dig kiere Hans Christian at du om[hygge]-lig seer efter i Manuskriptet ved den mindste Tv[ivl i] Correkturen, da du snart vil finde ethvert Ord saa tydeligt skrevet, 20 som du, der kiender min Haand behöver det. Popp vil intet have at klage, han kan endnu faae Bogen færdig til Nytaar, som en Nytaarsgave, hvilket vil befordre Afsætningen. De Penge som du faaer hos ham haver du nok den Godhed at sende mig strax. Jeg har faaet de syv förste Sange betalt. — 25 Fremdeles sender jeg dig trende andre Mskripter, hvilke skal udgiöre mine Bidrag til den Nytaarsgave, vi have talt om at udgive, og som du vil see jeg altsaa ikke har forglemt. Naar

nu din Dialog over Mysticismen kommer til, saa bliver det en ret net lille Bog for Herrer og Damer. Jeg tænker, vi kunde kalde den Prometheus, thi enhver Philosoph og Digter triner i sin Urfaders Fodspor og river Ilden ned fra Himlen for at

5 besiele Mennesker, dette kunde du i Forerindringen faae snildt indført, at man kunde forstaae hvad det skal betyde. Ordenen i Bogen tænker jeg saaledes at være bedst: 1) de Goetiske Smaadigte, som Lokkefugle til at læse videre, 2) din Dialog 3) Velents Saga 4) Afhandlingen: Over Poesiens Væsen og Værd.

10 See nu at faae en Forlægger, som betaler raisonnabelt, og send mig saa hvad mig tilkommer, for mine Bidrag. Velents Saga har jeg ikke rigtig faaet giennemseet, men jeg har eengang för gjort det, og med Opmærksomhed fra din Side vil der ingen betydelige Feil indtræffe. Husk paa at han overalt hedder Ve-

15 lent; der staaer undertiden Velint men det gielder ikke. — Nu om den typographiske Skiönhed: I lille octav, og naturligvis Arkene beregnede efter 16 Sider; et reent Titelblad for hvert nyt Bidrag; Forfatternavnene i Indholdsregisteret og ikke under Skrifterne selv. Hvert Digt i de Goethiske Stykker, og

20 hvert Kapitel i Velents Saga paa en frisk Side; og for alting smukke Gotiske Typper. Ingen Nytaarsgave paa Tittelbladet blot Prometheus for 1806, og [derunder] vore Navne. Det bedste er ogsaa at Bogen ikke indbi[ndes] i noget Flitterbind, som altid göres slet i Danmark, men indheftes i et smukt stivt

25 grönt, blaåt, eller guult Papir, som mine Digte (men ikke det fæle røde) og saaledes u b e s k a a r e t sælges.

Af Olaf Tryggvesen har jeg skrevet förste Akt, og haaber at faae den næsten færdig inden jeg forlader Halle; i det mindste i Vinter i Berlin. Man maa göre her en Dyd af Nödvendighed

30 og være flittig, thi Halle er en kiedsomlig Bye om Vinteren

kan du sagtens tænke; og Steffens og hans Kone erstatte mig med al deres Godhed og Venskab ikke mine Venners Savn i Danmark. Steffens er slet ikke i den behagelige Forfatning som jeg troede. I Grunden er der intet i [Veien?], thi han har en ordenlig Gage og gode Indkomster, men hans Giæld som han var 5 nødt at giøre ved sin Reise og Etablissement, staar saa dumt at den generer ham meer end den burde. Reichardts er det eneste Sted han kommer til, thi hans Forstaaelse med de andre Professorer kan du forestille dig; selv med Wolf har han ingen Omgang hvilket giør mig Ondt. Den fortræffelige Raumer 10 som jeg gjorde Venskab med, er allerede reist. Schleiermacher er et Menske med Hoved, Lærdom og Bravhed, men — det er dog ikke rigtig bevendt; der er en vis Trevenhed og Mangel paa Ungdom, som giør mig ham fremmed; han er dog den eneste, næst Steffens. I Giebichenstein morer jeg mig mangen 15 Aften ved skiön Musik og Sang; men Reichardt er forresten en politisk Verdensmand. Pigebörnene ere gode nok. Jeg lærer dem dansk. Frue Reichardt[s] Söster en Mademoiselle Alberti Malerinde er her; det er en prægtig Pige; middelaldrende, men med det sande Kunstnersindlag og Talent hun har levet 20 sin meste Tid hos Hardenbergs og med Tieck. Tieck er i Italien, Gud ved om jeg træffer ham. Mademoiselle Alberti vil male mig i disse Dage. — Nu har I vel noget Spektakkel og Hovedfölerie [med] Gal i disse Dage? Hvad sige Kiöbenhavnerne? Steffens har opbragt Hallenserne meget ved at læse 25 imod ham. Der er kommen tre af hans Forelæsninger ud af een af hans Tilhørere som han ikke er fornöiet med. Han arbejder ogsaa flittig i denne Tid. — Send mig den Tilskuer hvori Rahbek har talt om mine Digte, og hvori det Vers staaer af Jens Möller; og fremfor alting kiere Ven! driv paa mine 30

Affairer hos Schimmelmann; du ved han trænger til at drives. Hvad faaer jeg? Christiane siger at Rygtet giver mig 800 Daler, gid det var saa vel. — Hvordan lever I alle mine kiere! du og Anders og Sophie og Niels? og min gode gamle Fader? Siig
 5 ham at næstegang faar han Brev og ingen af jer andre. Han glæder sig dog vel over at jeg faar Stipendium? Jeg sendte Sophie et langt Brev sidst, men har intet Svar endnu faaet. Hun er dog ikke syg? Er Bull kommen igien? Er han reist med Albertine? Er han der, da beed ham skrive mig til, det
 10 vil i min Landflygtighed glæde mig meget at faae nogle Linier fra min gamle Staldbroder. Jeg har ofte Hiemvee; mere vil jeg faae. Farvel min bedste Ven! Gud velsigne dig, tænk tit paa mig, og tilskriv mig snart. Vale! Vale.

Din Oehlenschläger.

15 Ordenen af de Goetiske Digte vilde du saaledes sætte:

Ellekonning.

Sangeren.

Skattegraveren

Fortröstning

20 Erindring

Muser og Gratier paa Landet.

Lilis Park.

Kunstners Aftensang

Jægers Aftensang.

25 Til Maanen

Med et malet Baand.

Blindebuk

Förste Forliis

Den skionne Nat.

Velkomst og Afskeed.

Maysang.

Tittelen af Reineke Fos maa trykkes med store Bogstaver større end den Prøve man viste mig förend jeg reiste.

160. *Fra Christiane Heger.*

Springforbie d 1 October 1805. 5

Kiære Oehlschläger!

Du er en ubeskrivelig stor Engel! det er alt hvad jeg til Svar paa Dit Brev, formaaer at sige Dig. Jeg kan nu, Gud være evig lovet derfor! med ald den Rolighed Du afmaler mig, vente Din Hiemkomst; thi jeg har jo aldrig ved nogen ubillig ¹⁰ Bebrejdelse eller uværdig Frygtagtighed viist mig saaledes, at Din Triumf nu ogsaa var over mig; nej! jeg er saa lykkelig at kunne triumfere med Dig. —

Jeg kunne ikke overtale mig til at opsætte det nogen Postdag, at takke Dig for Dine Breve; men da jeg derfor maae ¹⁵ nytte den tilige Morgenstund, for at kunne faae dette til Kiöbenhavn med Vognen, maae Du undskylde min Korthed i Dag, og ene skyde Skylden paa Lysene som blænder mit Syn, og Kulden hvoraf mine Fingre ere stive.

Du har talt med Goethe, det var da ingen lille Glæde, kan ²⁰ jeg forestille mig; jeg maatte ved at læse det Sted i Sophies Brev, hvor Du fortæller om Din Visit hos ham, rimeligviis tænke paa Pindevognen. Naar kan Du nu engang faae Tieck fat? siig mig dog om det var ham eller Broderen, der rejste til Italien. — Du er en herlig Correspondent, min gode Oehlschlä- ²⁵ ger! det er saa stor en Glæde at læse Dine Brev[e], at jeg næsten ikke veed om det ikke er bedre, at have Dig ude end hiemme; men saa maae Du ogsaa skrive flittig. Herre Jesuen! naar jeg

tænker paa Brevene fra Italien, saa maae jeg sandelig bide Tænderne sammen, som om jeg talte om Honnen; derfor har jeg dog intet, at udsætte paa dem fra Halle. Sysse Tante glæder sig ogsaa inderlig over Dig, og Dine Breve. Dit Brev fra Directionen har hendes allerhøyeste Approbation; vi har læst det for den gode Oncle, som det fornøyede meget.

Karen Margarethe, som altid er om sig, hvor der er Löyer at komme paa Spor efter, har faaet fat paa en Bispevielse af Balle, hvor der er medlidende Anfald paa Dig; nu skal jeg afskrive Dig Stedet: »Men Jesu Historie, vil man viide, at være
10 »bestemt til Malerie over Naturens adskillige Forandringer.
»Den skal kun afbilde, men ikke fortælle: en Guldgrube for
»Digtere, men ingen Kilde til at opøse Begreber af om sand
»Religion. O Gud! hvilke Forvildelser! Paa samme Maade for-
15 »vender jeg med lige Ret, enhver anden Fortælling, saavel om
»Oldtidens Begivenheder, som Nutidens Tildragelser; og al vor
»Kundskab forsvinder, ligesom Røg og Damp paa hierneløs
»Lufthimmel«. I en Tilskuer som rimeligviis er foranlediget ved
20 danske Tilskuer sendt, fra den Jens Möller, Du nok erindrer
skrev Afhandling over den græske og nordiske Mytologie til-
lige med Dig, har Rahbek i en Note jeg og vil afskrive Dig,
svart Balle paa Dine Vegne. »Det være imidlertid ved denne
»Lejlighed danske Tilskuer tilladt, uden i mindste Maade at
25 »indlade sig angaaende Digtet selv, at forsikkre en af Christen-
»dommens nidkiæreste Venner, at han paa det fuldkomneste
»mistyder Digteren, naar han troer, at denne i Jesu Historie
»kun finder en Guldgrube for Digtere, men ingen Kilde til at
»opøse Begreber om sand Religion. Jeg anseer det saameget
30 »mere for min Pligt, at sige disse Ord til min fraværende Vens

»Retfærdiggjørelse, da jeg veed, hvor inderlig det ville smerte
 »ham, at viide sig miskiendt af en Mand, hvem han just for
 »hans varme Religiösitet og Nidkiærhed for Christendom og
 »Aabenbaring har en til Enthusiasme gaaende Höyagtelse for«.
 K: L: Rahbek. —

5

I den omtalte Tilskuer, som er et Ark stor, har Rahbek fra-
 lagt sig de Beskyldninger, han siger man rimeligviis har gjort
 ham, over den Taushed hvormed han hidentil var gaaet Dine
 Digte forbi, at det nemlig ikke maatte antages for Ligegyldig-
 hed for dem, for Frygt for at sige sin Mening, og andet deslige. 10
 Han har holdt sig meget ved Aladdin, som han lader til, at
 gjøre forfærdelig meget af, afskrevet mange Steder, dog mest
 for at vise Din Færdighed i at tvinge Sproget efter Din Villie;
 og lovet mere en anden Gang.

Da det sikkert vil fornøye Dig at höre noget om min Bed- 15
 ring, bör jeg dog ikke gaae denne Punct uberørt forbie, end-
 skiöndt det er vel lidt flaut, at tale saaledes om sig selv. Jeg
 befunder mig for nærværende Tid meget vel; men for at Du
 skal fæste Liid til mit Udsagn, og det ikke skal stöde mod
 Sandsynligheden, vil jeg ikke dölge Dig, at jeg adskillige Gange 20
 har været ret syg; dog da jeg nu befunder mig i høyeste Vel-
 gaaende, er det ikke værd at tale om det forbigangne. Callisen
 har rost mig meget for min gode Opførsel ved Din Afrejse;
 han var hos mig, da jeg sidst var i Byen, Du veed nu af mit
 forrige Brev at jeg den Gang allerede viste, hvad jeg saa inder- 25
 lig gjerne först ville været underrettet om af Dig, der paa saa
 forunderlig velsignet en Maade har vidst, at aabenbare det;
 han talte mere om Dig, end om min Sygdom og kom ogsaa
 mere til mig i hiin end i denne Hensigt. Han var meget glad
 over, at Du kom til at rejse og at Dine Udsigter ved den Lej- 30

lighed kunne blive gode; derimod var han meget vred over, at de ikke have holdt paa Steffens, mens de havde ham; nu kunne de angre det længe nok; han haabede de ville af Skade være blevet kloge, og handle forsigtigere med Dig. Han blev
 5 saa veltalende over de to danske Genier, som han kaldte Eder, at Du ikke kan troe det. — Hils dine kiære Venner inderlig! Tante hilser venskabeligt. Gud velsigne Dig fremdeles kiære Oehl!! elsk altid

Din Christiane.

10 161. *Fra Kamma Rahbek.*

[Mellem 1. og 11. Oktober 1805]

Kære Adagio!

Det har allerede meget længe været min Hensigt, at skrive til Dem, og Christiane har ogsaa bedet mig at giøre det, men jeg har stedse opsat det, af den Grund, at jeg ikke havde noget
 15 at skrive om. Dette, nemlig at jeg ikke har noget at skrive, er nu sagtens ogsaa tildeels Tilfældet i Dag, men jeg blev saa rørt over at see i Deres Brev til Sophie |: det sidste til Christ: har jeg endnu ikke seet :| at jeg nu ogsaa ved Leilighed kunde vente Brev fra Dem, og derfor besluttede jeg at sende Dem
 20 nogle Linier i Forveien. Jeg var i Gaar hos Paale, og maatte læse Deres Brev høit for ham, og jeg kunde nok mærke, at han ikke maae have baaret sig rigtig ad med at söge Substantiverne op; thi det lod som om han ikke vidste alt hvad der stod i Brevet, uagtet han ganske sikkert |: med Brillerne paa
 25 Næsen og Hovedet til den eene Side :| havde studeret det af alle Kræfter. Brændeviinsflasken som gik itu i Keiserens Lomme, rørte ham især ubeskrivelig meget, og han beundrede meget, at De saa pudseerligen sluttede Deres Brev med den sorgelige

Begivenhed. Den lille Note om Jean Paul confunderede ham ikke lidet, indtil jeg trøstede ham i den Anledning; jeg troer ikke at han vidste ret, om det var et Dyr eller et Menneske. Da jeg havde siddet noget hos Paale, fik jeg ham til at følge mig hen til Sophie; det var første Gang jeg besøgte hende i Sommer, uagtet jeg dog ofte har havt det i Sinde, og det lod som hun blev meget glad over mit Besøg, og det fornöiede mig virkelig ikke lidet. Hun laante mig Deres Brev, som jeg tog hjem til Hufe. Sophie bad mig sige Dem, at De havde forvirret hende meget med Deres Beskrivelse om den lille Fritz Reichardt, som De i et Brev, kalder en Hvalp paa 4 Aar, og i et andet en Hvalp paa 2½ Aar. De skulde see til om De ikke kunde faae hans Döbeseddel for at faae den Ting i det Reene med hans Alder og saa kunde De jo sende Sophie den. 10

Hufe kan slet ikke begribe, hvorledes jeg kan leve, da jeg nu ikke mere hörer Dem skrige som en gal Mand: glædeligt og lyksaligt Nytaar etc. og da jeg slet ikke faaer noget af Hondesproget. Imidlertiid er jeg dog uforskammet nok til alligevel at leve, men jeg savner rigtig nok, alt det Spög og Alvor der kom fra Dem, og reiste bort med Dem. 20

Fra Job har jeg mange, mange Hilsener til Dem; vi besøgte ham baade paa Reisen til og fra Möen. Jeg haster dygtig paa ham med Recensionen, men De veed nok, at ded er i Höstens Tid. Ellers troer jeg dog, at han nu snart kommer frem med den. Han skrev mig for nyelig til, at Müller havde ved Doctor Ørsted ladet ham bede om Recensionen, og at han havde lovet den. Jeg foreslog ham i den Tid da han gjorde saa mange Vanskeligheder derover, at han da blot skulde skrive om det eene Digt: Jesus: men det holdt han for umueligt med mindre han vilde skrive en heel Christendoms-Philoso- 30

phie. Jeg kan ganske got lide, at han ikke anseer det for saa let en Sag at recensere Dem, og jeg har ogsaa den Troe til ham, at han vil skille sig got ved det Arbeide, men jeg kan ikke finde mig i at det varer saa længe.

5 Jeg veed ikke om Christiane har skrevet til Dem et Stykke som jeg afskrev til hende af Balles Bispevielse; ifald hun har skrevet det, saa beder jeg Dem undskylde, at jeg er Skyld i at De faaer det to Gange, men i det Tilfælde kan De jo springe det over her; det lyder saaledes: Men Jesu Historie, vil man
10 vide, at være bestemt til Malerie paa Naturens adskillige Forandringer, den skal kun afbilde, men ikke fortælle: en Guldgrube for Digtere, men ingen Kilde til at opöse Begreber af om sand Religion, o Gud! hvilke Forvildelser! Paa samme Maade, forventer jeg, med lige Ret enhver Fortælling, saavel om Old-
15 tidens Begivenheder, som Nutidens Tildragelser, og al vor Kundskab forsvinder, som Røg og Damp i svolmende Skyer paa hjernelös Lufthimmel. Rahbek har i en Note i en Tilskuer sagt ham, hvor aldeles han har misforstaaet Dem.

Mit Brev skal nu snart bort, og uagtet jeg nok veed, at jeg
20 endnu ikke har sagt Dem noget synderligt, kommer jeg dog til at lade det blive derved for denne Gang, og fatte mig i störste Korthed i Henseende til hvad jeg endnu kan ville sige Dem. Deriblandt er, at jeg har maattet love den Brede, at anmode Dem om at skrive et p^r Ord til ham.

25 Deres Aladdin gör en forskrækkelig Lykke, paa alle muelige Kanter; Lund, som jeg nok veed, at De ikke bryder Dem stort om, kalder den: et Mesterstykke, og har skrevet lange Breve til mig i den Anledning.

De behöver slet ikke at ansee dette Jux for et Brev, men naar
30 De gör mig den Glæde at skrive til mig, skal jeg nok skrive

længer og ordentligere til Dem. De giör vel i, at skrive til Christ: saa ofte som mueligt; thi hun lader altiid lidt uroelig, naar hun maae vente længe efter Brev.

Lev vel kiære gode Adagio! og vær inderligst hilset af os alle her, og af Deres Fader og Sophie med. 5

Deres go' Syster K. M. Rahbek.

162. *Til Kamma Rahbek.*

Halle d 11 October 1805.

Med Hallisk Blæk paa tydsk Papir
 Jeg ydmygst mig den Friehed gier,
 Ved helikonske Drik beruset, 10
 At skrive hiem til Bakkehuset.
 Jeg takker altsaa allerförst
 Vertinden at hun har min Törst
 Som flere Gange gavmild slukket
 Mit Øye nemlig fro har drukket 15
 De vennehulde danske Ord
 Som nys hun sendte mig fra Nord,
 Der gjorde mine Tanker glade
 Og smagte mig som Chocolate.
 Hvad först i Brevet glædte mig 20
 Var dette at det mældte sig
 Med at der intet var at skrive
 Og siden saa jeg derimod
 At der paa mange Steder stod
 Hel mange Ting til Tidsfordrive*) 25
 Först nemlig at min Fader Paal'

*) Dette Pluralis er sanctioneret af Holberg i Ulysses von Itaka; spørg Deres Hovmæster!

Forstod sig ikke paa mit Maal
Og tabte næsten ganske Sandsen
Da ey han skilled i det Brev
Jeg nylig til min Syster skrev
5 Det Accidente fra Substansen.
Formodentlig har Solen nok
Da dengang været i Apog
Og ey sin rette Stilling naaet
Thi hvis den havde for hans Blik
10 Kun rigtig funklet i Perig
Saa havde han vist alt forstaaet.
At alle vore Venners Flok
Har græmmet sig, det troer jeg nok
Da høit paa Petersbiergets Tinding
15 Til alles Skræk og alles Gru
Vort Brændeviin gik reent itu,
Og bröd igiennem Glassets Binding.
Da dufted Petersbergs Ruin
Af godt oprigtigt Brændeviin,
20 Vemodig sused Sommerbirken
Og Drikkens Lugt og Glassets Klang
Sig blandte med den fromme Sang
Som allerinderst lød i Kirken.
Kortsagt Veninde i en Sum
25 Det lösnede B[r]ændarium
Som flöd i Græsset giennem Stubben
Det lagde allersidste Haand
Paa den henrevne Digtets Aand
Det satte Bollerne paa Suppen.
30 Hvad det nu angaaer med Jean Paul

At man betragted ham som Saul
 Iblandt Poeter og Profeter
 Det bör man lade gaae saa hen
 Og dække det som Paaes Ven
 Med Venskabs varmede Salveter. 5
 Forresten om bevidste Jean
 Jeg har kun Rygtet hört engang
 Saa Skiebnen gierne kan det föye
 At denne samme gode Mand
 Endnu tildeels har sin Forstand, 10
 Som skulde meget mig fornöye.
 Hvad Hvalpedrengen nu angaaer
 Saa er han lidt paa fierde Aar
 Og hverken mere eller mindre
 Det förste Rygte som er mödt 15
 Erklæres magtesløst og dödt
 Og altsaa kan det ikke hindre.
 Men hvis det dog end skade kan
 Saa beed kun bare Bornemann
 Den Sandheds kæmpende Beskytter 20
 At med det falske Brevs Forliis
 Han sætter paa sædvanlig Viis
 Derover strax sin spanske Rytter
 Saa kan det ikke længer knye.
 Han er en Odin i Jer Bye 25
 Hvis Skarpsind alt maa giennemplöye
 Han har hos Mimer sadt i Pant
 Blot for at kunne tale sandt
 Sit — höyre eller venstre — Øye*).

*) Jeg erindrer det ikke vist.

At ey jeg meer den Ære faaer
 At skraale: Glædeligt Nytaar
 Og snuble over Bord og Bænke
 Og at agere drukken Mand
 5 Med den completteste Forstand
 Det smerter mig, som De kan tænke.
 Dog Tiden kommer Tiden gaaer
 Og Evigheden forestaaer
 Jeg haaber at i Evigheden
 10 Ja endnu mere kiere Moer
 Jeg haaber det skal skee paa Jord
 Igien om nogle Aar heneden.
 Da er jeg ikke fuld paa dänsk*)
 Men kun paa tydsk, italiensk
 15 Og maaskee ogsaa paa parisisk
 Men hvordan det endogsaa blier
 Saa lover jeg her paa Papir
 At det skal blive paa sotisisk
 Jeg haaber nemlig Himlen ey
 20 Beröver mig paa denne Vey
 Min Munterhed, mit gode Nemme
 Ifald at det var Skiebnens Bud
 Kan jeg forsikkre Dem ved Gud
 At jeg var heller bleven hiemme.
 25 Dog haaber jeg at Lykken vil
 Smukt gyde Olie i min Ild
 Og i min underlige Lampe
 Saa vandrer jeg fra Bye til Bye
 Med Skoe som er bestandig nye

30 *) dänisch

Imellem Blomster, mellem Svampe.
Hils Rahbek, Moer! og sig ham tak
Fordi han strax Inviten stak
Som spiltes af den gamle Christen
At broderlig han tog mit Kort
Da jeg fra Spillebordet bort
Blev kaldt ret som jeg sad i Vhisten.
Jeg havde ellers ikke troet
At Balle var saa slet beskoet
At han var bleven gal med alle
Nu skuer jeg da altfor godt
At han er ey en Balle blot
Men en enfoldig Maskeballe.
Forresten siger jeg som för
Han handler som han troer han bör;
Almuens Tröster, fromme Fader;
Han mangler Sands, det er ey nyt;
Han har et christeligt Gemyt
Og derfor jeg ham alt forlader.
Nu kommer om en anden Præst
Som af de to er dog nok bedst
Siig ham naar han har sammen kiört'et
Og han faaer Lyst at rose mig
Saa skal han ey genere sig,
Jeg gidder grumme gierne hört'et
Men vredes vil jeg heller ey
Ifald han fra den rette Vey
Imellem troer at jeg er löbet
Og viser han mig bedre Stie
Saa skal jeg træde strax deri

Og varmt ham takke ov'n i kiöbet
 Forresten er ded ey for ded
 Om lidet jeg paa dette Sted
 Om Hösten og Naturen mælder
 5 At skrive over Veir og Höst
 Dertil er skikket ret min Röst
 Da nu just min Audumble kælder*)
 Vort Höstveir er saa smukt idag
 At mod dets röde Kind Jens Krag
 10 Seer ud som ströget fast til Kagen,
 Men det kan være sagtens glad
 Det bruger ingen Øl og Mad
 Og seer I, det er hele Sagen.
 Hvor gaaer det nu hin Skandinav?
 15 Har han fremdeles holdt sig brav?
 Er han ey kommen end tilskade?
 Det skulde fryde mig at see
 Om atter havde Diarrhoe
 Hans gamle svenske Sennes-Blade.
 20 Men for ey Hösten over Höst
 At glemme bliver det min Tröst
 At man formaaer sig om at vende
 Jeg havde mig formeget skyndt
 Og glemte hvad der var begyndt
 25 Nu maa jeg gribe Traadens Ende.
 (Men först dog i en Parenthees
 Jeg veed ey vist om det kan sees
 At skievt staaer Hösten og at glemme
 At skrives meer end förste Gang

30 *) Spörg Deres Hovmester.

Tilkommer ikke denne Sang,
 Og Venskab vil mig ey beskiæmme:)
 Nu altsaa Hösten var saa net
 Som Sommeren var ikke det
 Det reiser sig deraf at Polen 5
 Ey vender sig saa venligt meer
 (Saa siger Steffens, Ørsted, Fleer)
 Med samt Magneten imod Solen.
 Men derimod var denne Höst
 Kun blot til Lyst, kun blot til Lyst 10
 Om Kornet vil jeg ikke tale
 Det efter gammel Vane staaer
 Paa samme Sted i alle Aar
 Hvor der er Jord og der er Dale.
 För Kornet om er bagt til Bröd 15
 Og malet fiint til Risengröd
 För det mit Hierte ikke rager
 Jeg er jo ingen Herremand
 Jeg har jo ey en Stumpe Land,
 Er hverken Möller eller Bager. 20
 Men da om Möller blier fortalt
 Hvor lever han som maler Malt
 Jeg mener nemlig Malthe Möller?
 Er han endnu ey bleven frie
 For polemitisk Theologie 25
 Og for Hypochondriens Köller?
 Om Madam Möller i mit Hiem
 Da hun saa lidet kiender Dem
 Jeg ey vil tale; Madam Möller
 Fortærer ey Hypochondrie 30

Og ey polemisk Theologie
Hun holder sig til Kalvekøller.
För fik jeg mig en Stumpe med
Erindring! jeg paa dette Sted
5 Kan ikke bare mig at græde!
Dog Lov skee Gud for dagligt Bröd
Her lider jeg ey heller Nöd;
Jeg faaer bestandig nok at æde.
Nu maa jeg tage meer Papir
10 Thi ellers ingen Plads der blier
For det hvorom De skulde bede,
Jeg mener nemlig i en Sum
At der maa være Venderum
Naar der skal tales om den Brede.
15 At nu den Brede vel er bred
Det kan jeg ikke rive ned;
Men I veed ey hvor Skoen trykker
Han har dog taget sig i Agt
Hans Formand derimod betragt.
20 Thi hvad er Harboe imod Blücher?
Ved smukt at drage Prindser op
Udvider sig den matte Krop
Alt bliver overflödigt drevet
Med Angest for Excentriskhed
25 Blev jo vor Ven dog altid bred.
Hvad vilde han ey ellers blevet?
Födt Kæmpe bliver aldrig Dverg
Men nu dog lidt om Nordens Bierg
I den Anledning. Er vi enig
30 Deri min troe Veninde bold

At Nordens Bierg vel giver Gold
 Mar wenig dog, mar wenig, wenig?
 Fra dette Bierg med trofast Aand
 Blev nylig rakt mig Broderhaand
 Og i et Brev jeg fik at höre 5
 At skriftlig blev mig Haanden rakt
 Da for Afstand Skyld, som sagt,
 Det ikke mundtlig lod sig giöre.
 Veninde! hvad jeg skrev, jeg skrev;
 For Publikum er dette Brev 10
 Ey skrevet som De selv kan vide.
 Hvis fleer end Venner læste det
 Da kunde brydes ud med Ret:
 Person! han skiertser i Utide.
 At være snild at være klog 15
 Hvis ey man vil saa maa man dog
 Man nödes til at give Pote,
 Hvis ikke man vil reent ansees
 Hvorhen man kommer og belees
 For en oprigtig Don Qvixote. 20
 Da der om Don Quixote nu
 Blier talt, saa fylder sig min Hu
 med Længsel; jeg det lader ikke!
 Jeg ey formaaer at holde mig
 O kiereste Veninde siig 25
 Hvorledes lever Frederike?
 At De har været nys hos Krudt
 Det glæder mig: o tit beslut
 At vandre ned ad Husets Bakke
 Tree Skridt saa har De jo alt naaed 30

Rödt-kobberklædt Geheimeraad
 Og hun vil Dem oprigtig takke.
 Og nu Veninde ikke meer
 Om det hvor af De sikkert leer
 5 Man er ey altid lige glade.
 Med en alvorlig stille Sang
 Vil jeg endnu for dennegang
 Til Slutning fylde disse Blade.
 Een Ting jeg nærved havde glemt
 10 Som dog maa være med istemt
 Hvis ey, mit Hierte brydes sönder
 Jeg beder nemlig her med Tugt
 At De paa mine Vegne smukt
 Vil hilse dæsse tvære Bönder.

15 Hiemvee.
 Underlige Aftenlufte
 Hvorhen vinker I min Hu?
 Milde, lune Blomsterdufte
 Siig hvorhen I bölge nu?
 20 Gaaer I over hviden Strand,
 Til mit elskte Födeland?
 Vil I der med Eders Bölger
 Tolke hvad mit Hierte dölger?

25 Matte Sol! bag Biergets Stene
 Lueröd du daler ned.
 Og nu sidder jeg allene
 I min dunkle Eensomhed.
 Hiemme var der intet Field.
 Ak! saa er jeg ude vel?
 30 Skal i Nat ey barnligt blunde
 I mit Herthas grønne Lunde!

Norges Sön! jeg troer at mindes
 Du har sagt med smeltet Bryst

- At i Hiemmet ene findes
 Rolighedens stille Lyst.
 Schweitzer! som paa Klippen boer
 Du har talt de samme Ord.
 Selsom Længsel drev med Vælde 5
 Eder til de vante Fielde.
- Troer I da kun Klippen ene
 Præger sig i Hiertet ind?
 Ak! fra disse nøgne Stene
 Vender sig mit bange Sind. 10
 Synger Fyrrens, Granens Lov!
 Hvor er Danmarks Bøgeskov?
 Gustne Flod som mat sig krummer
 Dysser ey min Siel i Slummer.
- Hisset rinder ingen Floder, 15
 I en siid og leret Grav
 Livets Kilde, Glædens Moder
 Taarner sig, det sølvblaa Hav!
 Slynger sig med venlig Arm
 Om sin Dotters fulde Barm 20
 Og ved Blomsten sig forlyster
 Paa de unge trinde Bryster.
- Stille! Stille! hisset gynger
 Baaden mellem Siv og Krat
 Södt en Möe ved Cithren synger 25
 I den tause, lune Nat.
 Hvilke Toner! Milde Lyst!
 Hvor du trænger i mit Bryst.
 Men hvad savner jeg og græder
 Mens hun dog saa venligt qvæder? 30
- Det er ey den danske Tunge!
 Det er ey de vante Ord!
 Ikke dem jeg hörte sjunge
 Hvor ved Hytten Træet groer.
 Bedre er de vel maaskee 35
 Ak! men det er ikke de.
 Bedre troer jeg vist hun qvæder
 Men — tilgiver at jeg græder.

5 Tager ey min Sang for andet
 End et ufrivilligt Suk.
 Længselfuldt heniler Vandet,
 Aften er saa blid og smuk.
 Mangen saadan Aftenstund
 Nöd jeg i min kiere Lund
 Mindet vender nu tilbage,
 Det var Aarsag i min Klage.

10 Tidlig misted jeg min Moder,
 O! det gjorde mig saa vee.
 Danmark er min anden Moder
 Skal jeg meer min Moder see?
 Livet er saa svagt og kort,
 15 Skiebnen vinker længer bort,
 Skal jeg med den sidste Varme
 Trykke mig i hendes Arme?

Denne Sang kiere Veninde kan De give Rahbek til Charis
 til et Beviis paa at jeg ingen af mine Venner har glemt. Hils
 ham, min Christiane, min Hufe, min Fader Syster, Svogre og
 20 alle Venner fra Deres Oehlenschläger.

Skriv mig for alting snart og langt til. De veed ikke hvor et
 Brev fra Hiemmet vederqvæger.

163. *Fra H. C. Ørsted.*

Kjöbenh. d 22 Octob 1805.

Dit Manuskript af de sidste Sange af Reineche Fos har jeg
 25 i Dag afleveret til Popp, og derfor faaet de 52 Rd, du derved
 fik til Gode. Du skriver at jeg strax skal sende Dig dem. Dette
 har mangfoldige Vanskeligheder. Du erindrer at jeg foreskjöd
 Dig 30 Rd, til Din Reise, paa det Honorar Du skulde faae
 hos Popp. Jeg trænger i dette Øyeblik mere til dem end Du
 30 skulde troe; dog skal Du ikke ansee dette for en Vanskelighed,

dersom Du trænger; thi i saa Fald maatte jeg see at gjøre Udveie. En anden Vanskelighed er, at det ikke gaaer saa ganske godt an at sende Penge directe herfra med Posten; thi Bancoseddeler kan Du ikke bruge, og at ombytte en liden Sum her, mod fremmet Mynt medfører meget Tab paa Vexelkursen. Endnu en Ting; den agende Post med hvilke[n] Pengene kun kan sendes, gaaer meget langsomt, og Du vilde altsaa ikke erholde Pengene snart. Naar Du derimod faaer dit Stipendium, hvilket vil skee snart, maaskee inden 8 Dage, saa kan jeg strax lade Dig nogle hundrede Daler assignere ved en Vexel paa Leipzig, eller skaffe Dig Creditiver, hvorved Du paa eengang er hjulpet. 10

Dersom Du er fornøyet med at jeg tager de 30 Rd af den Sum jeg har faaet hos Popp, saa kunde Du endnu lade mig afdrage 9 Rd som jeg har maattet betale Niels for Dig, og hvorfor jeg ellers skulde tage Pengene af de mig anviste 200 Rd, af Laane og Livrenteselskabet; thi ellers bliver som Du veed ikke alle Anvisningerne complet udbetalte, men det maatte, som Du mente, skorte paa Brummer, hvis Fordring af 20 rd dog var for contant. Det lidet som nu blev tilbage kunde Du maaskee lade Richter faae, da han dog alt har ventet saa længe. Jeg skriver Dig saa vidtløftig om alle disse Ting, fordi jeg maa frygte at Du kan have glemt noget deraf. Nu er det overstaet. See nu her interessantere Efterretninger. 20

Jeg var hos Grev og Grevinde Schimmelmänn med Dit Brev saa snart De vare komne hjem fra Holsteen. De læste strax Dit Brev, og talte meget venskabeligt om Dig. De sagde imellem hinanden, at De hellere maatte gjøre for meget end for lidet for Dig, da Du saa ganske overloed alt i Deres Hænder. Abildgaard lader Dig paa det venskabeligste hilse. Münster har skre- 30

vet et Digt til Dig, som han anseer som Æquivalent for en Recension. Det skulde komme i Tilskueren, men Rhabek vil sætte det i Charis. Uagtet al Umage har jeg ikke kundet bringe ham til at skrive en Recension for de lærde Efterretninger. Han forsikrer at han har forsøgt det; men at det ikke har lykket ham at frembringe noget Fyldestgjørende. Nu skal Rhabek forfærdige en Rec. for Efterretningerne.

Hertugen vedbliver at chicanere mig, og jeg bliver maaskee endnu ikke Professor, uagtet han havde givet mig Tilladelse at indlevere en Ansøgning. Gud give jeg kunde faae en Professur, blot paa 3 eller 4 Hundrede Rd i Tydskland. Jeg toeg den strax, saa ugjerne jeg end forlader Danmark.

Hils vores Steffens og hans Hanna. Skriv mig snart til igjen.

Din H. C. Ørsted.

15 Til Nytaarsgaven søger jeg endnu en Forlægger.

Naar Du giver mig oftere Pengecommissioner saa send en formelig Fuldmagt. Jeg havde i Dag Klammerie med Popp, fordi jeg ingen havde.

164. Til K. L. Rahbek.

[Efter 22. Oktober 1805]

20 [*Begyndelsen mangler*] og almindeligste kan blive betydeligt og ualmindeligt seet af et skiönt og ildfuldt Øje (som: Voss's Louise f. Ex.) da kommer det ikke an paa hvad der behandles, men hvordan, ligesom, paa den anden Side, de større Gienstande, naar Behandlingen er dem værdig forhøier Nydelsen og Betyd-
25 ligheden jo mere det udbreder sig over Verdensværket og fremstiller Livet som virker deri. — Thi det vilde jeg saa gjerne du skulde tilstaae: alle Kunster i Verden gaaer kun ud paa at sætte den af Tiden og Rummet adspredte og derfor uover-

skuelige Natur concentreert i et tydeligt overskueligt Billed. Den Frihed og Lethed hvormed det skeer, (saa at ikke Ideen maa bukke under for Udförelsen), er det hvad vi kalde Skiönhed og Smag. Anden Skiönhed og Smag gives der ey; thi et genialisk ualmindeligt Blik paa Livet seer det med sin egen 5 Seekraft, og tolker det med sin egen Tunge, at kunne naae sin Hensigt er hans Kunst, og hvad der er uafhængigt af Tiden lader sig heller ikke fængsle af den, altsaa heller ikke af conventionelle Regler, der dog intet andet er end relative Bestemmelser af andre Mennesker uddraget af foregaaet Men- 10 neskeværk. Fichte siger meget skiönt i et af sine nyeste Skrifter: »Die ursprüngliche göttliche Idee von einem bestimmten Standpunkte in der Zeit, lässt grösstentheils sich nicht eher angeben, als bis der von Gott begeisterte Mensch kommt, und sie ausführt. Was der göttliche Mensch thut, das ist göttlich. Im All- 15 gemeinen ist die ursprünglich und rein göttliche Idee, — das, was der unmittelbar von Gott begeisterte soll, und wirklich thut, — für die Welt der Erscheinung schöpferisch, hervorbringend das neue — unerhörte, und vorher nie da gewesen«.

Uden nu videre at drage nogen Conseqvenz af der göttliche 20 Mensch o. s. v. som jeg overalt skriver dig dette Brev, med en Hurtighed min Tid kræver, og en Fortrolighed Venskab tilstæder, vil jeg endnu för jeg slutter bede dig at du i din Recension (hvis den ikke alt er skrevet) ikke blodt vil holde dig op ved Formen, men dog ogsaa finde Materien værdig at tale 25 om. At du ikke skulde sympatisere med den kan jeg ikke troe. Thi i din gamle Tilskuer over Ewald, har du med megen Sympatie omtalt og betragtet den poetiske Fremstilling og Betydning. Du siger mit egentlige Talent er at fremstille det Overnaturlige. Hvad vil det sige: dog ikke det Unaturlige, alt- 30

saa egentlig vel det som overskuer Naturen. Andet vil en Mythus heller ikke sige. Alt hvad den indeholder maa være den simple, enfoldige Natur, kun det concentrerede Billed bliver overnaturlig. Hvorfor kan du ikke tale om Peribanuses
5 Sang? Indeholder den ikke Udtrykket af en sangvinisk jordisk Vederqvægelse og bliver ikke i Dialogen mellem Skiönhed og Styrke Idealet og det derhen stræbende ret anskueligt fremstillet. Vederqvæger det ikke det drömmende Barn Mennesket hurtig at tænke sig det kraftig forenet, og fra Stykke til Stykke
10 tryllerisk sammensat, hvad han möisommelig som en Myre maa sam[men]slæbe; er det ikke Idéen af Slotsbygningen? Er ikke, hvad Tyskerne kalde: Die stille Verwesung udtrykt i Alfechoret over Fatime? o. s. v.

Noget, kiære Rahbek hvad jeg især frygter for du vil, ikke
15 mistyde, men maaskee stryge over med en Harefod, er det christelige Digt. Vilde du dog indsee at ingen Funke af papistiske Dumheder glöder deri. Det er en reen naturlig Anskuelse af det aarlig spirende Liv. — Man kan sige at Guddommen i utallige Former altid giver sig tilkiende igien; at giöre op-
20 mærksom paa disse Gientagelser, og sammenligne dem, er hvad vi kalder poetiske Billeder; og det er Aarsagen hvorfor man, selv paa en Tid da man kun betragtede dem som et sandseligt Bogstav for det oversandselige (en elendig Bestemmelse, hvis det var saa) dog altid i sin inderste Siel glædede
25 sig, og adoredede dem, naar man traf dem ret tiltalende. Kunsten bestaaer ikke i sandselig Fremstilling og ikke i oversandselig, men i begge forenet. Deres Forening er den menskelige Krafts höieste Spidse; i denne Forening bliver først det Kunst og Skabergenie, hvad fra hinanden faldende i det prosaiske
30 Liv enten bliver tomt Begreb, eller dump Dyriskhed. Den

bringer nemlig det i den menneskelige Abstraktion fra hinanden faldende sammen og gör det til Natur igien; thi hvad er sandseligt og hvad fornuftigt? Ideer! Myther som kun finde Sted i Phantasien, i den menneskelige Indbildningskraft. Der existerer ligesaa lidt Fornuft, Forstand, Phantasie, Vittighed, o. s. v. som Jupiter, Venus, Neptun o. s. v. existere. Det er Billeder som til forskellige Tider ere opstaaede i den menneskelige Siel; relative Forestillinger eller Billeder; Gud gav os en udelelig Siel, som en udelelig Verden, og overlod den menneskelige Kraft at virke i den, og skue den forskiellig til forskellige Tider. Det er derfor ikke muligt at tænke sig en Tid uden Mythologie. Den første Urmythus er Verden hvorigiennem Skaberen viser sig; altsaa er Mythologien en absolut nødvendig Anskuelsesmaade for Mennesket og ingen tilfældig Curiösitet til visse Tider. Thi hvad er selv den saakaldte Oplysning andet end en Mythologie; hvor et par Begrebsgestalter, som de kalde: Dyd, Sædelighed, Nytte o. s. v. hersker og staar som Guder; paa disse forskiellige Begreber see de Oplyste i vor Tid meer end paa den eneste sande Gud; og er altsaa virkelig forfaldne til Afguderie; hvo som derimod i Alt seer blot Radierne til det hellige Middelpunkt, for ham er Baldur endnu ikke död, og Christus endnu ikke korsfæstet. —

Ved denne Leilighed troer jeg det ikke upassende at jeg kortelig giver dig min Troesbekiendelse om Christus; jeg betragter ham som alle mærkværdige Optrin i Historien, et Værk af Guds Finger; jo vigtigere et saadant Værk er, jo betydeligere og skiønnere og ædlere det er, desto Guddommeligere er det; nu er udentviwl Christi Aabenbaring, saaledes som vi finder den hos Evangelisterne, (og andet kommer os ikke ved) den skiønneste Aabenbaring af det guddomlige i den msklige Stil.

HANS HEGER

Stik af Willy Flint efter Miniatur

Bakkehusmuseet, København

Denne Aabenbaring har virket vidt og bredt paa Jorden, og Menneskekraft, og Enthusiasme, Kunst og Fromhed har i mange Sekler forenet sig for at fuldende Aabenbaringen, og give den sin Storhed og Betydelighed. Om Misbrugen ville vi
5 ikke tale; den har været i alting; Præster har til alle tider brugt Religionen til et Skalkeskiul for deres Egennytte. De sande Præster: Kunstnerne og Philosopherne skulle vide at filtrere det hellige Vievand. Saaledes betragter jeg det. Jeg troer ikke paa noget udvortes Mirakel, men paa lutter indvortes;
10 mere behöver jeg vist ikke at sige dig i denne Anledning.

For Guds Skyld, Rahbek! Betragt ikke Kunsten som et Øjemed for timelige Hensigter. Jeg har dig kiær, du har ledt mine første Fied, og det er blot Tilböielighed og Venskab der bringer mig til at skrive dig dette Brev til; hvad skulde det ellers
15 være. Miskiend det ikke. Hvad den timelige Nytte angaaer, saa vil jeg slutte mit Brev med nogle herlige Ord, af den kraftige Talsmand Fichte; hvori han ret klart og tydeligt sætter denne Vildfarelse tilskue.

Zu welchem Zwecke denn, o studirender Jüngling, wendest du
20 diesen Fleiss, welcher, so gross oder gering er sey, doch immer einige Mühe kostet, auf die Wissenschaften? strengest du deine Aufmerksamkeit an, wenn du weit lieber deine Gedanken herumschweifen liessdest, versagst dir so manchen Genuss, wozu dir die Lust gar nicht fehlt? Antwortest du: Damit ich nicht einst
25 darben müsse, damit ich eine gute Versorgung, ein gemächliches Auskommen erhalte, wovon ich mir gütlich thun könne: damit meine Mitbürger mich ehren, und ich leichter sie zur Erfüllung meiner Wünsche zu bewegen vermöge. Ich frage: Wer ist denn dieser Du, für dessen einstige Pflege und Wohlseyn du
30 dich so lebhaft interessierest, und für denselben dich schon jetzt

abarbejtest og opofrerst? Es ist noch sehr ungewiss, ob es je
 zu der gehofften Pflege kommen wird: gesetzt aber, es käme
 dazu, und du pflegtest dieses Du eine gute Reihe von Jahren
 hindurch; was wird zuletzt das Ende seyn von dem allen? Alle
 Pflege wird ein Ende haben, und der gepflegte Körper hin- 5
 sinken, und sich in einen Aschenhaufen verwandeln. Und da-
 für willst du das einförmige, stets in derselben Gestalt wieder-
 kehrende, und oft verdrüssliche Geschäft des Lebens begin-
 nen? Ich wenigstens finge unter dieser Bedingung den Roman
 gleich bei dem Ende an, und ginge noch heute in mein Grab, 10
 in welches ich über kurz oder lang doch gehen muss. — Oder
 antwortest du mit löblicherem Anscheine, nur nicht gründ-
 licher, also: Ich will meinen Nebenmenschen nützlich werden,
 und ihr Wohlseyn befördern; so frage ich: Wozu wird denn
 nun wieder deine Nützlichkeith nützen? Nach einer Reihe von 15
 Jahren wird von allen, denen du nützen willst, und wie ich dir
 das freiwillig zugebe, nützen wirst, kein einziger mehr da seyn,
 noch den mindesten weitem Nutzen von deiner Nützlichkeith
 ziehen. Du hast deine Mühe an das Vergängliche [*Resten
 mangler*]

20

165. *Fra Kamma Rahbek.*

Bakkehuset d 24 Oct: 1805.

Kiære, gode Oehlenschläger!

Tusinde Tak for Deres moersomme Brev, som jeg ret hjerte-
 lig har leet af, og for det deilige Stykke De har været saa god,
 at give Rahbek til Charis. Han er usigelig forliebt i det, og glad 25
 for det, og takker Dem meget derfor, og det samme giör vi
 andre. Det var langt fra, at jeg saa tidlig havde turdet vente
 Brev fra Dem, og jeg blev virkelig meget rört, da jeg kiendte

Deres Haand, og saae at Brevet var saa langt, og jeg blev ogsaa ganske undseelig over det dumme lille Stykke Brev, jeg havde sendt Dem. Men inden jeg nu gaaer videre, vil jeg giøre Dem Regnskab for den svære Ladning jeg sender Dem i dette
5 Brev. Hvad det egentlig er, vil De sagtens let kunde see, men De vil ikke saa let kunde vide, at det er noget De skal tage til Takke med istedet for den Recension Job havde lovet Dem. Han — nemlig Job — har i et Brev til Dr: Ørsted detailleret, hvorfor han ingen Recension skrev, og da det ventelig een eller
10 anden Gang vil blive Dem meddeelt, saa vil jeg nu springe det over. At imidlertid medfølgende Digt vil fornöie Dem, naar De læser det, og at det ogsaa vil fornöie Dem lidt, at jeg afskrev det fordi jeg troede at kunde giøre Dem nogen Fornöielse dermed, troer jeg sikkert, og det var det der bevægede mig til
15 det. Job har bedet Rahbek trykke det i Tilskueren, og der bliver det nu ogsaa trykt, uagtet Rahbek i Begyndelse[n] var af den Meening, at det vilde faae flere Læsere i Charis. — Da jeg fik Deres Brev var jeg just i Begreb med at kiøre ind til Byen, jeg slugte da noget af det i Vognen, men fik det först i god Roe
20 læst hos Christiane. Hun, Rahbek og Hufe ere de eneste som foruden mig selv have læst det, og forresten agter jeg heller ikke at lade andre see det end Deres Syster, og Job; Deres Fader maae man læse det for, paa det at man kan, hvad rigtig nok maae skee med nogen Behændighed, skille det Accidente
25 fra Substansen, det vil sige: springe over Apog og Perig, og hvad der forresten kan være hvorover han kunde stöde sig. Dette kan meget got skee, og det var ogsaa Synd andet, da det altid fornöier ham saameget at höre noget fra Dem. I övrigt kan De være ganske roelig for hvad De har skrevet i Brevet, da ingen uden de för nævnte skal faae noget derom at

vide. — Jeg har et meget høit Begreb om hvor behageligt et Liv De maae leve, og derfor kan jeg saameget desmere finde det saa saare elskværdigt af Dem, at De alligevel har nogen Hiemvee, og især kan jeg got lide, at De har sagt os det, i saa deilige Vers. Det er mig kiært at De nu er kommet i Rigtig- 5
hed med Hvalpedrengens Alder; det vil fornøie Sophie meget naar hun hører det. Men siden jeg taler om Hvalpedrengen, saa maae jeg dog skiænde lidt paa Dem, fordi De ikke har talt et eeneste Ord om Hanne eller om Keiseren, ikke engang sagt mig hvorledes de lever; jeg vil dog haabe, at de ere vel begge 10
to? Vil De ikke sige til Hanne, at hun slet ikke skal genere sig med at skrive til mig, men kun opsætte til hun gidder været over det; thi saa usigelig gierne jeg end seer Brev fra hende, saa er jeg dog altiid bange at det skal være hende til Uleilighed, og jeg föler desværre ogsaa alt for vel, hvorlidet interes- 15
sante mine Breve maae være for hende. —

De vil nok, at Deres Syster skal blive paa Frederiksberre i Vinter, siden De saa flink inviterer mig til at vandre tre Skridt ned ad Husets Bakke, at jeg da skal naae hende. Nei min gode Adagio! naar jeg nu skal naae Geheimeraadinden 20
saa maae jeg mange Skridt fra Bakkehuset, men jeg skal nok engang imellem see ind til Sophie alligevel jeg er saa langt fra hende. Blandt flere Grunde som bestemme mig hertil er ogsaa den en meget vigtig, at jeg veed at De seer det gierne. — Jeg maae dog fortælle Dem, at Bakkehuset aldrig har været 25
saadant et Hondehuus som nu. Her i min nye smukke Stue, som jeg vilde ønske De kunde spille fuld Mand med den completteste Forstand i, maae jeg foruden Diane eller Strandegaard, som De vel har den Ære at kiænde, endnu taale et Bæst, som Don Qvixote har bragt til Huuset, og som Hufe 30

protegerer af alle Kræfter, og paastaar at det er den evige Hond, eller det evige Hondegenie, men hvorlangt det er fra at være sandt kan De slutte deraf, at den ligner Caspar ganske frappant, og ved ham er der dog nok neppe noget geniask.

5 Hondekjærligheden, som jeg slet ikke lider, naar den ikke er af den Natur, som Deres og min, udarter virkelig hos Hufe, og jeg troer slet ikke det var umueligt at faae ham til at reise til Halle, naar De bildte ham no[get] ind om en Hond, der udmærkede sig ved en eller anden Bestialitet. Men ikke mine

10 Ord igien. I Anledning af at reise, saa kan jeg sige Dem, at Hufe og jeg har en stor Reiseplan i Hovedet. Her staaer nemlig en lille Hest og en lille Vogn, som hörer Rosing til, og da vi have Tilladelse til at benytte os af denne Equipage i Vinter, saa agte vi om 14 Dage at reise ud til Job, for at komme bag

15 paa ham paa hans Geburtsdag. Men nu er der den lille Omstændighed ved den Ting, at der kun kan sidde to Mennesker paa Vognen, og at altsaa en af os maae kiöre; dette bör nu rimeligviis være Hufe, men han har pænnedöd aldrig kiört för, og uagtet han i disse Dage över sig stærk deri ved at staae og

20 holde paa et Seglgarn, som han har bundet i et Vindue, og som skal betyde en Tömme, saa troer jeg dog, at han vil faae en lille Forskrækkelsesfeber, naar han for Alvor skal til at kiöre. Vi vil da ikke kiöre længer end til Kiöge, og der vil vi tage Postbefordring, og lade vor lille Hest staae til vi kommer til-

25 bage. Der er ingen som vil troe, at vi to Cujoner tör foretage os noget sligt, og jeg skal ikke nægte, at jeg selv finder det lidt voveligt; dog er jeg ikke saa bange for mig selv, som for ham. Naar vi kommer til Spiellerup, saa har vi isinde, at lade os melde som to Slagtere, der kommer fra Kiöbh: og vil see paa

30 Stude. Hufe siger, at vor Equipage er bedre end den De og

Commissionæren reiste med i Fior, men det troer jeg ikke. — Kunde man saa let komme til Halle, saa skulde det ikke vare mange Dage inden jeg var der, maae De troe.

Men nu har jeg sladdret Dem saameget for om den Reise, og om de Honde, at jeg selv kan ærgre mig derover, men De 5 veed dog sagtens, at det ikke mangler mig paa Villie til gierne at ville fortælle Dem noget bedre, naar jeg bare vidste det. Det jeg veed er ogsaa for det meeste saa flaut, at det ikke lønner sig Umagen at tale derom, som f: E: om jeg vilde fortælle Dem, hvorledes kiære Broder og den kloge Emmerik vare 10 for nogen Tiid siden — da vi havde den stærke Orkan — i Livsfare paa Paqvethaaden, og hvor heltmodige de der viiste dem, og hvorledes Grev Schimmelmann, som var med paa Paqvethaaden stoed i Vand til Knæene. Al slig Fortælling vilde — for at bruge Hufes Talemaade — kun lidet bätte*), thi de 15 kiænder jo kiære Broders Mod, og veed jo, at det ikke allene er paa Landet — hvor han med General Comistabili gaar Fjenden imøde med landlige Vaaben — at han er Helt. Jeg faaer ellers en lille Angst over mig, ret ligesom han i Kiel, hvor han nu er med sin heele Familie, kunde see, hvad jeg 20 skriver, og vende sine landlige Vaaben imod mig. Jeg bör heller ikke være saa slem; thi han tog dog saadan en smuk rörende Afskeed med mig, som jeg egentlig ikke fortiente. — Heller ikke vilde det bätte om jeg fortalte Dem noget om disse tvære Bønder; thi han er hverken heel eller halvgal, han 25 kommer endnu bestandig engang imellem herhen for at blive giort Nar af og at han ikke skal gaae sin Gang forgiæves, sørger Jeg og Hufe ærligen for. Han bliver nok nu Lærer ved Skolen i Bergen, og derover er han snart meget veemodig, snart meget

*) batte, som paa jobsk hedder bätte.

glad. Han sluddrer ogsaa endnu om Kielderpigerne i Bergen, og om hans Kierester som han har i Kikkerten etc etc. — Han som maler Malt, har ikke været her, siden engang han kom op at skiændes med Hufe, saa De reent skal slippe for at høre
5 noget om ham. De seer nu sely, at hverken det jeg kan fortælle, og ikke heller meget af det jeg ikke kan fortælle Dem kan bätte, men jeg er jo dog uskyldig deri. Men ikke desuagtet vil jeg dog heller skrive om ingen Ting end slet ikke skrive til Dem; thi ogsaa jeg vederqvæges ved saaledes at underholde mig
10 nogen Tiid med Dem, hvorfor jeg ogsaa med Glæde vil vedblive at skrive til Dem engang imellem, naar De ikke bliver kied af det og vil tilgive, at det for største Deelen vil blive lutter Sniksnak, hvormed jeg kommer til at opvarte Dem. Jeg har anmodet Hufe om at skrive et p^r Ord til Dem, som jeg vilde
15 lægge heri, men han siger, at han har intet at skrive om; det samme siger nu rigtig nok jeg, men jeg skriver dog alligevel, og det kunde han endnu bedre giøre. Der stikker en naragtig Forfængelighed i det, at man ikke vil skrive til sine Venner, fordi man ikke har noget stort at sige; et Brev kan
20 jo gjerne passere for et Brev, fordi det ikke indeholder dyb Viisdom eller mærkværdige Opdagelser. Ogsaa er jeg vis paa, at De heller vil have Breve — om de endogsaa blot handlede om Honde og Kadde — fra Deres gode Venner, end slet ingen, ikke sandt? Men apropos! det er nu høj Tiid, at jeg taler noget
25 med Dem om en Ting, som egentlig heller ikke er noget stort, i det ringeste ikke det den skulde være, det er nemlig Deres Reisestipendium. Jeg har hört, at De, efter alt det Væsen der dog er giort af den Ting, ikke faaer meer end 600 r^d. Er det virkelig saa? Men der er dog vel Udveie for, at De paa andre
30 Maader kan faae noget mere til. Deres Fader vil sagtens vise

sig gavmild imod Dem, men det han kan give Dem, vilde dog ikke være tilstrækkeligt, skiöndt det dog altiid kan hielpe noget. I saadanne Tilfælde kan jeg ret misunde de Riige deres Penge. Jeg synes dog ikke ret at kunne faae det i Hovedet, at de Mennesker der vil Deres Vel, og ogsaa formaaer selv at bi- 5 drage dertil, ikke skulde sørge got for den Ting. — Saavidt kom jeg sidst, og nu da jeg skal have Brevet bort maae jeg nödvendigen tage et lille Stykke Papiir til, da det jo umelig kan gaae an, at ende paa den Maade. Jeg vil ikke befatte mig med at undersøge, hvad det er for noget dumt Töy jeg har 10 smurt sammen til Dem, men heller bruge den Tiid jeg har tilbage til at eftertænke, om jeg har noget at sige Dem, som jeg har glemst sidst. Derved opdager jeg nu strax, at jeg fra Rahbek skal sige Dem, at De ikke maae tage ilde op, at han har taget et lille Stykke af Dem, som stod i Adresse-Avisen, 15 og aftrykt i Charis. Og fra mig selv kan jeg sige Dem, at alle Deres Venner her |: det vil sige ikke blot paa Bakkehuset men i Kiöbenh :| ere, saavidt jeg veed, i ganske god Stand; thi jeg vil ikke regne, at Hufe er lidt forkiölet i disse Dage og ligger til Sengs, da jeg med Guds Hielp haaber, at det intet 20 har at betyde, især naar hans eget Cujonerie ikke vil gaae forvidt, og at jeg selv som sædvanlig skranter og er forkiölet. Jeg veed heller ikke rettere end at Christiane, ogsaa paa lidt Skranterie nær, er ret brav, og naar De kun vil skrive dygtig flittig til hende |: thi det mærker jeg har en god Virkning :| saa siger 25 jeg ligesom Paale: kommer sig nok!

Skulde der ved en eller anden Leilighed forefalde noget, som kunde være Dem behageligt og interessant at blive underrettet om, saa skal jeg vist ikke glemme det, og slet ikke bryde mig om at jeg har skrevet sidst. Dette Löfte gjelder ikke blot 30

for denne Gang, men for saalænge De er borte, og Gud under mig Livet. Forresten maae jeg dog endnu sige Dem dette: at saa vist jeg end — ligesom vor brede Ven — troer at Deres Udenlands-Reise vil blive Dem til Gavn, saa vist troer jeg paa
 5 den anden Side at De vil tabe meget ved i nogle Aar at være borte fra vort Pesthuus. Nu veed De for Ex: ikke hvad med Karklud, som meener den gode Sag det ærligt og got, er, betænker altsaa selv, hvor uvidende De vil være om 2 Aar.

Een Narrestreg maae jeg dog fortælle Dem. Oldingens |: Laub: |
 10 Kone fik en Gang i Sommer Tvillinger, og derover blev Hufe og jeg saa gale, at vi slettede Frörup ud af Landkortet, og satte Tvillingerup istedet. Naar De havde hört ald den Glæde, der har været over Oldingen og hans Venner over bemeldte tvende Fyenboe-Tvillinger, saa vilde De ikke undre
 15 Dem over, at jeg sagde: Fy for en Ulykke! da jeg fik den mærkelige Nyhed at vide ude hos Job.

Nu har jeg hverken noget galt eller klogt mere at sige, og derfor slipper De.

Tusinde Hilsner fra os alle, til Dem og til Steffens'es! og tusinde
 20 Taksigelser endnu engang fra mig, for Deres kiære Brev! Gud velsigne Dem! Deres hengivne Veninde.

K. M. Rahbek.

Undskyld, at jeg har skrevet saa utydeligt og jasket til Dem.

166. *Til Christiane Heger.*

Halle d: 2 Novemb: 1805.

25 Bedste Christiane!

Jeg har ikke skrevet dig saalænge til fordi jeg en Tid lang bestandig har ventet paa det Vigtigste jeg kunde skrive dig til om, nemlig mit Reisestipendium; da jeg dog imidlertid

endnu bestandig maa vente forgieves efter Svar, saa kan jeg ikke længer vedlige holde min Taushed men maa skrive dig til, for at du ikke skal troe jeg er död eller i det mindste begravet. Begravet er jeg da nu rigtignok, det vil sige i Arbeid og Studeringer; Halle er nemlig en aaben Begravelse, som alle 5 smaa tydske Universitets Steder, hvor der er saa meget otium literarium at man ikke kan komme frem derfor paa Gaderne. Jeg hörer daglig tree Collegier, to hos Steffens over Naturphilosophien og über innere Naturgeschichte der Erde, eet hos Schleiermacher over Ethiken. Disse Timer ere alle i Eftermid- 10 dags Tiden; om Formiddagen arbeider jeg fra 9 til 2, eller 3; om Aftenen efter Theen læser Steffens gemenlig Hanna og mig noget for; dette er Dagens monotone Bedrift. Hver Söndag tage vi ud til Giebichenstein og spise til Middag hos Reichardts, hvor vi forblive hele Dagen. Dette Sted undtagen og nogle faae 15 Invitationer som maa gielde for overordentlige undtagen, har Steffens ingen Omgang. I Aften ere vi f. Ex. budne til Geheimeraad Schmalz's. Bliv ikke bange for Geheimeraad den det er omtrent hvad en Justitsraad er hos os. Schleiermacher giver jeg ugentlig omtrent 3 Gange Time i Dansk; vi har allerede læst 20 Vaulundur og förste Akt af Aladdin sammen. Du erindr dig, kiere Christiane at jeg for min Afreise talte om at ville skrive et historisk Skuespil om Olaf Tryggveson, dette har jeg ikke glemmt: de tree Akter ere allerede ganske færdige. Jeg skriver det saa det kan opføres paa Theatret; naar det er færdigt 25 sender jeg det til Grevinde Schimmelmänn og haaber giennem hende at faae Theaterdirektion[en] til at tage mod raison. Seer du kiere Christiane! hvis det nu bliver antaget, saa fortvivler jeg dog ikke, hvis jeg kun faaer 600rd til min Reise, som din Syster lod mig faae et Nys om i det sidste Brev, hvilket 30

i dobbelt Forstand vel kan fortiene at kaldes En Hiobs-Post, i slem Forstand nemlig for denne Tidende skyld, og i god Forstand for det egentlig jobiske, nemlig det herlige Digt fra Job. Sandelig den Glæde at have henrevet en saa ædel og ualmindelig dyb Natur som Job Mynster, beholder langt Overballancen mod de 200de Tab. Lad ham hilse ved Karen Margaretha, og lad hende sige ham at jeg anseer Aabenbarelsen af dette Digt for min Siel, som een af de største Glæder der er mödt mig i Verden. Hvad mit Sörgespil angaaer, saa giör

10 I vel i ikke at tale derom til andre, saa at Rygtet ikke skal udbrede sig förend Stykket: det er tids nok naar det kommer selv. Naar nu Hakon Jarl thi saa skal det hedde er færdig og bortsendt, tager jeg fat paa Edda og bearbejder det allerede færdige til et Digt for sig under Navn af Thors Drapa,

15 som jeg först havde isinde; thi en stor Epopee i denne Form har jeg forkastet. Jeg har valgt den gamle naive trofaste heldenbuchske Tone i dette Digt, som du veed fordi jeg troede det var noget skiönt, originalt og ualmindeligt; det er det ogsaa og denne Tone passer sig vel til et Digt i 5 Sange; om Sielen

20 derimod ikke vilde blive overmæt af 24 er et andet Spörgsmaal og det troer jeg. Dette Digt bliver da som du veed Thors Tog til Utgard og Tilbagereise og dermed Punktum. Hvad jeg i sin Tid mere vil behandle af Edda skal skee paa andre Maader. Naar nu altsaa dette er skeet, kommer Thors Drapa og Hakon

25 Jarl til at udgiöre 3de Deel af mine Skrifter. Nu da Regieringen beskytter mig og mine Medborgere begynde at lade mig vederfares Ret föler jeg nyt Kraft og Mod til at arbeide. — Imidlertid vilde jeg dog nu önske mig Svar for at kunne reise til Goethe först og saa til Berlin; hvor jeg vil tilbringe den

30 største Deel af Vinteren, derpaa med Foraaret reise til Dres-

den, Wien og saa til Rom, hvor jeg tænker at møde Tieck paa Veien. Hvordan lever nu du, min kiære Pige! Er du frisk? Har den afskyelige Krampe tabt noget af sin Paatrængenhed og gjort dig færre Besög? Er du igien i Kiöbenhavn hos din Fader. Hvad siger han til min nærværende Stilling? Alt dette 5 maa du snart og omstændeligt lade mig vide. Gud velsigne dig! Lev vel og hils dem alle de Kiere. Saasnart jeg faar Efterretninger, mere. Din Oehlenschläger.

apropos: jeg udgiver en Nytaarsgave med Doctor Ørsted som hedder Prometheus hvori der kommer min første Fore- 10 læsning omarbeidet til en Afhandling, Velents Saga af det islandske, og en heel Samling Oversættelser af Goetiske Smaadigte.

167. *Til H. C. Ørsted.*

Halle den 2 Novbr 1805.

Kiere Hans Christian

15

Jeg kiender dit Venskab for mig, og den Iver hvormed du tager dig af mine Sager, som om det kunne være dine egne er jeg overbeviist om, jeg er derfor ogsaa vis paa at du ikke med al din Daad har endnu kundet bringe Tingene istand til Afsendelse. Jeg begriber ogsaa at din Taushed reiser sig af den 20 Beslutning: du vil ikke skrive, förend du kan lade mig alting vide; men denne Beslutning er ikke ret kiere Ven; som Commissionær har du fuldkommen Ret, men ikke som Ven; thi fra Vennen glæder mig et Brev om det saa fra först til sidst er tomt for alt hvad der angaaer den borgerlige Interesse. Jeg sendte 25 dig et langt tætskrevet Brev for lang Tid siden, er det ret at du saa ganske har ladet det ubesvaret. I frygtede for at jeg ikke

skulde skrive naar jeg kom ud, nu skriver jeg, men Svaret udebliver. I dit sidste lille Brev blev jeg ikke meget trøstet, det var et Distraktions Brev. Du havde kastet mit Brev bort og alt hvad der egentlig stod i var at Werfel havde giort Nar
5 af Aladdin i Kiöbenhavns Bladet. Det lod ikke til som du dengang vidste noget om mit Stipendium, da det dog allerede var besluttet at jeg skulde have det, og du kom hos Collin. Betragt ikke disse Bebreidelser anderledes min Ven end et Udbrud af Bedrövelse fordi jeg saa lidt kan underholde mig med min for-
10 rige daglige Omgangsven. Sophie har heller ikke ladet höre en Linie fra sig. Er det Ret?

Her sender jeg dig endnu et Par Stykker af Göthe til Prometheus (hvorom du heller ikke har meldt et Ord) det rimede kan du sætte mellem de andre rimede paa et passende Sted;
15 de to metriske kan du lade ende Samlingen af de Goetiske Digte.

3 Akter af Hakon Jarl ere færdige.

Jeg har skrevet et langt Brev til Christiane og kan derfor ikke nu forfatte mig længer: du fortjener det heller ikke. Et lyrisk Stykke Hiemvee har jeg givet Rahbek til Charis der
20 kan I see hvor jeg længes efter Jer. Send mig nu alt hvad jeg har bedet om. Mynsters trykte Digt i Tilskueren önskte jeg mig ogsaa. Jeg begriber i dette Öieblik meget godt Baggesens Bön til mig for dum om at sende ham noget der kunde illudere ham i litterarisk Tilværelse paa et Sted hvor intet dansk Liv
25 rörer sig. Dengang lod jeg ham vente forgieves. Speil du dig i mit Exempel og handl bedre.

Hils min Fader og sig at det blot er min Venten paa et endeligt Svar fra Regieringen som gör at jeg endnu ikke har skrevet ham til.

30 Gud velsigne ham og Jer alle mine kiere Venner. Hvor

ofte ønsker jeg mig i eders lille huslige Kreds paa Vestergade. Jeg læser Don Quixote i denne Tid for at illudere mig i min forrige Tilværelse. Bed Sophie at hun dog endelig skriver mig langt og omstændeligt til, af min gode Anders kan jeg ikke forlange det. Hvorledes lever han den sieldne elskede Ven? 5 Bugner han endnu under Forretninger? Hils den brave Lehmann og sig ham at jeg mindes ham med Venskab; hans Beredvillighed og Omsorg ved min Afreise rørte mig meget. Jeg haaber naar jeg kommer hjem igien at vi ret skal forstaae og holde af hinanden. 10

Hvordan lever min egen Niels! jeg havde troet at aflokke ham et Brev först, men jeg ser at jeg dog nok maa giøre Begyndelsen hvis jeg vil have noget. I er grumme mod mig allesammen.

Er Bull i Kiöbenhavn eller hvor? Ak jeg har jo spurgt om 15 alting i mit förste ubesvarede Brev hvad kan det da hielpe at igientage Spörgsmaalet.

Svar! Svar! Svar!

Din Oehlenschläger.

Jeg har i dette Øyeblik faaet et Brev fra Steffen Heger hvori han fortæller mig om en Bentzen som skal komme til Halle, 20 som vil reise giennem Italien o. s. v. han taler om hans Hoved, vil forsikkre mig om hans gode Hierte etc. Om det derimod er den halte Bentzen fra Vestindien, siger han ikke et Ord, saa lidt som om hvordan og naar han er kommen fra Vestindien. Lad mig dog dette vide. 25

Hoslagt fölger endnu et lille Blad som en Notiz foran Vellents Saga. Jeg seer af Hegers Brev at I endnu ingen Forlægger havde. Bringr min Poesies Afsætning dem ikke til at bide paa Krogen?

168. *Fra H.C. Ørsted.*

Den 2^{den} Novemb. [1805]

Tilfældige Hindringer have opholdt mit Brev. Jeg havde nesten haabet i Dag at kunde melde Dig Udfaldet af Din Ansøgning om Stipendium; men en 8 Dages Tid vil der vel 5 i det mindste gaae hen endnu. Münsters Digt staaer nu i Tilskueren. Jeg har læst det; men det var noget vel langt til at afskrives, og en Tilskuer har jeg ikke at sende Dig; men derfor sørger vel Fru Rahbek. Hermed følger et Brev til den lille dumme Professor Gilbert, hvilket jeg beder Dig, at lade Steffens 10 gjennemlæse, og derpaa convolutere det.

Gjerlev er nu kommen hjem, han lader Dig og Steffens og hans Hanna paa det venskabeligste hilse.

Forlægger har vi endnu ei til Prometheus; men Soldin og A. Seidelin synes at ville entrere.

15

Din

H. C. Ørsted.

169. *Til Kamma Rahbek.*

Halle den 15 November 1805.

Blandede Digte

I.

Först kommer det Bedrövede *ly*

20

Stem i en Klagetone,
Stem i en Sörgesang!
Paa det Knud Lynes Kone
Maa faae til Vemod Hang
Jeg Taarer frem vil mane
25 Af hende, hendes Mand,
Min Syster, Christiane,
Ja selv af Hufeland.

Ak gode Gud og Fader
Alt Kiöd er Halm og Höe

Derfor naar lidt man skader Man troer man strax skal döe Selv til en Tornekrone Blier Hattens snevre Rand, Det veedst du, gode Kone! Det veedst du Hufeland!	5
Klogt er det at i tide Man smukt forskrækker sig Thi hvis man vilde bide*) Det skedte lettelig At Sorgen blev forvunden; Og det var dog en Gru Hvis Smerten var forvunden För man blev ræd i Hu.	10
Derfor, saasart mig feiler Det allermindste, Moer! Saa tænker jeg: Nu seiler Du ned i svarten Jord. Jeg seer det hvide Klæde! Jeg hörer Klokker gaee; Jeg hörer alle græde, De Store med de Smaa.	15 20
Jeg hörer Præsten sige (Her Liebenberg var Præst): Han gik til Himmerige, I Vers var han en Hest. Jeg skriver selv al Verdsens Slags Digte Dag og Nat, Men imod denne hersens Var dog min Musa mat.	25 30
Vel sandt imens han leved Var han lidt bursikos Endeel hvad han har skrevet Fortiener altid Roes, Det har et eget Væsen Man læser det med Lyst.	35

*) gammelt for: bide

Nu op han vender Næsen
Nu rører han mit Bryst.

5 Han havde mange Laster
Den samme Herr Person
Det som jeg meest forkaster
Var hans Religion
Dog det vil intet sige.
Jeg haaber at hans Siel
10 Nu udi Himmerige
Dog er alligevel.

15 Saa skynder sig Profeten
At kaste Jorden hen
At ej hans Ven Poeten
Skal stige op igien;
Fast Jorden ned han træder
Hvergang han gaaer forbi
Og siger mens han græder:
Tak for din Poesie!

20 Han hylder Venskabs Pligter
Meer end man skulde troe,
Han siger: Sov nu, Digter!
Til Dommedag i Roe.
Ved Graven Taarer flyde,
25 Der er en evig Slud,
Der staaer i Attitude
Dreslette Kaldets Brud.

30 Naar Pavels da er vorden
Indbuden paa en Gaas
Og over Kirkegaarden
Til Vennen taer sin Kaas,
Og gaaer med Sult i Maven
Og skynder sig derhen
Og ændser ikke Graven
Men styrter over den;

35 Da kan han atter bryde
Med stille Vemod ud:

Hvad skulde det betyde?
 Nu er du dog hos Gud!
 Dog har du endnu Skrupler?
 Det er nu anden Gang
 At over dig jeg snubler, 5
 Du gör mig Veyen trang.

Deslige Phantasier
 Sig hæve for min Siel
 Saasnart som lidt det svier
 Og jeg er ikke vel. 10
 Jeg nemlig i min Mave
 Har havt en Smule Vrid
 Som ey jeg kunde ave
 I otte Dages Tid.

Nu fei[1]er intet mere, 15
 Jeg springer som en Fisk
 Apol fra Belvedere
 Er ikke mere frisk
 Endskiönt man ofte kunde
 Den samme Her Person 20
 Ret formeligt misunde
 Sin Marmor-Constitution.

Nu vil jeg altsaa slutte
 Mit sörgelige Digt.
 Min Pen jeg seer at sprutte, 25
 Den fölger ey sin Pligt
 Thi vil jeg Pennen skiare
 Og ende denne Gang
 For strax igien med Ære
 At skrive nok en Sang. 30

2.

Den fiortende November
 Romance.

Vintermorgensolen rödned,
 Klar og herlig smilte Dagen 35
 Ikke Seidlins Dag, men den som
 Gud lod op i Østen klare.

Og da Helten ind nu traade
For sin Morgenthee at smage
Laae for ham paa Thevandsbordet
Net en lille Morgengave
5 Først fra Henrik Steffens laae der
Fredrik Schlegels Nytaarsgave
Hvori findes slige Digte
Som den Sang der her nu taler.
Dernæst fra den hulde Hanna
10 Laae der tvende nette Handsker
Som for Knækningen at standse
Hurtig paa han skulde drage.
Da nu Vinteraftensolen
Langsomt ned i Vestens daled
15 Og da atter Theens Steentøy
Monne mildt paa Bordet rasle,
See da vidned om en Höitid
Huldt og festligt rundtom Hallen
Thi af Bordet bruunt og glandsfuldt
20 Var det grønne Voxdug dragen.
Heller ey man Læderteppet
Skued paa Fortepianet
Alt var blankt i nøgen Skiönhed
Som paa Festens Helligdage.
25 Og i alle Stuens Kroge
I de nette Sölverstager
Skued man de höie Lys at
Hvirvle med en Höitidsflamme.
See da traade ind Louise,
30 Hurtig, venligt ind i Salen
Fulgt af Rikke og Sophie,
(Componeert af Reichardt alle.)
Og en Sang med Melodie
Gav Louise nu til Adam
35 Selv hun havde Tonen sat
Han Forfatter var til Sangen.
Derpaa traadde Rikke frem
Med et Baand udi en Valnöd
Til hans gyldne Uhr; Sophie
40 Blye et deiligt Æble bragte.
Men fra Spillemanden Reichardt
Bragtes mange skiönne Sager.

Alt hans eget sieldne Arbeid
 Alle Goethes hulde Sange
 Goethes Ord var sused giennem
 Strengene paa Reichardts Harpe
 Havde faaet dobbelt Södhed 5
 Ved med Toner sig at blande.
 Som naar Zefyrs Aande gaaer
 Over Natfiolens Blade
 Dobbelt huldt da dufter den
 I den dunkle Sommeraften. 10
 End et Billed fulgte med;
 En af Vælsklands store Skialde
 Ariosto givet blev
 Til en ung beslægtet Sanger.
 Dette var nu alt for Sielen 15
 Men for Legemet man bragde
 Af Maderas gyldne Viin
 Med en velforseglet Flaske.
 Da nu Vennen og var kommen
 Hid, den ædle Schleiermacher, 20
 Som Jean Paul saa sandt har kaldt
 Ur - ur - enkelen til Plato,
 Da nu Mine Volf var kommen
 Dattren af den sieldne, svare
 Helt, som mandelig har jaget 25
 Bort den hele Mörkheds Taage,
 Som sig havde hyllet om
 De udödelige Sange
 Som fra Simois og Skamandros
 Bredte sig til alle Lande; 30
 Da nu Venneflokken var
 Samlet i den stille Aften
 See da blev der baaret frem
 Paa det hvide Bord en Kage
 Kagen krandsset var med Lys 35
 Sexogtyve Lys man talte.
 Thi for hvert af Heltens Aar
 Saa man frem et Lys at rage
 Uformærkt med Lyset svandt
 Venligt hen den muntre Aften. 40
 Og som Aften, Lys og Aar
 Ender sig nu her Romanzen.

3

Sagen og Dansken

Duet

Dansken

5 O siig han mig min kiere Faer
 Da Landet ham dog ej gefalder
 Hvi slænger han da, som en Nar
 Her bort sin gyldne Ungdoms Alder?

Sagen

10 Du gode Gud hvad skal jeg giøre?
 Hav Medynk med den norske Mand
 Som ikke kan i Slæde kiøre,
 Men som er Træl i fremmed Land.

Dansken

15 Hvi bryder han da ey sin Lænke
 Og reiser hurtig bort paa Stund.
 Deri kan ingen ham fortænke,
 Men hyl ej som en Lænkehund.

Sagen

20 Jeg hylér i en Elegie
 Det Hyl kan I mig dog tillade.
 Er aldrig der saa lidt deri,
 Saa kan det Jer dog aldrig skade.

Dansken

25 Det skader alt som ey er Gavn
 Thi skynd sig hurtig som jeg siger
 Og reis fra Danmarks Kiöbenhavn
 Til Bergens smukke Kiælderpiger.

Sagen

30 En Kælderpæge kan De troe
 Er grum imod en Ynglings Smerter
 Man kunde gjerne lægge Broe
 Med deres dydig haarde Hierter.

Dansken

35 Nu Stene mangler I ey der
 Gud har Jer rundelig forlenet
 Der er fuldt op af dem, især
 Hvis Hierterne er med forstenet.

Sagen

Der springer Bökkene paa Fieldet
 Saa nydeligt med lette Been
 Der risler yndigt Kildevældet.

Dansken

Alt mellem Steen! Alt mellem Steen.

5

Sagen

De skulde Dem just ikke rose
 Min kiere Ven! min danske Mand
 At De maa evig i en Mose
 Omvade i det sure Vand.

10

Blandt dæsse tvære Bønder kan
 Man ikke megen Glæde borge
 Ak var jeg i mit Födeland!
 Ak gode Gud!

15

peger over Slagterens Huus
 Der lægger Norge!

Dansken

Hvor Faer? jeg skuer kun et Skuur
 Der hvor jeg saae hans Finger vise,
 Der kneiser ingen haard Natur
 Der dandser kunstigt Jomfru Prise.

20

Sagen

Dæ væd jeg vel! Jeg gaer derhen
 Hvergang mit Hierte er vemaadig,
 Naar til at komme hiem igien
 Min norske Siel er altfor graadig.

25

Dansken

Og naar han Pigen springe seer
 Saa maa han vel af Hiertet sukke,
 Thi klodset sikkert hun sig teer
 Imod de smukke norske Bukke.

30

Sagen

Hun være maa saa rask hun vil
 (Jeg finder hende ganske smuk)
 Saa skal der dog en Hoben til
 At staae sig mod en bergensk Buk.

35

Ak Norge hvo[r] du dog er skiön!
 Hvad er mod dig den danske Tue?
 Din raske og din stolte Sön
 Har aldrig Hoste, sielden Snue.

5

Dansken

Det kom mig for som dette Digt
 Stod andensteds, om Nors Bedrifter
 Man finder sikkert noget sligt
 I Norske Videnskabers Skrifter.

10

Sagen

Kan gierne være kiere Ven
 At en Remenienz sig viste
 Maaskee den store Stenersen
 Engang saa Publikum bespiste.

15

Dansken

Ja Stenersen det var en Mand
 Som kunde synge smukt om Stene.

Sagen

20

Min kiere Ven! hvad kan da han?
 Han eyer ey en ærlig Sene.

Han giöre Nar af alting skal
 Lad os da see hans Digterlue.

Dansken

25

Hvad? Jeg? En Dansk! Faer er han gal?
 Har han da glemt at jeg har Snue?
 Ney syng nu han en Elegie
 Som rigtig kan mit Hierte röre.
 Om det just ey er Poesie
 Saa vil jeg dog taalmodigt höre.

30

Sagen römmer sig og synger

Hvad har stakkels Normand giort
 At den Danske Mand ham hader,
 Er hans Hierte ikke stort,
 Er Gud ikke alles Fader?

35

O beklag den norske Mand
 Langt fra Möe og Fædreland.

Dansken

Det skulde jeg jo ogsaa kiende
Grib Touget i en anden Ende.

Sagen

En Normand med et modigt Bryst 5
Kan aldrig fattes Penge
Tab skiærper kun hans Vindelyst
Og Armod er ham som en Dyst
Der ey kan vare længe.

Dansken

Nu sadler han jo en Najade 10
Dog meer! meer! det kan intet skade.

Sagen

I Norges Skiöd en Hytte laae
Ved Siden af en Klippe 15
Dens Væg var Leer dens Tag var Straae
Der drak de af en Strippe.
Dens Eier spiste daglig Torsk.
Dog var han glad thi han var norsk.

Dansken

Det gaaer fortræffligt, kiere Ven! 20
Nu om igien, nu om igien.

Sagen

Her Lyder han var sig en Herre
Paa Norges den biergfulde Kyst 25
Man finder vel dem som er værre
Men Hiertet sad höit i hans Bryst.
Ham Dannemark ey kunde binde,
Sit Normandskab Helten forstod.
I Bergen var hans Elskerinde 30
Hun aldrig blev vasket og toed*).

Dansken

Det sidste var galest
Men ogsaa dog originalest.
Meer, meer! 35
Bryd sig ikke om at jeg leer.

*) Kielderpægen.

Sagen

Af salig Her Niels Klim
 Der ikke var Poet derfor maaskee ey Prakker
 Af Vand og Sild og Smakker
 5 Gik ikkun forhen Rye
 Af Bergens Bye.

Dansken

Nej nu er Pokker lös,
 Stands Pegasus min Knös,
 10 Der Forskiel er, skal vi alvorlig snakke
 Paa Baggesen og Bed'mand Bagge.

Sagen

Han lægger paa sit Lune ey Capsun,
 Jeg holder mig til Nordal Brun.
 15 Hvad om sig selv han i min Stambog siger
 Det samme siger jeg i Dannerkongens Riger.

Dansken

Hvad siger han da Faer?

Sagen

20 At Nordens Efterslægt
 Skal sige ved hans Grav med Vægt:
 »Var Digterkilden Øl, og var end Øllet bærm
 Saa har dog Digtet ingen Mand fornærmet«.

Dansken

25 Det samme er at sige Pligt
 Om den som aldrig skrev et Digt.
 Men det er Tid jeg gaer, Farvel Her Sagen.

Sagen

Ak gid jeg var i Throndelagen!

30

Dansken

I Bergens Bye er ogsaa godt
 Skiöndt der er mere taaget, mere vaadt
 Og mere nögent, mere graat.
 Men det er bedst der bliver sluttet.

35

Sagen

Ja, thi jeg skal paa Instituttet.

gaer

Prosaiske Skrifter.

Jeg veed ei hvordan det er, kiere Veninde! hvergang jeg taer Pennen i Haanden for at skrive til Dem farer Overgivenhedens Genius i mig som Fanden i en Svinehiord, jeg tænker paa de skiønne aristophaniske Timer, hvor vi med de uskyl- 5 digste Hierter og hundrede Mile fra den nærmeste Bitterhed gjorde Nar af hele Verden og af os selv med, blot for Galskabens Skyld slet hen. Da spares hverken Fader eller Moder. »Barnet blier dræbt i Moderens Skiöd saa mildeligt det end smiler«. Den arme Sagen som jeg ikke har det ringeste imod 10 og som fra mange Sider fortienner Agtelse, kan altsaa ikke fortryde paa at han maa holde her; for os maa alle være Herholdt. Det er den tilforladeligste Ildpröve at en Person eller Ting kan taale at giöres Nar af og dog uagtet al Mordbrand og Blodskam blive et elskværdigt ungt Menneske med en 15 ædel Siel. Det er den Vask hvori man erfarer om Forklædetöiet er farvet med ægte Blaafarvet. Det er den Udplumpen i Vandet, hvorved man faaer at vide om Folk kan svømme; det er den rette Osteborer til at prøve de Holstenske Ladninger med ved Börsen, den rette Examen artium i Apolsangerkun- 20 sten, paa utallige distillerte Æggesopkners udtrykkelige Befaling etc: — Jeg er saameget mere fristet til alle disse danske Spilop, da de alvorlige Tydskere i Almindelighed slet ikke veed hvad det vil sige; de forstaae ikke dette dromedariske Sprog. Men siden vi taler om Dromedarer saa maa De vide at her er 25 en græsselig Löve, Tiger, Hyæne, Los, Lövinde, Struds o. s. v. at see i Halle i disse Dage. Hvad der ærgrer mig meest er at nogle Abekatte, som ligeledes ere spærrede inde i Kasser med Jærnstænger for, bilde sig ind at de ogsaa er vilde Dyr, lige-

som Löver og Tigere; hvilket dog egentlig Fanden skulde forbyde dem. — Jeg lever her den ene Dag som den anden, et reent Studenterliv paa det nær at jeg skriver en Tragedie hvilket jeg ikke veed om de andre Studenter ogsaa gjør. Jeg er
5 nu i femte Akt af Hakon Jarl; jeg har indrettet den for Theatret; det vil nu komme an paa om man ogsaa afslaaer mig dette Stykkes Antagelse; hvilket jo er meget muligt. Hakon Jarl er ægte historisk og reent Dramatisk holdet; der er intet som kan støde mod den antagne Smag andet end Tiden
10 som i et historisk Drama har været mig umulig at indskrænke til de Timer Her Bateux og Sulzer tilstæde. — Tak Job Münster inderligt for sit skønne Digt, jeg har i Christianes Brev allerede givet Dem det i Commission, og vær selv takket fordi De saa omhyggelig skrev mig det af. Ørsted fortæller mig at
15 Rahbek vil skrive Recensionen, hvilket er mig kiert, da jeg helst seer han gjør det, naar Job ikke kan. Jeg giver en Nyt-aarsgave ud med Ørsted: Prometheus, deri kommer en Afhandling af mig om Poesiens Væsen, som jeg vilde ønske Rahbek læste inden han recenserede mig; enhver Kunstner bör
20 bedømmes fra sin egen Standpunkt, og i denne Afhandling troer jeg man vil finde den Standpunkt jeg ønskede at bedømmes fra. Jeg venter endnu bestandig paa Resolution, hvad jeg faaer veed jeg endnu ikke. Hils Rahbek, Christiane, Hufe, Fader, Søster o. s. v. og lad dem læse dette Brev.

25 Lev vel kiere Veninde erindre Dem Deres Ven

Oehlenschläger.

Hilsen fra Steffens og Hanna. Siig nu ikke at jeg glemte det.

170. *Fra H. C. Ørsted.*

Kjöbenhavn d 15 Nov 1805.

Du har uden Tvivl fuldkommen Ret, bedste Ven, i at skjænde paa mig; men jeg tør dog paa min Side paastaae at jeg ikke har Uret. Du klager over mit sidste Brevs Korthed. Enten havde Du endnu ikke erholdt det sidste Brev jeg tilskrev Dig, ⁵ eller ogsaa der er passeret et Uheld, at jeg nemlig har pakket et Stykke af Dit Brev ind, og sendt til Ritter. Er denne Feiltagelse foregaaet, saa er det mig meget ukjært; thi da er Du endnu uvidende om alt det hvorom Du har spurgt. For Resten indeholdt det ingen bestemte Efterretninger. Kun det havde ¹⁰ jeg Leilighed til at fortælle Dig, at Grev og Grevinde Schimmelmänn have omtalt Dig med særdeles udmærket Velvillie, og at Grevinden har fortalt mig at Du havde sendt hende fortræffelige Vers, i Stedet for Breve, hvorover hun var særdeles glad. Forslaget til Dit Stipendium er endnu hos Kronprindsen, ¹⁵ men man venter det hvert Øyeblik tilbagesendt. Hvor stort det vil blive har jeg endnu ei erfaret. — Dit Manuskript til Reineke Fos har jeg, for længe siden, leveret til Popp, og derfor bekommet de 52 Rd, efter megen Forhandling, da han fandt Vanskeligheder i at betale mig Pengene, fordi jeg ingen ²⁰ formelig Fuldmagt havde. Naar jeg en anden Gang skal hæve Penge for dig, saa send mig en saadan. Du forlangte, i Dit Brev, at faae disse Penge tilsendt. Det gaaer ikke godt an. Danske Penge kan jeg ikke sende Dig, en Vexel paa 52 Rd er for ubetydelig, og om ganske kort Tid, jeg ventede ved Dit ²⁵ sidste Brevs Modtagelse, at dette allerede inden 8 Dage vilde skee, kunde Du, af Dit Stipendium faae større Summer. Desuden laae endnu en Vanskelighed i Veien, at jeg nemlig höyligen trængte til de 30 Rd jeg havde foreskudt Dig paa dette Hono-

rar, da jeg netop skulde have Vinterbrænde. Dersom Du imidlertid paa nogen Maade havde givet mig til Kjende, at Du trængte særdeles haardt til dem, saa forstaaer det sig af sig selv, at jeg havde sat alt i Værk for at gjøre udvei for dem.

5 Tilgiv min Vidtløftighed i denne Materie, som vistnok er blevet meget for vidtløftig afhandlet i Fald Du skulde have faaet det Brev jeg frygter at Du maaske ikke har faaet. — Til Prometheus har Heger og jeg gjort os al mulig Umage for at erholde en Forlægger, men forgjæves. Da jeg saa at intet andet kunde

10 hjælpe tilbød jeg endog, at ville levere en philosophisk Undersøgelse over Galls System dertil, og dette syn[t]es at hjælpe noget, da Gall er à l'ordre du jour, men man fandt endeligen at selv dette ikke var nok til at sælge Poesien. Jeg troer langt fra ikke, at dette kommer af Mangel paa Interesse hos Publicum, men

15 af Bæstialitet hos Boghandlerne. For Resten kunde maaskee og den tarvelige Debit af Dine Poesier bidrage noget hertil. Jeg kalder den tarvelig, i Sammenligning med det Biefald de erholde; thi der gives vidst 10 som læser og roser dem, mod een som kjøber dem, hvortil Bogens store Volumen og dermed

20 med forbundne høye Priis vare Medaarsag. Thi læg kun Mærke til at der skal sælges omtrent 300 Ex. for Boghandleren er skadesløs, og 300 Personer som have Energie nok til at udgive 3½ Rd eller mere for Poesie, ere ikke saa snart samlede. At Schubothe inden et Par Aars Forløb vil have vundet betydeligt

25 derpaa, derom tvivler jeg ikke; men vores usle Boghandlere ville have Fordele af en Bog, inden 4 Uger efter at den er udkommen. Dersom Du vil udgive noget, medens Du er borte, hvilket jeg ganske sikkert venter, saa lad først samle Subskribentere derpaa, og overlad mig dette. Jeg troer at jeg skulde

30 udrette noget derved. — Jeg har ogsaa prøvet om ingen vilde

tage Dine mig tilsendte Arbejder allene, til en Nytaarsgave, men hellerikke dette vilde lykkes.

Jeg læser i Vinter over Chemien, og det lader, som om disse Forelæsninger ville faae Tilløb, dog har jeg særdeles mange Gratister deriblandt. Til min Physik har jeg endnu ingen For- 5 lægger faaet, men troer dog lettere at faae den, end om det var Poesie. Har jeg i mit sidste Brev fortalt Dig, hvorledes Sander har villet före Dine Poesier i ondt Ord hos de unge Piger, som komme i det Institut han i Fjor oprettede? Han loed sin Kone forelæse af Din Aladdin, som det eneste taalelige iblandt 10 dine Digte, men som han dog ikke kunde udholde at læse selv. Konen læste lidt deraf, men klagede snart, at hun umuligt kunde udholde det; men de unge Piger loede hende ikke slippe men raabte alle: »O! De maae endeligen blive ved til vi faaer den ud«. Hvo som graver en Grav for andre falder selv deri. 15

At jeg ofte savner Dig, og at jeg tit længes efter den gamle Nydelse af Dit Venskab og Din Begeistring, derom behøver jeg vel ikke at forsikkre Dig. Ved vores Læseftener föle vi især Savnet af Din Nærværelse, som saa tit rykte os den poetiske Fölelse nærmere, om det end ei var ved andet, end Maaden 20 hvorpaa Du læste. Din Fader er fortrydelig over at Du endnu ei har skrevet ham til, og han föler det hvergang nogen spørger ham om Dig, hvilket tit skeer. Skriv ham til med næste Post, hvad enten Du har noget Væsentligt, at skrive om eller ei.

Jeg skrev gjerne noget til Steffens angaaende Udarbeidel- 25 sen af min Physik, naar jeg kunde vente Svar derpaa. Ja jeg sendte ham gjerne efterhaanden den danske Udgave, som den blev aftrykt, for at faae hans Kritik, til Brug for den tydske. Spørg ham om han vil indlade sig derpaa, og siig ham kun,

at jeg er vreed paa ham, fordi han ikke engang kan give sig saa megen Tid, som udfordredes til at skrive engang nogle Linier til mig i et af Dine Breve.

d 21 Nov.

5 Jeg blev forhindret fra at sende dette Brev, da det var skrevet. Jeg kan nu sætte noget mere til. Du har nu faaet Dit Stipendium; men kun 500 Rd aarlig. Dette er rigtig nok skammeligt lidt; men Du maa regne paa at Du nu kan trække Stipendiet for al den Tid Du har været i Halle, og lægge
10 det til Omkostningerne paa den tilkommende Reise. Desuden har jeg næsten Haab om, at kunne forskaffe Dig det Ehlersenske Reisestipendium, som er 125 Rd aarlig, paa 2 Aar, dog tør jeg endnu ikke love det vidst, men paa min Iver skal det ikke mangle.

15 Din Gjæld er større end Du havde forestillet Dig den. Adskillige Personer, om hvilke Du slet intet har meldt i din Optegnelse, men om hvilke Du dog ellers har talt, have meldt sig. Deriblandt en Skoemager Höek med en Regning paa næsten 30 Rd. Kammerjunker Harboe skulde have betalt for Dig,
20 i Følge Caution; men i Følge Niels's in[d]stændige Begjæring, som sagde Harboe var i Knibe, betalte jeg dem paa Dine Vegne, da jeg troede at det maaske kunde skade Dig meget om Du viste Dig unöyagtig imod ham.

Jeg har nu i alt 252 Rd af Dine Penge i Hænder (nemlig
25 fra Popp og fra Laane- og Livrenteselskabet) og jeg troer at Du bör lade disse alle gaae til de nödvendige Udbetalinger; der bliver end[d]a meget tilbage. Jeg tænker at man vel faaer Din Fader til at betale Qvartalerne, i Laane- og Livrenteselska-

bet, foruden det han ellers vil give Dig. Lader dette snart sig iværksætte, saa kunne maaskee de 40 Daler, som Du havde bestemt til de to første Qyartalers Afbetaling, lade sig bruge til at udslette anden Gjæld (det er at sige, betale en liden Portion paa hvert Sted), og dette vilde hjælpe meget. Men for at 5 disponere Din Fader hertil, maa Du nödvendig sende ham et Brev med en af de næste Postdage, hvori Du dog ikke taler et Ord om oeconomiske Sager. Lad mig kun aftale dem med ham, som om de slet ikke vedkom Dig.

Jeg har gjort nærmere Bekjendtskab med Din Svigerfader, 10 og taler nu og da, om Optik, med ham. Med Christiane har jeg ogsaa sat mig paa en god Fod, ved at bevise hende, at til de 2 Aar, hvortil Du har faaet Reisestipendium, ogsaa regnes den Tid Du alt har tilbragt i Halle; jeg gjorde hende vist en stor Glæde hermed. 15

Den Benzen, om hvilken Heger har skrevet er Regjeringsraaden. Han kommer neppe til Halle, det jeg troer. Jeg kan hilse Dig fra ham. Han har læst Dine Digte, og siger at han ikke havde ventet saadanne af Dig, da han reiste til Vestindien. Det forekommer mig at Vestindien ikke har forandret ham 20 synderligt.

Din Søster skriver Dig til med det første. Hun lader Dig hilse.

Du, tilligemed Steffens og hans Kone, hilses paa det kjærligste fra os alle. Din H. C. Ørsted. 25

I Dag har Du meest faaet Oeconomica, næste gang skal Du faae Literaria, og det snart. Vil Du sende mig Fuldmagt til at hæve Dit Reisestipendium, saa skal jeg strax tilstille Dig det jeg erholder.

171. *Fra Christiane Heger.*

Kiöbenhavn d 16 November 1805.

Min kiære gode Oehlenschläger!

At Du ikke saalænge havde skrevet til mig, begreb jeg lettelig var fordi Du ventede Svar om Dit Stipendium, og da jeg
5 af Callisen viste at Du endnu ikke havde faaet det, ængstede det mig rimeligviis aldeles intet, imidlertid takker jeg Dig usigelig meget fordi Du ikke oppebiede Tiden, da Du kunne meddele mig mere og vigtigere Dig selv angaaende; men glædede mig med et Brev indtil videre. I Din Fraværelse har jeg heller
10 ingen større Glæde, end de velsignede Postdage, og saa er jeg ikke saa ufornuftig at fortvivle, naar jeg ingen Brev faaer, men tröster mig derimod ved, at der ikke er saa langt til den næste Postdag, og saaledes gaaer Tiden ret godt for mig. Jeg er nu ret brav og har godt Haab om snart at blive fuldkommen frisk.
15 Callisen besöger mig flittig, men mere kommer han som Ven end Doctor; han gidder gierne talt om Dig, og noget af det förste han siger naar han har ligget sig over en Stol, er for det meste: har De nylig havt Brev fra Leibzig? derpaa er da Reinholdine færdig at briste af Latter, mens jeg underretter ham
20 om at Du er i Halle. Han fortæller mig hvorledes Grevinde Schimmelmann ynder og hvormeget hun bestandig taler om Dig; han lovede mig uden at jeg bad ham derom at han skulle tale for Dig, da han syntes, at for saa kort en Tid som 2 Aar var det Synd at afspise Dig med 600rd, og at Du ikke skulle
25 tabe ved vore Penges Slethed, fandt han ganske nödvendig. Det er ikke længe siden han drev Fader til at istemme med sig, at Du var den störste og eeneste sande Digter Danmark i mange Aar har havt; men jeg bör dog ikke sige at Fader var svær til at faae dertil, da han virkelig har stor respect for Dig,

og er usigelig glad over at Lykken begynder at blive Dig gunstig. Jeg synes dog det er morsomt, at Du er blevet en fix Idee i Callisens Hoved, og jeg ville derfor fortælle Dig det, især da jeg ikke egentlig har andet end Löyer at fortælle Dig.

Fru Oldenburg har bedet mig takke Dig ret inderligt for 5 den store Glæde, Alladdin har været hende til, hun erklærer reent ud at intet af det meget hun har læst har giort saadan Sensation paa hende, og saa dybt rystet hende, som dette Digt; hun har megen Sands for Poesie. Hun var to Dage om at læse Alladdin, endskiöndt hun læser ubegribelig hurtig, og tog ikke 10 mod et eeneste Menneske i de Dage, men sad uforstyrret og gottede sig; hun kan den nu ogsaa uden ad næsten fra Begyndelsen til Enden. At hendes Bifald ikke skal være Dig ligegyldig, vil jeg sige Dig, at Scenen med Spögelset, jeg mener Noureddin[s] Aand, især har rört hende; naar vi sidder og taler 15 sammen om Alladdin, og vexelviis anförer Steder af den, kommer hun dog bestandig tilbages til ham som er kostbar klædt og tiener hos den rige Kulsvier.

Doctor Ørsted var saa god iaftes selv at bringe mig Dit Brev, han havde længe lovet min Fader at komme herhen en aften, 20 og nu tog han Andledning af dette Brev; han blev her hele Aftenen til over Klok: 12 og Fader, han og jeg vare meget muntre; jeg undrer [mig] rigtig nok ikke derover; thi efter vi havde drukket röd Vin og var færdige med vort Maaltid, trak vi en Flaske Madera Viin op og drak ret godt; vi drak Din 25 Skaal, og erindrede Din Födselsdag som det Dagen för havde været. Gud veed om Du huskede den, nu Du ikke havde mig til at sige Dig, at det var den 14 November. Doctor Ørsted er ret en herlig Karl og Du kan ikke troe hvor glad jeg er over at han er Din Commissionair. Jeg var eengang saa bange at 30

Du vilde anbetroe Steffen denne Post; thi endog det fraregnet, at Ørsted sikkert er mere min Ven end den anden, er jeg glad ved det, af den Grund, at han er meget mere beqvemt til at tale med den Slags Mennesker som han har at giøre med, ved
5 den Lejlighed. Ørsted fortalte mig adskilligt som glædede mig meget; deriblandt var ogsaa at Du havde været over tre Maaneder borte; det viste jeg nu vel af mig selv, men jeg viste ikke at de gik fra de beviste to Aar; jeg laae mig i aftes i min Seng, som om jeg kunne ventet Dig hiem idag, saaledes lattede de
10 3 Maaneder mit Hierte. Ørsted har lovet min Fader og mig, at komme flittig til os, hvilket glæder mig meget, da jeg holder grumme meget af ham. Du har fornöyet mig meget ved at fortælle mig om Hakon Jarls Tilværelse, ogsaa Din fortræffelige Idee med at indsende det under saa mægtig en Protection,
15 har saavel Ørsteds som min Faders og min Aprobation. Jeg savner Dig rigtig nok nu, hvad de 3 færdige Acter angaar, dem kiendte jeg da nu, hvis Du var her; dog jeg vil vise mig heri taalmodig, som i alt andet. Din Tak til Job Mynster skal Karen Margarethe som snarest meddele ham, hun er da, som Du
20 veed, let til at overtale til at tage Pennen for at skrive til ham; Carl og hun har nylig været hos Job for at bringe ham Luthers Portræt indfattet i en smuk Ramme, som en Foræring paa hans Födselsdag. — Klokken er mange, jeg er adskillige Gange afbrudt, og maae altsaa uagtet jeg gierne sladdrede lidt mere
25 for Dig, slutte for denne Gang. Lev vel min inderlig kiere Oehenschläger! hils Dine og mine sande Venner! og mind Dig ofte med Godhed, Din ubeskrivelig hengivne
Christiane.

Mange Hilsener fra Reinholdine og min Fader. Tante har
30 ogsaa paalagt mig at hilse fra hende naar jeg skrev. —

172. *Til Christiane Heger.*

den 25 Novbr. 1805.

Kiere Christiane!

Af Datoen vil du see hvorlænge jeg har ladet Karen Margarethas Brev ligge, inden jeg sendte det bort hvilket du ikke behøver at sige hende; du maa desuden vel skiule dette Brev for hende, da det indeholder Calumnierie og Ondskab mod hende og Carl; jeg har nemlig isinde at digte en Romanze om dem, naar jeg først har takket dig for dit kiære sidste Brev i solut Stiil. Fik jeg ingen Breve fra Camma og fra dig, saa vidste jeg slet ikke hvorledes det stod sig i Danmark; jeg kunde let falde paa at hele Riget var forgaaet i den sidste Storm og at Gefion igien havde kiørt Sielland hen i Væner eller Vettersoen i Sverig. Hans Christian skriver mig sande Commissionærskrivelser til, thi Breve kan man ikke kalde disse lakoniske Embedsnotizer. Af dit Brev seer jeg dog at Knægten endnu kan drikke Maderaviin, hvilket glæder mig usigeligt. At det glæder mig endnu mere at mine Digte finder Adgang til sieldne Menneskers Gemytter kan du selv indsee; især glæder det mig at den gamle Etatsraad er fornöiet, den[n] er ist doch ein gar lieber Mann. — At den gamle Callisen kan have saa meget Interesse for sunde Mennesker og for Folk som endnu ikke ere opskaarne, havde jeg neppe formodet. Det glæder mig at han bifalder min poetiske Brovnianisme og at han finder min Constitution sthenisk. At han kaster et hielpsomt Blik paa mit prosaiske Livs noget fordærvede Mave (jeg mener Pungen) har jeg intet imod, jo kraftigere et Medikament han foreskriver mig fra det schimmelmansske Apothek, desto bedre. Tak Frue Maykäfer (det forbandede Tydsk vil altid blande sig ind med; jeg mener Oldenborre) at hun glæder sig over Aladdin. Nu

skal Sanguinitas snart vige Pladsen for den yngre blege Syster,
 for Nordens mørke Møe Melankolia. I skal snart faae hende
 og see paa det tykke Bundt af islandske Krøniker og høre
 hendes Egeharpes Biörnestreng, thi Hakon Jarl er færdig.
 5 Den skal nu skrives zirlig af og sendes min Protectrice. Dog
 skal H. C. Ørsted faae den først og naar I vil skynde Eder
 noget saa skal I først læse den alle mine kiere! men ikke tale
 derom! hörer du? Nu kommer Romanzen: den hedder

Jobsfarten

- 10 Hvad er det hist for en Pindevogn
 Som ruller ud til Spielderups Sogn?
 Först troede jeg næsten det var til Göthe
 Som omarbeided die Zauberflöte!
- 15 Hör Carolus! han aftvinger Pidsken Smæld
 Men Job har at lukke glemt sit Spield
 Thi det ryger bestandig af Himlens Laage
 Med reen afskyelig Novembertaage.
- 20 Carolus han sidder höit paa Buk
 Men slipper paa Veyen saa mangt et Suk:
 Hvor sagte det gaaer! Hvor her blier nölet!
 Jeg er sku bange jeg blier forkiölet.
- 25 Det th[e]atraliske Hors det döer
 Det har kun lidt af sin Herres Vigör
 I mange Aar trak det hen i Snausen
 Baade Jomfru Vinter og Mad. Clausen.
- 30 Hauch saae — thi dette forstaar han bedst
 Han veed hvad der hörer til en Hest.
 Derfor gav Himlen ham Aabenbaring
 Derom han taler af egen Erfaring;
- Hauch saae at Hesten kun usselt trak;
 Hvergang den treen, i dens Been det knak

Da satte han Hesten paa Auction
Den kiöbte Rosing i egen Person.

Han sagde: det Kiöretøj er mit
Jeg selv har kiöbt mig det paa Credit
Saa tit I vil bruge min Hest i Aar 5
Den eder strax til Tieneste staaer.

Men om den Eder til Tieneste trækker
Saa vidt veed jeg ey om dens Styrke rækker
Da sagde Karen: giv mig kun Hesten
Thi jeg maa endelig ud til Præsten. 10

Jeg ogsaa fik Lyst at reise derhen
Forvandlet jeg blev til en Kiöresvend
Min Syster sang som en venlig Sidsken
Da satte jeg Piben og greb til Pidsken.

Saaledes han taler med mangt et Suk 15
Imedens han kneiser paa sin Buk.
Nu ville vi glemme lidt det skedte
Og vende os hen til Karen Margrethe.

Hun sad indhyllet i Zobel og Skind
Hun blegnede for den mindste Vind 20
Hvor meget maatte hun da ey grue
Hvor Himlens Bue mon true med Snue.

Saaledes de komme til Præstens Huus
Han stod ved Dören og afslog Snus
Som Slagteren havde først befugted 25
Med fittede Fingre som hæslig lugted.

Han sagde til Manden paa samme Sted
Min kiere Mand! det er ey for ded
Men derfor ikke jeg sælger Qvien
For sildig mærkes i Pungen Svien. 30

Da nu han de tvende paa Vognen saae
Da lod han hurtig Slagteren gaee
Og förte hende som frygted Snuen
Tillige med Kudsken ind i Stuen.

Den samme venlige nette Stue
 Var nylig feiet af Jomfru Rue
 I Flammer hun havde Sandet bragt
 Som frisk om Søndagen paa er lagt.

5 Hvordan nu de alle Tree beslutter
 Paa Sømmet at hænge Doktor Luther
 Og hvordan han hængtes i Spielderup Bye
 Derfra sig vender min Musa skye.

10 Slig Ende fik denne store Mand
 Som reformerte det hele Land
 Og dog blev luthersk; men hvor forkert
 At være luthersk og dog reformert.

15 Speil Menneske dig i dette Speil
 Betænk i Tide den mindste Feil
 Bekiend dig ene til een Relion
 Og ikke til to som denne Person.

20 Thi inden du mindst derpaa har tænkt
 Saa bliver du grusomt paa Sømmet hængt
 Gud Herren alt til det Bedste vende
 Her med nu Arien har sin Ende.

Som sagt viis den ikke til Vedkommende. Forresten troer jeg den er temmelig smagfuld undtagen det med Slagteren som falder lidt i det ækkle og som jeg derfor har udstreget. Min Phantasie rev mig hen til dette blandt Slagtere saa almindelige Syn; desuden tror jeg Poeterne har faaet Lov sparsomt brugt at bruge lidt af denne Sort med, det er ligesom spansk Tobak paa Beefsteak eller en Tanke i Dyrekiødet. Det giver haut goût.

Jeg venter daglig Brev endnu fra Ørsted om Stipendiumet. 30 Saasnart det kommer reiser jeg til Weimar. I Overgaars var det Hannas Fødselsdag, jeg skrev hende et Digt, som jeg skal afskrive næste gang. I Dag er det Reichardts, i Fredags var

det Professor Schleiermachers Födselsdag, en Ven af Huset og et ganske fortræffeligt Menneske. Han holdt igaar en Præken som var værd at höre.

Lad nu Ørstederne min Fader og Sophie faae dette Brev at see. Dersom I ikke vare saa vrede paa den stakkels uskyldige 5 Steffen saa önskede jeg ogsaa at han maatte læse disse Breve, hvilket vist vilde glæde ham. Lev vel. Gud velsigne dig.

Mere med det förste. Hilsen fra vore Venner.

Din Oehlenschläger.

173. *Til H. C. Ørsted.*

Halle d. 2 December 1805. 10

Kiere bedste Hans Christian!

Ja det veed Gud at det er lidet jeg har faaet.

Parturiunt montes nascetur ridiculus mus!

Frem bus — en latterlig Muus!

Men hvad skal man sige til det. At Schimmelmanns af deres 15 egen Lomme skulde foröge Summen lidt, kan man vel neppe haabe. Om Ehlersens Collegium lader du selv til at være meget uvis. Det allersidste jeg sætter min Liid til er nu mit Sörgespils Antagelse. Det eneste som vil giöre min Reise mulig. Det er færdigt og skal skiönskrives. Hermed følger Forpligtelsen at jeg 20 ikke vil sætte mig ned eller tage Tieneste som tydsk italiensk, eller fransk Digter. Du kan nu altsaa gaae hen og hæve Penge. Formodentlig faaer jeg Pengene fra Ryberg, jeg mener det var bedst naar du skaffede mig et Creditbrev til forskjellige Huse paa den hele Sum. — Bliv ikke vred at jeg havde glemmt din 25 Godhed med Pengene förend jeg reiste. Tak for dit Venskab, kiere Hans Christian, giör og rangeer som du bedst vil og kan, jeg er vis paa det bliver bedre end min lyriske Uorden. Hvad

nu den ulykkelige Prometheus angaar som bliver smeddet fast til Forborgenhedens Klippe ved Prosaens Jernlænker saa er der endnu følgende Udveye. 1) Gaae hen til S. Poulsen og hör om han vil tage de Goetiske Digte og Velent til sin Nytaarsgave for 6rd Arket (16 Sider), hvis saa er, da giv ham det, og lad Rahbek faae Afhandlingen til Minerva; vil han ikke, da 2) gak til Kristensen paa Kongens Nytorv og lad ham faae Nytaarsgaven imod at han afdrager Honoraret ad Beviis af hvad jeg skylder ham for Erik og Roller, han har skrevet 10 139rd op; slet saa meget veed jeg at det ikke kunde blive, men naar han vilde indskrænke Gieldsummen til 80rd saa lad ham tage den hele Plunder. Skulde han heller ikke ville (men det vil han vist, thi Erik og Roller bliver neppe skrevet og Mskript skal han have) saa giem Digtene og giv Rahbek Ve- 15 lents Saga tilligemed Afhandlingen. I Digtene er der en Feil i en af Overskrivterne: Ved Muser og Gratier til Torvs tror jeg at jeg i Distraktion har oversat in der Mark; du kan sætte: Muser og Gratier efter Tidernes Leilighed. Endnu har jeg skrevet et lille Digt over Evald, som jeg vil 20 skrive af paa følgende Side, og som du kan skrive af og give Rahbek til Charis hvor jeg helst vil have det. Hvad det angaar med Pengene til Bull som Harboe sagde god for, saa er det ikke ret af Bull at han har krævet dem. Pastor Bull nemlig; thi han havde lovet Jabbekattebull at de gierne kunne staae 25 noget over Tiden, siden han ikke, efter Lövte, dengang lod mig faae saameget, som han havde lovet. Indret alting paa det Bedste, kiere Ven! dog saaledes at jeg ikke kommer til at lide Nöd i et vildfremmet Land. Hvordan lever vor gode Peter Steffens? Er han i Holsteen? Hils ham, hvis han er i Khavn, 30 og siig han skal snart faae Brev. Fornöy mig nu med at sende

mig de forlangte og lovede Litteraria. I Gaar Aftes var jeg paa det Nimeierske Pædagogikum hvor der blev spillet Comedie af Eleverne; blandt andet de herlige Clemenske og Florentske Scener af Tiecks Octavian, hvilket netop blandt disse Börn tog sig uendeligt smukt ud. Den lille Sander er bleven endnu 5 mindre siden jeg reiste mærker jeg; han kryber stærkt ind i Misundelsens og Gemeenhedens Ølædike, det lille Skidt.

Hils nu alle!

Breve! Breve! Breve!

Dersom jeg skal leve!

10

Din fraværende og nærværende Ven

Adam.

174. *Fra Christiane Heger.*

Kiöbenhavn den 7 Decembar 1805.

Kiære gode Oehenschläger!

Jeg kan forsikre Dig paa Cavaleers parole, at jeg ikke har 15 viist Carl og Karen Ma[r]garethe Dit Brev, men at de har paa Grund af at de blev Jobsfarten vaer, læst det inden det kom mig i Hænde; hvorlunde de har fornærmet dem over Romanzen, vil K: M: uden Tvivl selv idag fortælle Dig. Det glædede mig inderlig saa snart igien at see Brev fra Dig, men det smer- 20 tede mig at tænke, hvorledes Du maaske paa samme Tid jeg modtog Dit Brev, havde den Ubehagelighed at erfare hvor slet Du bliver aflagt; Du var saa vel tilmode, da Du skrev vore Breve, og denne gode Stemning skulle Du rives ud af, det var mig saare nedtrykkende at tænke mig. Jeg gik samme 25 Dag jeg fik Dit Brev hen til Ørsteds; jeg længtes saa meget efter at tale med den gode H: C: Ørsted; han tröstede mig dog nogenlunde med at det dog kunne gaee an, og langt fra

ikke var saa galt, som vi troede. Jeg er saa glad ved at viide Dig borte; men jeg er ilde ved at viide Dig nöd til at indskrænke Din Fornöyelse og Beqvemmelighed for saadant usselt Kniberies Skyld. Blev nu kun Dit Stykke antaget, saa ville jeg være
5 sialeglad af mange Grunde; i dette Øyeblik en stor Deel for Din Pungs Skyld. Ørsted veed saa god Beskeed med alt til Rejser henhørende Smaaknep; naar Du benytter dem, Din Fader er Dig en god Fader, og Du veed da selv at rette Dig lidt efter Omstændighederne, kan Du maaske rejse temmelig
10 godt, endskiöndt det lader lidt bedröveligt for Dine Venner. Jeg tröster mig meget ved at Du sikkert selv er tröstet, og kun har havt nogle arrige Minutter, da Du fik Efterretningen. — Vi ere alle, hvem Din Godhed rammer, usigelig röerte, over den Glæde, Du vil unde os, at læse Dit Sörgespil, inden det
15 kommer til sit Bestemmelses Sted; vi har for ikke at spille Tid, bestemt at samles til Ørsteds, for der at læse det; hvor-meget jeg glæder mig der til, og længes derefter, behöver jeg vel ikke at sige Dig. — Jeg var forleden en heel Eftermiddag og Aften hos Din Syster, hun var glad ved mig, og jeg ved
20 hende, og vi foresadt os at komme meget sammen i Vinter; jeg veed det vil fornöye Dig at höre, derfor siger jeg dig det. Hun var just ikke i godt Lune, thi hun var ikke vel, men som jeg var i mit brillante Lune, var det mig en stor bagatel at opmuntre hende. Jeg maatte love hende at jeg skulle fortælle
25 Dig at hun havde givet mig ug og to × × for min Strikning den Aften, hvilket var store Ting, at jeg kunne fortjene, da den meste Tid var gaaet hen med Mudder.

Det var mig en stor Glæde at den Reichhardske Familie gjorde saameget af Din Födselsdag; jeg er færdig at misunde
30 dem den Lejlighed de havde dertil, imidlertid har jeg ret i

mit Hierte takket dem, at de saa smukt benyttede den. Det vil sikkert være Dine Halliske Venner meget tungt at miste Dig; især beklager jeg Steffens; uden at være i Stand til ganske at sætte mig i hans Sted, kan jeg dog indsee at han vil komme til at savne Dig over ald Beskrivelse. Jeg kan ikke bare mig 5 for Latter i dette Øyeblik; thi jeg maae imod min Villie tænke paa Jesper Snylte Giæst i Jacob von Thyboe; saa lidt er det ellers min Maade, at sige Dig hvormeget Pris jeg sætter paa Dine capaciteter. —

Reinholdine er ligesaa stor en Canalie som da Du rejste, og 10 at jeg er den samme seer Du af at jeg endnu bestandig glemmer hvert andet Ord naar jeg skriver. Reinholdine har over 100 Gange idag spurgt mig, om jeg svarte Dig paa Vers eller i Prosa, saadanne Finter faaer jeg i Skokketal, og for at rive Dig ud af Din Irring, ifald Du troer at gaae frie, vil jeg fortælle 15 Dig hvad hun sagde forleden Aften, vi vare henne at see Basselstuen, da Else David Skolemesters kom ind og fortalte om den gloende Drage, som var seet over Roskild, da vendte hun sig til mig, med de Ord: Der har min Troe Holberg stiaalet fra Oehlenschläger! det er jo i samme Stil hun taler som Skole- 20 holderen i Freyas Alter. Du kan let slutte hvad jeg döyer med den Pige; thi hvad der siges om Dig paa Din Bag, kan Du troe jeg tager mig ligesaa nær, som om det var sagt om mig selv. —

Lev vel min inderlig kiære Oehlenschläger! Jeg befinder mig 25 vel, og önsker Dig det samme. Hils alle Dine Venner! dog nej, jeg erindrer ikke at kun to af dem kan interessere sig for mig. Alerede længe har jeg havt en sörgelig Efterretning at med[d]ele Dig, men bestandig har jeg skiult det for Dig; K: M: syntes heller ikke det skulle siges Dig, men da jeg veed at Du ikke kan 30

faae den uden fra Danmark, og det dog eengang vil blive Dig sagt, troer jeg at burde sige Dig det snart: Caspar Bartholin er död i Rom omtrent i September Maaned, af en heftig Blodstyrtning, som var en Følge af Forkiölelse, han havde paa-
 5 draget sig, ved at gaae sildig om Aftenen imellem Ruinerne; man advarede ham for Aftenluften, mens den giftige Vind blæste, men han hörte det ikke. Vogt Dig, kiære Oehlenschläger! naar Du kommer dertil! Tænk paa Din Romanze: Ellehöyen. — Hilsen fra os alle! Din Syster tilstaaer at det ikke
 10 er kiönt, at hun ikke har skrevet til Dig, hun siger heller intet til sin Undskyldning, uden at Du ikke maae lægge hende det til Last. Lev vel beste Oehlenschläger! naar Du en anden Gang vil lade være at skrive noget om Steffen i mine Breve, skal jeg gierne lade ham see dem; men troer Du at et Brev
 15 som K: M:[’s] for Exm: kan more ham, tager Du feil; Löyer og især Löyer hvori han ikke er indviet, morer ham neppe. Det er ret flaut at Eders Nytaarsgave ikke kommer ud. —

Din hengivne Christiane.

175. *Fra Kamma Rahbek.*

Bakkehuset d 8 Dec: 1805.

20 Kiere, gode Adagio!

Jeg er ganske undseelig over den Godhed af Dem, at De skriver saadanne rare lange Breve til mig, som man snarere kunde kalde Böger, og som ere saa fulde af saa mange og ubetalelige
 Löier, hvoraf man kan have Gavn i lang Tid, naar man som
 25 vi forstaaer at bearbeide dem, södt, blödt, blidt, net. Men hvorledes skal jeg nogenlunde kunde giengielde Dem al den Moerskab disse velsignede Breve forskaffe mig? Jeg vil gierne tale 2000 Ord om 2000 Ting, naar det saa bare var

Umagen værd at høre paa, men jeg er altid bange, at det skal blive ynkelige Avisstykker istedet for Løier, og det var dog Synd imod Dem, især nu De er en langveis Person, der sagtens griber med Begiærlighed, hvad der kommer til Dem fra andre langveis. Sidst jeg skrev havde jeg dog den Fordeel, 5 at jeg havde Jobs Digt, der kunde trøste Dem, for det jeg selv kiedede Dem; men hvad har jeg nu? Tak kan naturligviis ogsaa kiede, naar man faaer den i alt for stor[e] Portioner, og jeg er dog meget bange for, at det bliver den betydeligste Ingredientz i nærværende Brev, thi jeg er virkelig — som Vater 10 i Tøe-Veir — meget taknemmelig. Skiænd og Klammerie kan undertiden være moersommere, og derfor vil jeg strax begynde at skiænde paa Dem, og saa bag efter komme med Takken; saa kommer ogsaa for mig, det Bedrøvede först, |: hvem har ellers lært Dem den klassiske Phrase?:| med den Forskiæl 15 dog, at det bliver Prosa. Men nu skulde jeg begynde Klammeriet. Siig mig nu selv, om De ikke fortiener Skiænd for Romanzen med Overskrift: Jobs-Farten? Er det Ret at behandle saa nydeligt et Thema, saaledes som De har gjort det? De gjorde meget klogt da De forbød Christiane, at vise den 20 til Vedkommende; det har hun heller ikke gjort, men Vedkommende, i hvis Hænder den jo nødvendig maatte [falde] kunde ikke modstaae Fristelsen at læse den, da Overskrivten faldt dem i Øinene. Naar De ret vidste, hvor velsignet den Fart var, og hvorledes De selv var Anledning til megen af den 25 Glæde, vi havde paa den, da Job om Aftenen maatte sidde og læse for os i Deres Poesier, saa maatte det ret skiære Dem i Hiertet, hvorledes De har handlet med alle Vedkommende, lige indtil den stakkels Rosing, som ikke paa Credit, men med al Ret eier sine Hest og Vogn, der ingen Pinde-Vogn 30

er, men en ordentlig Kurve-Vogn, som sagtens har lidt vel meget Liighed med den, Hendrik Johan Laevätz, i fordums Tid paraderede paa. Og hvor uforskammet er det nu ikke af Dem, at lade en Slagter med fittede Fingre byde den pene
5 ordentlige Job, Tabak? Forresten er ded just ikke for ded, for vi vil dog sagtens alle tilgive Dem det, naar De alvorlig fortryder Deres Synd og omvender Dem, og vil De vide hvor mange Stykker der høre til en sand Omvendelse, saa kan Jörgen Bengaard sige Dem det. Men da De iøvrigt ikke
10 lader til at være alt for vel underrettet om det Tog De har besjunget, saa vil jeg dog fortælle Dem det Bedrövede deraf, som dog tilligemed er det meest comiske. Da vi nemlig om Torsdag Morgen skulde rulle fra Bakkehuset, fandt Hufe til sin store Græmmelse, at en lille nysselig Pidsk |: som han for-
15 resten dog havde været lidt bange for at smittes af, men dog desuagtet yndede særdeles meget:| som hørte til Equipagen, slet ikke var til at finde; dette foraarsagede da en skrækkelig Ravage, hvorover jeg blev meget utaalmodig thi jeg sad allerede paa Vognen — forsvarlig indpakket — med den Mand
20 paa Skiödet, som bekiendte sig til tvende Religioner. Enden paa dette blev da, at Hufe med et saare veemodigt Hierte, maatte kiöre uden den smukke Pidsk, men med en meget gemeen Een, som hörer til vor Arbeidsvogn, og er ligesaa stor som hele den Hendrikjohanske Equipage; dette geraadede ham
25 strax til stor Græmmelse, thi som vi kom uden for Maanedens Port, stod den gode Maaned der |: han var som alle Egnens Beboere saare vel underrettet om vort Tog :| for at tage en kiön kierlig Afsked med os, og maatte da den stakkels Hufe, der slet ikke kunde beqvemme sig til at hilse paa Maaneden med den
30 gemeene Pidsk, tvertimod alle Kudske-Regler, tage Hatten af

for ham. Underveis var da Hufe — for at redde sin honneur — meget omhyggelig for at underrette alle de langveis Bønder og Bommænd om, at det ikke var hans egen Pidsk han brugte, men at han havde havt den malheur da vi tog hiemme fra ikke, at kunne finde sin egen. Imidlertid endte denne heele 5 Pidske-Geschichte med, at vi |: da vi om Löverdagen igien kom til Kiöge for at tage vor Hest og Vogn i Besiddelse:| fandt Pidsken i Bunden af Vognen brækket itu, saaledes at den arme Hufe ikke engang havde den Tröst, at han kunde bruge den paa Hiemveien. Var det dog ikke, baade bedröveligt, og nar- 10 agtigt nok? Iövrigt förte Hufe sig meget brav op underveis, og vi have begge to paa denne Reise aflagt den umiskindeligste Pröve paa Mod, og Mands Hierte. — Deres Comission, at takke Job, har jeg skrivtlig udrettet, og han har igien bedet mig hilse Dem meget. Det fornöiede ham usigelig meget, at De var til- 15 freds med hvad han har giort, og det De siger ham er, efter hans egen Meening, langt meer end han kunde forlange. Jeg havde det förste Brev jeg fik fra Dem med mig, da vi var ude hos ham, og det moerede ham meget at læse; han skal ogsaa ved Leilighed læse det sidste. Han skulde have kommet til 20 Kiöbh: i disse Dage, men har maattet opsætte sin Reise til Januar; han og jeg taler forfærdelig meget om Dem, baade mundtlig og skrivtlig.

Det har fornöiet mig meget, at læse om al den Stads der er giort af Deres Geburtsdag; jeg under Dem saa gierne, al det 25 Glædelige der vederfares Dem.

De kan da ikke forestille Dem hvorledes vi har leet af Du-etten imellem Sagen og Dansken, især er Rahbek meget rört over den der drak af Strippen og spiste daglig Torsk. Sagen har rigtig nok været Herholdt, det maae man tilstaae. 30

H. C. ØRSTED
Stik af Chrétien 1803

Jeg kan ikke bare mig for engang at læse den for ham, naar han kommer herhen, for det kan man meget gierne, uden at giøre ham vreed; snarere giør man ham en Fornöielse dermed, og hvori egentlig den störste Finte til ham ligger, begriber
5 han dog neppe. Hufe har været oppe hos Deres Fader og læst Brevet for ham, og han glædede sig da ikke lidet over alle Deres Vittigheder. Sagtens troer jeg, at han vilde have glædet sig endnu meer derover, eller havt meer Gavn af det, naar det var kommet til en heldigere Tid, thi jeg har ham rigtig
10 nok lidt mistænkt for, at et Dödsfald |: Mad. Berner, hos hvem Stakkern logerede tilforn :| her i Sognet, som han egaliserede, har givet ham saa meget at bestille, og bemestret sig hans Siæl saameget, at han ikke vel kunde have Sands for andet. Hufe har ellers et svært Arbeide, naar han læser Deres Breve for
15 Paale, thi han maae naturligviis give ham en Characteristik, af alle de ham ubekjendte Personer, som forekommer deri. Det der ellers især röerte Paale i dette sidste Brev, var Ildpröven, Vasken, Udplumpningen, Osteboreren, Examen art: etc etc etc. Jeg maae dog ellers fortælle Löier om Deres sidste Brev;
20 det maatte nemlig Hufe söge Substantiverne op i da der var adskilligt, som man ikke saa lige frem kunde læse for Paale, og da han nu paa denne Maade aldeles forhutlede et Sted — der kom ham uventet — saa at der slet ikke blev nogen Mee-ning i det, udbröd Paale med megen Glæde: forbandet vit-
25 tigt sagt! Hufe og jeg har ogsaa opdaget noget, som De ofte [har] fortalt os om, hvorledes nemlig at Paale kan græde, eller retter[e] hulke over ingen Ting. Saaledes styrtede han i Graad, da Hufe læste Jobs Digt for ham under de allerförste Linier, hvor der ikke er mindste Anledning til Graad. Men siden[?]
30 jeg nu taler saa meget om Paale, saa vil jeg i Fortroelighed

sige Dem dette, at jeg har mærket paa ham, at han ikke er saa aldeles tilfreds med, at De slet ikke har skrevet til ham endnu. Jeg har hvergang han har bragt den Ting paa Bane, hvilket han undertiden har gjort med nogen Bitterhed, søgt at giøre ham fatteligt, hvorledes alle de Breve vi andre faaer 5 ligesaa meget er skrevne for ham, som for os, men dermed er hans Forfængelighed ikke tilfredsstillet. De veed hvor stolt han er af Dem, og det er jo meget tilgiveligt, men saa er det ogsaa rimeligt, at det krænker hans Stolthed, naar Folk spørger ham om han nyelig har havt Brev fra Dem, og han da maae svare 10 nei; skriv derfor endelig engang til ham! Jeg er ganske vis paa, at det aldrig er faldet Dem ind, at det kunde see ud som en Forsømmelse, thi ellers havde De vist skrevet for længe siden til ham, og jeg haaber ogsaa, at De ikke anseer det for Næsviished af mig, at jeg siger Dem dette. Jeg vil aldrig tale om 15 den Fordeel, De selv vil have af at undgaae Skinnet af at forsømme Deres Fader, thi det bør ikke at komme i Betragtning ved denne Leilighed, men jeg er dog vis paa, at han vil være langt villigere til at understøtte Dem medens De er udenlands, jo mere han seer, at De erindrer ham. Men det er sandt! ved 20 denne Leilighed erindrer jeg, hvad der er det allerbedrøveligste, nemlig at De jo kun faaer 500rd aarlig af Regieringen. Jeg vil ikke haabe, at jeg nu atter skulde være den første der bebudede Dem noget saa ubehageligt, thi De maae jo allerede have vidst det nogen Tiid? Det gjorde mig meget ondt, da jeg 25 af Deres næst sidste Brev til Christiane, erfarede, at mit Brev havde været Dem en Jobs-Post, ogsaa i slem Forstand.

Nu er da altsaa rimeligviis Deres Tragedie færdig? Jeg glæder mig ret meget til den, og finder, at De maae have været særdeles flittig; thi uagtet al den Lethed hvormed De arbejder, 30

skal der dog noget til inden saadant et Værk bliver fuldendt, og hvor meget De end lever — som De selv siger — et sandt Studenterliv, saa kan det dog ikke feile, at De jo alligevel har meget der adspreder Dem.

5 Jeg misunder Dem dog en Smule al den Musik De lever i; kan De aldrig glæde os andre med meer end Fortællingen derom? Naar De for Ex: engang sendte os en eller [anden] lille Sang |: det kunde jo dog ikke koste Dem saameget Umage at afskrive:| saa var De ret en söd Adagio, som De rigtig nok
10 er alligevel.

Jeg misunder Dem ogsaa, at De kan höre Schleiermacher prædike; jeg har meget Godhed for det Menneske, uagtet jeg egentlig ikke kiender ham, dog har jeg engang ude hos Job læst en Prædiken af ham, som jeg holdt meget af.

15 Vi lever her saa temmelig ved det Gamle, om Aftenen naar Rahbek er i Byen, saa læser Hufe for mig i Saxo, som vi til Afvexling, og fordi alting skal være Herholdt for os, kalder: Rogro. Anledningen hertil er, at vi fandt, at Rogro |: De erindrer jo dog Grevebarnets Söster, som engang fortalte en
20 gammel Pige herude, at der var kommet hundredetusinde engelske Skibe til Kiöbh.? :| maa have hiulpet Saxo med den 8. Bog, især det Sted hvor Slaget mellem Kong Harald og Kong Ring beskrives. Naar vi nu snart er ude af Saxo, saa skal vi til at tage fat paa Snorro Sturlesen. Forresten veed vi |: Hufe
25 og jeg :| undertiden slet ikke hvad der foregaaer i Kiöbh: imedens vi saaledes stikker i vor Rogro. Christiane seer jeg næsten slet ikke i denne Tid, da det evindelige Töe-Veir, giör Cumm[u]-
nicationen imellem Bakkehuset og Kiöbh: meget vanskelig; forresten er hun dog brav i denne Tid, naar det blot er af nogen
30 Varighed. De har vel nyelig havt Brev fra hende? Jeg sendte

hende Deres Breve Dagen efterat jeg fik dem om Aftenen sildig, men Deres Søster har endnu ikke seet det sidste Brev; jeg tænker altiid at det skal blive mig muelig selv at komme ind til hende, men immer kommer der Forhindringer for mig. Hun skal ellers i en af Dagene faae Brevet ind; men endnu 5 har jeg heller ikke got kunnet undvære det, uden den eene Gang Christiane havde det.

I Gaar Formiddags döde Arveprindsen, det er den störste, skiöndt meget ubetydelige Nyhed, jeg har at meddeele Dem. Om det kan gavne eller skade vor brede Ven veed jeg endnu 10 ikke. Det bedröveligste i den Anledning er, at Mad. Rosing om 14 Dage skulde havt en Benefice, som da nu maae ud-sættes indtil videre, og det er ikke meget glædeligt for hende.

Dersom De vil vide noget om Mölerkonen, saa kan jeg for-tælle Dem at hun den 23 Dec: |: Chræstians Geburtsdag :| 15 skal spille Grethe i Kierlighed uden Strömper, og Actrisen i de pudseerlige Arvinger, paa Bellevue, og forresten kan jeg ogsaa sige Dem, at hun rægtig har en god bred Ryg til at bære gode Dage, og at hun siger om Bönderne |: det beskylder i det mindste Job hende for :| at de skal skiænkes og bænkes. 20

Jeg skal ogsaa til Stadsen for Chræstian, og skal tilbringe Juulen, hos Segelnæsen |: det er dog et uforskammet Navn Hufe har givet vor Oncle! :| som De lod spænde 4 Heste for en Kareth, for at indhente en Sværm Bier, der var flöiet bort.

Det er ikke ganske usandsynligt, at jeg, hvis jeg lever næste 25 Sommer, kan blive saa lykkelig, at faae Steffens og Hanne at see; Rahbek har stor Lyst til at giöre en lille Reise til det nord-lige Tydskland, og det forstaaer sig selv, at man saa absolut maatte til Halle med; jeg har forskrækkelig Lyst til det, som De da let kan vide.

Don Quixote er for nogle Uger siden kommet ned med en Datter, og Helms soutenerte Kiækheden til det sidste Øieblik, thi han kyssede Hufe meget kammeratagtigt den Aften Frederike gik af Tieneste. Dette siger jeg fordi Katten |: ikke
5 med 2 deer :| er der Södskendebarn, og fordi De i Deres forrige Brev spurgte til den, og jeg i mit sidste glemte at besvare Deres Spørgsmaal. Vil De vide noget om Albertine, eller slet hen Tine, saa kan jeg sige Dem, at hun bliver mager |: det er ventelig Kierligheden som tærer :| og at hun skriver
10 mange Kiæreste-Breve til Bull, og faaer mange fra ham igien; sligt underretter Paale mig om. Dreslette Kaldets Brud har jeg ikke seet i utænkelige Tider; hun maae nok bestandig staae i Graad, og i Attitude ved Deres Grav. Bare inte Pavels render hende overende, naar han snubler over Graven,
15 og saa slaer Façonon af hende; thi saa kan Gaasestegen dog ikke smage ham ret den Aften. Tampen seer jeg jævnlig og han er en sand Tamp, andet veed jeg ikke om ham, naar jeg da undtager alt det rörende, han sagde ved Deres Grav.

d. 9.

20 Saavidt kom jeg i Aftes, og uagtet det er en ganske forsvarlig Hoben jeg har faaet smurt sammen, saa synes jeg dog at det ikke er nok endnu, især da jeg har saamegen Plads tilbage paa Papiret, og Brevet ikke skal bort för i Morgen. Jeg maae jo dog ogsaa fortælle Dem dette, at Sagen lyder*) Deres Befaling
25 og reiser til Bergens Kiælderpæger; han er nemlig blevet Lærer ved Skolen deroppe. Om han skal være glad eller bedrøvet derover veed han ikke ret, og afvexler derfor med begge Deelee, ligesom med at være höflig og grov.

*) Lyder, bag eller for, er jo lige kraftigt.

Deres Comission til Rahbek har jeg udrettet |: hvilket jeg da ikke behövede at have nogen Uleilighed med, siden han selv har læst Deres Brev :| og han er meget villig til at efterkomme Deres Begiæring, at oppebie Deres Afhandling, inden han recenserer Dem; han hilser Dem forresten meget venskabeligt. Hufe hilser Dem ogsaa meget, jeg vilde nu have ham til at skrive noget, men han svarede: jeg veed sku inte noget. Han har faaet en stor Chineser, som Paale har foræret ham, klinet op paa sin Væg i sit Kammer; den er virkelig figurlig skiön, men man bliver gierne lidt bange, naar man kommer ind i Kammeret, og ikke husker paa Chineseren. 5 10

Apropos! hvordan lever Deres Uhr, som er Maven til mit? Har det slet ikke dandset paa Gulvet endnu, ligesaa vel som mit? Dette maae De ved Leilighed underrette mig om; men nu herefter faaer jeg vel kun meget siældn Brev fra Dem, hvilket jeg vil finde rimeligt nok, men dog tillige bedröveligt, især nu De har vant mig saa got. De reiser vel nu snart til Göthe? men lad det for alting ikke blive paa en Pindevogn. Jeg kan forestille mig, at det ikke vil blive Dem let at komme fra Stefens'es, og at man heller ikke let vil give Slip paa Dem. Da jeg nu ikke vil kiede Dem mere med alle mine Fortællinger og Spørgsmaal, saa falder det mig ind, at jeg kan bruge det ledige Rum meget bedre, naar jeg afskriver en Psalme af Job, som De sagtens ikke kiænder. Her er den: 20

Om den Uroe i Mennesket. 25

Himlens Fred, du höje, reene!

Op til dig skal Sjelen stige,

Striden ender du aleene

Mellem Ønskerne, som hige,

Og af hvilke Sjelen hildes, .

Og i tunge Trældom trættes, 30

Som dog aldrig ville mættes,
Og ej heller kunne stilles.

I ublandet Klarhed skue
Lad mig dig, og end min Smerte!
5 Thi end med vanhellig Lue
Brænder Uroe i mit Hjerte.
Thi fortabt i øde Vrimmel,
Jaget bange om paa Jorden,
Rov for dunkle Nag er vorden
10 Sjælen, udstødt fra Guds Himmel.

Vel den dog, at Uroe vækker
Den endnu op af sin Slummer,
Op af tomme Lyst den skrækker,
15 Og af tankeløse Kummer,
At den ikke sig skal vælge
Eene Jordens Frugter, sløvet,
Og af deres Ruus bedøvet
Sig til Skiændsel evig sælge.

För skal Uroe mig fortære,
20 För jeg skal med Verdens Viise
Roeligt mig af Jorden nære.
Lad dem deres Vinding prise!
Arm i al den Rigdom, Trangen
Skal mig større Ønsker lære;
25 Sjælens Strid skal Vidne være
At den endnu ej er fangen.

Dog jeg veed, at der er Sejer
Först naar varig Fred kan vindes.
30 Skiöndt Klenodjet Hjertet ejer,
Er det sildig dog det findes.
Tidens vilde Skiften svinder,
Verdens frække Glands skal falme:
Evig grønnes Fredens Palme
For den glade Sejervinder.

35 At dette er meget bedre end alt hvad jeg kunde have taget
af mig selv tvivler jeg slet ikke paa; Job har naturligviis ikke

bedet mig om at giöre det — Lev nu vel, gode Adagio, og hils
 Hanne og Steffens meget fra Deres K. M. Rahbek.

176. *Fra J. C. Oehlenschläger og Kamma Rahbek.*

Fridericksberg d. 17 Dec: 1805.

Kiæreste beste Sön!

5

Da ieg bekom dit kiære Brev af 28de f: M:, opstod den onde
 Tanke i mig, at, nu skal han og ikke bekomme Svar igen i 4te
 Maaneder, men desvære, Fader Hiertet kom strax derimellem,
 og saae var og dette Forsæt borte. Hvor udsigelig det Glæder
 mig at du Lever Vel, har ieg vel ikke nödig at forsikere Dig. Giv 10
 du ogsaae Ligesaavel var fornöyet med dit Stipendiom, min
 gode Adam! Du hved jo vel at nogle af de höye Herre For-
 standere i denne Menighed, vil altiid have, at Naturen skal
 være fornöyet med Lidet, og di kan have deres grundige Aar-
 sager, thi wo nichts ist hat der K: sein Recht verlohren Hans 15
 Cristian har dog inu Tanker om det Eilerske Stipendiom, af
 mig skal du bekomme hvad ieg har Lovet dig, nemlig 100rd
 Aarlig giv ieg kunne giöre meere, men ved disse Dyre Tiider,
 da ieg dog ogsaae skal före Huusholdning, er det mig ikke mue-
 ligt, uden tilfældig Lykke skulle indtræffe; som dog aldrig har 20
 havft stæd hos mig. Trænger du, saa skal ieg see til Nyt Aar,
 at kunne sende dig 50rd. Iövrigt beste gode Dreng, maae du
 gnie imellem paa din Lampe. ieg hörer du har alt, men maatte
 kuns ikke Directionen slaae bagud, og du igen bekomme en
 slem Skramme i din Pande, i hvor langt du endda er fra dem. 25
 — At du længes efter dit gamle Hiem, er Naturlig, og gode
 Adam, det Naturlige Kiærligheds Baand brister ikke förend i
 Döden. Naar ieg, som tiid, sidder allene stirrer ud af Vindue,

og seer Soelen komme op af Havet om Morgen, da beder
Og Takker ieg med inderlig röhrte Hierte den Algode for alt
ieg har nyd og inu har tilbage, som er dig og Sophie, og da
triller og ofte en Kiærligheds Taare over mine Kinder for Jer,
5 og Besynderlig for dig din Stakkel, som skal vandere saae eene
langt borte fra mig. — — Giv du altiit maatte treffe saae
smaacke gode Mennesker som du nu har omkring Dig. Sörg
ikke, men gaae frem med freidig Mod, og Tænk, at den gode
og Retskafne, altiit vil finde sin Lön, hvis ikke hos andere, da
10 i sin egen Overbeviisning. — Hvad dine 2de Drömme angaaer,
saa har den förste sin rigtighed, thi Gud være Lovet, Anders
og Sophie ælsker hverandere og lever Vel, den 2de er inu ikke
gaaet i opfyldelse, ieg var der i Söndags Formiddag i det ieg
tillige med Tante Möller skulde staa Fadere, til Fridericas lille
15 Datter, som hun hastig har anskaffet sig hos Rahbeck efter di
hun för kort tiit siiden havde Bröllup, med Maler Svend Hælms,
ieg skulle blive hos Tante til Middag. Men Benedickte kom, og
ieg tænkte paa Drömmen, vil ikke være öyenviidne men kiörte
hiem; baade Hunden, saae nær at han ikke kan gaae for Fit,
20 og de överige ikke for Sk. er alt ved det gamle. — strax efter
ieg bekom dit Brev, var ieg en Time hos den gode gamle Etats-
raad Hæger, og lille Cristiane læste Brevet med megen Glæde,
da ieg gik holte hun saae meget af mig, ieg Krystede hende
op til mig, og hun sagde, Du er dog nu den eeneste Øhl: ieg
25 har tilbage, den eye Gode Pige ieg holder saa meget af hende,
men du min gode Sön bliver dog vel ikke Skindsyg, thi det
ville kuns nytte dig Lidet. — Karen Magrethe ere inu det for-
bandede Menneske hun altiit har været, vi kommer sammen,
og giör Nar af hverandere det beste vi kan, Snue og kolde
30 Födder m: v: smukke ting omgiver inu hendes fortreffelige

Siæl. Carl Heger, den eyegode er inu stolt af sin siste Fart, hvor han skue slet ikke blev forkölet eller fornölet, og Gud give han var forklaret, thi imellem vores Afskum har han ikke Mod nok at træde frem. — Fra Sophie kan du vente dig med det første et Langt Brev som nok vil sige ♠ toe til alle di andere. 5 Nu gode Adam, Nyheder af vorres lille Egn, ere kuns faae, at vores store Arve Prinds er faret til Himmels (ist wohl Erschallet über das gantze Theushe Reich) Item Madame Bærner paa Fridberg og Provst Höegh i Gientofte, hvis Dödsfal ere formodentlig ikke kommet saae langt. Jeg lever inu, og det som 10 et gl: Uhrværk, den eene Dag som den anden undtagen, naaer di forbandede Beter i L'ombre hos gl: Venner varer noget Længe om Aftenen. At ieg har mange kiærlige Hilsner til dig fra din kiödelige Fader og Söster og alle Paa og Frarörende kan du vel forrestille dig. Men for alting beste Adam sig Pro- 15 fessor Steffens og Frue min Taksigelse, for deres Godhed imod dig, og sig dem, at ieg Ønskede, at kunne viise samme ægte Venskabs Föle[l]ser imod deres Sön, naar han kommer hertil, som ikke er umueligt, i det ieg haaber inu at Leve en 20 Aar. — Naae gode Adam, har ieg nu ikke sladeret nok for dig, men 20 ieg hörer dig sige, man taler gierne med gl. Venner og der i har du ret, thi vi har nok kiend hverandere Længst. Lev da vel beste gode Dreng, den Almæchtige bevare og opholde Dig det Ønsker

Din ömme og gode Fader

I. C. Oehlenschläger. 25

Kiere Oehlenschläger!

Paale har været saa god, at lade et Rum blive tilovers for mit Brug her i hans Brev, og jeg vilde ogsaa usigelig gierne

bruge det, og bruge det godt, naar jeg blot havde Tid, men det er i Morgen Rahbeks Geburtsdag, og jeg har i den Anledning saa travelt, at jeg nu ikke kan hitte paa noget. — Imidlertid vil jeg dog i al Hast sige Dem, at jeg da jeg saae Brevet til
5 Deres Fader, fortröd meget at jeg havde skrevet saa meget Sladder i den Anledning til Dem; dette vil jeg derfor bede Dem undskylde. Forresten vil jeg ogsaa bede Dem ikke at troe alt hvad Deres gode Fader har skrevet i dette Brev. Jeg ærgrer mig over, at her endnu er mere Rum, og at jeg intet veed at sige
10 Dem; jeg vilde have Hufe til at skrive, men han vilde sku inte.

Lev vel, gode Adam! og vær hiertelig hilset af os alle.

Deres K. M. R.

177. *Fra H. C. Ørsted.*

Kjhbvn d 28 Dec 1805.

Lutter literaria kan jeg dog ikke skrive Dig i Dag, skjøndt
15 jeg sidste Gang lovede det. Og sandt at sige takker jeg Gud derfor; thi vi ere saa fattige i denne Henseende, at der kun er lidet at sige. Dog skal Du denne Gang ikkun vorde besværet med een oeconomisk Efterretning, nemlig den, at du kan faae
250 Rd anviste i Leipzig, naar Du vil. Du skriver kun i den
20 Anledning til Bankcomptoiret (ikke Banken) i Altona, og beder dem der lade Dig vide paa hvilket Huus i Leipzig De har givet Dig Anvisning, thi denne er sikkert alt givet, da vores Bankcomptoir, med forrige Post, allerede har anmodet derom. Jeg troer, at Du er bedst tjent med, at faae Dine Penge anviste
25 paa denne Maade, da Rybergs Huus ikke vil mere give sig af med Reisendes Pengevæsen, hvormed det ofte har havt betydelig Uleilighed. Collin har arrangeret dette for Dig, paa det

herværende Bankcomptoir, hvorfra Du er vis paa, altid at skeep den strængeste Ret. Glem ikke at skrive Din Adresse under Dit Brev til Altona.

Nu en anden Historie. Bogbinder Möller har taget sig den Frihed, at udgive Dine Nytaarsvers under Dit Navn. Jeg har 5 først faaet dette at vide i Dag, og har desaarsag talt med ham og skjeldet ham glubsk ud; men hvad der ellers er ved at gjøre, har jeg ikke betænkt endnu. Han beraabte sig paa at Du ikke havde sendt ham det tredie Ark; men herpaa har jeg svaret, at han skulde have hentet dem hos mig, og at det kun var 10 hans egen Forsømmelses Skyld, at han ikke havde faaet dem. For Resten mærkede jeg, at det er en æreløs Slyngel, paa hvilken ingen Beskjæmmelse bider. Professor Treskov har, siden Din Afreise udgivet to Böger, en under Navn af Indledning til Philosophien, den anden betitlet philosophiske Forsög. Vid- 15 ste jeg en passende Leilighed, vilde jeg sende dem til Steffens, for Löyers Skyld. Jeg finder det nemligt löyerligt nok at see, hvorledes han, efter bedste Evne, gaaer parallel vor Tidsalders störste Tænkere, dog saaledes at han kryber i Stövet medens de svæve i Ætheren, og desuagtet hvert Öyeblik gjør Udfald 20 paa dem, hvis Flugt han krybende söger at følge. Hans Foredrag er yderst kjedsommeligt, omtrent saaledes som det kunde sömme en Rector i Christiania, at exponere Begreberne for sine Skolarer.

Regimentschirurg Saxtorph har skrevet Antikritik, hvorpaa 25 han nu maa have arbeidet over 6 Maaneder. Den er derfor ogsaa desto længere, men ynkelig at læse, undtagen paa et Sted, hvor han klager over at jeg har bedömt ham efter mine Grundsetninger og ikke efter sine egne, hvorfor han ikke mener at

jeg fortjente andet Svar end det Herren fik af Sadelmageren, da han klagede over at Saddelen ikke var efter hans Hoved. Du seer deraf, hvortil Saxtorph har skrevet sin Bog.

Vi længes her stærkt efter Din Hakon Jarl eller Oluf Tryg-
5 gesen. — Over Duetten mellem Sagen og den Danske, i dine Breve, have vi moret os overordentlig. Det er Skade, om man ei viser Manden selv den.

Lehmann er paa en Reise til Kiel, for at have Opsigt med et Magazin af Danske Fabrikater, som under Omslaget der
10 skal være. Han har ligget over 14 Dage paa Paqvætbaaden i Sigte af Kjöbenhavn. Han bliver borte i adskillige Maaneder.

Vores störste Mærkværdighed er at nu, da Arveprindsen er död, og Liigvognen ikke kan gaae ud af Vesterport, graves denne dybere, for siden igjen at udfyldes, saa snart Ligfærden
15 er forbie. Denne Operation koster 3000 Rd. Saaledes at forandre Porten efter Vognen, er uden Tvivl en fri Efterligning, af en eller anden af Schildbürgernes vise Foranstaltninger.

Mine Forelæsninger over Chemien besöges meget stærkt i Aar, saa at ikke engang alle kunde faae Plads. Disse Forelæs-
20 ninger besöges ogsaa af fem, sex Damer. Du forestiller Dig let, at jeg, for deres Skyld, ikke gör nogen Forandring i mit Foredrag. Trykningen af min Lærebog begynder strax efter Nytaar.

Din Söster har været i Arbeide med at skrive et Brev til Dig i Dag, men det er ikke blevet færdigt, fordie hun har faaet
25 Besög. Hun saavel som Albertine, Anders og Niels hilse Dig paa det kjærligste.

Gjerlev har nu været nogen Tid her, og har fortalt os meget om Dig og Steffens. Han beskriver nu sin Reise i Italien.

Strax efter Nytaar skal jeg fortælle Dig, om vores poetiske

Litteratur, i Anledning af Aarsskiftet, har faaet nogen vigtig Tilvæxt.

Tag nu denne Gang til Takke med de Nyheder jeg har kundet sammenbringe; thi Posten vil gaae, og sandt at sige, har jeg heller ingen flere. 5

Din inderlig hengivne

H. C. Ørsted.

178. Til H. C. Ørsted.

Halle d: 30 December 1805.

Kiere Ørsted.

Jeg har fra Postdag til Postdag forgieves ventet Vexler paa de mig bestemte Summer; det er over fire Uger siden jeg skrev ¹⁰ dig til; og endnu har jeg intet faaet; hvilket sætter mig i Forundring, da jeg ikke indseer du har andet at giøre end at gaae hen og hæve Pengene. Jeg erindrer ikke hvad jeg skrev til dig sidst, men at jeg længe har ønsket Penge jo før jo heller har du længe vidst. Da jeg kun har $1\frac{1}{2}$ Aar at reise i, indser du ¹⁵ selv jeg ikke kan rutte med min Tid; jeg skal til Weimar, Berlin, og Vinteren er allerede halv forbi. Steffens havde besluttet at tage en lille Tour med til Leipzig for at adsprede sig i Ferierne; dersom Pengene ikke kommer paa Fredag bliver der intet af. Jeg kiender dig saavel at jeg vist veed du har havt en ²⁰ Aarsag til at tøve; formodentlig har du prøvet at skaffe mig det Ehlersenske Stipendium til; som jeg vel dog alligevel ikke faaer. Du har vel ogsaa tænkt at jeg helst vilde tilbringe Juletiden i Halle. Alt dette er godt nok; men for intet har jeg ikke saa ivrig skrevet om Penge; nogen bruger jeg dog altid og har ²⁵ ingen. Jeg havde for Ex: gierne efter Skik og Brug her givet nogle smaa Julegaver til Familien. — Jeg vilde ønske at min

179. *Fra H. C. Ørsted.* Kjöbenhavn d. 18 Dec [3: Januar] 1806.

Jeg har ikke strax besvaret Dit sidste Brev, fordie jeg vidste, at Du faa Dage efter dets Afsendelse maatte vide, at jeg ikke saa aldeles havde glemst min Pligt mod Dig som Du troede. Jeg haaber at Du vil være vel fornöyet med, at jeg har skaffet 5 Dig Bankcomptoiret til Commissionair. Jeg maa dog gjøre Dig opmærksom paa en Forsömmelse fra Din egen Side, som jeg beder Dig ikke oftere at begaae, den nemlig, at Du ingen Fuldmagt sendte mig, da Du forlangte at jeg skulde hæve eller lade hæve Pengene for Dig. Derved at Bankcomptoiret har paataget 10 sig alt, er enhver videre deraf flydende Uleilighed hævet; men ellers kunde det let have hendet sig, at jeg havde maattet skrive Dig et Brev til desangaaende, förend Pengene var bleven udbetalt. Man seer her meget paa Formaliteter. Det hjælper ikke at Du i et venskabeligt Brev siger, at jeg kan hæve Penge for 15 Dig; Du maa, i et særskilt Brev, som kan vedlægges Regnskabet give mig Din Fuldmagt. Jeg er overbeviist om, at dersom jeg er skyld i at Du faaer Pengene for sildigt, da kan dette ikke belöbe sig uden til nogle faae Dage. Jeg husker ikke mere nöye hvor stor min Skyld er; men det veed jeg, at jeg vel kunde 20 udtage en Contrastevning mod Dig. For temmelig lang Tid siden sendte jeg Dig et Blad, til Indrykkelse i Gilberts Annalen, med Begjæring, först selv at gjennemlæse det, og lade Steffens see det. Jeg har hverken faaet det at see i Annalerne, ikkeheller har jeg af Dig faaet at vide, om maaskee Du og Steffens fra- 25 raadte det. Endnu noget værre: Jeg har i mine Breve saa tit klaget over, at jeg intet fik at höre fra Steffens. Du har ikke svaret mig et Ord derpaa. Om Steffens ikke gav sig Tid til at skrive, skulde han da saa ganske have glemst det venskabelige

Sindelaug han viiste mig her, at han ikke skulde have et Ord at lade mig sige, naar Du skrev mig til? Jeg er sikkert ligesaa begjerlig efter at høre noget fra Steffens, som Du, efter det jeg kan lade Dig vide fra Danmark. For Resten maa Du ikke troe
5 at jeg er bleven vred for Dine Bebreidelser. Jeg veed alt for vel, hvorledes man er til Mode, naar man i et fremmed Land savner Efterretninger fra Hjemmet, men jeg har dog villet vise Dig, at Du ligesaavel har Dit Synderegister som jeg.

Man havde her, for et Par Maaneder siden, med megen Iver
10 udbredt det Rygte at Du var död; og en vis Seidelin, uden al Tvivl Brinck-Seidelin, har endogsaa i Holbek forsikkert, at han havde det af min Mund, uagtet jeg ikke har seet ham i de sidste 6 Aar.

Popp vilde ikke levere flere end 3 Friexemplarer af Reineke
15 Foss, hvorfor jeg har kjøbt andre 3 til, for at opfylde Din Begjæring. Jeg har desuden sagt Popp, at han manglede den Honnetet, som man i Almindelighed pleier at finde hos ethvert Menneske; men Manden forsikkrer, at han har opfyldt sin Accord, og det er nok.

20 Din Bestemmelse, angaaende Nytaarsgaven, kom for silde. Hvis Du vil angive mig noget Andet, som dermed skal foretages skal jeg, med störste Iver söge, at iværksætte det. Med Pengene fra Laane og Livrenteselskabet, har jeg maattet træffe en noget anderledes Fordelning end du havde bestemt, men
25 om Detaillen af samme skal jeg næste Gang underrette Dig. Jöden Lebmann kommer engang imellem, for at faae Penge for de Du har faaet af ham; men jeg har hidindtil fortröstat ham, med Lövter. Hvad skal man gjöre ved ham? nogen Tid skal jeg vel faae ham til at vente endnu.

30 Naar kommer Din Hakon Jarl? Jeg vilde i Dag have skre-

ven Dig et meget langt Brev til; men jeg er bleven forhindret indtil nu, da Posten vil gaae.

Jeg kan forsikre Dig at Din Søster adskillige Gange har begyndt, at skrive Dig til, men ved den forunderligste Skjæbne er bleven hvergang afbrudt. Desuagtet vilde Du alt for længe 5 siden havt Brev, dersom hun ei saa ofte havde været plaget af Tandpine og deslige.

Förend jeg slutter, maa jeg dog nödvendig gjöre Dig opmærksom paa, at Billedgalleriet i Dresden ikke staaer aaben för Paaske (i det mindste har man forsikkret mig det) og at 10 det desuden kun er halvt interessant at være i Dresden paa en anden Tid en[d] Sommeren. Jeg troer derfor neppe, at Du burde forlade Halle, i det mindste ei for bestandigt för Februar, eller Marts. Reiser Du fra Dresden maaskee over Böhmen til Bayern, eller hvilken Tour vil Du tage? vil Du see Wien? Da 15 Du nu modtager 250 Rd, kan Du umuligen være forlegen. Jeg har desaarsag endnu ei talt til Din Fader om de 200 Rd; men naar Du atter forlanger det, skal det strax vorde efterkommet.

Tager Du ikke Graden i Halle?

Lev vel, og vent kun snart et længere Brev fra 20

Din inderlig hengivne

H. C. Ørsted.

De tre Ex. af R. V. er underveis; men da den agende Post gaaer langsom ville de neppe ankomme saa tidlig som dette Brev.

180. Til Christiane Heger.

Berlin, den 27 Jan 1806. 25

Af Overskriften, kiere Christiane seer du at jeg da nu er kommen til Preussens Hovedstad, som overalt, med Wien iberegnet, Tydskslands. Jeg har længe maattet vente paa at kunne

reise hvilket var min distrahit og uefterrettelige Comissionair Hans Christian (ikke Niels) Ørsteds Skyld; langt om længe efter at maatte først skrive til Altona og saa til Leipzig fik jeg noget af den uhyre Summa, som er mig tilstaaet — dog jeg
5 vil ikke skiænde paa ham i dette Brev, han skal selv faae sin Bekomst; her vil jeg nu som det kan falde sig med historisk Nöiagtighed og Sanddruhed fortælle dig hvad der er forefaldet siden jeg skrev dig sidst til, kiere Christiane!

Altsaa først maa jeg fortælle dig den bedrövelige Nyhed at
10 der er födt en Canailleunge mere til Verden end hidindtil, det er da en stakkels Tös, og Clärchen skal hun ovenikiöbet hedde, efter Elskerinden i Goethes Egmont. Denne Tös har en bruun Nöd midt i Ansigtet som de andre ere ufornuftige nok til at kalde Næse. Steffens staaer med hende paa Armen
15 — langt fra Speilet (da han har gode Øine) og seer, om BARNET ligner ham; og jeg forsikkrer ham altid at det min Troe allerede vrikker og slaaer Takten med Hovedet ligesom sin Fader, naar han synger paa Orgelværket — det vil sige: læser paa Kathederet. Da jeg maatte reise i en Ruf fik jeg ikke BARNET
20 net spurgt om det bekiendte sig til den nye eller gamle Philosophie for nærværende tid yttre det sig, som en reen Epicu-ræer.

Da min Reises Drivefiæder, Spore og Livsluft som sagt kom sildigere end jeg havde ventet, og Hanna ikke godt kunde ind-
25 rette sig efter Hans Christians Langsomhed, saa maatte Poeten flytte ud af Huset, og opholde sig de sidste 14 Dage paa et Vertshuus im Cronprinz, und zwar das beste in Halle. Under mit Ophold blev Clärchen bragt til Verden; saa snart Steffens kom og fortalte mig det, löb jeg hen til Vinduet for at see om
30 Solen var i Perig: eller Apog: men da det var en skyfuld Dag

kunde jeg intet erfare. Steffens forsikkrede mig at Hanna var i høieste Velgaaende; dette kunde jeg nu slet ikke begribe, da jeg ikke forstaaer hvordan man kan være i høieste Velgaaende naar man allerede har gjort Barsel. Vel befinder hun sig, det skal jeg nu ikke nægte; og Dievleungen i Vuggen ligesaa. Reichardske Canaillier er der ved Øinene det er godt at mærke, men endnu er Barnet for lidet og udueligt til at lavaterisere med. Jeg har raadte Steffens at han skulde kiøbe Clärchen en lille Mineraliesamling hvor Kasserne og Erzerne ikke er større end saa han har lovet at tage det i Betragtning. At det kostede mig meget at rive mig fra alle disse kiere Mennesker kan du selv indsee, det gik heller ikke af uden Taarers Udydelse. Den sidste Dag gjorde jeg et tydsk Digt: Lebewohl zu Giebichenstein hvilket kommer i din Sösters Brev, da jeg maa dele mig mellem jer. Sophie har endnu bestandig ikke skrevet mig til, og saalænge hun ikke har det fordrer Ret og Billighed at jeg først svarer Eder paa eders kiere lange Breve, end paa nye skriver hende til; det er et halvt Aar siden hun skylder mig Svar, og det skulde smærte mig i mit Hierte hvis det var LigeGYldighed der bragte hende til at tie; og hvad kan det da være andet? Hvis det virkelig morede hende at underholde sig med sin Broder, saa skrev hun. — Dette Digt har gjort megen Lykke blandt Germaniens Sønner, som forsikkrer at det er ægte tydsk, og som du vil see, skrevet i een af de vanskeligste Versarter, det er en Canzone.

Den sidste Aften var Steffens og Schleiermacher hos mig. Steffens læste til Guterletz Hakon Jarl höit for os, thi nu er den reenskreven og bliver indbunden, (den vil følge til Khvn med dette Brev) Schleiermacher der sonsten ret vel kiender

Bestialiteten i Verden spurgte mig om jeg vilde vædde 4 Groschen mod 10 Louisdors paa at det blev antaget, uagtet al Theaterdirektionens övrige — — Maner at handle paa?

Det fornöier mig meget at I vil læse det sammen; det eneste
5 som jeg vilde vide var: hvem skal forelæse det? I kommer hos min Söster. Kommer Rahbek med, saa kunde han læse det bedst, troer jeg. Kan han ikke komme, saa saae jeg helst, at min gode Carl læste det; saa fik han tillige en passende Grund at fornye Bekiendtskabet hos Ørsteds. Jeg har siden Hakon Jarls
10 Færdigelse begyndt at skrive et andet Digt hos Steffens, om det bliver færdigt paa min Reise veed jeg ikke. Det er ikke for Theatret men dog et Skuespil af den nordiske Mythologie; i græske Trimetrer og med Chore; denne gamle enfoldige kraftige Form lader sig meget vel anvende paa Digte fra en Tid
15 som selv ingen Form angiver; thi det fortællende Thors Drapa er i Midelalderens Tone; men Billeder fra Oldtiden viser os ingen, mindst dramatisk Form, derfor maa man tage hvad der er meest passende og adæqvate, hvilket de Sophok[lesiske] Tragoedier ere. Jeg har læst et græsk Skuespil med Schleiermacher hvoraf jeg har lært meget og höstet Frugt hvad Kraft
20 i Vers og mandig tragisk Klang angaaer. Sujettet bliver en Hemmelighed til — Hakon Jarl er antaget. To Akter ere færdige. — Men jeg mærker vel at i Berlin vil ikke blive megen Tid til at digte; den korte Tid jeg faaer tilovers for Forlystelser
25 og Seeværdigheder, maa jeg anvende for at perfektionere mig i det italienske. Jeg studerer ogsaa Winkelmann i denne Tid. Efter en lang og besværlig Reise kom jeg i Tirsdags (altsaa for fem Dage siden) om Aftenen til Berlin. Jeg traadde af im schwarzen Adler og hörte strax til min Sorg at der intet or-

dentligt Carnaval blev i Aar, men samme Aften var Redoute i det store Operahuus, den eneste, hele Vinteren. Jeg lod mig altsaa hente Domino og Maske, pyntede mig og kiørte nu i luftig Silke med Pudder i Haaret og Parfume paa Klæderne til Operahuset; for et Par Timer siden havde jeg siddet smud- 5 sig og stiv paa Postvognen, det var en naragtig Contrast. Opera-huset er en af de skiønneste Bygninger; Redouten selv var jammerlig. Jeg havde den Fornöielse at see Dronningen med Vinger paa, og Prinds Constantins Næse (i gaar reiste han og skal have hulket meget ved Afskeden). Dagen derefter gik jeg 10 til Reichardt, som nogle Dage i Forveien var reist til Berlin med en interessant ung Mand Baron von Arnim, der nylig har udgivet en Samling af gamle tydske Digte. Hans egne duer ikke meget; Poesien begynder virkelig at blive altfor elektrisk og jeg har spurgt Steffens om han ikke syntes det var vel om 15 den blev stivnet og styrket og ordnet og formet med lidt Magnetisme, hvilket han maatte tilstaae. Dette skal ogsaa være min evige Bestræbelse; Form, Hensigt og Udelukkelse af alt Uvedkommende har jeg viist i alle mine modne Digte og haaber altid at vise det. — Reichardt er en Guds Mand, det er en sand 20 Lykke at jeg har ham, jeg er næsten hver Middag og Aften i Besög med ham. Den förste Aften var vi hos en Mad Schüler, en af de rigeste Koner i Berlin, hvor jeg hörte en herlig Concert, og især en Bassist Brizzi, en sand Italiener. Hos Geheimerath Pistor og Alberti (Steffens Svogre) kommer jeg daglig. 25 Hos en Baron og Oberjægermester Splitgerber vare vi forleden; han har den bedste Vinkjælder i Berlin. I Cassino, en stor Klub, er jeg allerede indført og trakteret. I Gaar var Reichardt og jeg tilgiest i Friemurerlogen. Meget staaer endnu for Haanden. Iffland har givet mig frie Entree i Theatret (jeg kan endnu 30

intet tale derom, jeg har kun halv seet et halvt Stykke). Med en herlig Maler Buri har jeg ogsaa giort Bekiendtskab, og lovet ham at giøre ham bekiendt med den nordiske Mythologie.

d: 29. Jan 1806.

5 Jeg maatte holde op sidst kiere Christiane! af Frygt for at min Skrift skulde blive saa utydelig at du slet intet skulde kunne læse; dengang havde jeg Hastværk, nu i Formiddag skal der skrives, dog vil der ikke falde meget mere i din Portion, thi jeg skal endnu skrive til K. M., Hans Christian Comissionær
10 og Ven (bedre det sidste end det förste) og — Sophie maa dog ogsaa have et Brev, jeg maa lægge gloende Kul paa hendes Hoved. Dig vil jeg endnu fortælle noget og spørge om noget, K. M. faaer Versene, og i Sophies Brev vil jeg sætte eet og andet mere ud fra hinanden hvad kun löselig er berört i dit; naar
15 I nu vexelsidig læser hinandens Breve, saa faaer I alt at vide thi at jeg skulde repetere alting tregange kunde ikke engang Prof. Sander eller Prokur: Bierring forlange af mig. Altsaa: I Mandags Aftes var jeg paa Comoedie og saae förstegang et ordentlig Stykke Don Juan, (en vidtlöftige Fortælling herom
20 hörer i min Sösters Brev) siden var jeg med Reichardt og Arnim i Assemblée hos en meget rig Banqvi[er] som vist ikke saa hastig vil blive Banqverotterer dersom hans Kasse svarer til Husets Pragt. Her morede jeg mig meget med at see Folk spille Kort, dandse og tale fransk; tre Ting hvori jeg har lige
25 saa megen Færdighed som naturlig Hang; dog oprigtig talt: hvad Dandsen angaaer, faaer jeg altid mere og mere Lyst og jeg troer jeg lader mig det lære endnu paa min gamle Alder; min eneste Tröst er at Damerne ikke vil troe det er sandt naar jeg forsikkrer min Uduelighed, hvilket, som du indseer maa

komme af min forresten store Belevenhed; thi — æ — af Höf-
 lighed — skulde det dog vel ikke være? Hvad Fransken angaaer,
 det er nu Kopper og Meslinger som jeg dog maa have over-
 staaet, jeg har derfor intet imod at de tydske Damer under-
 tiden vaccinerer mig lidt. Hvad det angaaer at spille Al- 5
 lomber saa har jeg dertil et mindre indskrænket Hoved end
 Pung; men hidindtil har jeg (i Kiöbenhavn nemlig) kun lært
 det halve af Spillet nemlig at tabe hvilket er den negative,
 contraherte Minusside og Nordpol (efter Steffens), at vinde
 har jeg endnu ikke lagt mig efter, og saalænge jeg ikke har 10
 det, forbyde mine 500 beseglede Helgene mig at tage Kort
 i Hænde, saavel for visse som for uvisse Aarsagers Skyld. Ved
 slige Leiligheder bliver der ikke meget andet for mig at giöre
 end at spise og drikke, hvilket jeg da ogsaa giör saa godt som
 det staae[r] i min ringe Evne. I Gaar Aftes var vi i Theeselskab 15
 hos en Doktor Richter; der var Selskabet godt; men Thee[n],
 skiöndt den var Caravanethee — slet — da det var det eneste
 der blev budt os, og vi blev til Kl 11; jeg blev derfor tilsidst
 saaledes tilmode, som jeg tror Columbus maa have været da
 han i flere Maaneder seglede til og saae intet uden Vand. Rei- 20
 chardt, Arnim og jeg gik derfor ogsaa hen in goldenen Adler,
 hvor vi opdagede St. Domingo og Iamaica samt det röde Hav;
 giennem hvilket vi dog kom vel over paa den Anden Side uden
 at drukne. En af Landets Indvaanere der, en tyk preusisk Offi-
 cier, indlod sig i Politika med Reichardt over hvilket han taledes 25
 med saadan Indsigt og Forstand at han bragte Reichardt
 til at forstumme og beundre, og mig til at höre derpaa med
 den störste Grad af Interesse. —

I Aftes gik jeg ikke til schwarzen Adler, men i mit Logie
 i Huset hvor Reichardt boer; vi have vore Værelser jevnside 30

hinanden, nu i Dag er jeg først kommet ret i Orden, og vil nu ogsaa afgjøre min hele Brev-Skyld.

Men lad mig nu ogsaa smage en Pris af din Tobak. Det vil sige lad mig nu ogsaa vide noget om dig, min kiere, lille Christiane! Min Fader har været hos Eder skriver han mig til i et meget faderligt og skiönt Brev. Besøger du Rahbeks flittig og min Søster? Hvordan staaer det sig med din Sundhed? Har da den afskyelige Krampe endnu altid for Skik at besøge dig? Lad mig dette vide, sanddrue og oprigtig. — Hvad siger Cal-
 10 lisen om mit Stipendium og sin Indflydelse? Den gamle Mand mente det godt! Hvordan lever den skammelige Reinhardine som sidder og siger Ondskaber om mig. Sig hende at jeg vist skal betale hende naar jeg kommer tilbage. Jeg havde nær skrevet: Naar fra Kroen jeg kommer tilbage. — Din Fader er dog
 15 vel og frisk? Jeg har fundet en Mand Geheimeraad Pistor (et ungt Menneske paa 26 Aar) som er ganske som han; han dreier, sliber Glas, er Mathematikus, Mechanikus — Lærd, ja selv Poet — hvilket maa staa imod din Faders Musik, hvad den anden ikke kan. Alt hvad jeg seer og hører vækker mig
 20 Erindringer om mit elskte Fædreland, og om mine Elskte der; halvandet Aar er en lang Tid. Jeg vil faa meget at see og høre, og dog er jeg hardt ad vis paa at intet Syn vil frapere og glæde mig saa meget, som naar jeg atter kan see Kiöbenhavns Taarne pippe frem i Østersöen. Lev vel min elskede
 25 Christiane! Skriv mig snart til. Din Oehlenschläger.

d. 17 Febr.

Glem ikke at hilse Reinh — nei det er sandt, hende skal du ikke hilse, men hilser du ikke Mad Drewsen, hilser du in summa ikke alle som er min Hilsen værd og som ønsker den.

Da skal du forsand
 Ved Helicons Vand!
 Faae Skam paa din Nakke
 Din falske Blakke.
 Lev vel mit söde Pindsvin!

5

Det önsker din indtil Döden troe og oprigtige votre tres
 humble Serviteur Harlekin.

Svar mig snart.

Da mine Breve har ligget saa længe saa maa jeg dog endnu
 idag sige dig et Levvel inden jeg slutter. Lev vel! Lev vel! 10
 Lev vel.

181. *Til Kamma Rahbek.*

Berlin den 29 Jan 1806.

Glædeligt og lyksaligt Nytaar Herr Professor!

Jæ hatte den Ære at være —

i Berlin? Og kunde altsaa ikke 15

personlig have den Fornöielse at skabe mig som jeg var gal
 og besat hos Eder Nytaarsaften, men jeg veed kiere Veninde
 at De tager Villien i Gierningens Sted og forsmaaer ikke min
 Galskab in effigie. Her har jeg da den Fornöielse at sende den
 enballeret, og jeg vil haabe at den intet kommer til paa Veien, 20
 men at den tvertimod, ligesom Viin, vinder ved de lange Reiser,
 og ved at komme over Vandet; gid kun intet maa blive söe-
 slaget, besynderlig mine Vittigheder, der ikke vel taaler mere
 Vand end Papa allerede har givet dem.

Siden vi taler om at blive söeslaget, saa veed De da vel 25
 at salig Nelson nu er död og at Pitt har fulgt ham for ved sin
 Klogskab, uden alt Brouillerie at faae ham ansat som Færge-
 mand paa Styx, da Charon er gammel og ikke længer taaler

Söen, og da Knudsen endnu færger ved Jægerspriis og, som jeg haaber befinder sig karsk og sund, saa at der endnu fra den Side er lange Udsigter.

Det er forskrækkeligt med de Dödsfald paa de senere Tider, 5 jeg troer tilforladelig alle Folk döer tilsidst dersom det bliver saaledes ved — sikken en lille Spurre der livver! — Nej det var en Skruptudse.

De seer at Nelson har forvandlet sig i Bengaard og Pitt i Simon Ped — Bugge vilde jeg sige — Spurren er nemlig Bend- 10 gaard og Skruptudsen, eller Lærken Bugge.

Aber um nicht das Eine ins Andere zu reden, hvordan er den Historie med Frederike og Maleren; der tales synes mig, saa forblommet derom; har der været *periculum in mora*? Vel veed jeg at Maleren kan formaae meget; men — kort — i 15 Mulm de sig hylle, de gamle Skrifter. Blikket stirrer! Sig Tanken forvirrer, siger Guldhornenes genialiske Digter. —

Nu vil jeg skrive Dem op hvad jeg föler i dette Øyeblik jeg tænker paa:

Bakkehuset

20 Du kiere Höy! saanær ved den
Hvor först min Barndom er forsvundet
Som Ven omslynger sig til Ven
Saa har Naturen Jer forbundet.

25 Du kiere Höy! saa nær ved min
Dog ukiendt længe, saare længe
Som for min Tunge Sydens Viin
Og for mit Øre Harpens Strænge.

30 Du kiere Höy, som vinkte mig
Saasnart Apollo mig oplued
Da fiernt min Musa viste sig,
Da giennem Slör jeg hende skued;

Da stodst du mig et Pindus liig
 Og sympatetisk du mig vinkte
 Og andagtsfuld besteeg jeg dig
 Naar Vinteraftnens Stjerner blinkte.

Du kiere Höy! som skienkte mig 5
 Min dunkle Ungdoms første Leder
 Du Tryllebjerg! som aabned dig
 Med endnu større Herligheder.

Ey blot en Leder, men en Ven 10
 Ey blot en Ven, men en Veninde
 Ey en Veninde blot, ak men
 En huld og trofast Elskerinde.

Du kiere Höy modtag mit Suk!
 Og undskyld for de elskte Venner 15
 At ey min Sang er nær saa smuk
 Som al din Herlighed fortiener.

Da jeg endnu her har
 et Stykke Plads som jeg
 ikke kan bruge til föl-
 gende Digte fordi de ²⁰
 ikke skikker sig sammen
 paa samme Side, saa vil
 jeg paa det ledige Rum
 aftegne Her Ebbesen
 paa Vestergade, det er jo ²⁵
 en uskyldig Fornöi Else.

*) Dette er mit Mærke; jeg har lært det af Albrecht Dürer hvis
 Mærke var

Ole Hieronimus Mynsters Formaning til sine Børn
og deres atter til ham; med mere, som
Visen indeholder

5 Seer I nu mine kiere Børn! ~ *)
Nu vil jeg give Jer en Lære
Thi være, Børn! og ikke være —
Man river sig paa denne Tiörn ~

Börnene
10 Siig os kun kiere Pleiefader
Hvordan man gaaer i Verden frem
Og om du ogsaa siger Thm!**)
Imellem, det slet intet skader.

Ole
15 Mig tvinges Vand af Øienlindsen
Min Næse er for snever giort;
Det Luften gaaer som Arveprindsen,
Den standser midt i Vesterport ~ ~ ~

Börnene
20 Saa kom da hurtig med din Lære
Og lad de Vittigheder være.

Ole
25 Først viid: Grev Geert med sit Genie
Ei nær saamegen Klogskab röber, ~
Som Geert, skiönt uden Poesie,
I Holbergs gamle Kandestöber ~
Thi Geert var altfor vild og stolt,
Hans Væsen alle Folk forbluffer
Den anden spille sin Styrvolt
Han gjorde meer, han gjorde Muffer ~

Börnene
30 Til L'hombre hörer sig Styrvolt,
Muffer gör godt hvor der er koldt.

*) Dette Tegn betyder den vokallöse Lyd med Næsen, som ikke lader sig udtrykke med Ord.

35 **) Her har dog Børnene probert det, seer jeg.

Ole

Jeg fryser paa den sidste Tid
 Forsvundet er min Ungdoms Hede
 Nu sætter jeg kun rigtig Lid
 Til hvad der elskes af de Fede 5
 Jeg længe nok omkring har gabt
 Og lidet, saare lidet fundet.
 Hvis nu mit Hierte lidt har tabt
 Ih nu! Saa har min Mave vundet! ~

Börnene

O kiere Faer! forstaae os ret!
 Din Mave bliver ogsaa mæt.
 Den Tid vil ikke længe töve
 At du vil meer end Mad behöve.
 Da vil du atter gaae forbi 15
 Pflægmatisk Borgercompagnie
 Og mindes dig med Sölverhaar
 Sövlillien i din Ungdoms Vaar.
 Nu ulmer Gnisten. I din Höst
 Den op vil lue i dit Bryst 20
 Nu er det koldt, nu er det dödt,
 Da vil det vorde varmt og blödt
 Og Mindet om de unge Dage
 Vil vende lindrende tilbage
 Og du vil gyse ved at see 25
 Din Vintermiddags dybe Sneec.
 Da skal sig Sneen skynde saare
 Og smelte hen i Vemodstaare
 Og du skal mindes rört og öm
 Enhver forsvundet Ungdoms Dröm. 30
 Og Poesiens Engel huld
 Med Lokker af ombölget Guld
 Med Marmorhals og Rosenkind
 Skal staa for dig saa fri i Sind,
 Og saligt skal den hulde Dreng 35
 Da röre Lyrens söde Streng,
 Og pege paa din Grav med Smil
 Og spørge dig med kierlig Iil:
 Forstaar du Gud og Liv og dig
 Igiennem andet, Ven! end mig? 40
 Saa sæt mig paa dit gamle Skiöd

Og kiæl for mig indtil din Død,
 Saa skal jeg digte dig en Sang
 Ved Kirkeklokkens dumpe Klang
 Og syng: Selsom var din Viis
 Men Ilden overvandt din Iis.

Mynster

~!

Hör nu min gode Oehlschläger!
 Det er een af hans gamle Streger.
 At Börn kan have sligt i Sind
 Det kan han bilde Börn kun ind.
 For plumpt han sine Dukker svinger,
 Man seer hans Taskenspiller Finger,
 Det hindrer al min Illusion
 Og gjør ham til en flau Person ~ —
 Forresten var i hans Duet
 Dog eet og andet ganske net
 Jeg lider selv et Laurbærblad,
 Naar kun det pynter Steg paa Fad.
 Jeg mener selv at Poesie
 Er ret et artigt Narrerie
 Men bare ingen Pretention
 Og sine Vers lidt mere bon,
 At de kan blive mere glatte
 Og lad dem miave sig som Katte.

Oehlschläger

Saaledes dennegang som för
 Faldt alting ud til din Hunör
 Saasart du bare aabner Munden
 Har din Forstand mig lækebunden
 Nu har dit Ord mig atter bragt
 I rolig og besindig Takt.

At ingen uvedkommende tilstædes Adgang til dette Digt, giver sig af sig selv; hvad der skal forstaaes ved Uvedkommende overlader jeg til min Venindes eget Tykke. Nu et Par tydske Digte. Jeg har nemlig oversat et lidet Digt som Louise

Reichardt har componeret; desuden har jeg skrevet et Lev vel til Giebichenstein da jeg reiste o. a. m.

Die Veilchen

- 1
- Kleine Veilchen süß und blass 5
 Schaut ihr durch das junge Gras
 Blau im Thale;
 Sonne wärmet eure Luft,
 Wemut sauget euer Duft
 Von des Mondes Strahle. 10
- 2
- Dicht ihr auch zur Seite steht
 Röthe spielend über geht
 Zart ins Blaue. 15
 Hold im lichten Frühlingschein
 Winket ihr zum bunten Hain
 Mägdelein der Aue.
- 3
- Aber rauh der Frühling weht,
 Schüchtern jedes Blümlein steht 20
 Ach ihr Armen!
 Kraut und blätterlos Gesträuch
 Wölbt sich fruchtlos über euch,
 Kann euch nicht erwärmen.
- 4
- Kleine liebe Veilchen! nein, 25
 Sturm soll länger nicht im Hain
 Euch durchbeben;
 Seid nur froh und wohlgemuth
 Neu um meiner Emma Hut 30
 Sollt ihr euch beleben.
- 5
- Um des Strohhuhs lichtem Glanz
 Schlänge sich der dunkle Kranz
 Voll im Drange! 35

Nu kommer: en Weinachtsgeschenk som jeg sidste Weinacht gav Reichardt medens den lille söde Friz hoppede om sit Julebord. Reichardt sagde engang til ham: Das ist garstig von Oehlschläger dass er Fræts sagt, stat Friz. Nein, sagde den fornuftige Dreng, ich kann aber gut leiden dass er Fræts sagt. 5 Dette beviser at Drængen burde brændes levende op.

Ein Spielmann war im teutschen Reich
 Er musicirt' gaf sehre;
 Und wenn's geschah, da kamen gleich
 Die Leut' zusammen im ganzen Reich 10
 Vergassen's nimmermehr.

Und wenn er spielt' und wenn er sang
 (Es waren Gottes Gaben)
 Da wurden sie bald froh, bald bang
 Lachten und weinten den Tag entlang 15
 So wie er's wollte haben.

Sein Fiedel schallte weit umher
 Von Napel bis nach Schonen.
 Es rollte übers wilde Meer
 Bezäimte manchen weissen Bär 20
 Da wo die Dänen wohnen.

Sie hörten das Citronenlied
 Da klangen die Standarden
 Da hatt er es so weit gebracht
 Das er ihnen beinahe wieder gemacht 25
 Zu lauter Longobarden.

Da hörten sie das Fischerlied
 Es rieselten die Quellen.
 Verschwunden war der Sehnsuchtsgier
 Wir bleiben auf der Insel hier 30
 Und pflügen unsre Wellen.

Sie hörten Blümlein Wunderschön
 Es dufteten die Blumen
 Wir bleiben hier im lauen Hain,

In klaren lichten Sonnenschein
Wächst auch in Seeland Blumen.

5 Sie hörten das Erköninglied
Ein Lied voll Nacht und Schauer.
Wer lehrte dich, der froh genug
Die muntre welsche Harfe schlug,
Des Nordens dunkle Trauer?

10 Es kam ein Sänger aus Danenland
Da wo die Deutschen wohnen.
Da hatt' der Spielmann, wie sich's gebührt
Gar schöne Töchter componiert
Zu seinen Compositionen.

15 Nun sang die eine Composition
Die andre mit sanfter Stimme.
Zum Himmel wurd der Dän' erhebt
Sein Herz erflamt, sein Aug es bebt;
Was dann er that, vernimme!

20 Er dacht': Ich wollte meinen Dank
Dem Mann doch gerne sagen.
Denn gar zu schön ist sein Gesang
Ob ichs probiert in einem Schwank?
Ich kann es immer wagen.

25 Und wird's auch nicht so wie ich wollt
Das Herz lässt sich doch sehen.
Wie ich ihn hab von Herzen lieb
Das schrieb ich dreist. Er ging und schrieb.
Nun ist es schon geschehen.

*) Traer og Skyer skal vare det vanskeligste at male, jeg har derfor valgt dette mig verdige Emne.

Lebewohl zu Giebichenstein.

Ade! du schöner Garten!	
Du baumbewachsner Hügel!	
Ihr kleine Blümlein im grünen Thale	
Ich kann nicht länger warten	5
Mich lenken andre Zügel	
Das Schicksal winket weg von holder Saale;	
Doch muss ich ein'gemahle	
Den Blick auf dich noch, lieber Garten! werfen	
Wo zarte Mädchen sangen	10
In Stimmen die durchdrangen	
Mit seligem Vergnügen meine Nerfen,	
Wo Gastfreiheit und Milde	
In Blumenpracht erheitert das Gefilde.	
Du stehst zwar betrübet	15
In Winterernst gebunden	
Und keine Blume glüht durch dunkle Blätter,	
Doch deutest du, geliebet,	
Die baldverrauschten Stunden	
In lauen, liebevollen Frühlingswetter.	20
Nun walten andre Götter,	
Ein Schmetterling ist Flora schnell entwichen,	
Laut stürmt des Windes Tosen	
Es blühen keine Rosen;	
Der rothe Sommerglanz' ist längst erblichen.	25
Schneublume, bleich im Leiden,	
Bedeutet mir das weisse Blümlein: Scheiden.	
Ja, eine schöne Blume	
Ist Scheiden, thaubetrännet,	
Sie rufet alle andre sanft zurücke;	30
Im lieben Heiligthume,	
Wonach ich mich gesehnet,	
Steht alles wieder da zu meinem Glücke;	
Es zeigt sich meinem Blicke	
Jedwede kleine, sonst vergessne Blüthe	35
Jedwededes Lied, das labend	
In stillen Sommerabend	
Durchströmte und erfrischte mein Gemüthe.	

Die Mutter mit dem Kinde,
Die Freunde sprechend an der Schattenlinde.

Durch Blumen seh ich gehen
Den Meister der Gesänge,
5 Ich seh ihn wieder sitzen, Saiten schlagend;
Ich seh die Töchter stehen,
Die holde Blumenmenge!
Ich hör' ihn alles mit den Tönen wagend
Ich seh mich selber zagend
10 Ob ich mit Worten, ob mit stillem Schweigen
Ich soll ihm recht ausdrücken
Mein inniges Entzücken,
Wie die Gefühle sich zur Erde neigen,
Wie ganz der wilde Däne,
15 Ist aufgelöst in einer sel'gen Thräne.

Ich konnt es nie und kann es auch nicht heute.
So geh denn, mein Gesang! und sag im Singen
Was heute nicht und nimmer wird gelingen.

20 Dette maa nu være nok for denne Gang. Er mine Smaadigte
kommen i Charis, saa beviis mig det Venskab at sende mig
dem; ogsaa ønskede jeg gierne de Tilskuere hvor Rahbek
har omtalt min Poesie og hvori Mynsters Digt staaer; har
Rahbek alt recensert mig saa send mig hans Recension og
hils ham hierteligt med Carl og alle Venner. Lev vel dyrebare
25 Veninde! skriv mig snart et langt Brev til. Det første Par
Maaneder bliver jeg i Berlin.

Hils Job.

Deres

Oehlenschläger.

Een Ting havde jeg nær glemt, som dog ikke maa forglem-
30 mes, det er det lille Digt som jeg skrev til Hanna paa hendes
Födselsdag sidst, og som jeg troer jeg alt cengang har lovet

at sende. For at forstaae det rigtig maa man egentlig have læst Novalis Skrifter, skulde De ikke have gjort det endnu, saa maa jeg blot sige: Der kommer en blaa Blomst for i Digtet som egentlig skal udtrykke den evige Længsel; i den Märchen som ender første Deel er en qvindlig Mythos paa Visdom, som han ligefrem kalder Sophia, mere behøver De ikke at vide for at læse Digtet.

Kiere Hanna! iblandt kiere Dage
 Er dog een især blandt alle kiere,
 Som os dobbelt dyrebar maa være 10
 Som fortæner allerførste Rang.
 Eenogtyve Gange lagt tilbage
 Er den kiere Dag blandt kiere Dage.
 Maa jeg dig en lille Sang frembære?
 Vil du gierne høre paa min Sang? 15

Deilig, som en Foraarsblomst af Jorden
 Voxte frem du i din Faders Have
 Vaarens yndigste, dens bedste Have;
 Hulde Blomst! du varst din Gartner kier.
 See da kom en Pillegrim fra Norden 20
 Tankefuldt hans Øie saae mod Jorden,
 Saae din Tryllekalk, og til en Slave
 Giorde ham dens friske Rosenskiær.

Hvor forundret blev han ved at finde
 At en anden Blomst ham kunde binde: 25
 Til en fiern, en mystisk, stod hans Minde
 Til den Novaliske Urne blaae, —
 Og nu saae han henrykt dig imøde
 Og det Blaa fortrængtes af det Røde,
 Lifligt lued du hans Blik imøde 30
 Rose! du varst ene den han saae.

Verden var han sindet om at vandre
 For at skue Malm og Jord og Stene
 Til den Novaliske Blomst allene
 Til den vise Længsel stod hans Hu. 35

Men nu stod han under grønne Grene,
 Huld Nærværelse forjog hans Længsel,
 Til et Friheds Tempel blev hans Fængsel
 Fængslets hulde Vogterske var du.

5 Og den vise Trolldmand, som med søde
 Toner vidste Blomster frem at lokke
 I hans Bed de stod i rige Flokke,
 Aabned Kalken under Lyrens Klang,
 Han til Nordens Yngling Blomsten rakte,
 10 Bly han den til sine Læber bragte,
 Ved hans Hierte nu dens Blade gløde
 Troligt følger den ham paa sin Gang.

Og nu er den sølvblaa Længsel svundet.
 Fundet Rosenfryd har Seier vundet
 15 Ved sin Arne, lykkelig omslynget
 Rolig sidder Vandringsmanden nu.
 Der kan han sin anden Guddom dyrke;
 Rosens Dufte ham livsaligt styrke,
 Tree Aar alt den har sig sødt forynget
 20 Ved hans Bryst, i stille kierlig Blu.

Rene Blomst! du ey min Ven forlade!
 Slyng omkring hans Tinding dine Blade
 Kiøl ham, mens han dybt og stille grunder
 Skienk ham mangan fager Rosenknop*).
 25 Da skal Modet aldrig ham forlade;
 Uden Vandring, uden did at træde,
 Trofast froe i Kierlighedens Sæde
 Skal han sikkert naae til Biergets Top.

Og den Blaa den fjerne Blomst den kommer
 I den sene, men den modne Sommer,
 Sænker saligt ned sin høie Stængel
 Slynger sig om Rosens Purpurfavn.
 Ømt og kierligt skal sig begge møde
 Og det Blaa skal blandes med det Røde
 35 Og forenet nævne, som en Engel,
 Aphrodites og Sophias Navn.

*) Dette er en Anspielung paa Canailleungen Clärchen.

Ydermere følger endnu den lille Sang som Louise Reichardt componerede paa min Födselsdag og hvad som mere er hendes eget Exemplar, som jeg beder Dem sorgfältig at bevare til jeg kommer hjem. Meget vil jeg ikke sende Eder, thi saa har jeg selv ingen Glæde rigtig af det, naar jeg kommer hjem, men 5 eet af Reichardts Liederspiele havde jeg dog megen Lyst til at oversætte, hvis de vilde antage det paa Theatret; det bestaaer af lutter ukiendte Sange af ham, hvilke vel kunde tiene til en Afvexling for de evig gientagne Schulziske Sange. I dette Brev har jeg som De seer, været ganske forgiebichen- 10 stemt. Næste Brev vil vorde et Berliner Brev, jeg lover at det skal blive ægte Berlinerblaat.

Vale

Adagio.

182. *Til H. C. Ørsted.*

Berlin den 5 Febr. 1806.

Hans Christian Ørsted Brakal.

15

Ja, det ere de Fleste, til deres tredie Aar og maaskee lidt længer; men efter den Tid, Christian! efter den Tid koster det meere Möye at soutenere Bravheden, kun Faae blive ved at være det Förste, mange blive slette Karle, og Flerheden Skidt- 20 karle; miserable dictu! — Til hvilken af disse tree fornemste Classer i Menneskehedens Rangsförordning af 5 Febr 1806 (spörg Anders om det ikke er rigtig) jeg nu skal henføre dig — veed jeg i dette Øyeblik ikke saa vist; som det overalt er vanskeligt at finde fuldkommen rene Exempler i Livet af hver 25 for sig, saa lidet som man kan finde en reen Colerikus, Sangvinikus, Phlegmatikus, eller Melankolikus. De Fleste ere sammensatte af disse fornemste tree Regnbuens Farver: Rödt (slet 3: det Dievelske), guult (skidt) og blaat (det Brave). Heraf

kan nu alle de grønne, brandgule og violette Farver udledes. Til Menneskehedens Ære være det sagt: i det dievelske Chor er flere Artillerister, end Infanterister, det vil sige: flere violette end røde; flere Jakob Steffenser end Peter Steffenser; 5 om Nuliteten, eller Mangelen af al Farve, det sorte (Henrik Steffens) er her ikke Stedet at tale. — Du bliver udentvivl, naar vi seer dig — ikke ved Fordommenes og den personlige Lidenskabs Nattelys — (thi da bliver selv det uskyldigste Blaat grønt, ligesom man paa den anden Side troer, at maaskee 10 det grønne man seer er blaat) men ved den klare Dagindifferenz bliver du seet her — grøn og (da du stikker Næsen saa stolt i Veiret ((en Følge af Platinastraaden)) spanskgrøn; det gör mig ondt at du paa denne Maade kommer mere til at nærme dig det blaae end det gule — men saa er det. Din 15 Recept er nemlig

Rp. Et Pund Brakarl
To Lod Skidtkarl.
 $\frac{1}{1000}$ Qyintin Sletkarl.

Den sidste ubetydelige Tilsats kommer kun til for at give 20 Medikamentet en haut gout og pikant Smag; thi formedelst sin Ubetydelighed gör det ingen videre cymisk Virkning, tvertimod har det sin gode Virkning (hvis det skulde have nogen) som sparsomt og i ringe Qvantitet anvendt Gift i et Lægemediel. Hvorfra nu de to Lod Skidtkarl kommer (thi for den $\frac{1}{1000}$ Deel 25 Qyintin Sletkarl behøver jeg dog vel ikke at gjøre Regnskab) det vil jeg sige dig. Du har i dit sidste Brev fast ikke svaret mig et Ord, paa hvad jeg sidstegang (og flere Gange) har spurgt dig om. Jeg vil ingen flere Forekastelser gøre dig men kun opregne hvad jeg ikke fik at vide, og hvad jeg ikke fik.

Först Pengene, för langt om længe, og paa en meget ubevquem Maade, da jeg först maatte skrive til Altona, og faae Svar tilbage hvilket dog (nemlig Anvisningen) gierne strax kunde være kommen med dit Brev, afgivet fra Khvn. Ved det lange Ophold inden jeg fik Penge, blev jeg formedelst Hannas 5 Barselseng nödt til at flytte hen i et Værtshuus de sidste 14 Dage, hvilket kostede mig henved 30rd.

2. Havde jeg hundrede Gange bedet om at du skulde sende mig de Blade hvori mine Digte var omtalte, og hvori der var Digte til mig. 3. Ønskede jeg at vide hvordan det var gaaet 10 med den fængslede Kæmpe Prometheus, der ikke var lænkebunden af Kraft og Styrke, men af Dumhed og Frygt; om Poulsen, Rahbek, eller Kristensen havde faaet noget af den o. s. v. 4. Om Reineke Foss var kommen ud, og om mig maatte blive sendt 3 Exemplar heftet, paa Skrivpapir og 3 givet til Kar. 15 Margaretha, Christiane og Sophie. — Alt dette fik jeg ikke et Nys om i dit sidste Brev. I dit næstsidste stod: dette var Oeconomica, næstegang Litteraria (nemlig hvad der angik mig selv.) Det skrev du for at slippe dengang; og sidstegang havde du glemt alt, en svag Reminicensz var tilbage og nu 20 troede du jeg havde bedet om at faae noget om Litteraturens Tilstand i Landet og fortalte du vilde oppebie Nytaarstiden. Det kalder jeg Distraktion.

Naar en Blind leder den Anden, da falder de Baade i Graven. Alt hvad jeg i dit sidste Brev fik at vide, mig angaaende, var 25 en Anekdote om Bogbinder Möller, som er et temlig reent og velconditioneret Skidtkarls-Exemplar, der fortiente at lægges i Presse (ikke som en Blomst mellem Karduspapir, men som et Svinehoved mellem Fyrrebræder) og paa denne Maade hielpe til at udfylde et No i Flora danica; den eneste Hævn 30

jeg kunde ønske mig, var at Manthey da vilde lade ham aftegne og afmale i sin porcellins-Samling, paa Bunden af et Stikbækken, til evig Ære.

For at du nu ikke skal forglemme herefterdags at svare mig paa det Vigtigste, saa vil jeg stedse fra denne Tid nummerere
5 hvad jeg holder for at være Substantialia, saa besvarer du mig No. for No. og naar du først har gjort det, skal det være mig en Fornöielse at höre flere Bogbinder Anekdoter, ikke blot om Bogbindere i stræng Forstand, men ogsaa om Bogtrykkere,
10 Bogskrivere, Boglæsere, og Bogædere (nemlig Svin som æde Olden, hvilke kom[me] af Bog eller Bög.) Der gives endnu andre uskyldige Bogædere, uden Metafor, nemlig Skolebörn; men de ere alt for enfoldige (i ædel Forstand) til at der skulde kunne fortælles noget Interessant om dem. De veed kun af at
15 være slet hen (esse), hvad der kommer imellem og gör Tingen Interessant har deres Uskyldighed endnu intet Begreb om. Altsaa

N°. 1. Jeg har sendt et Brev til min Fader, hvori jeg beder ham sende mig 100 rd; thi at klatte med 50, synes mig er ikke
20 værd; vil du nu kiere Ven besörge at jeg faaer disse Penge med næste Post sendt til Berlin eller en Anvisning, hvad der er bedre? — Du maa ikke studse ved at jeg saasart forlanger Penge. Jeg har laant Steffens 50 rd som jeg faaer igien til Ostermessen; og her i Berlin har jeg da jeg opholdt mig et halvt
25 Aar i Halle, næsten ganske igien maattet equipere mig. Jeg kommer i de brillianteste Cirkler daglig, jeg erindrer mig ikke alle de Huse jeg har været i, det er derfor absolut nödvendig at være velklædt. For at kunne komme til at boe med Reichardt, har jeg 8 Dage maattet ligge in schwarzen Adler;
30 fiorten Dage i et Vertshuus i Halle. Adskillige Udgivter havde

jeg at betale for mit Ophold i Halle nemlig Drikkepenge til alle Tienestefolkene i Giebichenstein og hos Steffens; Barbeer, Skræder o. s. v.; min Reise til Berlin, mine første Udgivter der, som altid ere de talrigste, har nu smeltet min Sum [?] (foruden hvad jeg laante Steffens) til 60rd. Dette vil ikke 5 undre dig, som selv har reist og veed hvad der gaar til paa saadanne Reiser. Det meste af hvad jeg har udgivet ere extraordinære Udgivter, som ikke komme saasart naar de ere giort. Men Penge, seer du at jeg maa have, til Ostern kan jeg ikke bie, og hvo ved om Steffens strax sendte mig de 50rd, kræve 10 ham seer du kan jeg ikke, den Ven af hvem jeg har nydt saa meget Venskab. Det er desuden en Sandhed: for tidlig kan man ikke faae Penge men vel for silde. De 250rd vare jo dog ogsaa for det udløbne halve Aar; jeg kan altsaa for det indeværende endnu hæve 250rd, thi man kan dog jo ikke for- 15 lange, at jeg skal lægge ud. Men naar jeg faaer min Faders 100rd ønsker jeg for det første kun 100rd til; med disse 200rd skal jeg med Orden, og med hvad jeg endnu har, komme ud en Tidlang. Men, jeg lægger dig det paa Hiertet, skaf mig disse Penge strax, thi jeg gyser ved den Tanke at staae i et 20 fremmed Land, uden Penge.

N° 2. Det var rigtig og klogt giort at du beholdt Pengene tilbage for Reineke Fos; jeg havde — da jeg næsten er ligesaa distrait som somme — glemt hvad jeg skyldte dig af Penge, over det meget jeg skyldte dig som Ven (det var en god For- 25 klaring, vil du sige.) Strøb nu, kiere Broer at skaffe dig et vist Register over min Gield. Uttenreiters Regning maa du have. Jeg skylder ham nok saa henved 200rd; men han kunde sætte mere til i den lange Tid, bær dig fornuftig ad med at faa den, og siig at du vil conferere, med den Opskrift jeg har 30

givet dig. Men afbetale mere Gield, inden jeg kommer hiem, tillader, som du ligesaagodt seer som jeg, min Kasse ikke.

N° 3. Hermed følger nu Hakon Jarl, som du seer; nu erkyndiger du dig om en god Afskriver, som skriver den net af, og en Mand maa det være, til hvilken du kan betro Exem-
5 plaret, saa vel for Renligheds, som andre Aarsagers Skyld. Derpaa bringer du Grevinde Schimmelman, med mit Brev, begge Exemplarer, hvoraf det medfølgende er for hende selv, og det andet (der blot behöover at indheftes) for Theaterdirek-
10 tionen; dersom hun finder Stykket værd at hun tager det i sin Protektion. — Jeg har i et af Brevene önsket at Rahbek skulde læse det for; det er af en Slags Klogskab som du indseer, da det er mig saa vigtig at Stykket bliver antaget, og da han dog har en Stemme in Publico; jeg önsker det saameget mere, da
15 jeg er vis paa at ogsaa han vil finde det godt. I manglende Fald har jeg önsket Carl Heger (for at bringe ham ind i Huset igien) hvis ingen af disse skulde ville eller kunne, saa læser du det min gode Ven.

N° 4. Da min Reineke Fos dog vel nu er udkommet, saa
20 gör du hvad jeg saa tit har bedet om, og sender mig 3 Ex: Skrivp.; tillige to Ex. Skp af Götz von Berlichingen. Karen Margaretha besörger mig det övrige, som du vil see af mit Brev til hende. Alt dette, med alle Eders Breve, sender du mig, og med Anvisningen paa de 200 rd (dog denne för, hvis det
25 skulde gaa i Langdrag med det övrige). Min Adresse seer du i Sophies Brev.

N° 5. Lad mig vide hvordan det er gaaet med mine til Tryk-
ken sendte Sager. Er der intet skedt, saa lad slet intet skee, og send mig de Goetiske Smaadigte tilbage; thi jeg har dem
30 ikke selv.

Dette ere nu de for mig vigtige Bønner som jeg ønsker du som snarest vil udføre og bönhøre. Nu vil jeg fortælle dig eet og andet, thi du seer mine Breve ere ikke skrevne og jagne af i Hui og Hast for at faae et Onde overstaaet, som dine, men ret omstændelige og homerisk snaksomme. Først falder det mig 5 ind at du for nogentid siden sendte en lille Notize imod Chenevix, jeg veed ikke om Steffens har givet den til Gilbert, men næsten synes mig det være unødvendigt, da Steffens allerede forud havde givet ham en dygtig Hib, saasnart det kom ud, hvori ogsaa du blev nævnt. Desuden skal den arme Dievel nu 10 være druknet i det sorte eller i det caspiske Hav, hvor det er; og lad ham ligge der.

I Torsdags var jeg i Videnskabernes Academie, hvor, iblant andre Klaproth, Johannes Müller og Alexander Humboldt læste Afhandlinger. Man kunde kun forstaae den Sidste, thi 15 de andre vare alle Lungepatienter. Humboldt læste over Naturens yppige Vegetationer, og sluttede med at det samme mangfoldige Liv, som blomstrede physisk i de varme Himmelströg, blomstrede moralsk, eller psykisk i den nordlige Digters Phantasie og Fremstilling. Formodentlig har han vidst at jeg 20 havde holdt mit Indtog i Berlin og sluttede derfor sit Foredrag med denne Kompliment. Hos Johannes Möller var jeg nogle Øyeblik forleden med Reichardt. Han seer ud som en Natugle, siger Reichardt; men en Fandens Karl er det dog. Hos Fichte var jeg ogsaa ganske kort, men vi gik strax igien da de sad 25 ved Bordet. Det var et gyseligt Syn; thi Fichtes Hustru saae saa bister og grim ud, som om hun vilde æde den arme Philosoph op til Dessert, og ventede kun paa, til den Ende, at vi skulde gaae, hvilket vi ogsaa strax gjorde. Jeg fik en Entrée Billet til hans Søndagsforelæsninger, hvortil Tittelen er An- 30

weissung zum seligen Leben für 1 Rthlr Entrée und
5 Louisd'or $\frac{1}{2}$ Jahr. Jeg hørte ham i Søndags, og maa til-
staae at han ikke gjorde noget behageligt Indtryk paa mig.
Han søgte med megen Omstændelighed at gjøre Begrebet po-
5 pulært om Seyn og Daseyn, ogsaa kom det mig for som om
jeg saa for stor en Portion af Forfængelighed, og Misfornøielse
over ikke noksom Admiration i hans Mine. — Men i Aftes traf
jeg ham hos Prof. eller Geheim R. Hufeland; vi talte næsten
hele Aftenen sammen, og da lærte jeg at kiende Karlen. Jeg
10 fortalte ham strax at jeg var Digter og ingen Philosoph men
at jeg som en Kunstner der bør kiende noget til Alt, dog heller
ikke var uvidende om Landkortet og Hovedstæderne i Philo-
sophiens Rige, der grændser saa nær til Poesiens. Om Steffens
talte jeg slet ikke, thi de søbe ikke got Kaal sammen, det veed
15 jeg. Han talte med Varme og Agtelse om dig. Ja sagde jeg,
da skulde De kiende hans Broder Assebarnet, jeg troer der er
faae der med den Iver og med det Genie har kastet sig paa
Deres Videnskab, og han har sporet den anden frem, thi det
er en doven Æsel, ligesom jeg, af Naturen. Han forsikkrede
20 mig at der var faae som forstode ham saagodt som du, ja sagde
jeg, det kommer af Platinastraaden. Vi talte vidt og bredt;
iblandt andet om Voss og Jean Paul; for at gjøre ham tyde-
ligt hvad jeg tænkte om dem betiente jeg mig af et Par mig
egne Udtryk. Es ist vortrefflich, wass Sie da sagen, sagde han,
25 es ist besser als was Voss und Jean Paul jeh in ihrem Leben
gesagt haben. »Hr Professor — sagde jeg — ich bitte —« »Oh
— sagde han med sin sig egne Suffisance — ich werde Sie
auch aber so gradezu sagen, wen[n] etwas kommt was nicht gut
ist«. Saaledes gik den Aften hen. Der sad et dumt Bæst imel-
30 lem os hvis dumme Indvendinger fik nok at gjøre med vort

Raillerie. Fichte er en Satans Karl. Jeg besøger ham med det første.

Est du nu bleven Professor, eller galer Dievelen endnu bestandig i den lille Mand? Skriv mig nu ret omstændeligt til, hvordan du har det, hvad du tænker og lever. Vær ikke di- 5
strait, frygt Gud, ær Kongen, og bliv en nyttig Professor i Staten.
Væk —!

Din Oehlschläger.

Jeg har, som I seer skrevet en vidtløftig Bog til Khvn, at det ikke kan gaae tit paa, er begribeligt; jeg venter Giengield, 10
og om nogentid vil I da høre videre fra mig.

d. 16 Febr 1806.

Saalænge har mine Breve ligget for Indbindingens Skyld og tildeels af Efterladenhed. Jeg kan derfor ikke undlade at skrive dig endnu et Par Linier til, med den igentagne Bön Penge! 15
Penge! — Jeg lever saa oeconomisk som jeg kan men Fanden staaer i det, jeg veed ikke hvordan det er, de smelte mig dog imellem Hænderne. Dog frygter jeg ikke. Mit Stykke bliver vist antaget. En Smule Gield kan jeg paa min Reise jo dog vel allenfals faae giort fra Kiöbenhavn, hvis det skulde knibe. Og 20
naar jeg endnu et Par Maaneder har været i Tydskland, oversætter jeg Hakon Jarl, det er ogsaa noget; maaskee jeg kunde faae den spillet. Indlagt følger Fru Schim[me]lmans Brev, som du kan forelæse vore Venner men svin det ikke til, og skynd dig med at bringe hende alt, glem heller ikke at forsegle 25
hendes Brev. Jeg har talt med Geheimeraad Karstens og en Doktor Weiss, som begge tale om dig med Kierlighed og Agtelse. Hvad der mest ærgrer mig [er] at Doktor Castberg ogsaa

HENRIK STEFFENS

Maleri af C. A. Lorentzen 1804

Ukendt Privateje

er almindelig agtet og elsket, hvor jeg kommer, du kan vel tænke at jeg, som Landsmand meget beskeden modtager Complimenter, paa hans Vegne.

Altsaa: 200rd og 3 Ex: af Reinke Fos sender du mig strax.
5 Hvad er det for et Spektakel der har været mellem Lehmanns Broder og Heiberg? Skriv, Skriv, Skriv!

Din Adam.

183. *Fra Sophie Ørsted.*

Kjöbenhavn d 8 Martz 1806.

Gud velsigne Dig, kjere Adam, fordi Du er saa god ved mig.
10 Ja Du har Ret, Du sanker gloende Kul paa mit Hoved, men Du har Uret, Adam naar Du siger, at det er af LigeGYldighed, jeg ikke har skrevet Dig til, nu skulde jeg vel bevise Dig, at det ikke var af LigeGYldighed, men det gör jeg ikke. — Du har dog aldrig virkelig kunnet troe det om mig, Vel? O! nei
15 Du har bare troet at Du troede det. — Du kan aldrig tænke hvor tit jeg har villet skrive Dig til, hvor tit jeg har begyndt, men saa alletider meent, at det dog var alt for Jammerligt som jeg havde skrevet; saa har jeg alletider haabet, at der dog endelig maatte möde mig noget Nyt, for ikke at sige moer-
20 somt, men det blev bestandig ved det Gamle. Vi har siden Du reiste, levet saa som saa, Anders er aldrig frisk, han arbeider og lider med den ham saa egne milde Tolmodighed. Gud i Himmelen give ham bedre Dage, han fortienner dem vist. Jeg har i den sidste Tid været temmelig frisk, og skal see
25 mig lig i mine sunde Dage, jeg har begynt at lære at spille, det gaaer langsomt, men jeg taber ikke Modet, min Lyst er alt for stoer der til, jeg trænger saa inderlig til Musik, det gör mig saa godt. Min gode Ørsted har ogsaa vidst at forhöie min

Lyst; thi han har foræret mig et herligt Forte Piano, Etatsraad Heger har været saa god at kjøbe det, og naar jeg siger Dig at han finder det udmærket godt, behøver jeg vist ikke at rose det meere. Du kan aldrig troe, hvor god Heger er ved mig, han interesserer sig saa inderlig for mit Spil, han bringer mig 5 sin Musik, udskriver Choraler for mig, stemmer mit Indstrument, og fortæller mig meget, som er godt at vide, kort vi ere de beste Venner, og jeg holder just meget af den gode gamle Mand, naar han spiller synger jeg somme tider dertil, ellers har jeg siden Du reiste ikke siunget meget, det var saa under- 10 ligt med mig, jeg begyndte dog tit, men jeg holdt bestandig op midt i et Stykke, uden selv at merke det, men nu gaar det bedre, men ret godt vil det dog ikke gaae förend Du kommer hiem igien, og jeg kan syng: Kennst Du das Land, og Du kan sige, Ja Sophie, jeg kiender det, og saa fortælle mig om det vel- 15 signede Land. Dersom Gud lader mig leve til den Tiid Du kommer vil jeg ret have megen Glæde.

Jeg har i Vinter paa nok en herlig Maade udfyldt min Tid, vi læser Winckelmans Geschichte der Kunst, Christian og Gierlev have beg[*g*]e sögt at skaffe mig al den Kunstnydelse, som 20 man kan have her, jeg har seet de Samlinger som her er at see, Gierlev har gjort mig bekiendt med en Konsul Vest, som har en ret artig Samling, han har tilbudet mig Adgang i sit Galleri, naar og saa tit jeg vil, det er intet mod hvad Du faar at see, men jeg takker Gud derfor, ligesom Finnen for deres Gran 25 Træer, naar Solen skinner paa dem er det dog et veldigt Grönt, som styrker det sögende Øie og tröster det længselsfulde Hierte med Haab. — Med Gierlev taler jeg meget om Italien, han har tit glædet mig ved at beskrive mig et og andet, han har ogsaa bragt Winckelman her i Huset, jeg er god paa ham for 30

det, han bragte mig ogsaa en Hilsen fra Dig. Du kan aldrig troe, hvor det moerede mig at see og tale med et Menneske, som havde seet og talt med Dig, jeg havde saa meget at spørge ham om, jeg havde nær spurgt ham om hvad Du havde paa,
5 da han saae Dig.

Af min lille velsignede Svoger lærer jeg Astronomie i Vinter, han lever godt, det er en Tröst at see det Menneske, han er tilfreds med Nutiden, glæder sig til Fremtiden, er bestandig i Activitet, og den södeste Harmonie, man kan ønske sig, hersker i hans Siel. Tit naar jeg var sörgmodig har det styrket
10 mig at see paa ham, oftere naar jeg var bedrövet har han vidst at indgyde mig Kraft og Haab. — Nu skulde jeg sige Dig lidt om vore övrige Venner, Tine skulde, som Du nok ved, have været til Norge i Efteraaret, men der kom noget i Veien saa
15 at hun blev Vinteren over her, men nu venter vi snart Bull for at hente hende, hun længes saa inderlig efter at komme bort, at vi alle ønsker snart at see hende reise. Lehmann har nu været i Holsteen i 3 Maaneder, og bliver nok lige saa længe borte endnu. — Niels er reist — — hvor hen er ikke godt at vide,
20 han sagde da han reiste, at han vilde en lille Tour til Capitein Petersen, da han havde været længe borte fik vi et Brev fra ham fra Langeland, deri fortalte han, at han vilde reise til Jylland, egentlig veed han nok ikke selv ret hvor han vil hen, han er i Knibe stakkels Fyr.

25 Engelke Salig Möllers havde nær blevet salig forleden, men nu kommer Konen sig Dag for Dag. Hun har alletider meget flittig spurgt til Dig, sidst da jeg fortalte hende, at vi i saa lang en Tiid intet havde hört fra Dig sagde hun: Øllenslæger er paa min Sæl et retskaffent Menneske; at han ikke skriver kan man
30 ikke regne, han har nu travelt med at skrive alt det op han

seer, for at han siden kan bruge det, jo han er saa Gud et flittigt Menneske, det ved jeg, da han var i mit Hus skrev han tit heele halve Nætter, det veed Gud han gjorde, jo jeg kjender ham, han har i 5 Aar spist og drukket i mit Huus (de behørigे Kniks med Nakken og Rykken i Turen kan Du nok selv lægge 5 til).

Jeg syntes dog at jeg skulde fortælle Dig lidt Nyt om Folk. Nu har jeg noget. Seer Du man talte om i Vinter at Don Juan skulde gives her, men der blev intet deraf, og det af en saare prægtig Grund. Kierulf fandt, at det kunde skade Publikum 10 og befordre Tro paa Spøgelser, at der lod sig see en Aand, men rent at lade den blive ude meente han dog lod sig ikke giøre, han foreslog derfor, at indrette det saaledes at en af Don Juans Venner skulde for at skræmme ham agere Aand, dog saaledes at Publikum vidste den Ting. Kuntzen sagde rent 15 ud, Nei til den Forandring, men saa blev Stykket ikke heller givet; thi Kierulf blev ved at paastaae, at alt, hvori der var Aand, var skadeligt for Publikum. —

Jeg er saa glad for at Hacon Jarl er kommet. Vi har alt bestemt i Morgen til at læse den, her hos os skal det gaae for sig, 20 Karl vil læse den, Rahbek har ikke Tid til at høre den. Jeg har ret glædet mig til din Hacon Jarl, Adam ret som jeg da jeg var lille glædede mig til Jule Aften.

Lev nu vel, kjære gode Adam, alle dine Venner her hilse dig paa det kjerligste. Lad mig nu see at, Du bliver ved at være 25 god ved mig og skriver mig til. Gud veed jeg vil herefterdags gierne skrive Dig til alt hvad jeg oplever, og ret omstændelig alletider lade Dig vide hvordan det gaaer her hiemme, naar Du kun vil undskylde, at jeg ikke fortæller godt. Hils Steffens og Hanna mange gange. Lev vel og fornøiet og skriv mig snart 30

igien, Dit sidste Brev var saadant et rart Brev, jeg har glædet mig saa inderlig derover. Din egen Vie.

E. Skr. Du lovede mig i dit første Brev, at naar jeg vilde lære at spille saa vilde Du sende mig Lovise Reichards Musik til
5 Novalis Lieder, jeg længes saa meget der efter, lille Adam.

184. *Fra Bernt Winkler.*

Kbhvn. d. 9de Martij. 1806.

Gud velsigne Dig, søde kjere Digter, for hvert et Ord Du sendte mig sidst; ikke eet eeneste af dem, som egentlig angik os og vores Duodram, vilde jeg have bortgivet for en Piges
10 sødeste Kys. — Ærligen talt, jeg ventede intet Brev fra Dig; i Førstningen haabede jeg vel, skjönt maaskee ikke med mere Föye, end Konen, som haabede Gevinst fra det Lotterie, hun intet havde vovet i; men tilsidst, da selv Din Familie i flere Maaneder ikke vidste, hvor Du opholdt Dig, da opgav jeg mit
15 Haab. Min Overraskelse og Glæde, da jeg af Hans Christian hørte, at der var Brev til mig, var derfor i Sandhed overvætted. Og nu saadant et Brev! At Du iblandt de mange nye Gjenstænde, Rejsen byder Dig, midt iblandt de Mænd, Du i flere Aar saa længselfuld har önsket at see, som Venskab, Talent
20 og Genie havde gjort Dig kjere og dyrebare, havde Tid til at erindre mig, mig Prosaisten, — som Du saa ofte kaldte mig — var allerede smigrende for min Forfængelighed og velgjörende for mit bedre Jeg. Men at Du erindrede mig saaledes, at Du sendte mig saadant et Brev, det lönned Dig Gud for. Jeg
25 tör ikke sige, at jeg har fortjent det; skjönt jeg fölte tidt, at jeg fortjente meget mere end, Du ydede mig, meget mere end endeel af de Mennesker, som kjöbte Dit Venskab og Din Om-

gang ved at gjøre Dig selv mindre; Du tilgive mig min Friemodighed, det er dog af mine bedste Fejl. —

Du giver den Tanke Rum hos Dig: »skulde virkelig Venskabet været udvoxet af vore Hierter, som vore Navne paa Barken af de velbekjendte Træer i Kongenshave?» Det har jeg aldrig 5 gjort. Vel er den »venlige Smiil« og med den »Hullet i mine Kinder« og min »Stilling ved Din Søsters Side« udvoxne, men at Venskabet for Dig ikke er udvoxet af mit Hierte, det siger mig endnu den inderlige Glæde, hvormed jeg hører Dig roeses og den Harme, hvormed jeg angriber enhver, som vover at 10 angribe Dig; det siger mig endelig den Følelse, hvormed jeg læste dette Spørgsmaal af Dig. »Hvad Gud har sammenføyet, det skal intet Menneske adskille!« og Du, som med slig en Varme taler om vor Barndoms omina, Du vil ikke antage vores barnlige Forbund for en Guds Beskikkelse. Jo! det var den! 15 om det var ogsaa den, som for en Tidlang adskildte os; om jeg alleene eller vi begge vare Skyld i denne Adskillelse, det veed jeg ikke; men at denne Adskillelse allerede havde slaet dybe Rødder, at det ikke vil være let ganske at tilintetgjøre dens Frugter, det føler jeg; og dog er jeg vis paa, at dersom 20 Du i dette Øyeblik stod for mig, da vilde Du føle af min Omfavnelse, ja Du vilde see det i mit Ansigt — hvor jeg troer at den »venlige Smiil« og »Hullet i Kinden« for eet Øyeblik vilde vende tilbage — at den »gamle Adam« er mig usigelig kjerere end tusinde »nye«, at kun min »Stilling ved Din Søsters Side« 25 er det eeneste, som vi ikke kunne repetere af vor Barndoms skjønneste Triolet. »Den Venus, der funkede os som Morgenstjernen« kunne vi vel ikke see ved den »støyende, glimrende Dag«, men naar Skyer trække sig for Solen og Dagen bliver mørk, da ahne vi den, da mindes vi med Trøst hvor dens Stil- 30

ling var om Morgenens, og derfor er det i Ulykke og Kummer, at man tyer til sin Vens Bryst og at man föler hans Værd. — »Wenn der Mensch vor dem Meere und auf Gebirgen und »vor Pyramiden und Ruinen und vor dem Unglück steht und
 5 »sich erhebt, so strecket er die Arme nach der grossen Freund-
 »schaft aus. — Und wenn ihn die Tonkunst und der Mond,
 »und der Frühling und die Freudenthränen sanft bewegen,
 »so zergeht sein Herz und er will die Liebe. — Und wer beide
 »nie suchte, ist tausendmal ärmer, als wer beide je verlor.«
 10 Titan.

Ogsaa har jeg flere Gange sögt til Dig, naar min Dag begyndte lidt at mörknes, og ved min Ære forsikkrer jeg Dig, det er kun 4 Uger siden, jeg greb Pennen, for at gjöre Dig til min Kummers Fortroelige, og kun Erindringen om, at jeg
 15 aldeles ikke vidste, hvor mit Brev skulde treffe Dig, tog mig den af Haanden. I to Aar har jeg elsket en saare elskværdig Pige; min Prosaisme 3: mit Overlæg om denne Pige kunde blive ved at være hvad hun syntes, om hun kunde erstatte mig, hvad jeg for hendes Skyld opoffrede, bragte mig til at tie saalænge.
 20 Endelig troede jeg mig overbeviist om alt dette; faa Dage, förend jeg havde bestemt at erklære mig, fortalte en ærlig Mand mig, at hun allerede i to Aar var hemmelig forlovet. Tænk Dig nu min Forfatning! To Venner har jeg her tilbage, Hagerup og Heiberg, begge ærlige og troe; men til ingen af dem kunde
 25 jeg dog, om end ikke Tavshedslövtet, jeg gav fra mig, havde bundet mig, have fortroet mit Tab og min Kummer. Derfor tog jeg Pennen for at udöse den for Dig, — maaskee ogsaa at Du var fraværende gjorde det lettere for mig — og, som sagt, kun Uvidenhed om Dit Opholdssted tilintetgjorde mit Forsæt.
 30 Ogsaa nu tager jeg det Löfte af Dig, at Du ikke spørger mig

om Pigens Navn, og at Du aldrig, naar vi sees igien, berører, hvad jeg her har betroet Dig, og som ingen uden Du endnu veed. Følgen af denne Tragoedie er, at jeg döer ugivt og at lejede Hænder tillukke mine Øyne, dersom ikke en Ven, som Du — der vel seer ud til at kunne opleve tre af mine Menneske- 5
aldere — har Mod til at göre nogle af sine Livsøjeblikke tunge for at göre mit Dödsøjeblik let. — Nok om det! her er min Haand, Adam! jeg rækker Dig den igjennem tre, fire Kongeriger, vis paa, at Du dog vil föle dens Tryk, i det Øjeblik Du læser dette. Jeg skal aldrig svige min Barndoms Ven! Levvel! 10
i dette Øjeblik er det mig umueligt, at skrive videre. Saasart jeg har talt [med] Din Söster, skal jeg slutte mit Brev; oh, hvorfor kan jeg ikke som i gamle Dage bringe Dig det selv! —

d. 14^d. ejusd.

I Forgaars var jeg hos Din Söster; jeg takker Dig ret meget 15
for Din Hakon Jarl. Men, kjere Adam! jeg kan ikke undlade hvergang jeg seer eller hörer noget nyt fra Dig, at tænke paa Din Edda; hvad er dens Skiebne? er den reent lagt hen? eller venter den endnu paa, at en udansk, en unordisk Digter skal bestemme dens Form? Forlader Du den, da forsynder Du Dig 20
svarlig imod det gamle Nords Guder og herlige Tider, som Du dog synes kaldet til at holde i Ære. Du tilgive Din, i Sandhed ikke ganske prosaiske, Ven sin Frygt; han kan ikke dölge sin Forkjerlighed for et Digt, som altid er forekommet ham, som et af Dine meest egne og meest »vollendete«; desværre jeg tör 25
ikke sige fuldendt. — Hvorfor kan Du ikke have samme Fortroelighed til mig, som til Din Subscriptionsplan og sige mig hvad det er for et Thema, som for nærværende Tid er Din Muses Gienstand? i næste Brev haaber jeg at faae det at vide.

Hvad Subscriptionsplanen angaaer, da vil jeg med Glæde antage mig den, skjönt jeg med sligt temmelig har tabt min Credit, siden jeg samlede Subscribenter paa Dine islandske Sager og Ørsteds Physik; hidindtil har man ligesaalet hørt
5 noget fysisk af ham, som noget islandsk af Dig. — I Sandhed! Du har Ret i at den Nytaarsaften i Halle maae have været højtidelig; Din blotte Beretning derom frappede mig ganske besynderligt. — Dit nye Stykke er ikke skreven »for Skuespillerne« siger Du. Er Hakon Jarl det? Naar jeg undtager Jarlen
10 og maaskee Thora, saa veed Gud, hvem der skal spille de övrige Personer. — Du er vis paa at faae mine Øjne til at lue ved at synge Reichardts Erlkönig og Blumlein Wunderschön; sandelig de behöves ikke. Sæt Dig ned hos Din Søster og syng »Her Alf var saa vældig en Herre«, da vil Ilden, — dersom der
15 endnu er nogen tilbage og jeg længes selv efter denne Pröve for at faae det at vide, — sikkert træde i mine Øjne og jeg vil takke Dig af mit ganske Hierte for de Erindringer, som Du eene forstaaer med saadan Vælde at gienkalde mig. — Du spørger mig, om jeg ikke har Lyst til at rejse. För har jeg ikke havt
20 det; nu forekommer det mig undertiden, som jeg vel kunde finde Lyst deri, men den »reicher Mann«, Du taler om, er i det højeste kun min Fader og han synes ikke at have Lyst at gjøre mig dertil, saalænge han selv kan være det; maaskee han har Ret. En velmeent Hilsen fra ham vil jeg herved erindre
25 at sende Dig. — Jeg har kun havt eet Brev fra Frelsen; det var fra Madera af 6te Septbr., dog har der været Circulairer fra ham af Novbr og Decbr fra St Croix; han syntes at befinde sig ret vel; jeg skal ikke forglemme at hilse ham fra Dig; jeg veed, det vil glæde ham. — Lehmann junior er Windbeutel
30 junior, som lod sit Navn sætte under noget, han i Ordets egent-

ligste Forstand hverken kunde læse eller skrive, hvori en anden Stymper skjeldte Heiberg slemt ud, fordi han havde »Pande nok« til at finde Callisens og Bodendicks Forslag, at holde tyske Forelæsninger ved det danske chirurgiske Academie, »op-
 rörende«. Affairen er siden meget entstellt og fuld af Lögn for- 5
 talt i Hallesche Litteratur Zeitung; denne Indrykkelse er formodentlig besørget af Windbeutel senior. — Veed Du intet om en dansk Chirurg Bloch, som en Tidlang opholdt sig i Halle? jeg troer ingen her, end ikke hans Fader, veed hvor han er
 bleven af. Apropos! den Ström, Du taler om, var det ikke en 10
 Nordmand? her var i det ringeste en slig Person, som pludselig i største Hast og største Incognito forlod Kjöbenhavn, for, som man siden fortalte, at lægge sig efter Naturvidenskaberne i Halle. — Jeg er nu endelig bleven Reservechirurg her ved
 Academiet og har en Helvedes Hoben at bestille for en Hel- 15
 vedes lille Gage 150 r, hvoraf Kongen tager aarlig 8rd for prompte Betaling. — Jeg skal hilse Dig fra Din Pige; jeg har to Aftener en suite været i Selskab med hende; i Forgaars hos Din Søster og i Gaar paa et Bal hos Schönheiders. — Her er intet nyt i Byen, som kunde interessere Dig. Et Stykke af San- 20
 der, som hedder Hospitalet, skal spilles inden føje Tid; dets Tendents skal være at ridiculere den nyere Philosophie, men efter det, jeg har hört deraf, gjorde han nok bedst i at lægge sig ind i sit Stykke som incurabel. — En Person, ved Navn Gierlöv, som igiennem Adresseavisen passerte ligefra Rom 25
 ind i Kjöbenhavn synes at være særdeles vel lidt i den örstedeske Familie; mig hover han ikke. Hvad synes Dig om ham? Du har jo talt [med] ham i Halle. — Heiberg har jeg hilst fra Dig; han har lagt et lille Fragment i mit större, hvori han formodentlig ogsaa beretter Dig sin Ansættelse som Guarnisonschi- 30

rurg i Vestindien. — Niels Ørsted hörer nu til de bortkomne Sager; til Dato veed man i det ringeste ikke hvor han er bleven af. — En Hilsen fra Lector Hornemann. — Jeg nödes at slutte mit Brev, uden maaskee punktlig at have besvaret
 5 Dig; de enkelte Momenter, der maaskee er forbiegaaet, skal jeg tage fat paa en anden Gang; ogsaa jeg frygter ikke Trækplaster. Lev vel, kjere Adam! Den Forsikkring jeg som Barn altid endte mine Breve til Dig med, vil jeg som Mand igien optage. Jeg er i Aand og Sandhed

10

Din indtil Döden troe

Winkler.

185. *Fra H. C. Ørsted.*

Kjøbenhavn d 10 Marts 1806.

»Du Øyenskalk!

Drag först Bjelken ud, som er i Dit eget Øye, og see da vel
 15 til, at Du uddrager Skjæven, af Din Broders Øye.« Over denne smukke bibelske Text önskede jeg, at holde Dig en grundig Prædiken, dersom jeg ikke var for doven dertil. Jeg vil derfor nöyes med, at give Dig de Materialier som falder mig ind. Du klager over, at jeg först langt om længe, og paa en ubeqvem
 20 Maade, har skaffet Dig Dit Stipendium. Jeg har allerede svart Dig, at jeg ikke kunde ret vel skaffe Dig det paa anden Maade, end igiennem en offentlig Kasse, fordie Du ingen Fuldmagt (det er at sige ostensibel Fuldmagt) havde sendt mig. Desuagtet forlanger Du atter Penge, uden at sende mig et saa-
 25 dant Par Ord, der sat mig i Stand til, at hæve dem uden Qvakerier. Af Din Fader har jeg nu faaet de 100 Rd, og det andet Hundrede skaffer jeg Dig ved en Kjöbman[d], hvem jeg giver en Anvisning paa den Altonaer Bank derfor. Denne maa af Dig

confirmeres, paa en Maade, som jeg skal melde Dig i Postskriptum; thi endnu veed jeg det ikke selv. Du taler om, at Du faaer sjeldent Breve. Betænk hvor længe Du har ladet Kjæreste, og Fader og Søster og mig vente paa Efterretning fra Dig saa at De have været i den største Uroe, og tilsidst jeg med, uagtet 5 jeg omtrent gjettede Aarsagen. Desuden har det moret mig meget at see, at Du den 5 Feb. skynder paa mig af alle Kræfter, men siden henlægger det til den 16de fra hvilken Dag mange af Dine Breve er. Og for at sætte Kronen paa Værket, pakker Du dette Brev i en Pakke, som skal gaae med den agende Post, 10 og som altsaa er dobbelt saa længe underveis, som Brevposten. Din Pakke kom derfor først hertil den 5te eller 7de Marts, altsaa en heel Maaned efter at Du havde skrevet det Brev, hvis Indhold jeg saa flux skulde udrette.

Du spørger mig om Prometheus. Jeg mener, jeg har alle- 15 rede svaret Dig fuldstændig nok derpaa. For det første nemlig, at det blev mig umuligt, trods al anvendt Umage, og trods Stephen Hegers Iver, at faae en Forlægger dertil; og for det andet, at Dine senere Bestemmelser kom for silde, for at deraf kunde gjøres Brug til dette Nytaar. At Reinecke Fos er kom- 20 met ud, har jeg ikke alene bestemt sagt Dig; men tillige udført alle mig desangaaende givne Commissioner. De 3 Exemplarer jeg skulde sende Dig maae nu have ligget noget over een Maaned i Halle. Jeg har ligeledes fortalt Dig i Anledning af R. F., at jeg maatte betale Popp de 3 ikke accorderede Ex- 25 emplarer. Det er mig ubegribeligt at Du ikke skulde have faaet det Brev, hvori jeg beretter Dig det, förend Du forloed Halle. Jeg troer endog det var det samme hvori jeg fortalte Dig Ane[c]doten om Bogbinder Möller.

Idet jeg nu, efter min individuelle Fölelse, har brugt Mund 30

nok, har jeg tillige besvaret Indledningen til Dit Brev, samt N° 1 af Hove[d]posterne.

N° 2 Listen paa Din Gjeld skal jeg see at have komplet, naar jeg næste gang skriver Dig til, hvilket snart vil skee. N° 3 Din
5 Hakon er hos en velrecommanderet Afskriver, hvem jeg har givet de strængeste Instruxer. At jeg læste det strax, saasnart jeg saae det, forestiller Du Dig vel. Her kom endnu den qualificerende Omstændighed til, at jeg skulde holde Forelæsninger den Dag, og maatte extemporere dem, med Hovedet fuld af
10 He[de]ndommens og Christendommens Kamp. At Rhabek ikke kunde faae nogen Dag, i lang Tid, Leilighed (?) til at forelæse Hakon Jarl, at Heger ikke turde, og at han skaffede Rosing i sit Sted, det vil Du uden Tvivl faae udførligt berettet i andre Breve. Det gjorde meget Indtryk paa os alle, skjøndt
15 Rosing ikke med Lethed kunde læse Skriften; men desuagtet læste han, som Du let kan tænke, godt. Han var meget indtaget deraf.

N° 4. om Reineke Fos, er besvaret oven. Jeg maa kun føye til, at 2 Exp. af Götz v. Berl. fulgte med.

20 N° 5. Velends Saga er ikke trykt, og skal ikke blive trykt, eller overladt nogen uden nærmere Ordre; det forstaaer sig. De Göthiske Smaadigte skal Du faae med den agende Post.

Det glæder mig, at Fichte endnu erindrer mig. Hils ham fra mig. Weiss beder jeg Dig hilse meget venskabeligt fra mig; thi
25 vi have staaet paa en meget fortroelig Fod sammen. Da jeg kjendte ham, havde han vel meget Magistervæsen, men var for Resten fortræffelig.

Du spørger, om Striden mellem Heyberg og Lehmann junior. Den kom deraf, at Callisen vilde, at der skulde holdes en
30 Tydsk Forelæsning paa det chirurgiske Academie. Grunden

dertil var, at det er et Institut hvor Holstenerne ligesaavel som Danske ere forpligtede til at tage Undervisning, og at det vilde være en Lettelse for de fattige Holstenerne som kom herover, uden at forstaae Dansk, at de dog kunde besøge en Forelæsning, medens de lagde dem efter Landets Sprog. Callisen 5 havde før læst paa Tydsk; men siden hans Afgang, havde ingen vildet. Nu skrev Heyberg et meget heftigt Avertissement i Dagen, mod Callisen (Winkler, veed Du, har skrevet samme Sted mod Jöder). Ved samme Leilighed skrev han mod dem som havde samlet Underskrifter paa en Ansög- 10 ning, om at faae en Tydsk Forelæsning ved Academiet. Her ved var Lehmann fornærmet, og han svarte meget godt paa Heybergs Avertissement. Anders havde haft sine Fingre lidt deri, det nægter jeg ikke. Jeg var neutral, af gammelt Ven- skab; men jeg har selv sagt Heyberg at jeg ikke billigede hans 15 Adfærd. Han er, som Du ofte selv har mærket, et Menneske uden moralsk og intellectuel Tact. En anden Historie giver et vel grovt Exempel derpaa. Han havde kureret Niels, som Du veed, og krævede derfor Betalning. Niels lovede ham den; men var just ikke meget præcis. Nu skrev Heyberg ham et Brev til, 20 hvori han truede ham med Stevning. Niels svarede derpaa; at han havde anseet en Patients Gjæld til sin Læge, som en Taknemmeligheds Gjæld, hvis Betalning han blot havde op- sat, for at yde den desto bedre. H^r H. havde nu givet ham tilkjænde, at han ikke vilde have Kunsten (i det mindste ikke 25 i sin Person) betragtet fra denne Synspunkt, men vilde fordre sin Betalning ikke allene paa samme Maade, men endog i samme Tone, som de laveste Haandværkerfolk &c. Alt dette uagtet er Heyberg et Menneske af en god Villie; men en Hey- berg kan han dog ikke opføre at være. 30

d. 15 Marts.

Da Du i et af Dine ældre Breve har yttret, at Du ogsaa ønskede at Stephen Heger skulde høre Hakon Jarl, saa inviterede Din Søster og min Broder ham og hans Kone (hun kunde for-
5 medelst nærforestaaende Barselsæng ei komme) en anden Aften. Winkler var der med; thi Du havde skrevet ham til, at han skulde høre Stykket med, men uden at tale noget derom i Dine andre Breve. Heller ikke havde Du sagt i Winklers Brev at det skulde holdes hemmeligt. I övrigt er Sagen saa lidet
10 hemmelig, at man, allerede för Stykket ankom, hos Comestabili har fortalt mig, at det var kommet til Theaterdirectionen.

Endnu Et, H^r Confusionsraad! Du skriver mig til, at Du blot af Klogskab havde begjæret at Rhabek skulde læse Dit Stykke, og desuagtet taler Du i Brevet til Frue Rhabek [om],
15 at hun skal see mit Brev. Det har kostet mig Kunster, at undrage mig fra, at vise hende det.

Dit Stykke er endnu hos Afskriveren; men jeg venter at faae det i Morgen. Det skal da strax komme i Grevinde Schimmelmanss Hænder. At jeg har biet to Postdage med at svare Dig,
20 er aldeles ikke min skyld; thi först i Dag har jeg faaet Vexelen, som jeg her indslutter. Den koster her 204 Rd 1 $\frac{1}{2}$, hvoraf Din Fader betaler mig 104 Rd 1 $\frac{1}{2}$, de övrige 100 Rd anviser jeg i Dit Navn paa Banken i Altona at betale til Juni Maanedes Udgang. Jeg kunde ei faae Vexelbetalerens Bopæl at vide; thi
25 man sagde, at man aldrig skrev anderledes til ham en[d] An Hrn Herschel David Cohen, abzugeben in Europa. Du finder ham vel nok i Berlins Adressececalender. Kun maa jeg bede Dig, at skrive jo för jo hellere til det Altonaer Bankcomptoir, at Du har bemyndiget mig til at udstæde en saadan An-
30 visning, thi ellers compromitteres jeg.

Hvad nu endelig mig selv angaaer, saa lever jeg ret vel. Mine Forelæsninger ere stærkt besøgte i Vinter. Jeg havde fra Begyndelsen over 60 Tilhørere, og endnu efter 4 Maaneder over 40. Gud give kun at de vare bedre Betalere. Disse Forelæsninger besøges ligesaavel af Fruentimmer som af Mandfolk, 5 dog har jeg kun 5 Fruentimmer. Som Indledning til disse Forelæsninger gav jeg i de tre første Timer en Oversigt over Forskjællen mellem den ældre og den nyere Naturvidenskabens Tilstand. Disse 3 Timer vare offentlige. Mit Auditorium kunde ikke nær rumme alle som vilde komme, og jeg vandt meget 10 Bifald. Naar jeg kun var i Stand til at bringe Luftballonerne til den Fuldkommenhed, at jeg nu og da kunde gjøre en Lystreise til Dig, og være nogle Dage sammen med Dig, saa feilede intet til min Lykke. Jeg forbliver

Din hengivne Hans Christian Bravkarl Dig til Trods. 15

186. *Fra Kamma Rahbek.*

Bakkehuset d 10 Mart: 1806.

Naar De faaer dette Brev, kiære Adagio! vil De, af Deres Søsters Brev, rimeligviis allerede vide, hvormegen Glæde, alle de mangfoldige interessante Efterretninger fra Dem — paa en Tiid da Længselen efter at høre fra Dem, blev, for adskillige af os, 20 blandet med en heel Deel Frygt — have frembragt hos os alle; De vil end videre, paa samme Tid som De faaer dette, faae et Brev fra Christiane, hvori hun sikkert meget omstændelig vil fortælle Dem al vor Glæde over Dem, og Deres Stykke, og alt hvad der vedkommer Læsningen deraf i Aftes. Jeg havde 25 derfor heller opsadt nogen Tid at skrive til Dem, indtil jeg kunde have noget at fortælle Dem |: thi at fortælle Dem, hvor glad og taknemlig jeg er for Deres kiere lange Brev, er noget,

der haster mere for min end for Deres Skyld: | som ikke allerede var Dem fortalt, eller blev Dem fortalt paa samme Tid af en anden, men da jeg i Gaar fik en Comission til Dem, som ikke kan udsættes, saa besluttede jeg at skrive ufortøvet, dog
5 altid forbeholdende mig, at lade Fortsættelsen følge, naar jeg fik mere at skrive om, og ogsaa meer Tid og Leilighed til at skrive. For ikke at glemme Comissionen vil jeg strax sige Dem den. Herholdt har nemlig bedet mig, at anmode Dem om en Sang til d 29 Mart: Deres Fader har ogsaa for nogen
10 Tid siden bedet mig naar jeg skrev til Dem, at erindre Dem om den Dag, da Falkendahl har havt fat paa ham i samme Anledning. De seer selv, gode Oehlschläger, at De maae digte Sangen ufortøvet, og sende den med omgaaende Post ifald den ikke skal komme for sildig. En Sang af Dem ved
15 denne Leilighed er alle Vedkommende meget magtpaaliggende, og vil vist ogsaa fornøie min Kiærre |: Callisen |: og naar De skynder Dem, kan den gierne komme betimelig nok. Nu haaber jeg, at jeg har gjort Dem Sagen vigtig nok, og vil derfor kun tilføie, at dersom De ikke flux sender os en Sang, saa
20 nödes man til igien at tage fat paa Asklepios min Kiærre, som sad i Olympen min Kiærre etc: Saameget om min Comission. Nu maae jeg da sige Dem, at De skulde brændes levende op — og ikke den lille söde Fritz — fordi De siger: der livver en Spurv —, nei det var en Skrubtudse. Er det ikke utaaeligt, at
25 De kan erindre Sludder, som Bengaard, og Simon Bugge har sagt? Dette er ellers det eeneste hvorfor De skal brændes; thi for meget andet skal De mange andre Ting, men ikke just brændes. Hvem kunne for Ex. have Lyst til at brænde Dem for Romanzen imellem Ole og hans Börn? Jeg fik selv Lyst til
30 at være en lille Bundtmagerunge, for at kunne tale saa viist og

saa skiönt, da jeg læste den, og endskiönt Ole er min Doctor og min Ven, saa er jeg dog höiligen fristet til at sige: meer Ole! Den stakkels Ole tænkte forresten ikke paa, at han saasnart selv skulle være Deres Herholdt, da han en gang i Vinter sad herinde, og gottede sig over Deres sagenske Romanze, 5 som Job læste höit for ham. Men förend jeg snakker om Ole, skulde jeg dog sige Dem, hvormeget de söde Vers, De skrev da De tænkte paa Bakkehuset, have rört mig; det er virkelig noget ganske velsignet og har gienkaldet mig Erindringer af det Forbigangne som ere mig kiære og interessante. Saaledes er det mig 10 en saare interessant Tanke, at jeg har kiændt Dem, da — for at bruge Paaales Udtryk — Deres Aandskraft endnu ikke ret havde revet sig lös, men var lidt bundet af Deres Alder, og mere saadant. Dette har moeret mig usigelig meget ved ethvert Kiæmpeskridt jeg har seet Dem giöre paa Deres Bane, og undes 15 det mig endnu nogen Tid at leve og glæde mig over Dem, over alt hvad De er og fremdeles vil blive, saa vil det vist være mig Anledning til megen Glæde. Det er ogsaa unægteligen mere interessant, at see noget stort og betydeligt blive til, end först at see det, naar det er. 20

De vil ikke misforstaae mig, gode Oehenschläger! Jeg agter naturligviis ikke, med hvad jeg her har sagt Dem, at være en Smigrepræst for Dem, da jeg ret got veed hvor upasseligt det vilde være, men jeg tör jo derfor gierne sige, hvad der saaledes falder mig ind, uden at veie mine Ord, og jeg tör jo ogsaa 25 gierne have den Tillid til Dem, at De ikke regner det saa nöie, om ogsaa mine Ord imellem falder lidt flæue. — Jeg har overtalet Hufe til at skrive en Smule til Dem, da jeg er vis paa, at det vil moere Dem, at höre hvorledes han i Gaar Morges gik ind til Rosing for at faae ham til at læse Hakon Jarl, da han 30

pænnedö — uagtet han da Rahbek ikke kunne det, havde lovet at læse det — udfandt, at han selv ikke kunne paatage sig den Ting, og altsaa var i den græsseligste Knibe af Verden. Det heede Venskab der blev imellem ham og Rosing over denne
5 Begivenhed vilde jeg ønske De havde været Vidne til; nu har da Hufe lovet mig at fortælle Dem noget desangaaende, og det haaber jeg vil böde paa mit Brev, som forresten kun bliver magergert. Ifald De — imod al vor [?] Formodning — skulde have noget imod at Rosing læste Stykket, saa vil jeg sige Dem til
10 Hufes Forsvar — endskiöndt jeg rigtig nok holdt det for en Narrestreg, at han var bange for at læse det selv — at han virkelig i den Anledning havde mangfoldige Skrupler, men at jeg tröstedede ham med, at De ikke kunne have noget imod den Ting. Jeg havde virkelig ikke troet, at R. havde læst det saa
15 got som han gjorde, thi jeg holder det rigtig nok for langt lettere, at staae og tude noget oppe paa et Theater, som man kan udenad, end i et Værelse at forelæse noget, som man ikke kiænder synderlig til i Forveien. Men alt hvad som vedkommer dette overlader jeg til Hufe og Christiane, at detaillere Dem,
20 og vil blot tilföie dette, at Paale under Stykkets Læsning var gladere og stoltere end han kunde have været, om han selv havde været Forfatter, hvilket Rahbek meget sindriigt har forklaret saaledes, at han fölte sig som Forfatterens Forfatter. Hvad mig selv angaaer maae jeg dog sige dette, at jeg meget
25 syg og forkiölet, indhyllet i tvende Cavayer, kiörte ind i et græsseligt Veir i Gaar Eftermiddags, og maatte kiöre alleene ud |: da der ikke var saamegen honneur i Hufe eller i Paale, at de vilde kiöre med mig :| og at jeg reent glemte alle disse Gienvordigheder over den Glæde at höre Deres Stykke. — Det
30 er da et ubeskriveligt deiligt Brev De har skrevet til Frue Schim-

melmann, jeg længes ret efter, at hun skal faae Bog, og Brev, og at man kan faae at vide hvad Virkning det vil have. Naar hun først har faaet det, saa venter jeg, at jeg, naar jeg engang til Urnes træffer Josephine og Louise Schimmelmann, nok vil faae noget at höre derom. — Jeg begik den Dumhed i Löver- 5
dags 8te Dage, at jeg skrev til Frue Steffens for at faae nogen Efterretninger fra Dem; jeg syntes, at man dog för maatte spørge til Dem, end gaae at ængste sig over tusinde Ting. Nu indseer jeg ret got, at min Frygt var lidt koedum, men det kunde jeg slet ikke indsee dengang, og da Christiane — saa 10
meget hun end skiulte det — virkelig ogsaa var meget uroelig over Dem, saa besluttede jeg at man skulde have Ende paa al den Uroelighed. Paale stod Vandet tit i Øinene, naar han taledede om Drengen. Gudskelov! at vi nu alle er blevet saa got tröstede i Henseende til samme Dreng. De har nu forsynet os 15
for lang Tid, med alle Deres rare Breve, som vi ikke endnu alle har faaet læst. Jeg har endnu slet ikke seet Sophies, og har desværre kun havt mit eget kort Tiid i mit Værge, thi jeg fik det i Fredags og sendte Christiane det i Löverdags, og nu er jeg da slet ikke i Roe för hun har brugt det nok, og Deres Söster 20
har læst det, og det har været ude hos Tante og er kommet hjem igien i mit Værge, at jeg kan lære det udenad. Job skal rigtig nok ogsaa have den Glæde at læse det, for han har tröstet mig saa got, da jeg var bange for, at De var syg eller sligt. Jeg skrev ogsaa strax et p^r Ord til ham, da der kom Efterret- 25
ninger fra Dem. Deres Brev til Paale har vi ogsaa læst; Hufe læste det for mig, og i det han kom til det Sted, hvor De beder Deres Fader om at sende Dem 100 rd tog han 2de 50 ^d Sædler op af Lommen og viste mig. Dette havde han i Forveien giort for Hufe, og det aller pudserligste var at han denne sidste Gang 30

fik Haanden lidt for tidligt ned i Lommen efter Pengene, saa at han maatte putte dem ned igien indtil det rette Sted kom, hvor de skulle tages op. De har jo ogsaa skrevet til Tante Möller? men jeg er dog — troer jeg — den allerlykkeligste, fordi
5 jeg har faaet de rare Tegninger foruden alt det meget andet rare. Apropos, naar De en anden Gang beder mig sorgfältig at bevare noget, saa forglem ikke den lille Omstændighed at sende hvad jeg skal bevare. Jeg havde sandelig ikke troet, at De kunde tegne saa got, som De virkelig kan; jeg kunde gjerne
10 fristes til at sige: bare jeg havde saameget Skenie til at tegne som De. Jeg har aldrig seet Ebbesen, men de andre siger, at det ligner fortræffeligt; og got er det giort, om det end aldrig lignede det allermindste. Deres Fader skulde have reist ud til Dem for at lade sig male; De havde vist giort det meget
15 bedre end det Bæst der nyelig har tilredt ham saa skammelig. Kan De ogsaa begribe hvor Paale kunne falde paa, at bede Helms at recommendere ham en Mignaturmaler? Nu er Paale dog blevet af med det afskyelige Snavs, og har faaet sine Penge igien; Maleren var fra Helms's Bye, og saavidt jeg kan forstaae
20 paa Madam Helms saa er her kommet en heel Ladning af saadanne Mignaturmalere til Byen. — Jeg har jo ikke talet forblommet om Frederike og hendes kiære Ægtemand; hvor falder De paa sligt? Men De har Ret i at Maleren kan udrette meget, dog ikke den holsteenske Mignaturmaler, for det er et
25 stort Bæst, hvilket jeg alleene kan beviise deraf, at han selv paastod, at det Uglebillede han havde malet, lignede Deres Fader. Paale var imidlertid uskyldig nok til at troe ham, og naar Hufe og jeg forsikkrede ham, at det ikke lignede det allermindste, sagde han om Maleren: han **sie** dog at det ligner.
30 I det Tilfælde, at Hufe muligen kunde glemme det, vil jeg dog

sige Dem, at Paales Rørelse over Hakon Jarl i Aftes, endtes dermed, at han vilde, at De, saasnart De kom hiem, strax skulde ud igjen som Legations-Secretair. Paale er ogsaa meget rørt over Deres tydske Vers, og det er jeg med, især over Lebewohl zu Giebichenstein. — Jeg kan got begribe, at De 5 kalder Reichardt en Guds Mand og jeg anseer Dem — som i mange andre Henseender, saa ogsaa heri — for et saare lykkeligt Menneske, at De er kommet under hans Protektion, thi med ham er De jo — skiöntd paa et fremmed Sted — dog egentlig slet ikke fremmed. Jeg længes ret efter at læse Sophies 10 Brev for at faae meer at vide om Deres Berlinerblaad, eller berlinske Commerz. De vil nok ellers ikke der faae saamegen Roe til at arbeide, som De har havt i Halle.

Saavidt kom jeg i Aftes, og endskiöntd Budet som skal bringe dette til Byen allerede har meldt sig, saa vil jeg dog see til i 15 al Hast at samle sammen hvad jeg endnu har at sige Dem; Hufesidder nu og skriver til Dem, og derover er jeg meget glad; thi jeg er vis paa at han vil fortælle Dem nogen rare Løier.

Rahbek har endnu ikke havt Roe til at tage fat paa Recensionen over Deres Digte, men han beder mig sige Dem, at han 20 nu meget snart venter at kunne det; det forstaaer sig af sig selv, at jeg sender Dem den, saasnart den er trykt. Den Tilskuers hvori Jobs Digt stod kan det ikke nytte Dem jeg sender; thi da Jobs Vers optog heele Arket, saa staaer der ikke andet end hvad De i Forveien veed. Derimod sendes Dem efter For- 25 langende den hvori Deres Digte ere omtalte. Jeg vilde gjerne ogsaa sende Dem Charis, naar det var dermed giort, at det alleene var mig der skulde betale Porto, men da den ikke kan sendes Dem paa denne Maade, uden at De kom til at betale den ganske urimeligt, saa meener jeg, at det er best at bie 30

dermed til man paa en anden Maade [kan] faae Dem den til-
sendt. Rahbek beder mig ved denne Leilighed at spørge Dem,
om De bliver i Berlin til Boghandlerne herfra reiser til Leip-
zig til Paaskemessen, da han i saa Tilfælde gierne vilde sende
5 Dem, hvad Böger herfra De kunne have Lyst til at læse, naar
De blot vil sige et Ord derom. Jeg har ogsaa stor Lyst til, at
De, naar der var eet eller andet, som jeg kunde udrette for
Dem, smukt sagde mig det; jeg vil gierne deele Commissionær-
Embedet med Doct: Ørsted |: hvem jeg efter Hufes Meening
10 skal ligne saa meget paa Næsen :| og jeg lover Dem at jeg i
Alt skal være punktuelt, som Paale siger, og ikke give Dem
Anledning til nogen Klage over mig. Rahbek har raadet mig
for Sikkerheds Skyld, at anbefale dette Brev til Ifland, siden
han boer i Berlin og kiænder Dem; han beder Dem ved denne
15 Leilighed, at De naar De seer Ifland, vil hilse ham fra ham,
og sige ham, at Rahbek endnu bestandig venter Svar paa de
tvende Breve, han har skrevet til ham.

Dersom jeg nu blot havde Tid, saa vilde jeg saa gierne an-
vende det Rum, jeg har paa den sidste Side til nogle smukke
20 Tegninger der kunne fornöie Dem saa meget, som Deres have
fornöiet mig; jeg havde for Ex. stor Lyst til at tegne H^r Holm
af, saaledes som han seer ud, naar han önsker H^r Professoren:
glædeligt og lyksaligt Nytaar. Bengaard siddende paa et Bord
ved Siden af H^r Atatsraaden kunde ogsaa være et ganske
25 interessant Skilderie, og meget andet saadant, naar man bare
havde Tid og saameget Skenie som De. Nu derimod maae
jeg indskrænke mig efter min Evne, og kan derfor — i det
mindste for i Dag — ikke opvarte Dem med andre Tegninger,
end de Kragetæer, hvortil jeg endnu har Tid og Plads.

30 Jeg velsigner Dem da, som De let indseer, for Deres rare

lange Brev, og veed ret vel, at jeg hverken denne Gang, eller nogensinde vil kunne — endog i en saare ringe Grad — gien-
 gielde Dem. Men De veed jo ogsaa ret got, at det vist ikke er
 Villie jeg mangler, og at jeg med alle mine Unoder, dog er et
 ganske skiönsomt, og taknemmeligt lille Væsen. 5

Jeg paalægger Dem nu tilsidst, endelig ikke at glemme Visen
 til min Kiærre, naar der er mindste Muelighed i, at De kan
 skaffe den tids nok tilsendt.

Tak for Hilsenen til Job; han fortjener rigtig nok ogsaa, at
 De hilser ham. — Rahbek hilser Dem meget. Nu vil jeg 10
 hente Hufes Avisstykke, som jeg haaber er færdigt, og mere
 fornöieligt end ynkeligt. Tampen og Nicoline spurgte for-
 leden Dag meget venskabelig til Dem, i et Selskab til Maa-
 nedens hvor jeg arme Stakkel var for mine Synders Skyld,
 men der spørger mange til Dem, som er mere værd end Tam- 15
 pen og Dreslette-Kaldets Brud, og jeg svarer som jeg kan, og
 som jeg finder for got. Som man raaber i Skoven, saa faaer
 man Svar til. — Gud velsigne Dem nu, min gode kiære Adagio!
 Jeg önsker virkelig meget got over Dem, og da alle mine Øn-
 sker dog ere subordinerede under det Beste, saa har jeg ogsaa 20
 det Haab, at de opfyldes. Lev vel! Deres K. M. R.

187. **Fra Carl Heger.*

[10. Marts 1806]

I en bestandig stigende Ruus af Glæde over Alt, hvad jeg
 nu efterhaanden i tre Dage har hört om Dig og fra Dig, Du
 herlige Fyr! har jeg levet og lever jeg saa at sige endnu. Du 25
 kan let forestille Dig min Uformuenhed i en saadan Forfat-
 ning at udgyde mig for Dig og at skrive Noget, som der var
 nogen Mening i. En lille Begyndelse paa ogsaa at lade Dig

see lidt fra mig, vil jeg imidlertid denne Gang lade følge med Karen Margretes Brev. Hun beder mig ogsaa saa indstændig derom. Og skiøtter Du da om det, at jeg engang imellem skal continuere, saa vil det vel ogsaa skee. Gud veed, hvor gierne
5 jeg vil.

Din Hakon Jarl blev da, som Du nu alt veed, læst for os af Rosing. At fortælle Dig, hvorledes dette gik til, samt hvor velsignet og undertiden komisk han teede sig i denne hele Sag, troer jeg vil mere Dig. Tillige erfarer Du, hvad der bör geraade
10 mig til Undskyldning, ifald Du, som skulde smerte mig usigeligt, skulde have noget imod, at det er skeet. Da vi ikke kunde udsætte det, til vi kunde faae Rahbek, saa var det jo mig, Du, i Mangel af ham, havde udnævnt til at forelæse det. Hvor kiært det var mig, kan Du forklare Dig selv. Men, kiæreste
15 Oehlschläger! Du tænkte naturligviis ei paa nogen Fremmed i den Kreds, hvori det skulde læses, og Din Godhed for mig og Dine bedre Tanker om mig, end jeg fortiener, voldte da det Bedrageri, at Du kunde troe mig istand til at komme blot nogenledes vel fra sligt et Arbeid. Det blev imidlertid
20 afgjort, at jeg skulde læse det. Men jo længer jeg tænkte paa det, jo tungere følte jeg mine Kaar. Jeg sov ei den første Nat. Profanere har jeg aldrig følt mig. Aftenen för indfandt jeg mig hos Hans Christian, for at læse Stykket först for mig selv. Jeg læste den første Akt for ham, men nu forvissedes jeg om, at
25 jeg vilde komme bestialsk fra det, om aldrig af anden Grund, saa fordi Frygten derfor vilde være uovervindelig. Jeg besluttede nu paa Hiemveien, at jeg næste Morgen tidlig vilde gaae op til Rosing og bede ham forlöse mig. Han og hans Kone havde for længe siden viist mig en Artighed, som jeg havde
30 lovet mundtlig at takke for, men som dog kanskee aldrig var

skeet, hvis ei dette havde drevet mig, uagtet jeg længe ikke har havt det allermindste Nag til ham. Jeg vidste, hvor entusiastisk en Ven og Beundrer Du har i ham, og at Du havde læst Freias Alter for ham, för det blev indleveret; jeg ansaae det for afgjort, at Du havde og læst Hakon Jarl for ham, hvis 5 Du havde været her; jeg vidste, at han er en Mand, der kan bevare Hemmeligheder, kort og godt, jeg fandt ikke mindste Betænelighed. Jeg kom derop, og i et Øieblik var det gamle Bekiendtskab fornyet. Han var mig i alle Maader, som jeg ønskede, og det var mig strax, som om jeg havde været der Dagen 10 iforveien. Jeg betog ham strax det eneste Paaskud, han kunde benytte sig af, hvis han af samme Frygt, som jeg, skulde faae Lyst til at give mig Afslag, ved nemlig inderlig at beklage hans idelige Upasselighed, og hvorpaa han naturligviis forsikkrede mig, at han samme Dag befandt sig meget vel. Jeg begyndte 15 nu at komme frem med mit egenlige Ærinde, og bad om en Samtale i Enrum. »Gaae ut, Börn! og Du med, Moder!« Jeg begyndte nu, og var meget veltalendis en Tidlang. Da jeg var færdig, flöd han over af Eloger over Dig og sagde tilsidst: Jeg er saa glad, saa glad over at see Dig, min gode, gode Carl, 20 at jeg veed saa Gu' ikke, hvad jeg skulde kunne nægte Dig, naar Du bad mig om det. Dog ønskede han en Udsættelse; men da jeg forsikkrede ham, at den var umulig, lod han sine Instruender afsige, og vi satte os strax ned, for at læse det, hvilket hun da fik Lov at höre paa. Da förste Akt var læst, 25 udbröd han: »Det er et fortræffeligt Stykke! O det er et guddommeligt Stykke!!« — »Bliver det antaget?« spurgte jeg. — »Ja! Gu'! giör det saa!!« Vi læste videre, men alt som han blev nærmere bekiendt med Olaf, kom der undertiden i Pauser, hvori vi bleve afbrudte, lidt Fushed frem; han fik nemlig Lyst 30

til at spille Olaf. Hvor Grib siger: »han seiler paa Elivagas Bølger til Niffelheim,« udbrød han: »Gud, hvilke Linier! O nei! De ere altfor deilige! Jeg seer ham s'gu seile!!« Om Auden sagde han: »O, men hvad det er en vanskelig Rolle!« Engang
5 sagde jeg til ham om Hakon: »Det er en nordisk Hedning, Rosing!« — »Ja, en skrækkelig — forfærdelig Afgudsdyrker!« — Troe ikke, gode Oehlsenschläger, at jeg, som tidt spaser i Utide, skriver alt Dette, hvorover Du ogsaa maa grine, fordi det Komiske, der passerede under Læsningen, nu mere fylder mit
10 Sind, end Dit Stykke. Nei: jeg har ikke andet i Hovedet og faaer længe vanskeligen andet i Hovedet, end Dit Stykke. Hvad Indtryk Scenen i Hulen, den sublime Epilog, kort, hver enkelt Deel gjorde paa os, og det Hele, da vi vare færdige — det er umuligt at udtrykke Dig. Hvad han havde sagt, da den første
15 Akt var læst, gientog han endnu mere eksklamativt, da han havde læst hele Stykket. Hun var ikke mindre fortryllet af Stykket, end han. Hvor glade vi Alle samledes om Eftermiddagen hos Ørstedes, hvorledes vi forresten helligholdt Din Fest, det maa Karen Margrete og Christiane sige Dig, og have de
20 alt sagt Dig. Jeg vil nu blot tilføie, at efter mit Skiønnende læste han Stykket i det Hele taget godt, og Hakon og mange Ting, som Du kan sige Dig selv, ganske fortræffeligt. Jeg vilde ønske, du havde hørt ham sige: »Guldharald, Graafell! — Hvad vil I mig, Piger! o. s. v.« Jeg sagde endelig til ham: »Nu,
25 Rosing! Skal nogen anden Dödelig spille Hakon, end Du?« — »Nei,« sagde han, »jeg troer det sgu inte«!

Og nu, gode, velsignede Oehlsenschläger! Jeg var den Ringeste af alle dem, der hørte Din Hakon, men dog veed jeg, Du forsmaaer ikke min Tak. Tak altsaa tusinde Gange! Jeg var
30 den Ringeste, men det forekom mig dog under Læsningen, som

om jeg var meget bedre, end jeg pleier. Jeg veed ikke, hvis Talenter jeg skulde besidde, eller Hvormanges jeg skulde besidde, og ikke villig ile hen og vinde Krandsen om Din Tinding. Jeg maa da vel ogsaa have nogen Kunstfølelse, om jeg end, naar jeg vil forsøge at udtrykke mig, vanskeligen und- 5 gaaer at sige noget Skurrende.

Karen Margrete skynder paa mig; jeg maa altsaa slutte. Tak for de deilige Vers i min Søsters Brev, for Lebewohl zu Giebichenstein! Levvel! Tak, fordi Du saa kiærlig erindrer mig i Dine Breve, og behold mig altid som hidtil kiær! 10

Din C. Heger.

188. *Fra Christiane Heger.*

Kiöbenhavn den 11. Marts 1806.

Du kan let tænke min kiære Oehlenschläger! hvor velkommen Dit Berliner Brev maatte være mig; da jeg saalænge intet havde hørt fra Dig, vidste jeg tilsidst ikke hvad jeg skulde troe. 15 Den forfærdelige Tanke, at Du havde været syg eller endnu var det, indfandt sig ikke sielden hos mig, saavel som hos alle Dine övrige Venner; enhver skiulte sin Frygt for mig, jeg min for Dem; men da jeg nu virkelig er blevet betydelig friskere end da Du forlod Kiöbenhavn, udholdt jeg min Sorg temmelig 20 vel, som og Glæden da den hele Legion Breve kom fra Dig. Jeg har ogsaa nu först ret nydt alle de kiære Breve, Du har sendt Dine længselsfulde Venner, rettere Veninder, og svarer Dig derfor idag först. Sophie ville være den første der skrev; paa eengang skulle Du ikke have Dine Breve fra os; hun var glad 25 ved at fortælle Dig, at Dit Sörgespil skulle forelæses os; mig glæder det endnu mere at fortælle det er læst. I Torsdag ankom alle Dine Herligheder; om Aftenen var jeg hos Ørstedes

for at vise Dem mit Brev, og faae Sophies at see; om Formid-
dagen havde jeg allerede været hos god Syster for at lade hende
læse mit, hendes eget havde hun dengang endnu ikke faae[t].
Vi besluttede strax til Ørsted[s], at Hakon Jarl skulle læses Søn-
5 dag Aften. Jeg paatog mig at skrive ud til Bakkehuset for at
forhøre om det var Rahbeks belejligt, og fik det Svar jeg længe
havde ahnet: nemlig at Rahbek ikke havde i saa lang en
Række af Aftener Tid at vi maatte slaae af Hovedet, at han
skulle læse Stykket for os. Carl sadt mange penneöder paa,
10 at han ikke kunne læse det; men da han længe havde betænkt
sig kom han ind til K: M: og sagde, at han for bandet gjerne
ville læse det, og derved blev det. Det bedrövede mig meget,
at han skulle være vor Lector; thi denne Omstændighed hin-
drede vor gode Tante, at være tilstæde; havde jeg i Tide vidst
15 hvad jeg siden erfarede, skulle Tante ikke siddet sörgmodig
over at savne for Carls Skyld den store Glæde, som vi alle undte
hende saa vel, paa sit triste Springforbie, mens vi andre vare
saa lykkelig og glade. Löverdag Aften var Reinholdine og jeg
ude paa Bakkehuset, for at sige Carl, at jeg ville forberede ham
20 paa at Fader kom hen til Ørsteds for at höre Hakon Jarl; han
blev meget forskrækket, og forsikrede at Fader ville sige han
læste det snaus; men da Karen Margarethe og jeg foreholdt
ham at det jo ogsaa var alt hvad deraf kunne flyde, lod han
som Faders Nærværelse ikke ville genere ham synderlig. Han
25 gik samme Aften ind til Doctor Ørsted, for at læse paa Stykket,
og blive saameget bekiendt med det, at han kunne i det mindste
læse Haanden uden Standsning; men Du kan let tænke, at jo
mere han saae jo mere angst og bange blev [han], og at han
samme Aften ganske tabte Modet. Fra det Öyeblik han havde
30 lovet at læse det for os, havde han intet i Hovedet uden det

svare Arbejd han havde paataget sig; hvert Øyeblik foreslog han et Menneske som han svor paa kunne læse Stykket 1000 gange bedre en[d] han. Rosing var ham idelig i Hovedet, og han paastod at det umuligt kunne være Dig imod at han læste det og han meente endog at han sikkert allerede kiendte Styk- 5 ket, ifald Du var i Kiöbenhavn.

Söndag Morgen ganske tilig gik han ind til Rosing, for at bede ham rædde sig fra den Ulykke, der svævede over hans Hoved. Rosing blev saa glad over at see Carl, at det ikke lader sig sige; han beholdt ham hos sig til om Aftenen Klokken 6, 10 da de begge gik hen til Ørsteds, hvor Hans Christian, Anders, Sophie, Gierlew, Paale, Fader, Albertine, K: M:, Reinholdine og jeg, ventede dem med Længsel. Om Formiddagen havde Rosing og Carl læst Stykket sammen. Rosing forsikrede os, at hans Glæde over at see Carl var saa stor, at han havde giort 15 hvad han end havde forlangt af ham; han var meget undseelig og bad os bære over med ham, saa sagde han ogsaa, at Din Skrift var ham ganske fremmed. Han blev placeret imellem Carl og mig, at vi kunne hielpe ham hvor Skriften var utydelig, som dog kun sielden indtraf. Saadan en Aften har jeg aldrig 20 havt, min gode Oehlschläger! saaledes som da, har jeg aldrig været tilmode; men Du kan ogsaa troe Rosing læste os Hakon Jarl mesterligt for, med en Enthusia[s]me, som var magelös, hvert Ord gjorde sin Virkning og jeg maatte kysse og knue ham for det, da jeg ikke havde Dig. Da jeg blev eene yttrede 25 min Glæde og Forbauselse sig i Taarer. Hvorledes inderlig kiære Oehlschläger! kan jeg udtrykke Dig, hvad jeg fölte ved Dit Sörgepiel? hvorledes takke Dig for den herlige Nydelse Du har forskaffet mig? Jeg behöver sikkert ikke at fortælle Dig noget om den Sensation det gjorde paa alle Tilhörerne; det 30

veed Du nok Din Strik! |: Rosing har rigtig Ret i, at man maae
skielde Dig ud, hvad har man ellers at giøre ved Dig. :| Paale
slog med Nakken, græd, praledede, loe, kort sagt var ude af sig
selv. Min Fader bander forfærdelig paa, at det er et Mester-
5 stykke; at det er alt for ypperligt; at intet Ord maatte tabes;
men han troer dog det er vel langt for Theatret. Rosing vil vi
ganske gaae forbi, saasom han er gal og bandtsadt, som Du
siger; han har neppe andet i Hovedet end Hakon Jarl, og jeg
troer, han tager sin Död, ifald det ikke kommer paa Theatret.
10 Din og min Syster, kort hver især var henrykt og taus. Gud
velsigne Dig min söde gode Oehlenschläger! Bliv ikke vred over
hvad jeg i dette Øyeblik udfinder, det er: at Hakon Jarl beviser,
at Du bör brændes levende op, tilligemed lille Frætz Reichardt.

Lad mig see, Du saadan kiönt bliver ved at lade höre fra
15 Dig; hvert Halvaar önsker jeg en röd Bog med Guld paa Snit-
tet; hvad der skal staae inden i den vil jeg være saa genereux
at overlade til Dig selv. Du er en gans[k]e god een, men jeg
troer dog Dine röde Böger bærer Prisen; Du maae derfor gierne
paa ovenmeldte Vilkaar blive bestandig borte, uden at jeg skal
20 længes det allermindste. Du skriver, at Du vil ikke sende os saa
meget, Du vil have det med Dig, naar Du selv kommer; men
det synes jeg ikke om; thi baade varer det jo saa længe inden
Du kommer selv, og man vil ogsaa faae nok med Din Person
at see paa, og at höre paa Dit forvorpne Sprog, at der ikke
25 længe efter vil blive Tid at læse Dine Producter; derfor send
dem heller, saa har man noget at more sig med, mens Du er
borte; jeg skal nok betale Portoen; jeg er en riig Pige; thi viid,
jeg har vundet 6 Rixdaler i Lotteriet. Jeg, som er meget mis-
fornöyet med Dig, og har jo heller ikke andet Aarsag; kan og-
30 saa kun meget ilde lide Dit Brev til Din Patronnisse, hvad skal

det ogsaa til? Du behöver jo ikke at giöre Dig saa megen Flid for at blive end mere tilbedet! Du er det saamæn nok allerede.

Reinholdine gaaer bestandig og hvisker mig: Louise Reichardt og Fru Pistor i Øret; hun giör det i den Tanke, at det ærgrer mig; men hun glemmer: at jeg gjerne seer den hele Jord paa 5 Knæ for Dig, jeg havde nær skrevet Veninde, og det var vist det Du nödigst ville være, ligesom Einer Tamperskiælver; var det [ikke?] ogsaa ham.

Tak for Dit Brev og fordi det var saa langt; Du kan troe, det er en Glæde, naar der er brav meget, vi har rigtig havt 10 meget travlt i disse Dage med at læse alle Dine Breve. Karen Margarethes har jeg havt herinde; men jeg er bange, Du sætter Dig ned i Tydskland, siden Du lægger Dig saameget efter at giöre tyske Vers. — Tante har alt havt mit Brev ude hos sig og jeg har alt faaet det igien; nu kommer baade Din og 15 min Syster ud til hende; Du kan troe de Breve glæder hende ikke lidet.

Hvad Du dog er en söd Adagio, at Du ogsaa skrev til Tante Möller! det glemmer jeg Dig aldrig af! hörer Du? — Dette bliver vel det sidste Brev jeg skriver Dig til Berlin. Naar Du 20 nu kommer videre fort da glem ikke at antegne naar Du skriver til nogen af os, heller ikke at sige os af hvilken Dato vore og Dine Breve: nemlig det sidste har været, saa vil vi ogsaa ordentlig gientage, Dine saavel som vore Breves Datum, at vi kan viide, hvilke Breve der maatte forfeile Dig, eller os; det 25 vil dog sikkert hænde, naar Du kun kort Tid opholder Dig hvert Sted. — Det glæder mig at Du er kommet Dig af den tyske Sygdom: Die weisse Zunge, det maa være en slem og vist meget siælden Sygdom; det var vel at Halle baade havde Doctor og Apotheker, ellers havde det seet galt ud med den 30

danske Digter. Det er herligt, at Du har Reichardt i Berlin; ham var jeg tilfreds Du havde med Dig overalt, det ville være Dig til stor Nytte. Jeg bliver bange jeg har vaaset Dig alt for meget for, skulle saa være, da tilgiv mig. Hvad min Helbred angaaer, 5 bör jeg ikke klage for i Vinter; jeg har været ubegribelig vel og slet ingen Krampe havt, hvad der af og til har encomodeert mig, har været lidt Gigt eller Rheumatismus, som blot tör staae mod Din hvide Tunge. Fader er rask og hilser Dig mange Gange. Det var jo godt at H: Christian var saa langsom, at 10 Du fik lille Clärchen at see og höre; nu vil det fornöye Dig mer at see hende, naar Du kommer tilbage, saa kan hun trippe om paa Gulvet. Gud velsigne hende tilligemed hendes kiære Forældre. —

Reinholdine og jeg har ganske nylig giort en lille Rejse til 15 Springforbie paa halv tredie Dag; det var meget morsomt. Til Sommer kommer jeg derud, ligesom sidste Sommer, men för; det skal, tænker jeg, give mig min fordums stærke Helbred ganske tilbage, at jeg med et sundt og stærkt Legem kan modtage Dig, naar Du kommer tilbage. Lev vel gode Oehlenschläger! 20 Fornöy Dig fremdeles vel, og skriv mig til saa ofte Du kan og brav lange Breve. Næste Post faaer Du et Læs Löyer fra god' Syster. Tante har skrevet at jeg endelig maatte hilse og takke Dig saameget fordi Du erindre[de] hende. Reinholdine hilser Dig inderligt! Gud velsigne Dig Du kiære Oehl:!

25

Din egen Christiane.

189. *Fra Benjamin Heiberg.*Kiöbenhavn d 14de Marts 1806.

Det er kiere Øhlenschläger! næsten mere end sandsynligt, at jeg aldrig mere skal glæde mig ved dit Selskab, som tidt har

havt usigelig megen Interesse for mig, jeg har faaet et Embede i et meget usundt og, hvad som er værre, et overordentligt pro-saiskt Land, min eeneste Tröst ved Tanken om det sidste er, at jeg kan tage Dig og andre Digtere af samme Aand med mig, og jeg har det stadige Haab til Eder og mig selv, at det vil 5 blive et sikkert Middel til at vogte mig fra en for høi Grad af Kiöbmandsaanden, som jeg nu saa ganske foragter. — Jeg er bleven Garnisonskirurg paa St. Croix i Vestindien, og agter at afreise dertil i Juni eller Juli Maaned.

Sanders Stykke »Hospitalet« har jeg læst med megen For- 10 nöielse, da det efter min Meening er saa slet og braadløst som mueligt; Det skal være antaget til Opførsel, som jeg meget længes efter at see, da min Idee om det danske Publikums Smag maa enten være meget for god, eller og Sanders Partie meget stærkt, dersom det ikke i det mindste bliver pebet ud; 15 kiender Du Prof: Sverdrup, vil det kanske moere Dig at høre, at han anseer Hospitalet for det bedste Stykke der nogensinde er indleveret til det danske Theater.

Fra Præsten Mynster kan jeg hilse Dig, jeg var i Selskab med ham for en Maanedstid siden ude paa Landet, han længtes 20 meget efter at høre noget fra Dig. Sidste Charis havde et Par nydelige Stykker af ham, som Du maaskee har læst. Din Hiem-vee var mig i mere end een Henseende behagelig. — Skulde det falde Dig ind at skrive til een af Dine oprigtigste Venner, vilde Du give mig en behagelig Erindring med paa min lange 25 maaskee sidste Reise. Lev vel min Ven! kom snart tilbage og væk flere af Dine Landsmænd op af deres Dvale ved Din herlige Sang. —

Din

B: Heiberg.

190. *Til Kamma Rahbek.*

Berlin den 19 Marts 1806.

Bedste Veninde!

Hvor usigeligt Eders Glæde over min Hakon Jarl har gien-
glædet mig, det kan I, uden Overdrivelse, ikke forestille Eder.
5 Det vilde ogsaa være altfor stolt af mig, hvis jeg troede at
Stykket selv blot var Aarsag i Eders Begeistring og Fryd. Ven-
skab havde skiult sig under Melpomenes Kiortelflig og for-
stærkede Ilden, og Fraværelse stod i en Krog langt fra og
pustede til af alle Kræfter. Hvad der især har glædet mig er
10 at dette Digt har bragt Carl og Rosing sammen igien, efter
saa mange Aars Skilsmisse og Uvenskab; det har bragt Rosing
i min Systers Huus, og lært Carl den forglemte Vey til Farver
Polmands. Jeg er stolt af at det høyere Liv i denne Digtning,
interessant for Menneskeheden hvorved Personligheden
15 glemmes ligesom de to andre skiønne danske Sörgespil: Slaget
den 2^{den} April, og Kiöbenhavns Ildebrand har forenet
de i den prosaiske Roe, som tört Sand, fra hinanden faldende
Gemytter under een Fane. Thi det er netop det skiønne, ved
alt hvad der hæver sig over den endelige Personligheds Sphære
20 at der strax opstaaer en Kirke, en Menighed derved. Fix-
stiernerne har ingen Paralaxis, og den forment Triangel
falder sammen i en broderlig Linie, fordi den ubetydelige Jord-
radius forsvinder, og alt bliver kun en fælles Stræben til det
ferne, straalende Punkt.

25 Hvor kunde I et Øyeblik tvivle om at det var mig usigeligt
kiert at min Ven Rosing læste Eder Stykket for, at Hakon Jarl
talte i sit eget Navn? Uden Rosing var Hakon Jarl neppe ble-
vet til; hans hele dramatisk-poetiske Figur, samlet af utallige
spredte Reminiscenser er egentlig de Lemmer som have ud-

giort denne Luftsikkelse. Først naar man har seet flere Theatre lærer man at skiønne paa Rosings uerstattelige Værd. Thi det vil intet sige at han undertiden med fingeret undertiden med virkelig Begeistring tager Munden fuld af Kotzebuisk Gadeskarn. En Skuespiller er ingen Digter; han stiller det frem 5 som man giver ham, saa godt han formaar det; hvorfor gives ham intet bedre? I Shakespears, Göthes og Schillers Stykker vilde man først ret faa at høre hvad man besad i ham. Det er en Mand som ikke lader sig imponere, men som med sin blotte indvortes Kraft i Øyeblikket og sit anstændige, forstandige, 10 altid valgte Udvortes imponerer Publikum. Hans indre Kunstner-Instinkt er altid sandt og rigtigt; Materialet kan han ikke sammenbringe, men er det der saa bygger han Aladdins Pallads i et Øyeblik som den forunderligste Friemurermester. At Rahbek ikke kunde være med har været det Eneste som jeg 15 beklagede. Man har dog, vil jeg haabe, givet ham Stykket til Giennemlæsning; hvis ikke da maa det skee.

Hvorfor jeg saa hurtig skriver, kiere Veninde! er som De seer, den Callisenske Sang Aarsag i som jeg strax, efter Forlangende, har digtet, saa godt jeg kunde; maatte den kun 20 ikke komme for silde. Hils min Christiane, Syster og Carl og siig dem at de skal faae Breve meget snart, nu kan jeg, som de indsee i denne Hast ikke fuldende min Correspondence; jeg har i Grunden i dette Øyeblik heller intet andet at skrive, end Tak for deres kiere skiønne Breve, deres Kierlighed og God- 25 hed for mig.

Hvis Hans Christian endnu ikke har skrevet mig til og sendt mig Penge naar dette kommer, da beed ham at han dog i Fandens Skind og Been skynder sig at jeg i ham maa erkende ikke en langsom Giertrud, men en gsvindt lille bitte Mathis. 30

Det er jo dog intet saa herkulisk Arbeide at faae en Vexel sendt til Berlin, og da det allerede er saa nær Ostern, saa higer jeg som en oprigtig Jödekone hiertelig efter dette Paaskelam. Nej det er sandt, jeg tror det var Christus der higede derefter; men
5 han var jo ogsaa en Jöde og ingen Christen.

Har Hans Christian ikke sendt mig de Böger, jeg har forlangt, saa tager jeg med Taknemlighed mod Rahbeks Tilbud at faae dem sendte; thi nogle Dage [ind] i April bliver jeg endnu i Berlin for Schleiermachers Skyld som gör en lille Reise i Fe-
10 rierne fra Halle.

Gud befalet. Hils alle mine Kiere, især god Söster og god Söster, og god Fader og god Fader, og alle Cavalernerne.

Oehlenschläger.

191. *Fra Kamma Rahbek.*

Bakkehuset d 1 April 1806.

15 Kiære, gode Adagio!

Endskiöndt det rigtig nok er at narre Dem en Smule April, hver gang jeg skriver til Dem, saa maae det dog være det allermeest, naar jeg skriver til Dem d 1 April. Imidlertiid kan jeg dog ikke forskaane Dem i Dag, thi opsætter jeg nogen eeneste Post-
20 Dag at skrive, saa maae jeg vente, at De er reist fra Berlin för mit Brev er kommet der, og jeg maae jo dog endelig fortælle Dem, at Deres Vise — hvor langveis den end kom fra — dog kom saa betids, at den ikke alleene kunne blive siunget men ogsaa trykt. De maae troe, at jeg ikke blev lidet glad, da
25 Rahbek i Fredags Aftes kom hiem og bragte mig Deres Brev, som han i Byen havde aabnet for at tage Visen ud, som ufortövet maatte i Trykkeriet, da den næste Middag skulde bruges. Tak, fordi De var saa expedit; det var ogsaa ret interessant,

at Deres Sang kom saa netop tilpas, som overhovedet at den kom fra Dem, og fra Berlin. Jeg sender Dem hermed et Exemplar af den, som jeg af Oeconemie har skaaret Tittelbladet af.

Men nu skulde jeg ogsaa takke Dem for Deres Brev, hvori der — skiöndt det var et Hastværks-Brev — stod meget som 5 glædede mig. Jeg vilde nu gierne kunne fortælle Dem meer om Deres Tragedie, end hvad De selv kan vide, men jeg kan ikke engang sige Dem, om Fru S. har faaet den, hvilket jeg dog formoder er skeet i een af disse Dage, thi i Löverdags talte jeg med Hans Chr: inde hos min Söster, og fik at vide at Af- 10 skrivningen var bleven færdig. Det var rigtig nok temmeligt seent at den blev færdig, men Ørsted er dog nok ganske uskyl- dig deri, da den förste Afskriver havde narret ham i 6 Dage med at bille ham ind at han skrev. Jeg ærgrede mig gyseligt over, at jeg ikke strax havde udbedet mig Tilladelse at være 15 Afskriver, jeg skulde da for længe siden have været færdig, og jeg havde da ved Leilighed havt den skiönne Anledning af Verden til ret at være blevet bekiendt med Stykket, imod at jeg nu har maattet lade mig nöie med at höre det foreläse een- gang. Jeg bad Hans Christian, at han, naar han bragte Frue 20 Schim: det, vilde yttre — paa een eller anden Maade — det Önske, at hun maatte höre det foreläse af Rosing, og han lo- vede det, og sagde at det var meget let at slaae paa den Streng. Rosing har selv umaneerlig Lyst til at læse det for hende, og vi ere alle af den Meening, at det var en deilig Ting om det 25 kunde skee. Nu har rigtig nok Ros. i denne Tid været syg, men han er nu igien i Bedring, og dersom han kommer sig meget snart, saa seer jeg ikke, hvorfor det ikke skulde kunde skee. Jeg har i denne Tid, paa Hakon Jarls Vegne, været en stor Smigrepræst imod Rosing, og seet til ham i hans Sygdom, og 30

Christiane har ladet høre til ham hver Dag. De veed vel, at vi i Begyndelsen havde den Plan i Hovedet, at Rosing skulde læse Stykket engang endnu for os herude, for at min Tante kunde faae det at høre, og dertil vilde jeg da ogsaa havt den stakkels
5 Persius indbudet, da jeg syntes at det var Synd, at han skulde leve i saadan en Uvidenhed om noget der maatte interessere ham saameget. Men der mödte saa mange Hindringer, først fra min Tante, og siden med Rosings Sygdom, at vi maatte slaae det reent af Hovedet. Persius fik det da at høre, kort
10 efter at det første Gang var læst, hos Deres Søster, hvor Hans Christian læste det for Winkler og ham.

Til Job har jeg da maattet skrive adskilligt om Hakon Jarl, som De da vel let kan forestille Dem. Jeg skal hilse Dem meget fra ham; han havde Deres næstsidste Brev adskillige Dage ude
15 hos sig, og gottede [sig] forskrækkelig derover. Jeg vidste ikke ret, da jeg sendte ham det, om jeg ikke skulle have holdt Samtalen imellem Ole og hans Börn tilbage, men nu er det mig kiært, at jeg ikke gjorde det, siden han har fornöiet sig saa meget derover. Det er jo ogsaa hans egen Meening, og selv
20 har han jo sagt Ole, at han ikke ventede noget godt af ham, för han begyndte at blive en gammel Mand. Job er ogsaa forliebt i Digtet til Reichardt.

Fra Giebichenstein har jeg nyelig havt Brev, hvilket egentlig kun handlede om Dem, og om Clärchen, og endskiönt det
25 kom efter at vi havde faaet alle de glædelige Tidender fra Dem, saa var det dog ogsaa ret interessant, at læse: »Oehlenschläger ist sehr wohl und munter« og — hvad der rigtig nok var mindre glædeligt men desmere pudseerligt — disse Ord: Du glaubst nicht wie dick Oehlens: geworden ist, er
30 hat hier so viel Bier getrunken, ich hoffe das Reisen

wird ihn wieder mager machen. De kan da ogsaa let forestille Dem, hvorledes denne sidste Tirade glædede Atair, hvem den ufortøvet blev meddeelt. Det er rigtig meget forsigtig af Dem at De har vogtet Dem saa vel for at fortælle os en saa interessant Nyhed, men nu seer De dog, at al Deres Forsigtig- 5 hed ikke har været tilstrækkelig, og at De altsaa gierne ganske oprigtig havde kunnet tilstaae os, at De har drukket Øll og er blevet noget feed deraf. Reinholdine var onskabsfuld nok til at meene, at det var Dem selv, De havde tegnet af og ikke Hörkræmmer Ebbesen. Vogt Dem nu bare at De ikke, til Straf 10 for Deres Ondskab mod Ole — faaer Maven til hans Mave.

Hvad Christiane angaaer, saa kan jeg paa Troe og Love forsikkre Dem, at hun er saa rask og vel tilmode, at det er en Lyst, og saadan har hun nu været siden vi fik Brev fra Dem. Jeg troer nu næsten, at hun kunde jage den infame Krampe 15 saa godt som reent bort, naar hun vilde blive ved, som hun har begyndt. Det er en Sygdom, som jeg troer, at Patienten meget har i sin egen Magt, og endskiöndt man vel ikke kan forskaffe sig den selv, naar man ikke har naturligt Anlæg der- til, saa kan man dog sikkert nære og styrke den hos sig i den 20 Grad, at Vilæger siden ikke kan udrette noget synderligt til dens Udryddelse, men ligeledes kan man vist nok ogsaa selv hielpe til, at hindre at den ikke slaaer alt for dybe Rödder. Nu er Christiane paa den rette Vei, saa vidt jeg kan mærke, og jeg haaber ogsaa, at hun, siden hun befinder sig saa vel der- 25 ved, ikke forlader den. Hun har bedet mig hilse Dem uendelig meget. Carl var i Gaar oppe hos Deres Fader og læste det sidste Brev og Deres Sang for ham, og han bad jeg vilde hilse Dem, og sige, at han den samme Dag han fik Brev fra Dem, havde givet H. C. 100rd til at sende Dem. Dem maae De jo nu ogsaa 30

have faaet. — Jeg har nu intet videre at fortælle Dem, gode Adagio! og skammer mig meget over dette Brev, som jeg i største Hast har maattet jasje sammen, og over Blækket jeg har fyldt derpaa, men De vil tilgive mig, da De veed, at jeg
5 kun skrev for at De dog skulde faae at vide, at Deres Sang kom tidsnok for at blive siunget for min Kiærre. Rahbek og Hufe hilse Dem mange mange Gange men ingen mere, og inderligere end

Deres hengivneste

K. M. Rahbek.

10 E.S. Jeg glemte sidst at fortælle Dem, at Hufe og jeg har været saa dristig at benytte os af Deres Herodot, som vi med megen Fornöielse har læst i Vinter. Nu i denne Tid læser vi Snorro, eller rettere sagt har læst den, thi hvad vi have tilbage er ikke Snorro selv.